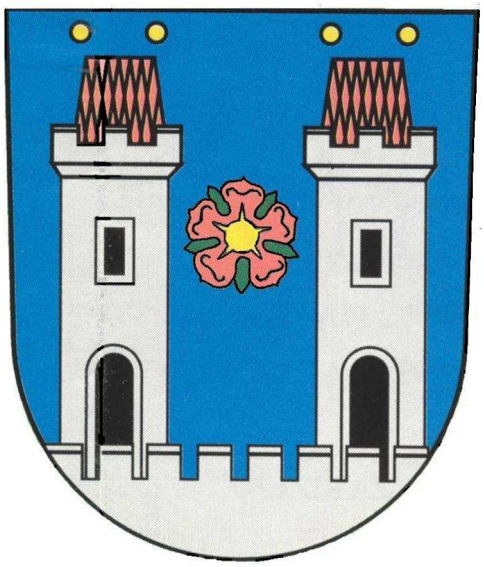

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KAPLICE

OBSAH

1. Horninové prostředí a geologie……8
1.1. Stručný popis geologické stavby……8
1.2. Těžba nerostných surovin……...9
1.3. Stav využití zásob a životnost zásob……9
1.4. Chráněná ložisková území……10
1.5. Poddolovaná území a stará důlní díla……10
1.6. Sesuvná území……10
1.7. Vlivy těžební činnosti na životní prostředí……11
1.8. Hlavní problémy……11
1.9. SWOT analýza……12
2. Voda a vodní režim……13
2.1. Charakteristika území……13
2.2. Další vlivy na povrchové a podzemní vody……15
2.2.1. Geologické a hydrogeologické poměry……15
2.2.2. Vodní eroze, plaveninový a splaveninový režim……15
2.2.3. Odvodnění pozemků……16
2.2.4. Vzdutí úseků vodních toků……17
2.2.5. Malé vodní elektrárny……17
2.3. Prevence před povodněmi……17
2.4. Kapacita vodních toků……18
2.5. Cíle pro zlepšování stavu vodního režimu krajiny……19
2.6. Nebezpečí výskytu povodní a možné škody……20
2.6.1. Obce v ORP Kaplice s největším rizikem povodňových škod a návrh řešení……21
2.7. Vodní útvary na území obcí ORP Kaplice……22
2.8. SWOT analýza……24
3. Hygiena životního prostředí……25
3.1. Ovzduší……25
3.1.1. Emise……26
3.2. Odpadové hospodářství……34
3.3. SWOT analýza……38
4. Příroda a krajina……40
4.1. Ochrana přírody a krajiny……40

4.1.1. Zvláště chráněná území……... 40
4.1.2. SWOT analýza…… 45
4.2. Územní systém ekologické stability…….. 45
4.2.1. Koeficient ekologické stability……46
4.2.2. Klasifikace území na základě hodnocení KES……46
4.2.3. SWOT analýza ÚSES……..48
5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa……...49
5.1. Zemědělský půdní fond……..49
5.1.1. Ochrana zemědělského půdního fondu……... 58
5.1.2. SWOT analýza……61
5.2. Pozemky určené k plnění funkcí lesa……62
5.2.1. Úvod…… 62
5.2.1.1. Definice pozemků určených k plnění funkcí lesa……..62
5.2.1.2. Kategorizace lesů……...62
5.2.1.3. Ochrana PUPFL……64
5.2.1.3.1. Základní povinnosti…….....64
5.2.1.3.2. Zpracování návrhů dokumentací…….. 65
5.2.1.3.3. Odnětí PUPFL a omezení jejich využívání…….. 65
5.2.2. Zhodnocení přírodních poměrů……... 66
5.2.2.1. Orografické a hydrologické poměry…… 66
5.2.2.1.1. Geomorfologie oblasti……..66
5.2.2.1.2. Hydrografie oblasti……...67
5.2.2.2. Geologické poměry……... 67
5.2.2.3. Pedologické poměry……..68
5.2.2.3.1. Půdy na extrémních stanovištích ……68
5.2.2.3.2. Půdy na exponovaných stanovištích……68
5.2.2.3.3. Půdy na kyselých stanovištích……..69
5.2.2.3.4. Půdy na živných stanovištích……... 69
5.2.2.3.5. Půdy na stan, ovlivněných vodou stékající po svazích….69
5.2.2.3.6. Půdy střídavě vlhké…….. 69
5.2.2.3.7. Půdy lužní……69
5.2.2.3.8. Půdy na podmáčených stanovištích ……70
5.2.2.3.9. Půdy na rašelinách……70
5.2.2.4. Klimatické poměry ……... 70
5.2.2.4.1. Klimatické oblasti a jednotky ……..70

5.2.2.4.2. Teplota vzduchu……... 72
5.2.2.4.3. Vodní srážky……73
5.2.3. Zvláště chráněná území na PUPFL…… 73
5.2.3.1. Národní přírodní rezervace……73
5.2.3.1.1. NPR Žofínský prales ……... 73
5.2.3.2. Přírodní rezervace…… 75
5.2.3.2.1. PR Vysoký kámen ……... 75
5.2.3.2.2. PR Ševcova hora……...76
5.2.3.2.3. PR Rapotická březina……... 76
5.2.3.3. Přírodní památky …….. 77
5.2.3.3.1. PP Pohořské rašeliniště ……77
5.2.3.3.2. PP U tří můstků…… 78
5.2.3.3.3. PP Myslivna……..79
5.2.3.3.4. PP Stodůlecký vrch……...80
5.2.3.3.5. PP Ulrichov…….. 81
5.2.3.3.6. PP Úval Dolní Příbraní……82
5.2.3.3.7. PP Besednické vltavíny…… 83
5.2.3.4. Přírodní parky ……...84
5.2.3.4.1. Přírodní park Soběnovská vrchovina ……...84
5.2.3.4.2. Přírodní park Poluška……... 84
5.2.3.4.3. Přírodní park Novohradské hory…….. 85
5.2.4. Zhodnocení stavu lesa…… 86
5.2.4.1. Lesnatost……86
5.2.4.2. Druhová struktura……..87
5.2.4.3. Věková struktura…….. 87
5.2.4.4. Lesní typy a vegetační stupně……88
5.2.4.5. Zásoby dřeva a těžba…… 89
5.2.4.6. Obnova lesních porostů a zalesňování…….. 90
5.2.4.7. Zdravotní stav lesů…… 90
5.2.5. Hospodářské cíle…… 91
5.2.6. Předpokládané střety v území……..92
5.2.7. SWOT analýza……93
6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura…… 97
6.1. Dopravní infrastruktura…….. 97
6.1.1. Silniční doprava……...99

6.1.2. Železniční doprava…….. 109
6.1.3. Letecká doprava……...110
6.1.4. SWOT analýza…….112
6.2. Technická infrastruktura…….113
6.2.1. Benešov nad Černou…….…… 113
6.2.2. Besednice…….115
6.2.3. Bujanov……116
6.2.4. Dolní Dvořiště…….…… 118
6.2.5. Horní Dvořiště……119
6.2.6. Kaplice……120
6.2.7. Malonty……122
6.2.8. Netřebice…… 123
6.2.9. Omlenice…… 124
6.2.10. Pohorská Ves…….. 125
6.2.11. Rožmitál na Šumavě……... 125
6.2.12. Soběnov……... 126
6.2.13. Střítež……...127
6.2.14. Velešín……128
6.2.15. Zvíkov……..128
6.2.16. SWOT analýza……129
7. Sociodemografické podmínky……...130
7.1. Úvod……... 130
7.2. Základní prostorové znaky řešení území…… 130
7.3. Sídelní hierarchie SO ORP Kaplice……... 134
7.4. Populační vývoj SO ORP Kaplice……..138
7.5. Věkové složení SO ORP Kaplice…….. 140
7.6. Ostatní vnější vlivy populačního vývoje SO ORP Kaplice…… 142
7.7. Závěr…….. 145
7.8. SWOT analýza……146
8. Bydlení…….. 148
8.1. Bytová výstavba…… 149
8.2. SWOT analýza……150
9. Rekreace a cestovní ruch……... 151
9.1. Sportovní a rekreační infrastruktura……... 151
9.1.1. Zimní lyžařská střediska……..152

9.1.2. Vodácká turistika……152
9.1.3. Pěší turistika…… 152
9.1.4. Cykloturistika…….. 153
9.2. SWOT analýza……154
10. Hospodářské podmínky……155
10.1. Ekonomický rozvoj…….. 155
10.2. Zaměstnanost a nezaměstnanost……...157
10.3. Mzdy……163
10.4. ORP v rámci daňové výtěžnosti obcí v Jihočeském kraji…… 163
10.5. Uzavřenost a otevřenost ORP Kaplice…… 164
10.6. Plochy k podnikání…….. 165
10.7. SWOT analýza…… 166
11. SWOT analýzy jednotlivých obcí, vyváženost 3 pilířů, problémy a střety k řešení v ÚPD……167
11.1. Benešov nad Černou..……..…..167
11.2. Besednice…..…….....173
11.3. Bujanov……..178
11.4. Dolní Dvořiště……...…… 183
11.5. Horní Dvořiště…….……188
11.6. Kaplice…….……..192
11.7. Malonty…….……197
11.8. Netřebice……..…….…… 202
11.9. Omlenice…….. 207
11.10. Pohorská Ves…… 212
11.11. Rožmitál na Šumavě…… 218
11.12. Soběnov……223
11.13. Střítež……228
11.14. Velešín…….. 233
11.15. Zvíkov……... 238
12. Závěr…… 242

1. HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A GEOLOGIE

Nerostné suroviny a jejich ložiska, i když nejsou příliš rozsáhlá, představují přírodní bohatství Kaplicka, jehož zásoby však nejsou nevyčerpatelné. Proto je důležité hospodárné využívání těchto ložisek zejména s ohledem na životní prostředí a na trvale udržitelný rozvoj.

V rámci ORP Kaplice neexistuje dokument, který by se problematikou těžby nerostných surovin v území ORP zabýval a usměrňoval ji.

1.1. Stručný popis geologické stavby

Geologická stavba území ORP Kaplice je poměrně pestrá, vystupují zde horniny několika stratigrafických i regionálních jednotek. Podle posloupnosti vzniku lze jednotlivé jednotky rozdělit na předplatformní krystalické a platformní pokryv. Jednotky předplatformní jsou budovány především horninami moldanubika.

Moldanubikum má značný rozsah a zaujímá většinu území ORP a přilehlou část Rakouska.

Novohradské hory jsou budovány převážně masivem hlubinných granitoidů centrálního moldanubického plutonu. V plošně rozsáhlém Novohradském podhůří se nachází téměř celá kaplická jednotka zastoupená dvojslídnými svorovými rulami, v nichž jsou hojné drobné křemenné a pegmatitové čočky s nerosty andalusitem, safírem a záhnědou. Soběnovská vrchovina je budována granitoidy moldanubického plutonu.

Významným územím z hlediska geologického je oblast Besednicka s výskytem vltavínů (Přírodní památka Besednické vltavíny I). Horninové podloží je tvořeno středně zrnitou až drobnozrnnou muskovit-biotitickou žulou mrákotínského typu (moldanubický pluton).V nejníže položené části území při silnici Besednice – Trhové Sviny je skalní podloží překryto až několikametrovou vrstvou terciérních písčitojílovitých a písčitých sedimentů (neogén, vrábečské vrstvy). Vltavíny se na lokalitě nacházejí až ve 4 m mocných vrstvách šedozeleného až modravě zeleného jílu, který kromě jemného jílovitého podílu (kaolinit, montmorillonit) obsahuje i ostrohranné úlomky křemene, muskovitu, živce aj.

Dalším významným územím jsou Pohořská rašeliniště, které leží v přirozené terénní depresi. Horninovým podložím je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinberského typu (moldanubický pluton), pokrytá v celém území deluviálními sedimenty (pleistocén), na většině plochy pak ještě překrytá ložiskem rašeliny o mocnosti až 2,7 m a podél potoků fluviálními hlinitými písky (holocén).

Nejmladší stratigrafická jednotka sedimentárních oblastí – kvartér - je zastoupen sedimenty fluviálními (terasy a nivní uloženiny řek a potoků) a sedimenty svahovými a eolickými (svahové a sprašové hlíny nachází se především na svahových rašeliništích, slatinách, na terasách štěrků a písků a hojně v okolí menších vodotečí a rybníků).

1.2. Těžba nerostných surovin v regionu

Území ORP Kaplice není oblastí bohatou na suroviny, zejména zde nejsou žádné zdroje energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložisko stavebního kamene. Z ostatních surovin je nejvýznamnější rašelina, jejíž těžby byla již v minulosti ukončena.

V současné době se na území ORP Kaplice nachází jedno využívané výhradní ložisko stavebního kamene.

Ložisko stavebního kamene Kaplice je těženo od počátku 50tých let. Těženou surovinou je kvalitní stavební kámen – granodiorit – jako surovina pro výrobu drceného kameniva. V současné době je ložisko roztěženo ve dvou těžebních řezech. Těžební báze leží v úrovni cca 553 m n.m. Celková roztěžená plocha v současné době činí 10,33 ha a plánuje se rozšíření o 3,402 ha a tak celková plocha bude činit 13,732 ha. Průměrná roční těžba činí cca 150 000 tun (57 700 m3) ročně. Celková zásoba činí 1 662 455 m^3 a z toho vyplývá životnost ložiska cca 27 let.

V nejbližším okolí v rámci ORP se nenacházejí žádná další ložiska stavebního kamene. Nejbližší jsou v území ORP Trhové Sviny (Trhové Sviny – Rejta atd.) a v území ORP Český Krumlov (Plešovice – Holubov atd.).

Celorepublikový význam měla těžba vltavínů. V současné době je chráněné ložiskové území (dále též CHLÚ) Besednice o rozloze 3,85 ha s povrchovou těžbou vltavínonosné horniny.

V současnosti nejsou na území ORP Kaplice žádné rudy ani palivoenergetické suroviny těženy.

1.3. Stav využití zásob a životnost zásob

Ložisko stavebního kamene Kaplice, jehož průměrná roční těžba činí cca 150 000 tun (57 700 m^3) ročně. Celková zásoba činí 1 662 455 m^3 a z toho vyplývá životnost ložiska cca 27 let.

1.4. Chráněná ložisková území

Chráněné ložiskové území (CHLÚ) zahrnuje území, na kterém by stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním výhradního ložiska mohly znemožnit, nebo ztížit dobývání výhradního ložiska. Stanovení CHLÚ není v žádném případě rozhodnutím o využívání ložiska. To znamená, že předmětem řízení o stanovení CHLÚ není posuzování využitelnosti ložiska ani způsob jeho otvírky a těžby. Stanovením CHLÚ rovněž nedochází k narušení ochrany přírody a krajiny, vodních zdrojů, zásahu do krajiny či do zájmů chráněných zvláštními předpisy.

Na území ORP Kaplice jsou stanovena celkem 2 chráněná ložisková území o celkové ploše 41,33 ha. Podíl rozlohy všech CHLÚ na celkové rozloze území ORP Kaplice, která je 48 400 ha, činí 0,085%. Přehled CHLÚ je uveden v tabulce:

Tab. č. 1: Přehled největších CHLÚ v ORP Kaplice (2007)

Číslo CHLÚ	Název CHLÚ	Surovina	Plocha (ha)
06020001	Kaplice	Stavební kámen	37,48
23390000	Besednice	Vltavínosná hornina	3,85

1.5. Poddolovaná území a stará důlní díla

Na území ORP Kaplice se vyskytuje řada poddolovaných území. Jejich seznam ukazuje následující tabulka:

Tab.č. 2

Klíč	Název poddolovaného území	Stáří	Plocha (m^2)
1858	Rožmitál na Šumavě	do 19 stol.	-
1907	Omlenice	do 16. stol.	-
1951	Žďár u Kaplice	před r. 1945	-
1956	Kaplice 2	před r. 1945	77 473
1957	Střítěž u Kaplice 2	neznámé	125 041
1960	Zdíky	před r. 1945	-
1963	Střítěž u Kaplice 1	do 19. stol.	-
1975	Velešín	do 19. stol.	-
1977	Kaplice 1	do 19. stol.	-
1984	Žďár u Kaplice 1	před r. 1945	-
1985	Pořešín	-	9947
1989	Blansko u Kaplice	do 19. stol.	-
2106	Benešov nad Černou	do 19. stol.	-

1.6. Sesuvná území

V rámci ORP Kaplice se nevyskytuje žádné sesuvné území.

1.7. Vlivy těžební činnosti na životní prostředí

Při využívání ložisek nerostných surovin dochází ke střetům s řadou zákonem chráněných zájmů. Mezi nejvýznamnější zákonem chráněné zájmy patří ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) a lesních pozemků, ochrana přírody a krajiny (CHKO, NP, NPR, NPP, PP, PR) a územních systémů ekologické stability (ÚSES) a také ochrana zdrojů vod a přírodních léčivých vod. Těžbou nerostných surovin dochází nejen k negativním zásahům do reliéfu krajiny, ale i k otřesům země a k nárůstu hlučnosti a prašnosti. Tato problematika je převážně řešena v plánu otvírky, přípravy a dobývání (POPD) úpravou technologických postupů. Při rekultivaci těchto území je vhodné využít členitého reliéfu, obnažených skal a nebo vzniklých vodních ploch a podporou přirozeného vývoje společenstev lze vytvořit území, které má předpoklady pro dosažení vyšší druhové diverzity než okolní krajina. Toto území se může stát základním prvkem ochrany ÚSES a nebo jej lze využít k rekreačním účelům. Při povrchové těžbě je při jejím dokončení navraceno území ke svému původnímu účelu (ZPF, LPF) či je provedena hydrická rekultivace (zatopení vodou) případně je možno dané území využít jinak (skládky odpadů apod.)

1.8. Hlavní problémy

K **hlavním problémům**, které souvisí s těžbou a úpravou nerostných surovin v ORP Kaplice patří:

- **povrchová těžba stavebního kamene** - představuje lokální zátěže, nevratné zábory půdního (lesního) fondu, místní narušení ekologické stability krajiny, narušení režimu povrchových a podzemních vod, zvýšenou hlučnost a prašnost a zatížení místní komunikační sítě.
- **ilegální těžba vltavínů a problematický postup využívání těžených výhradních ložisek Besednice.**

Hlavními nástroji lokální surovinové politiky na úrovni ORP by měly být územní plány (ÚP) a plány odpadového hospodářství.

základní zásady (regulativy) uspořádání území a limity jeho využití:

- prvky ochrany ložisek nerostných surovin (CHLÚ, DP)

- územní limity platné v návrhovém období (POPD včetně plánů rekultivace a sanace, rozhodnutí o využití území k těžbě nevýhradních ložisek včetně navržené sanace, plochy dotčené těžbou nerostných surovin) a jejich základní charakteristiku

1.9. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně dostatečné zásoby stavebního kamene– zajišťující suroviny na několik desetiletí dopředu. Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	**Hrozby**
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

2. VODA A VODNÍ REŽIM

2.1. Charakteristika území

Téměř polovina území ORP Kaplice leží v CHOPAV. Oblast Novohradských hor, se svým podhůřím, odděleným od Šumavského podhůří Kaplickou brázdou, patří do jihovýchodní části povodí Horní Vltavy a je významná vysokým stupněm zachovalosti přírodního prostředí, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy, rašeliniště, rybníky a prameniště, toto prostředí je velkou zásobárnou podzemních vod a dále se vyznačuje velkým množstvím zde pramenících vodních toků. V Novohradském podhůří přesahují ojedinělé vrcholky 800 m n.m (Kohout v Soběnovské vrchovině 870 m n.m). V Novohradských horách terén stoupá až k 1000 m n. m. (Kamenec 1071 m n. m.).

Na území pramení a protéká jím kromě velkého množství drobných vodních toků a bezejmenných vodotečí, také několik významných vodních toků. Území je vzhledem ke svému charakteru často postihováno povodňovými stavy. Nejčastější povodňové situace jsou zaznamenávány na tocích Malše, Černé a Pohořském potoce, tyto vodní toky mají vzhledem k rozsahu svých povodí, množství přítoků a členitosti terénu, rychlé nárůsty průtoků v relativně krátkém časovém úseku. Řeky Černá, Malše a Pohořský potok mají stanovené záplavové území a vymezené aktivní zóny záplavových území. Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad Záplavová území je třeba stanovit především u těch vodních toků, podle nichž jsou lokalizována zastavěná území. § 67 vodního zákona stanoví, že v aktivní zóně záplavového území se nesmí umísťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou některých vodních děl a nezbytných staveb dopravní a technické infrastruktury a za určitých podmínek i konstrukcí chmelnic. V aktivní zóně je dále zakázáno: těžit nerosty a zeminu a provádět terénní úpravy, pokud by to zhoršilo odtok povrchových vod, skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty, zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky, zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení. Mimo aktivní zónu v záplavovém území může vodoprávní úřad stanovit omezující podmínky. Takto postupuje i v případě, kdy není aktivní zóna stanovena.. Dále se území ORP Kaplice částečně dotýkají záplavová území a aktivní zóny záplavových území vymezené na tocích: Svinenský potok, Větší Vltavice a Vltava. Odtokové poměry závisí na spadlých srážkách – především na jejich druhu, množství, časovém a plošném rozložení a dále pak na výparu. Spolu s výškovými poměry, sklonitostí, expozicí svahů a dalšími činiteli podmiňují klimatické poměry výskyt a druhové složení vegetace.

Donedávna byla téměř celá oblast spadající pod ORP Kaplice, v ochranném pásmu VN Římov a v ochranném pásmu odběru povrchových vod pro úpravnu vody Pořešín. V současné době je stanoveno pouze ochranné pásmo vodního zdroje I. a II. stupně pro VN Římov. V oblastech ochranných pásem je stanoven přísnější režim pro využití území včetně zemědělské činnosti. Velké procento zemědělských ploch v je odvodněno systematickou drenážní sítí. Nedostatečnou péčí o tyto stavby dochází ke změnám vodního režimu v krajině.

Nejvýznamnější tok je Malše**,** která je jedním z páteřních toků povodí Horní Vltavy, pramení v Rakousku pod názvem Maltsch, na naše území přitéká v Novohradském podhůří, protéká Soběnovskou vrchovinou a Kaplickou brázdou do Českobudějovické pánve, kde v Českých Budějovicích přitéká v 385 m n.m. do Vltavy. Délka vodního toku na našem území je 92,1 km, plocha povodí činí 979,1 km2. Největšími pravostrannými přítoky jsou Černá a Stropnice. V říčním km 21,85 je hráz vodárenské nádrže Římov.

V Novohradských horách se vyskytují hornatiny (výšková členitost nad 300 m. U Novohradských hor je zřejmý vliv terénu na orografické zesílení cyklonálních srážek.

Akumulace povrchových vod má z hlediska ovlivnění hydrologického režimu významný vliv především na vyrovnanost odtoku pod vodními díly (rybníky, vodní nádrže). Míra ovlivnění závisí na velikosti akumulace, jejím účelu a s tím spojenými pravidly manipulace s objemem vody ve vodních nádržích a na poměru mezi velikostí zásobního objemu vodní nádrže a průměrným ročním odtokem v profilu vodní nádrže. Většina vodních nádrží v oblasti ORP Kaplice je rozptýlena po území a plní při hospodaření s vodou různé účely. Nejvýznamnějšími jsou akumulace vod pro odběry, nadlepšování průtoků pod vodními nádržemi, ochrana před povodněmi, rekreace a výroba elektrické energie a chov ryb. Vyvážení účelů, a jejich mnohdy protichůdných požadavků, řeší manipulační řády vodních děl sestavené nad příslušnými povoleními k nakládáním s vodami, jenž specifikují pořadí důležitosti jednotlivých účelů. Rybniční soustavy se na území vyskytují pouze sporadicky.

Sportovní rybolov **v** území způsobuje ovlivnění stavu především ve dvou aktivitách – umělá výsadba ryb do povrchových vod a vlastní rybolov. Provozování rybolovu je v České republice upraveno zákonem č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráži, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství) a dále Rybářským řádem. Lze konstatovat, že sportovní rybolov nemá vliv na stav povrchových vod a dosažitelné údaje nejsou relevantní. Totéž platí i pro nasazování ryb, ale je zřejmé, že jsou vysazovány především druhy geograficky původní a proto lze i tento vliv na stav povrchových vod označit jako nevýznamný.

2.2. Další vlivy na povrchové a podzemní vody:

2.2.1. Geologické a hydrogeologické poměry

Šumavské moldanubikum zaujímá oblast Šumavy a Novohradských hor a jejich podhůří. Hydrogeologické poměry indukují možnosti zásob podzemní vody a působení na odtokové poměry prostřednictvím základního odtoku. Druhy hornin, jejich propustnost nebo uspořádání jednotlivých vrstev ovlivňují výskyt, pohyb, chemické a fyzikální vlastnosti podzemní vody. Hydrogeologické poměry ovlivňují proces odtoku vody z povodí, údaje o horninových vrstvách a kolektorech se využívají např. k posouzení zdrojů vhodných pro odběry, v hodnocení zranitelnosti podzemních vod např. vnosem znečištění z území, z infiltrace srážek nebo jiným způsobům dotace podzemních vod. Základními jednotkami pro bilancování množství podzemních vod jsou hydrogeologické rajóny, podle kterých jsou vymezovány útvary podzemních vod. Na území oblasti povodí dominují hydrogeologické celky: masívy a pánevní struktury. Půdy na Šumavě a Novohradských horách obsahují velké množství skeletu, což zhoršuje jejich retenční vlastnosti.

2.2.2. Vodní eroze, plaveninový a splaveninový režim

Vznik a průběh erozních procesů je ve většině případů vyvolán přívalovými srážkami, které jsou charakterizovány vysokou intenzitou, krátkou dobou trvání a malou zasaženou plochou. Zvlášť nebezpečné jsou zejména extrémní přívalové deště, s úhrnem srážek nad 20 mm. Povrchový odtok, vznikající z těchto srážek, rychle kumuluje a má výrazné erozní a transparentní charakteristiky.

Povrchová vodní eroze má řadu forem a lze ji členit do tří základních typů:

- plošná vodní eroze, která se projevuje smyvem půdy víceméně rovnoměrně na celé ploše, tento typ pozorujeme v okolí Benešova nad Černou, kde dochází při silných deštích ke splavování půdy z výše položených míst, výhodou území je že zde neprobíhá intenzivní zemědělská činnost a půda proto není tolik narušována.
- rýhová eroze vzniká tehdy, když se povrchový plošný ron začíná soustřeďovat a vytvářet linie, které mají postupně formu rýh a brázd, ze kterých vznikají pokračujícím soustředěným odtokem hlubší rýhy, které se směrem po svahu postupně prohlubují a mohou přejít ve vyšší stupně – erozi výmolovou a ta v nebezpečnou, území devastující erozi stržovou, k těmto jevům dochází v katastrálních územích patřících k obcím Dolní Dvořiště a Pohorská Ves. Tyto lokality se vyznačují písčitými půdami, které nejsou schopny odolat nepříznivým účinkům povrchových vod.

- mnohotvarou, vznikající kombinací současného působení dalších faktorů – destrukčních jevů, působením zvěře nebo člověka apod.

Proudová (říční) vodní eroze probíhá ve vodních tocích působením vodního proudu. Je-li rozrušováno pouze dno, mluvíme o erozi dnové, jsou-li rozrušovány břehy, o erozi břehové. Nejvýrazněji se projevuje proudová eroze v bystřinách, které nesou obvykle velké množství splavenin, nejviditelnější eroze jsou vzhledem k členění krajiny v území obce Pohorská Ves na tocích ve správě LČR .

Uvolňování a odnos částic se často děje ve velkém měřítku. Mnohdy se při intenzivních srážkách smyje mělká půdní vrstva a obnaží se půdní podklad, což má při dlouhodobém procesu tvorby nové půdy pro zemědělskou i lesní výrobu velmi nepříznivé důsledky. Transport a sedimentace půdních částic, které následně zanášejí přirozené i umělé vodní toky (odvodňovací, závlahové i jiné kanály), vodní nádrže a stavby na tocích. Dále zanášejí koryto toku a zmenšují jeho hloubku. Úroveň dna a s ní i hladina toku zvolna stoupá a postupně působí zamokření okolních pozemků. Koryto vyžaduje častější údržbu a čištění, co je jednak nákladné a jednak má negativní vliv na stabilitu a ekologickou funkci.

Jako protierozní opatření na vodních tocích je tedy možné označit liniové stabilizační úpravy koryt vodních toků, stabilizace dna pomocí příčných objektů nebo hrazení bystřin a strží. Za protierozní opatření lze také označit lokální stabilizace poruch koryt vodních toků (například stabilizace břehových nátrží). Protierozní opatření jsou využívány převážně na tocích pramenících na území obce Pohorská Ves, Huťském potoce a jemu podobných tocích, majících charakter bystřin.

2.2.3. Odvodnění pozemků

V druhé polovině minulého století byly realizovány s ohledem na intenzivní zemědělské hospodaření rozsáhlé odvodňovací stavby, které mají v konečném důsledku negativní vliv na přirozený koloběh vody a vytvářejí umělé kolektory v půdním profilu. Po odvodnění dojde k jednorázovému snížení zásoby povrchových vod v části půdního profilu nad drény, zvyšují se odtoky v recipientu a vytvářejí se preferenční cesty umožňující snadnější transport kontaminantů do půdy a vody. Na druhé straně se nad drény vytváří retenční prostor, který má za následek zvýšenou infiltraci srážkových vod do půdního a horninového prostředí. Tato infiltrace ale neznamená bilanční zvýšení zásob podzemních vod, drenážní systém naopak urychluje odtok z půdního profilu s následným omezením jejich dotace.

Vliv systematického odvodnění velkých ploch zemědělské půdy na srážko-odtokové vztahy bývá často označován za příčinu zvyšování kulminačních průtoků za povodňových

situací. Za mimořádné povodňové situace systematické odvodnění nepřispívá v podstatné míře ke kulminaci celkového odtoku v hydrografické síti vodních toků.

Odvodněné plochy jsou evidovány Zemědělskou vodohospodářskou správou. Podrobné odvodnění cca. 8 000 ha. Hlavní meliorační zařízení (HOZ) cca. 45 km

2.2.4. Vzdutí úseků vodních toků

Na úsecích vodních toků, na nichž jsou přítomné vybudované příčné stavby (hráz, jez) je umožněno nepřirozené trvalé vzdutí, tyto stavby plní hned několik funkcí mající příznivý vliv na vodní tok a vodní režim v krajině. Nezbytnou podmínkou plnění funkcí pro které byly vybudovány je jejich dobrý technický stav. Na vodních tocích na území ORP Kaplice vyžaduje několik jezů a hrází nezbytné stavební úpravy.

2.2.5. Malé vodní elektrárny

Vliv vodních elektráren na environmentální podmínky je dvojí. Prvním vlivem je samotná existence vzdouvacího tělesa (jezu, hráze), která způsobuje vzdutí vodního toku. Druhým vlivem je provoz vodní elektrárny způsobující ovlivnění přirozeného hydrologického režimu a to především v případě špičkového a pološpičkového provozu.

Vliv vzdutí od vzdouvacího tělesa byl hodnocen v rámci předběžného vymezení silně ovlivněných vodních útvarů. Vliv špičkování by měl být omezen zachováním ekologických průtoků přes jezové těleso. Jejich zachovávání je předepsáno provozovatelům malých vodních elektráren v manipulačních řádech.

V oblasti působnosti ORP Kaplice jsou malými vodními elektrárnami ovlivněny především toky Malše a Černá.

2.3. Prevence před povodněmi

Základním dokumentem, formulujícím rámec konkrétních postupů a preventivních opatření ke zvýšení systémové protipovodňové ochrany, je Strategie ochrany před povodněmi, která konstatuje, že povodně jsou přírodní fenomén, kterému nelze zabránit. Jejich nepravidelný výskyt a variabilní rozsah nepříznivě ovlivňují vnímání rizik, která přinášejí, což komplikuje systematickou realizaci preventivních opatření. Povodně představují pro území ORP Kaplice společně s větrnými vlivy největší přímé nebezpečí v oblasti přírodních katastrof a mohou být i příčinou závažných krizových situací, při nichž vznikají nejenom rozsáhlé materiální škody, ale rovněž ztráty na životech obyvatel postižených území a dochází k rozsáhlé devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod.

Absolutní ochrana proti povodním neexistuje, cílem protipovodňových opatření může být tedy pouze minimalizace jejich důsledků, především zamezení ztrát lidských životů. Rámcové cíle ochrany před povodněmi vytyčuje Plán hlavních povodí ČR v oblastech legislativních a ekonomických nástrojů, přípravy povodňových plánů, zdokonalování podkladů, finanční a pojišťovací politiky, usměrňování aktivit v záplavových územích a v nezbytnosti mezinárodní spolupráce a aktivit dlouhodobé povahy a s dlouhodobými efekty. Zde se jedná především o usměrnění způsobu hospodaření na lesní a zemědělské půdě, o podporu retenčních vlastností území a pozitivní ovlivňování vodního režimu v krajině. Prioritou v oblasti protipovodňové ochrany je tedy naplňování zásad ke zvýšení retenční kapacity povodí.

2.4. Kapacity koryt vodních toků

Přirozená kapacita koryt se většinou pohybuje kolem Q1, což je pro zastavěná území nevyhovující. Zvětšování průtočného profilu vodního toku se tak stalo nejschůdnější cestou k dosažení určitého stupně ochrany přilehlé zástavby, v centrech větších měst potom především „tvrdými“ úpravami koryta do obdélníkového profilu s nábřežními zdmi.

Návrhy na zvýšení kapacity koryt vodních toků, případně na lokální zprůtočnění úzkých hrdel vychází z vyhodnocení současné a cílové ochrany zastavěných území.

Úpravy koryt vodních toků za účelem zvýšení jejich kapacity bylo převážně navrhováno tam, kde jsou lokální problémy, vyplývající z úzkých hrdel na toku – málo kapacitních jezů, mostků apod. a nedostatečného příčného profilu.

Tab. č. 3: Místa omezující průtočnost vodních toků

Tok	ř. km	Název obce	Lokalita	Komentář	Intra.
Malše	68,130	Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště	Ocelový most původní ostrahy hranic – drátů	intravilán
Malše	67,500	Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště	silniční most je zatopen při Q100, působí vzdutí	intravilán
Malše	62,800	Rychnov nad Malší	Rychnov nad Malší	silniční most je zatopen při Q100, působí vzdutí	intravilán
Malše	51,890	Mostky	Mostky	silniční most je zatopen při Q100	extravilán

Malše	50,590	Mostky	Mostky	silniční most u sádek je zatopen při Q100	intravilán
Malše	48,140	Kaplice	Kaplice	silniční most je zatopen při Q100	intravilán
Černá	15,983	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	silniční most nízký přelévaný a působící vzdutí	intravilán
Černá	14,540	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	podjezí s dřevěnou lávkou a odběrným náhonem	intravilán
Černá	15,056	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	kamenný klenbový most omezuje průtočný profil	intravilán
Černá	15,507	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	silniční most a ocelová lávka ve vzájemné blízkosti	intravilán
Černá	10,257	Ličov	Ličov	nízký most působí vyšší vzdutí	intravilán
Černá	9,228	Ličov	Ličov	objekt působí vyšší vzdutí nevhodně upraveným vtokem	extravilán
Černá	5,136	Děkanské Skaliny	Děkanské Skaliny	silniční most v lokalitě „U dubu“	intravilán

Tab. č. 4: Lokality s výskytem ledových jevů

Tok	ř.km	Název obce	Lokalita	Komentář
Malše	47,51	Kaplice	Kaplice	pevný jez

2.5. Cíle pro zlepšování stavu vodního režimu krajiny

Nástrojem pro příznivou změnu jednotlivých faktorů, ovlivňujících odtokové poměry, jsou především komplexní pozemkové úpravy, jejichž realizací dochází ke změně způsobu využívání pozemků a jejich obhospodařování, tj. ke změně rostlinného pokryvu a snížení erozních jevů v ploše povodí. Dalším nástrojem je optimalizace způsobu lesnického využívání krajiny, změna druhové a prostorové skladby lesních porostů ve prospěch jejich přirozené skladby, což znamená především převod dřevitých monokultur na smíšené porosty.

Správně provedené komplexní pozemkové úpravy přispívají především k vyrovnání m-denních průtoků a snížení kulminačních průtoků z krátkodobých přívalových srážek velké intenzity. Při dlouhodobějších srážkách se uplatní retence vody v povodí jen na počátku, po nasycení půdy vodou není účinek patrný. Velký význam mají tato opatření pro snížení plošné eroze, jejímž důsledkem je zanášení koryt vodních toků se snižováním jejich kapacity, zanášení vodních nádrží, zhoršení jakosti vody a v neposlední řadě i ztráta zemědělské půdy.

Mezi další možnosti zlepšování vodního režimu krajiny patří:

revitalizace koryt vodních toků a niv, jejichž cílem je obnovení členitosti vodního prostředí a jeho schopnosti zpomalovat odtok. K revitalizacím vodních toků dochází především na území Dolního Dvořiště.

výstavba suchých vodních nádrží – poldrů, jejichž nejdůležitější funkcí je zadržení vody v krajině, transformace povodňových vln a v neposlední řadě i omezení množství splavenin. Ve výstavbě suchých nádrží nejsou obce, kterým hrozí největší nebezpečí příliš aktivní.

2.6. Nebezpečí výskytu povodní a možné škody

Prognóza a hodnocení nebezpečí výskytu povodní a s ním spojených škod je jedním z hlavních úkolů koncepce protipovodňové ochrany.

Za ohrožené jsou označeni všichni obyvatelé trvale obydlených objektů v zaplavovaném území, i když se jejich bytových jednotek zátopa nedotkne. Mezi důležité faktory ochrany před povodněmi patří i celková dobrá připravenost občanů a jejich informovanost o všech hrozících nebezpečích a postupech, jak minimalizovat rizika. K operativním opatřením realizovaným v období povodňového nebezpečí se řadí i opatření prováděná na ochranu před povodněmi (jedná se např. o stavbu pytlových hrází, montáž mobilních protipovodňových stěn, individuální zabezpečení majetku před povodní apod.). Opatření jsou prováděna zejména v urbanizovaných oblastech, ve kterých je ohrožen nemovitý majetek. Nejčastěji postiženou je obec Benešov nad Černou a město Kaplice, dále pak obec Horní Dvořiště a jednotlivá sídla podél vodních toků.

V dlouhém období (řádově několika desetiletí) je možné na základě změny principů správy vodních toků a pravidel využívání území přilehlých k vodním tokům dosahovat postupného snižování zranitelnosti potenciálně ohroženého území. Vazba mezi výší povodňových škod a jednotlivými strategickými faktory je ve většině případů obtížně prokazatelná.

2.6.1. Obce v ORP Kaplice s největším rizikem povodňových stavů a návrh řešení

Benešov nad Černou

Vodní toky: Černá, Rychnovský potok, Dluhošťský potok, Kuřský potok

V k.ú. Hartunkov je reálně možná pouze prohrábka koryta s jeho pročištěním a vyrovnáním podélného profilu, v k.ú. Dluhoště, kde je ohrožena 1 nemovitost, nejsou opatření navrhována. V Benešově nad Černou je možné navrhnout úpravu či náhradu tří nevhodných mostních objektů, rekonstrukci opevnění břehů, místní zkapacitnění koryta i „tvrdou“ prohrábkou. Po zkapacitňujících opatřeních je možná individuální ochrana níže položených objektů případnou nenásilnou terénní modelací u objektů či nízkými zídkami spolu s mobilními prvky (vaky, pytle) – problém krátké reakční doby inicializace těchto zařízení v dané lokalitě. Dokumentaci řešící ochranu před povodněmi nemá obec zpracovánu. Záplavou Černé a Kuřského potoka je ohroženo asi 35 nemovitostí ve městě, v k.ú. Hartunkov (Rychnovský potok) 10 nemovitostí a v k.ú. Dluhoště (Dluhošťský potok) 1 nemovitost. Kapacitu koryta ve městě ovlivňují především nevhodné příčné objekty mostů, částečně i poškozené opevnění koryta – opěrné zdi.

Dolní Dvořiště

Vodní tok: Malše

Aktuálně jsou v realizaci úpravy pravobřežní inundace - aktivní zóny, realizátorem opatření je Povodí Vltavy. Dojde ke snížení terénu za pravou břehovou hranou a tím zvětšení kapacity koryta pro převádění povodní. Pro ochranu ohrožených nemovitostí Koncepce dále navrhuje provést ochranné hrázky nebo zídky v nezbytném rozsahu a další prvky individuální ochrany objektů. Náklady lze odhadovat velice hrubě, protože výšku ochranných prvků bude možno stanovit až na základě nového výpočtu průběhu hladin. Dále je v návrhu, vybudování protipovodňového opatření na ochranu místní ČOV.

Kaplice

Vodní tok: Malše

Město nemá zpracován návrh protipovodňových opatření. V rámci koncepce lze navrhnout následující opatření: na levém břehu u jezu přichází v úvahu návrh ochranných zídek podél ohrožených nemovitostí po prvotním provedení aktivních opatření zkapacitnění odtoku přes jez Blábolil. Uvažuje se o zřízení odlehčovací propusti, hrazené pohyblivým uzávěrem při PB. Vhodným opatřením by však dále bylo především zkapacitnit výtok řeky z města - rozšířením aktivní zóny toku – vymístěním zdejší plochy zahrádek a snížením levého

břehu řeky mezi řekou a komunikací. Lokalita vstupu řeky do města bude řešena v souvislosti s plánovaným zřízením obchvatu města a Koncepcí není řešena. Na Malši jsou problémy podél jezové zdrže jezu Blábolil, záplava na LB ohrožuje cca 20 nemovitostí na známou výšku mezi 0,5 až 1,5 m. Ve zdrži jsou dále problematické mohutné ledové jevy. Další vysoce problémovou lokalitou na Malši je území na vstupu Malše do města - lokalita Bělidlo, kde jsou záplavou postiženy oba břehy v úhrnu cca 30 nemovitostí se známou výškou záplavy až 2 m.

Malonty

Vodní toky: Pohořský potok, Kamenice

Obec Malonty není povodněmi ohrožena, pouze v k.ú. Meziříčí dochází k ohrožení areálu Glaserovy pily na LB Pohořského potoka a ohrožení vtokového objektu záložního zdroje pitné vody. Protipovodňovou ochranu areálu pily je možno řešit zřízením ochranné hrázky v délce 230 m.

Rožmitál na Šumavě

Vodní toky: Močeradský potok, Vltava

Podklady pro řešení protipovodňové problematiky v obci nebyly zpracovány. V Rožmitále na Šumavě je navrhována úprava nátoku do zatrubnění u ohrožené nemovitosti. V osadě Michnice je nutné vybudování kapacitního bezpečnostního přelivu na rybníce, nebo jeho celková rekonstrukce. V Rožmitále na Šumavě dochází k drobným problémům s kapacitou Močeradského potoka a je tím ohrožena jedna nemovitost. V osadě Michnice nemá rybník pod osadou kapacitní přeliv a při povodních přetéká hráz, hrozí zvláštní povodeň s postupem do obce Rožmitál.

Dílčí povodí ORP Kaplice:

Vltava po Polečnici

Vltava od Polečnice po Malši

Malše po Stropnici

Stropnice a Malše po ústí do Vltavy

2.7. Vodní útvary území obcí ORP Kaplice

Kaplice-Malše po soutok s tokem Černá, Malše po vzdutí nádrže Římov, Černá po ústí do toku Malše, Kamenice po ústí do toku Malše, Malše po soutok s tokem Kamenice

Benešov nad Černou-Černá po soutok s tokem Pohořský potok, Svinenský potok po ústí do toku Stropnice, Černá po ústí do toku Malše, Pohořský potok po ústí do toku Černá, Stropnice po soutok s tokem Veveřský potok

Bujanov-Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po soutok s tokem Černá

Rožmitál na Šumavě-Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok), Malše po soutok s tokem Kamenice, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Tichá

Horní Dvořiště-Větší Vltavice po soutok s tokem Trávnice, Větší Vltavice po ústí do toku Vltava, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok)

Dolní Dvořiště-Malše po soutok s tokem Kamenice, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok), Malše po soutok s tokem Tichá, Malše po Leopoldschlag Markt, Větší Vltavice po ústí do toku Vltava, Kamenice po ústí do toku Malše, Větší Vltavice po soutok s tokem Trávnice

Zvíkov-Nádrž Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava

Soběnov-Malše po vzdutí nádrže Římov, Černá po ústí do toku Malše, Svinenský potok po ústí do toku Stropnice

Velešín-Nádrž Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Třebonínský potok po ústí do toku Vltava

Střítež-Malše po soutok s tokem Černá, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po vzdutí nádrže Římov

Omlenice-Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Kamenice, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok)

Netřebice-Malše po vzdutí nádrže Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Nádrž Římov, Malše po soutok s tokem Černá

Besednice-Svinenský potok po ústí do toku Stropnice, Malše po vzdutí nádrže Římov

Malonty-Kamenice po ústí do toku Malše, Pohořský potok po ústí do toku Černá, Černá po ústí do toku Malše, Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po Leopoldschlag Markt, Černá po soutok s tokem Pohořský potok

Pohorská Ves-Pohořský potok po ústí do toku Černá, Černá po soutok s tokem Pohořský potok, Malše po Leopoldschlag Markt, Lužnice pramen - státní hranice, Malše po soutok s tokem Kamenice

2.8. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství podzemních vod. Stanovení záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavových území.	Nevyhovující stav koryt vodních toků. Špatné řešení mostů a propustků a jejich nedostatečná průtočná kapacita. Rychlý odtok vody z krajiny. Malé množství protipovodňových opatření.
Příležitosti	**Hrozby**
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů. Zvyšování průtočnosti koryt vodních toků, oprava mostů a propustků. Budování staveb na ochranu před povodněmi. Vypracování nových povodňových plánů.	Časté povodňové situace. Zhoršení kvality povrchových vod může mít za následek zasažení VN Římov. Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Vysvětlivky:

ORP-obec s rozšířenou působností
CHOPAV-chráněná oblast přirozené akumulace vod
VN-vodní nádrž
ČOV-čistírna odpadních vod
LB-levý břeh
PB-pravý břeh
LČR-Lesy České republiky

3. HYGIENA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

3.1.Ovzduší

Ochranu ovzduší řeší zákon č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kterým se stanoví práva a povinnosti osob a působnost správních úřadů při ochraně vnějšího ovzduší a podmínky pro snižování množství vypouštěných znečisťujících látek působících nepříznivým účinkem na život a zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí.

Nezbytným východiskem pro přijímání opatření zaměřených na zlepšování kvality ovzduší a životního prostředí obecně je odpovídající informační zajištění příslušných rozhodovacích procesů. V oblasti ochrany čistoty ovzduší se pravidelné, celoúzemní hodnocení stavu kvality ovzduší, zajišťovaného na základě systematického měření a následného vyhodnocování imisních dat a dat chemického složení srážek a zjišťování emisních údajů, stalo součástí standardních služeb poskytovaných Českým hydrometeorologickým ústavem.

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém světě. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin, půdu a materiály. Respirace zvýšených koncentrací látek znečišťujících ovzduší má přímé následky na zdravotní stav obyvatel. Zdraví obyvatel může být zasaženo také nepřímo, ukládáním těchto látek v dalších složkách životního prostředí (půda, voda, biota), vstupem chemikálií do potravního řetězce s následkem další expozice lidí. Navíc tyto účinky mohou ovlivnit strukturu a funkci ekosystému, včetně jejich schopnosti samoregulace. Tyto účinky se mohou projevovat okamžitě, ale současně také s určitým časovým zpožděním (např. degradace lesních ekosystémů).

Znečištění venkovního ovzduší je nejčastěji vyvoláno směsí znečišťujících látek emitovaných z celé řady zdrojů: významné stacionární (bodové) zdroje, doprava, plošné zdroje (souhrn malých zdrojů např. lokálních topenišť). Ke znečištění ovzduší na místní úrovni přispívají rovněž znečišťující látky přenášené ze středních a velkých vzdáleností (desítky až stovky kilometrů).

Při hodnocení kvality ovzduší se nelze vyhnout prostorovým diskrepancím emisních a imisních charakteristik. Tzn., účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevovat v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (kraj. ORP, obec), ale nutná je spolupráce na větších územních celních (kraje, ČR, mezinárodně –

přeshraniční vlivy). Opatření provedené na území v působnosti pověřeného stavebního úřadu se mohou, ale také nemusí projevit na témže území (zvláště v případě velkých a zvláště velkých emisních zdrojů).

Výběr parametrů pro hodnocení kvality ovzduší byl veden snahou o zjednodušení složité problematiky za účelem podání rychlé a srozumitelné informace o stavu ovzduší ve smyslu platné legislativy. Hlavní parametry

HP1a: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů a cílových imisních limitů pro ochranu zdraví lidí.

HP1b: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace.

HP2: Plnění doporučených krajských emisních stropů.

3.1.1.Emise

Kvalita ovzduší je nejvíce ovlivňována velkými (především v ukazatelích SO_2 a NO_X) a malými zdroji znečišťování (především v ukazatelích tuhé znečišťující látky – TZL, SO_2, CO a těkavé organické látky – VOC) a ve velkých sídelních aglomeracích pak výrazně neustále rostoucím provozem mobilních zdrojů znečišťování (především v ukazatelích NO_X, CO, troposférického ozonu a VOC).

V souladu s legislativou platnou od roku 2002 jsou zdroje znečišťování ovzduší rozděleny pro potřeby emisní bilance do jednotlivých kategorií. Podle tohoto rozdělení jsou v rámci Informačního systému kvality ovzduší (ISKO) provozovaného ČHMÚ zavedeny databáze Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), které slouží k archivaci a prezentaci údajů o stacionárních a mobilních zdrojích znečišťování ovzduší.

Zvláště velké, velké a střední zdroje znečišťování ovzduší jsou sledovány jako bodové zdroje jednotlivě, malé zdroje plošně na úrovni obcí, mobilní zdroje liniově (silniční doprava na úsecích zahrnutých do sčítání dopravy) a plošně na úrovni okresů (ostatní mobilní zdroje).

I.Zvláště velké a velké zdroje znečišťování - REZZO 1
II.Střední zdroje znečišťování - REZZO 2
III.Malé zdroje znečišťování - REZZO 3
IV.Mobilní zdroje znečišťování - REZZO 4

Cílem této části je poskytnutí přehledu o zdrojích znečišťování ovzduší a emisí v řešeném území ORP Kaplice

Mezi nejvýznamnější zdroje znečišťování ovzduší na zájmovém území patří tyto čtyři velké zdroje: REZZO 1

BRAWE, spol. s r. o. – provozovna Kaplice

Jihostroj a. s. – závod Velešín

Správa domů města Kaplice – městská výtopna Kaplice

SLR – CZECHIA s. r. o., Zdíky - Bujanov

Mezi hlavní zdroje znečišťování ovzduší na zájmovém území patří následující střední zdroje: **REZZO 2**

KAMENOLOMY ČR s.r.o., Kaplice

Družstvo VYKRS, provozovna Kaplice – nádraží

BENTEX - elektro s.r.o., provozovna Benešov nad Černou

BENTEX - automotive s.r.o, provozovna Benešov nad Černou

Engel strojírenská s.r.o., provozovna Kaplice

GMA Stanztechnik Kaplice s.r.o., Kaplice

JOUZA s.r.o., provozovna Kaplice

Prefa Hubenov s.r.o., provozovna Kaplice

REPAROSERVIS s.r.o.

SGA Schody s.r.o., provozovna Kaplice

ZEMAV RYBNÍK s.r.o., provozovna Dolní Dvořiště

Základní škola Benešov nad Černou

REZZO 3

Největším současným problémem jsou totiž emise prachových částic a ty pocházejí především z lokálních topenišť a automobilů. Lokální topeniště ke znečištění ovzduší významně přispívají i v oblastech, kde se na znečištění významně podílí rovněž průmysl.

Problém prachového znečištění se netýká zdaleka pouze průmyslových oblastí a velkých měst, ale i malých obcí. Právě v nich se nejčastěji dosud spaluje nekvalitní uhlí nebo dokonce odpadky. Navíc jsou v provozu kotle staré někdy i několik desítek let, které jsou často ve špatném technickém stavu. Kromě prachu jsou spalováním nevhodných paliv v zastaralých kotlích do ovzduší uvolňovány také další nebezpečné karcinogenní látky, které bývají na jemné prachové částice navázány. Zejména v době inverzí nepřispívá k dobrému rozptylu škodlivin např. kotlinový charakter Kaplické brázdy. Obecně špatné rozptylové podmínky se v tomto území vyskytují po 35,4 % času v roce. Za těchto obecně nepříznivých rozptylových stavů pak naprosto převládá znečišťování přízemního ovzduší nízkými a chladnými zdroji (především doprava a lokální vytápění).

Tab. č. 5: Počet bytů dle způsobu vytápění

Obec	DT	PL	EL	UH	DR	TO	PB
Benešov nad Černou	0	0	65	263	91	0	15
Besednice	0	0	53	182	66	0	2
Bujanov	0	0	36	108	46	0	1
Dolní Dvořiště	52	30	58	161	114	1	15
Horní Dvořiště	0	0	21	99	72	0	0
Kaplice	1225	404	328	490	130	1	7
Malonty	34	1	55	187	77	0	6
Netřebice	0	83	17	47	25	0	3
Omlenice	0	0	12	90	37	0	1
Pohorská Ves	0	0	12	38	57	0	0
Rožmitál na Šumavě	0	0	29	85	27	0	2
Soběnov	0	0	12	88	13	0	1
Střítež	0	19	10	64	19	0	1
Velešín	787	450	60	153	57	0	0
Zvíkov	0	0	1	15	3	0	0

Vysvětlivky:DT=dálkové vytápění, PL=plyn, EL=elektrická energie, UH=uhlí a koks, DR=dřevo, TO=topné oleje, ZP=zemní plyn

Tab. č. 6: Spotřeba paliv l rom v t (tis m3) / rok

Obec	HUTR	CUTR	KOKS	DREV	LTO	PB	ZP
Benešov nad Černou	783	7	5	393	0	12	0
Besednice	599	6	4	283	0	2	0
Bujanov	311	3	2	180	0	1	0
Dolní Dvořiště	475	5	3	488	1	12	60
Horní Dvořiště	261	2	2	275	0	0	0
Kaplice	1454	14	9	545	1	7	558
Malonty	583	6	3	355	0	6	1
Netřebice	157	1	1	120	0	4	122
Omlenice	289	3	2	169	0	1	0
Pohorská Ves	103	1	1	216	0	0	0
Rožmitál na Šumavě	223	2	1	123	0	3	0
Soběnov	290	3	2	59	0	1	0
Střítež	192	2	1	74	0	1	29
Velešín	488	5	3	251	0	0	656
Zvíkov	45	0	0	14	0	0	0

Vysvětlivky: HUTR=hnědé uhlí tříděné, CUTR=černé uhlí tříděné, DREV=dřevo, LTO=lehký topný olej, PB=propan-butan, ZP=zemní plyn

Tab. č. 7: Emise v t/rok

Obec	TE	SO2	NOx	CO	VOC
Benešov nad Černou	7	12	2	36	7
Besednice	6	9	1	28	6
Bujanov	3	5	1	14	3
Dolní Dvořiště	6	8	1	22	5
Horní Dvořiště	3	4	1	12	3
Kaplice	13	22	4	67	14
Malonty	6	9	1	27	6

Netřebice	2	2	1	7	2
Omlenice	3	5	1	13	3
Pohorská Ves	2	2	0	5	1
Rožmitál na Šumavě	2	3	1	10	2
Soběnov	2	4	1	13	3
Střítež	2	3	0	9	2
Velešín	5	8	2	23	5
Zvíkov	0	1	0	2	0

Tab. č. 8: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ORP Kaplice

Kategorie zdrojů	TZL		SO_2		NOx		CO		VOC		NH_3	
	t / rok	%	t / rok	%	t / rok	%	t / rok	%	t / rok	%	t / rok	%
Velké zdroje	2,4	3	63,1	36	19,4	33	13,6	4	9,5	13	10,7	24
Střední zdroje	23,1	26	11,8	7	7,9	13	15,1	5	5,3	7	34,3	76
Malé zdroje*	63	71	102,6	57	31,9	54	286,4	91	59,2	80	-	-
CELKEM stac.zdroje	88,5	100	177,5	99	59,2	100	315,1	100	74	100	45	100

*nezahrnuty emise VOC a NH_3 individuálně nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel a chovů hosp. zvířat.

Emise hlavních znečišťujících látek (REZZO 1 až 4) na území Jihočeského kraje** a srovnání výše emisí s doporučeným emisním stropem pro rok 2010 podle přílohy č. 2 nařízení vlády č. 351/2002 Sb. (NV 417/2003 Sb.).Tabulka uvádí údaje celkově za Jihočeský kraj, jelikož **na úrovni ORP se emisní strop v souladu se zákonem o ochraně ovzduší nesleduje.**

Tab. č. 9:

	TZL	SO_2	NO_X	CO	VOC*	NH_3*
Emise REZZO 1 - 4	5.0	10.2	13.2	27.7	12.3	7.6
Emisní strop	-	9,7	10,7	-	14,2	5,6
Plnění emisního stropu	-	neplněn	neplněn	-	plněn	neplněn

Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší jsou vymezeny v souladu se zákonem o ovzduší jako území v rámci zóny nebo aglomerace, na kterém došlo k překročení hodnoty imisního limitu pro jednu nebo více znečišťujících látek.

Členění České republiky na aglomerace a zóny je obsahem Věstníku Ministerstva životního prostředí č. 11/2005. Jako nejmenší územní jednotka, pro kterou byly oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vymezeny, byla zvolena území stavebních úřadů.

Překročení imisního limitu (LV) a cílového imisního limitu (TV) v rámci zón/aglomerací a obce s rozšířenou působností Jihočeské zóny (bez přízemního ozonu), % plochy územního celku, 2008 a 2009

Tab. č. 10:

Zóna	SO_2	PM_{10}		NO_2	Benzen	Souhrn překročení LV	As	Cd	BaP	Souhrn překročení TV
	4. max 24h průměr 125 $\mu g.m^{-3}$	roční průměr > 40 $\mu g.m^{-3}$	36. max 24h průměr > 50 $\mu g.m^{-3}$	roční průměr > 40 $\mu g.m^{-3}$	roční průměr > 5 $\mu g.m^{-3}$		roční průměr > 6 $ng.m^{-3}$	roční průměr > 5 $ng.m^{-3}$	roční průměr > 1 $ng.m^{-3}$	
Kaplice 2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kaplice 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jihočeská zóna 2008	-	-	-	-	-	-	-	-	0,93	0,93
Jihočeská zóna 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	0,09	0,09

Roční imisní limit pro PM_{10} nebyl překročen. Nebyly překročeny hodnoty 24h imisního limitu proSO_2, ročního imisního limitu pro NO_2, ani imisní limit pro benzen. Na 0,93% území kraje (zóny) došlo k překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví pro polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren (BaP). Pro porovnání za celou ČR byl 24h imisní limit pro PM_{10} překročen na 2,73% plochy území, cílový imisní limit pro BaP byl překročen na 3,6% plochy ČR. Na 91,99% území kraje (zóny) došlo k překročení hodnoty cílového imisního limitu pro ochranu zdraví lidí pro troposférický ozon.

Hodnota cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren na zájmovém území (Stavební úřad – Městský úřad Kaplice) překročena nebyla.

Příčinou vnosu benzo(a)pyrenu do ovzduší, stejně jako ostatních polyaromatických uhlovodíků, jejichž je benzo(a)pyren hlavním představitelem, je nedokonalé spalování fosilních paliv jak ve stacionárních, tak i mobilních zdrojích. Ze stacionárních zdrojích jsou to především domácí topeniště (spalování uhlí). Z mobilních zdrojů jsou to zejména vznětové motory spalující naftu. U benzo(a)pyrenu, stejně jako u některých dalších polyaromatických uhlovodíků, jsou prokázány karcinogenní účinky na lidský organismus. Nárůsty koncentrací během zimních období poukazují na vliv lokálních topenišť.

Tab. č. 11: Překročení cílového imisního limitu O_3 pro ochranu zdraví v rámci Jihočeské zóny a obce s rozšířenou působností Kaplice, % plochy územního celku, 2008 a 2009

Zóna	**O3** max. denní 8h klouzavý průměr **> 120 $\mu g.m^{-3}$**
Kaplice rok 2008	100
Kaplice rok 2009	71,3

Jihočeská zóna 2008	92
Jihočeská zóna 2009	30,7

Porovnání situace na území kraje vzhledem k ostatním krajům (aglomeracím): 0

indexace: -1 / 0 / +1 (+1 nejlepší, 0 neutrální, -1 nejhorší)

Jihočeský kraj patří k nejméně zatíženým krajům v ČR. Na území kraje dochází pouze k výjimečnému překračování imisních limitů pro ochranu lidského zdraví a ochranu ekosystémů a vegetace co se týče většiny sledovaných látek znečišťujících ovzduší s výjimkou přízemního ozonu. Zvýšené imisní koncentrace přízemního ozonu nejsou výjimečné, k překračování imisních limitů dochází na většině území České republiky. Z hlediska navrženého cílového stavu indikátorů, tj. nulové překročení imisních limitů pro ochranu lidského zdraví a ekosystémů a vegetace (překračování imisních limitů pro přízemní ozon) a neplnění doporučených krajských emisních stropů (SO_2, NO_x a NH_3) je však situace hodnocena celkově spíše neutrálně.

Tab. č. 12: Porovnání situace v rámci ORP (Kaplice a na ní navazující ORP)

ORP	Hodnocení území na základě navržených indikátorů			
	I(HP1a)	I(HP1a) včetně ozonu	I(HP1b) a I(HP2)	Výsledné
Kaplice	1	-1	N/A	0
České Budějovice	0	-1	N/A	-1
Český Krumlov	1	-1	N/A	0
Trhové Sviny	1	-1	N/A	0

N/A=nehodnoceno v rámci dané ORP

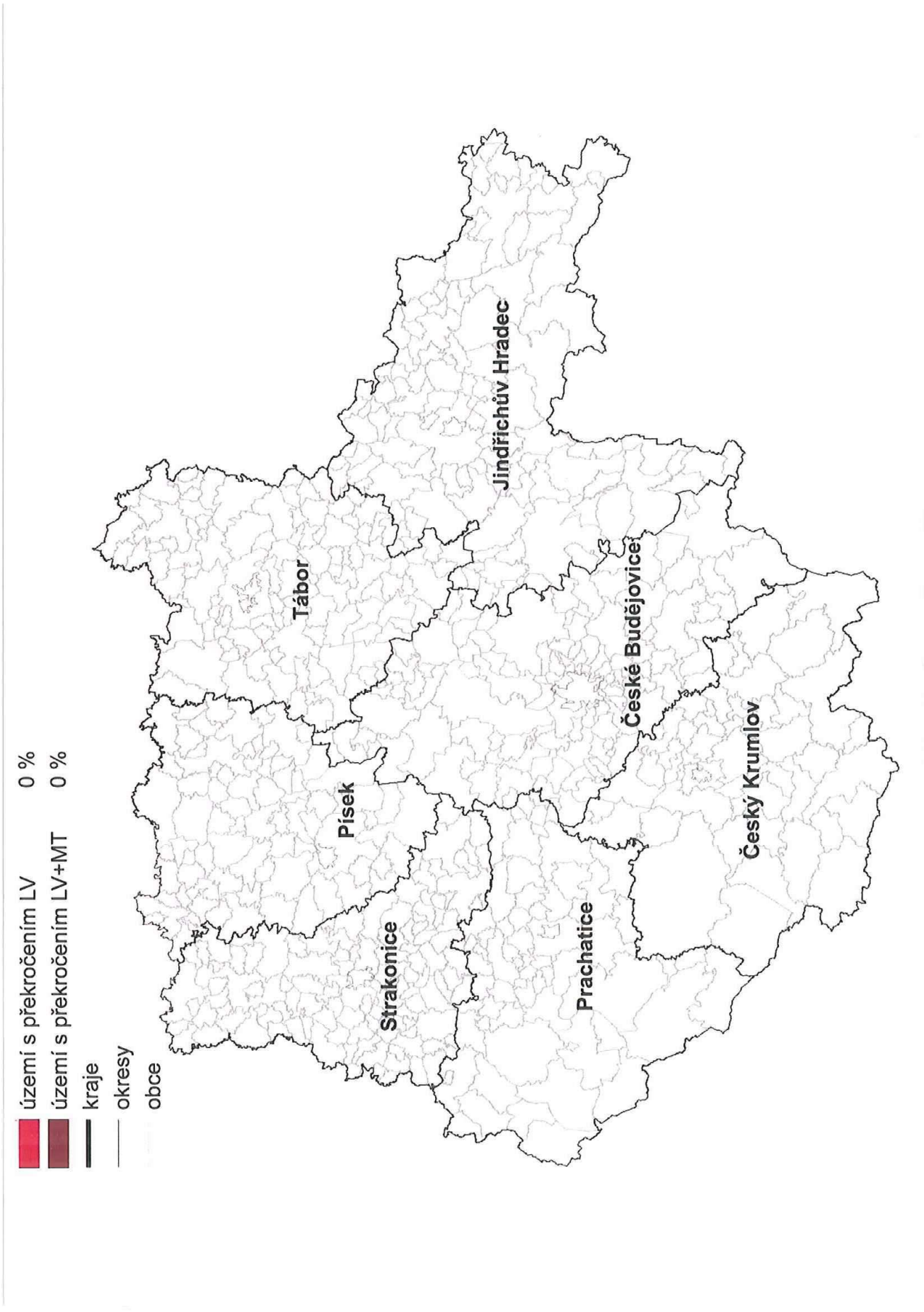
území s překročením LV 0 %
území s překročením LV+MT 0 %
kraje
okresy
obce
Tábor
Jindřichův Hradec
České Budějovice
Písek
Český Krumlov
Strakonice
Prachatice

Mapa. č. 1

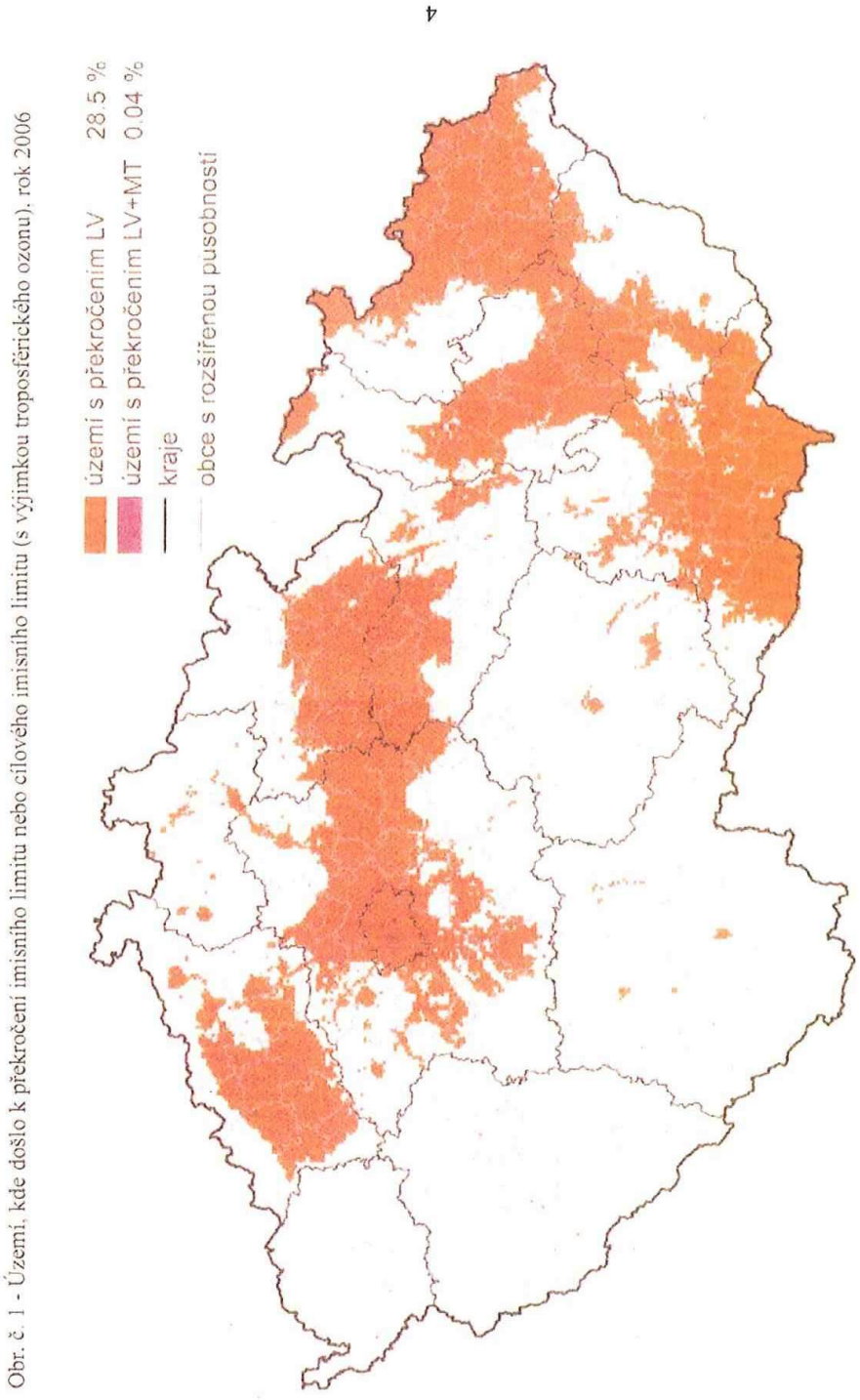

Obr. č. 1 - Území, kde došlo k překročení imisního limitu nebo cílového imisního limitu (s výjimkou troposférického ozonu), rok 2006

Mapa. č. 2

3.2.Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství řeší zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech), který především stanoví pravidla pro předcházení vzniku odpadů a dále pravidla pro nakládání s již vyprodukovanými odpady. Na tomto místě je třeba konstatovat, že skutečný obsah zákona je věnován nakládání s odpady, tedy regulaci činností, které se vztahují k již existujícím odpadům. Poslední změny právní úpravy však přinesly poměrně výrazný posun. Zákon o odpadech výrazněji než dříve usiluje o větší prevenci vzniku odpadů, a to zejména nebezpečných, zakotvením podrobných požadavků na výrobky, které představují potenciální zdroj odpadů (elektrozařízení).

Vzhledem k cílům právní úpravy odpadového hospodářství, kterými jsou zajištění ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a dosažení trvale udržitelného rozvoje, a povaze činností, které reguluje, je logické, že zákon ukládá osobám především povinnosti, stanovuje omezení a zákazy.

Jedním z indikátorů, který charakterizuje stav odpadového hospodářství, je produkce komunálního odpadu a dále míra jeho separace, respektive využití. Oproti ostatním „nekomunálním“ odpadům je míra separace a následného využití těchto odpadů nízká a liší se v rámci jednotlivých území. Produkci odpadů v rámci jednotlivých obcí ukazuje následující tabulka:

Produkce komunálního odpadu a míra separace v rámci jednotlivých obcí ORP Kaplice v roce 2008 a 2009

Tab. č. 13: ROK 2008

SO ORP Kaplice	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok
Benešov nad Černou	135,400	1 191	113,69
Besednice	86,404	869	99,43
Bujanov	53,420	552	96,78
Dolní Dvořiště	167,061	1165	143,4
Horní Dvořiště	51,820	524	98,90
Kaplice	1262,226	6 746	187,10
Malonty	135,178	1 120	120,70
Netřebice	44,021	442	99,60
Omlenice	50,435	483	104,42
Pohorská Ves	49,494	301	164,43
Rožmitál na Šumavě	44,006	369	119,26
Soběnov	41,821	347	120,52
Střítěž	37,286	350	160,53
Velešín	498,379	4 053	122,96
Zvíkov	7,019	53	132,43
Celkem	**2663,97**	**18565**	**143,49**

Tab. č. 14: ROK 2009

SO ORP Kaplice	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. Rok
Benešov nad Černou	125,141	1 186	105,51
Besednice	88,976	873	101,92
Bujanov	57,497	548	104,92
Dolní Dvořiště	138,056	1237	111,60
Horní Dvořiště	54,531	506	107,77
Kaplice	1515,232	6 697	226,26
Malonty	124,467	1 297	95,97
Netřebice	43,662	453	96,38
Omlenice	45,969	492	93,43
Pohorská Ves	50,273	297	169,27
Rožmitál na Šumavě	42,171	398	105,96
Soběnov	42,604	354	120,35
Střítež	32,573	360	90,48
Velešín	870,684	4 035	215,78
Zvíkov	7,042	55	128,04
Celkem	**3238,878**	**18 788**	**172,39**

* Produkce komunálního odpadu za rok 2008 a 2009 je uvedena pouze z domácností.

Výsledek zpracovaných dat ukazuje, že dochází k mírnému zvyšování produkce komunálního odpadu v domácnostech.

Celková průměrná produkce odpadů (z domácností a organizací) ORP Kaplice je 241 kg na osobu za rok. (Zdroj: ISOH)

ORP Kaplice se řadí mezi obce s nejnižší mírou produkce odpadů. Cílem Národního plánu odpadového hospodářství ČR je průměrná produkce 340 kg na obyvatele za rok.

Co se týče **míry separace odpadů na území ORP Kaplice je průměrná hodnota 12%,** což je mírně pod celkovým průměrem Jihočeského kraje (12,7%) a lehce nad průměrem ČR (podle POH ČR 10%).

Množství tříděného odpadu na osobu na území ORP Kaplice je průměrně 29,3 kg což je mírně pod průměrem ČR (podle ISOH je průměr na osobu 40 kg.)

Tab. č. 15: SEPARACE ROK 2008

NÁZEV OBCE	PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t
Besednice	0	0	3,438	3,438
Kaplice	104,577	38,630	95,599	238,806
Velešín	80,279	48,138	65,282	193,699
Netřebice	2,014	0,822	3,623	6,459
Bujanov	4,028	1,859	4,388	10,275
Benešov nad Černou	10,287	7,287	12,314	29,888
Horní Dvořiště	6,042	2,438	2,994	11,474
Střítež	5,524	1,398	2,567	9,489

Malonty	8,613	7,805	9,359	25,777
Omlenice	0,484	1,239	2,940	4,663
Pohorská Ves	0,743	0,413	1,239	2,395
Soběnov	2,014	0,837	1,894	4,745
Rožmitál na Šumavě	0	1,853	3,764	5,617
Dolní Dvořiště	0,259	3,931	7,577	11,767
Zvíkov	0	0,163	0	0,163

Tab. č. 16: SEPARACE ROK 2009

NÁZEV OBCE	PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t
Besednice	0	0	2,693	2,963
Kaplice	110,544	41,950	78,897	231,391
Velešín	72,668	47,856	39,778	160,302
Netřebice	2,047	0,896	3,131	6,074
Bujanov	4,094	2,024	3,974	10,092
Benešov nad Černou	13,438	7,197	14,56	35,195
Horní Dvořiště	6,141	2,680	2,196	11,017
Střítež	4,090	1,776	2,350	8,216
Malonty	18,951	9,008	11,293	39,252
Omlenice	0,332	1,454	2,354	4,14
Pohorská Ves	0,939	0,557	1,471	2,967
Soběnov	2,047	0,896	1,565	4,508
Rožmitál na Šumavě	1,544	2,017	3,551	7,112
Dolní Dvořiště	1,183	4,678	6,261	12,122
Zvíkov	0	0,207	0	0,207

Tab. č. 17: Celková produkce a nakládání s komunálním odpadem od občanů na území ORP Kaplice v roce 2008 a v roce 2009

ORP - Kaplice	2008	2009
Komunální odpady	4457,157	4746,294
Stavební a demoliční odpady	70,86	22,19
Celková produkce - ostatní odpad	12,939	19,232
Celková produkce - nebezpečný odpad	3,991	5,971
Celková produkce	4544,947	4793,687
Celkem odstraněno	4544,947	4793,687
Celkem využito	326,366	331,86

Dá se říci, ze současný stav nakládání s odpady se vyznačuje fungujícím systémem svozu, skládkováním odpadu a postupně se rozvíjejícími způsoby využití odpadu.

V současné době je v zájmovém území jedna **„Řízená skládka pevných odpadů Bukovsko“.** Nachází se v k. ú. Bukovsko, obec Malonty v údolní depresi cca S-J směrem západně od Bukovska.

Řízená skládka pevných odpadů Bukovsko je zařízení k odstraňování odpadů uložením na skládce, vybavené tak, aby nedocházelo k nadměrnému působení škodlivých vlivů na všechny složky životního prostředí.

Složiště skládky je rozděleno do tří sekcí Sekce„A“ projektovaná kapacita 104 000m^3

Plocha sekce „A“ – 21800m^2

Sekce „B“, projektovaná kapacita 27 000m^3

Plocha sekce „B“ –5380 m^2

Sekce „C“, projektovaná kapacita 64 500m^3

Plocha sekce „C“ – 8 530m^2

pozn. V sekci A právě probíhá konečná rekultivace.

Skládka Bukovsko je provozována jako skládka skupiny S- OO. Od 8/2006 je však provozována převážně jako skládka podskupiny S- OO3.

Součástí zařízení je také kompostárna odpadů. Jde o zařízení, které slouží k úpravě biologického odpadu před odstraněním cestou aerobního kompostování, výsledným produktem je odpad sloužící jako materiál na technické zabezpečení skládky, překrývání odpadu a rekultivace. Jedná se o nepropustnou plochu zpevněnou asfaltovým betonem – 2 405 m^2. Maximální objem tělesa kompostárny je 5 000 m^3, roční kapacita je 20 000 m^3. Kompostovací proces na kompostárně je udržován v optimální teplotě a vlhkosti, je tudíž zabráněno vzniku anaerobního rozkladu, čímž nedochází k tvorbě CH_4 a zápachu. Rekultivace tělesa skládky bude bezprostředně navazovat na ukončení ukládání odpadů do jednotlivých sekcí. Celková rekultivace skládky bude provedena nejdéle do 3 let po ukončení skládkování v zařízení. Po ukončení provozu skládky bude zabezpečena její asanace, rekultivace a následná péče a zamezení negativního vlivu skládky na ŽP. Tyto činnosti zajistí provozovatel z vlastních prostředků a prostředků finanční rezervy nejméně po dobu 30 let.

Tab. č. 18: Přehledné uložení množství odpadu na řízenou skládku pevných odpadů Bukovsko v letech 2008 a 2009

Druh odpadu v tunách	ROK 2008	ROK 2009
Odpady TZS	2037,015	945,800
Odpady komunální	6373,232	6351,115
Odpady ostatní	1475,978	1301,288

Odpady nebezpečné	137,140	77,840
Kompost nevyhovující jakosti z kompostárny TS	75,585	35,377
Celkové množství uloženého odpadu na skládku	10098,95	8711,420

Plán odpadového hospodářství původce „Města Kaplice“

Plán odpadového hospodářství původce Města Kaplice je základním koncepčním dokumentem pro usměrňování činnosti v oblasti odpadového hospodářství.

Na zájmovém území je zaveden systém třídění odpadů. Občané mohou sami odkládat jednotlivé využitelné složky odpadů do separačních nádob, sběrného dvora a výkupen druhotných surovin.

Staré ekologické zátěže

I přes celkové nenarušené životní prostředí se nachází v regionu lokalita s významnou starou ekologickou zátěží! V rámci schváleného Programu rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje patří mezi nejvýznamnější starou ekologickou zátěž v lokalitě **Velešín - Jihostroj a.s.**, kde probíhá sanace.

3.3.SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
-vysoký podíl obyvatel s obecným souhlasem k separovanému sběru a recyklaci, v obci jsou zavedeny systémy separovaného sběru pro základní druhy odpadů -malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady -neexistence významných skládek odpadů -menší počet průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší -nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi -nedochází prakticky k překračování imisních limitů látek znečišťujících ovzduší (s výjimkou přízemního ozonu)	-struktura osídlení a krajinný reliéf neumožňuje napojení všech obcí na plyn -nedostatek praktických informací -provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší) -malé zapojení ekologické výchovy do vzdělání na všech stupních -míra separace a následného využití komunálního odpadu je stále nízká

Příležitosti	Hrozby
-minimalizovat negativní vlivy na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady -rozšíření sítě plynovodů do dosud nenapojených obcí -využití podpory na separovaný sběr obalových materiálů – EKOKOM -zvýšení míry separace komunálního odpadu a zajištění recyklace stavebních a demoličních odpadů -stoupající tendence podílu investic do ochrany ovzduší -vysoká priorita životnímu prostředí (ochrana ovzduší) v rozvojových dokumentech kraje -regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3 -využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie -využívání nejlepších dostupných technologií v průmyslu, zemědělství a při vytápění domácností	-zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn) -stoupající tendence podílu investic do nakládání s odpady -zvyšování kvalitativních požadavků na materiály vyrobené z odpadů -omezení skládkování komunálního odpadu (po roce 2010) -nové požadavky směrnic EU -nízká úroveň prosazování odpadového práva (odpadová kriminalita) -růst emisí ze stacionárních zdrojů ve spojitosti s ekonomickým růstem -růst emisí a imisních koncentrací látek znečišťujících ovzduší z dopravy

4. PŘÍRODA A KRAJINA

4.1. Ochrana přírody a krajiny

Obec s rozšířenou působností Kaplice zaujímá rozlohu 484,8 km^2. Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice (dále jen ORP Kaplice) tvoří tyto obce:
Benešov nad Černou, Besednice, Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Kaplice, Malonty, Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov, Střítež, Velešín, Zvíkov.

Příroda i krajina jsou v současnosti předmětem ochrany podle řady právních předpisů na úrovni národní, EU i mezinárodní (mnohostranné i bilaterální environmentální smlouvy), které lze rozdělit do následujících okruhů: Ochranu přírody a krajiny in situ řeší zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a další zákonné a podzákonné předpisy a mezinárodní smlouvy, regulace obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin (zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, ve znění pozdějších předpisů).

Ochranou přírody a krajiny se podle zákona rozumí vymezená péče státu, fyzických a právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy, geologické celky, ekologické systémy, krajinné celky a péče o vzhled a přístupnost krajiny. Ochrana přírody a krajiny se zajišťuje zejména ochranou a vytvářením územního systému ekologické stability, obecnou ochranou druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a ochranou krajinného rázu.

4.1.1.Zvláště chráněná území

Velmi významné v ochraně přírody je vytváření sítě zvláště chráněných území a péče o ně. Při jejich vyhlášení se zároveň stanoví podmínky jejich ochrany. Zvláště chráněná území jsou přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná území v národním či mezinárodním měřítku.

Mezi **velkoplošná** zvláště chráněná území se řadí **národní parky a chráněné krajinné oblasti.** Na území obce s rozšířenou působností Kaplice se **nenachází** žádné velkoplošné zvláště chráněné území.

Mezi **maloplošná** zvláště chráněná území patří:
Národní přírodní rezervace,
národní přírodní památky,

přírodní rezervace,

přírodní památky.

Ve správním území ORP Kaplice se nachází **12 maloplošných** zvláště chráněných území:

1. Národní přírodní rezervace Žofínský prales - komplex pralesovitých porostů květnatých bučin a podmáčených smrčin s charakteristickým souborem rostlinných druhů a významnou avifaunou a entomofaunou. Výměra: 102,23 ha, k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1993, jádro: 1838.

2. Přírodní rezervace Rapotická březina – cenný komplex prameništní a rašeliništní vegetace s převahou listnatých dřevin. Výměra: 14,72 ha, k.ú. Rapotice u Malont, obec Malonty. Vyhlášení: 2002.

3. Přírodní rezervace Ševcova hora – zbytky smíšeného suťového lesa s převahou buku. Výměra: 8,33 ha, k.ú. Soběnov, obec Soběnov. Vyhlášení: 1995

4. Přírodní rezervace Vysoký kámen – zbytky smíšeného suťového lesa s převahou buku. Výměra: 3,21 ha + ochranné pásmo 22,92 ha, k.ú. Klení, obec Benešov nad Černou. Vyhlášení: 1995.

5. Přírodní památka Besednické vltavíny – mozaika lesa, luk a pastvin kryjící vrstvy vltavínonosných sedimentů v nivě a na svazích údolí Besednického potoka. Výměra 28 ha, k.ú. Besednice, obec Besednice. Vyhlášení 1995. V současné době je větší část přírodní památky zdevastována legální těžbou vltavínů.

6. Přírodní památka Myslivna – relativně přirozené porosty květnatých bučin s přechody k horským acidofilním smrkovým bučinám a suťovým klenovým bučinám. Výměra: 13,82 ha, k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves a k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.

7. Přírodní památka Pohořské rašeliniště – komplex přirozených porostů podmáčených a rašelinných smrčin, vrchovištního rašeliniště a rašelinných luk s charakteristickou rašeliništní vegetací. Výměra: 39,02 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1973.

8. Přírodní památka Prameniště Pohořského potoka – komplex vysokobylinných společenstev na lučních prameništích a v nivách potoků, mezofilních horských luk a pastvin s početnou populací kýchavice bílé. Výměra: 72,00 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.

9. Přírodní památka Stodůlecký vrch – rozsáhlý komplex porostů rašelinného boru a nelesních rašelinných a podmáčených smrčin a významnou tyrfofilní entomofaunou. Výměra: 50,08 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení. 1992.

10. Přírodní památka Ulrichov – pralesovitý porost květnatých bučin s rozpadlým stromovým patrem. Výměra: 9,24 ha, k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.

11. Přírodní památka U tří můstků – soubor rašelinných a podmáčených smrčin na náhorní polorovině Novohradských ho s populací kýchavice bílé. Výměra: 8,57 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1990.

12. Přírodní památka Úval Dolní Příbraní – vegetační komplex zahrnující prameništní smrkové olšiny a luční mokřadní a rašeliništní společenstva v nivě řeky Malše. Výměra: 24,66 ha, k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves a k.ú. Mikulov, obec Malonty. Vyhlášení: 1992.

K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami může orgán ochrany přírody zřídit přírodní park a stanovit omezení využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

Na území ORP Kaplice se nachází **4 přírodní parky** zřízené na ochranu krajinného rázu daného území:

Přírodní park Novohradské hory,
přírodní park Soběnovská vrchovina,
přírodní park Poluška,
přírodní park Vyšebrodsko.

(Vymezení přírodních parků a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a ÚÚP MěÚ Kaplice).

Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za **památné stromy**. Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody ochranné pásmo. Ve správním území ORP Kaplice se nachází **33 vyhlášených památných stromů.**
(Seznam památných stromů a mapové podklady jsou k dispozici na odboru ŽP a ÚÚP MěÚ).

Významné krajinné prvky jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled a přispívají k udržení její stability. Kromě významných krajinných prvků ze zákona (lesy, vodní toky, rašeliniště, rybníky, jezera a údolní nivy) jsou významnými krajinnými prvky části krajiny, které **zaregistruje** orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Ve správním území ORP Kaplice jsou **zaregistrovány tyto významné krajinné prvky**:

Snos (mez) se vzrostlou zelení v k.ú. Benešov nad Černou
„Červená alej“ v Benešově nad Černou v k.ú. Benešov nad Černou
Poutní místo u Benešova nad Černou v k.ú. Benešov nad Černou
Alej oboustranně lemující silnici vedoucí z obce Benešov nad Černou do osady Klení v k.ú. Benešov nad Černou a v k.ú. Klení
Rožmitál na Šumavě – Návesní park v k.ú. Rožmitál na Šumavě
Městský park – Kaplice v k.ú. Kaplice
Alej 4 vzrostlých listnatých stromů v k.ú. Netřebice

(Vymezení registrovaných významných krajinných prvků a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

Správní území ORP Kaplice zasáhlo vytvoření soustavy NATURA 2000 jako celistvé soustavy území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Na území České republiky je soustava NATURA 2000 (v souladu s požadavky EU) tvořena evropsky významnými lokalitami a ptačími oblastmi, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území.

Ve správním území PRP Kaplice byla vymezena Nařízením vlády č. 602/2004 Sb., **Ptačí oblast Novohradské hory** na ploše 7522,11 ha. Předmětem ochrany v Ptačí oblasti Novohradské hory jsou populace jeřábka lesního a datlíka tříprstého a jejich biotopy. Ptačí oblast Novohradské hory se rozkládá ve správním území obce Pohorská Ves, Malonty a Benešov nad Černou.

(Vymezení Ptačí oblasti Novohradské hory a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

Ve správním území ORP Kaplice se nachází **5 evropsky významných lokalit:**

1. **CZ 0310163 – Žofínský prales-Pivonické skály** o rozloze 417,123 ha v k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi. Předmětem ochrany jsou acidofilní smrčiny, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum a dvouhrotec zelený.
2. **CZ0314022 – Horní Malše -** předmětem ochrany v této evropsky významné lokalitě je perlorodka říční, vydra říční, bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, *Asperulo-Fagetum* a smíšené jasanovo-olšové lužní lesy.
3. **CZ0310057 – Pohoří na Šumavě –** o rozloze 156,8750 ha. Předmětem ochrany jsou druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), aktivní vrchoviště, přechodová rašeliniště a třasoviště, rašelinný les a acidofilní smrčiny (ve správním území ORP Kaplice – k.ú. Pohoří na Šumavě).
4. **CZ0310035 – Vltava Rožmberk – Větřní** o rozloze 129,5996 ha. Předmětem ochrany vegetace typu Magnopotamion, Hydrocharition, Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (ve správním území ORP Kaplice - k.ú. Koryta u Hněvanova, Čeřín).
5. **CZ0310009 – Velký Hodonický rybník** o rozloze 2,7768 ha. Předmětem ochrany jsou vegetace typu Magnopotamion a Hydrocharition. (ve správním území ORP Kaplice - k.ú. Hodonice u Malont).

(Vymezení evropsky významných lokalit a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

4.1.2.SWOT analýza – ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
- Vysoký podíl území se zachovalým přírodním prostředím, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy, rašeliniště, rybníky a prameniště. - Dochované historické hodnoty území a rozmanitá harmonická horská a podhorská krajina. - Zachovalý krajinný ráz s rozsáhlými porosty lesů, suťovitými a skalními útvary a kaňonovitými údolími řek. - Malý podíl urbanizované krajiny. - Území nezatížená negativními jevy turistického ruchu. - Území ponechaná přirozenému vývoji.	- Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů. - Vysoký podíl meliorovaných ploch a nedostatečná retenční schopnost krajiny. - Nízké zastoupení neprodukčních ploch (meze, remízy) v zemědělsky užívané krajině.
Příležitosti	**Hrozby**
- **Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory** a s tím spojené stanovení ochranných podmínek a plánu péče. - Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území. - Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území. - Výsadba alejí a soliterních stromů, obnova remízů. - Revitalizace vodních toků. - Vyhlašování nových registrovaných významných krajinných prvků a památných stromů. - Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta především mladé generace. - Rekultivace vytěženého území (vltavíny Besednice).	- Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí). - Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. - Degradace krajinného rázu výstavbou nevhodných staveb. - Povolení průzkumného území pro vyhledávání ložiska vltavínů v k.ú. Besednice. - Úbytek nelesní zeleně (dřevin rostoucích mimo les). - Střety s výstavbou v krajině – dělení zachovalých souvislých ploch na menší části. - Kolize mezi záměry na výstavbu fotovoltaických elektráren, větrných elektráren a estetikou Krajiny.

4.2.Územní systém ekologické stability

Posouzení aktuálního stavu krajiny a její celoplošné hodnocení ve správním území obce s rozšířenou působností Kaplice nebylo možné z časových důvodů provést formou terénního průzkumu a srovnáním s předchozím mapováním, při němž by byl klasifikován stav každého

plošného (biocentrum) a liniového (biokoridor) prvku systému ekologické stability řešeného území.

Územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

4.2.1.Koeficient ekologické stability krajiny

Ekologická stabilita krajiny začíná být chápána z jedné strany jako limitující faktor vývoje společnosti, z druhé strany jako významný přírodní zdroj. Bez zabezpečení určité míry ekologické stability krajiny si nelze představit trvale udržitelné žití. Představuje schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů.

Hodnota ekologické stability konkrétního území je vyjádřena **koeficientem ekologické stability (KES).**

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků ve zkoumaném území.

$$KES = \frac{\text{plocha ekologicky stabilních ploch}}{\text{plocha ekologicky nestabilních ploch}}$$

Ekologicky stabilní plochy jsou lesy, louky, pastviny, zahrady, ovocné sady, vinice, rybníky, ostatní vodní plochy, doprovodná a rozptýlená zeleň, přírodní plochy.

Ekologicky nestabilní plochy jsou zastavěné plochy, orná půda.

4.2.2. Klasifikace území na základě hodnocení KES

Krajinný typ A – krajina zcela přeměněná člověkem

KES do 0,3: území nestabilní – nadprůměrně využívaná území s jasným porušením přírodních struktur.

KES 0,4 - 0,8: území málo stabilní – intenzivně využívaná kulturní krajina s výrazným uplatněním agroindustriálních prvků.

Krajinný typ B – krajina intermediální

KES 0,9 – 2,9: území mírně stabilní –běžná kulturní krajina, v níž jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.

Krajinný typ C – krajina relativně přírodní

KES 3,0 – 6,2: území stabilní, technické objekty jsou roztroušeny na malých plochách při převaze relativně přírodních prvků.

KES nad 6,2: území relativně přírodní

Koeficient ekologické stability v obcích, které patří do správního území OPR Kaplice: (Průměrná hodnota KES ve většině katastrálních území v ČR je přibližně **1,2**).

Benešov nad Černou - **2,45**

Besednice – **1,83**

Bujanov – **1,38**

Dolní Dvořiště – **2,71**

Horní Dvořiště – **5,61**

Kaplice – **1,00**

Malonty – **2,27**

Netřebice – **0,93**

Omlenice – **1,30**

Pohorská Ves – **24,10**

Rožmitál na Šumavě – **5,71**

Soběnov – **2,76**

Střítež – **1,62**

Velešín – **0,87**

Na základě srovnání přírodního a aktuálního stavu ekosystémů v krajině vymezujeme kostru ekologické stability krajiny. Kostra ekologické stability krajiny sestává z ekologicky významných segmentů krajiny a tvoří zdroj genofondu pro územní systém ekologické stability.

Trvale udržitelný rozvoj společnosti vyžaduje, aby současným i budoucím generacím byla zachována možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nebyla snižována rozmanitost přírody a byly zachovány přirozené funkce ekosystémů.

V rámci ORP Kaplice se pohybuje koeficient ekologické stability na úrovni **3,89**, což je výrazně nad stanoveným limitem udržitelnosti KES = 0,9. V rámci 17 ORP Jihočeského kraje

má ORP Kaplice koeficient ekologické stability druhý nejvyšší. Celkově lze z tohoto hlediska považovat rozvoj ORP Kaplice za **udržitelný.**

4.2.3.SWOT analýza - ÚSES

Silné stránky	Slabé stránky
- Malý podíl urbanizované krajiny – vysoké hodnoty KES u jednotlivých obcí, které patří do správního území ORP Kaplice.	- Vysoký podíl nefunkčních prvků ÚSES, jejich pomalá realizace. - Nízké zastoupení neprodukčních ploch (meze, remízy) v zemědělsky využívané krajině. - Vysoký podíl meliorovaných ploch a nedostatečná retenční schopnost krajiny.
Příležitosti	Hrozby
- Postupná realizace nefunkčních (navržených) částí ÚSES a zlepšování funkčnosti celého systému.	- Nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí pro směnu za pozemky nezbytné pro ÚSES a pro další krajinotvorná opatření.

5. ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

5.1. Zemědělský půdní fond

Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (dále jen“zemědělská půda“) a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „půda dočasně neobdělávaná“). Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a zemědělské půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod. Zemědělství se výrazně podílí na tvorbě, charakteru a údržbě krajiny ve správním území obce s rozšířenou působností Kaplice. Má vliv na zachování venkovského prostoru, obnovu vesnic a jejich ekonomický rozvoj. V současné době dochází k úbytku převážně kvalitní zemědělské půdy vlivem záborů zejména pro výstavbu průmyslový zón a rozšiřující se bytové zástavby rodinného typu. Významnějším vlivem na ekonomický růst a zaměstnanost má současný trend extenzivního způsobu hospodaření na zemědělské půdě. Na větší části správního území je orná půda využívána jako louka a pastvina, kde je chován skot masného plemene převážně ekologickým způsobem. Úbytek orné půdy, kde se pěstovali dříve základní plodiny – obiloviny, brambory, řepka, kukuřice na siláž, luskoviny apod. a změna systému hospodaření způsobuje menší možnost zaměstnanosti na venkově. Tento trend je patrný zejména v oblasti od města Kaplice směrem ke státní hranici s Rakouskem ve správním obvodu obcí Benešov nad Černou, Pohorská Ves, Malonty, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Bujanov a Rožmitál na Šumavě.

Seznam obecních úřadů a katastrálních území ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kaplice uvádí následující přehled (Graf č. 1-30):

Správní obvod obce s rozšířenou působností tvoří 15 obcí a 63 katastrálních území.

Obecní úřad Benešov nad Černou
602396 - Velký Jindřichov
602442 - Valtéřov
683655 - Ličov
602434 - Kuří
602426 - Klení
602400 - Hartůnkov

683647 - Dluhoště
683621 - Děkanské Skaliny
602388 - Benešov nad Černou

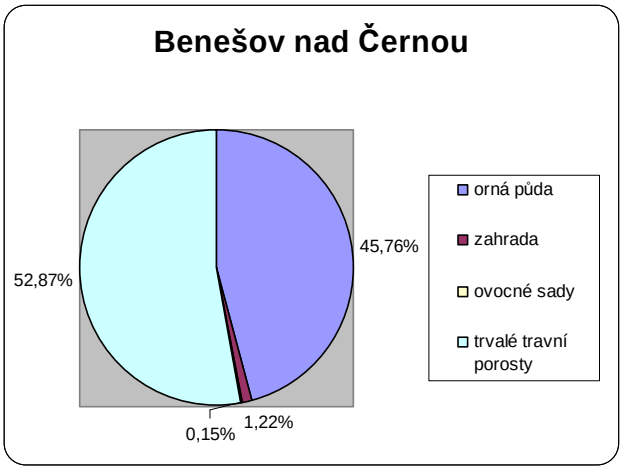

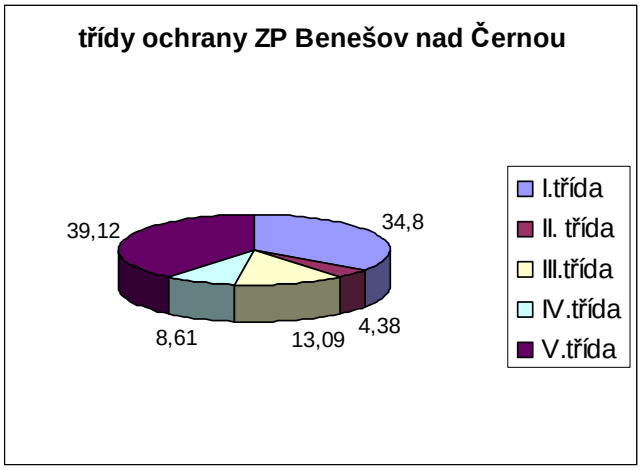

Obecní úřad Besednice

603228 - Malče
603210 - Besednice

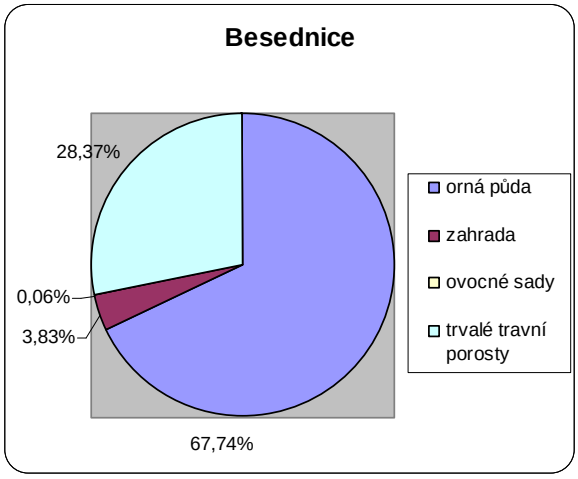

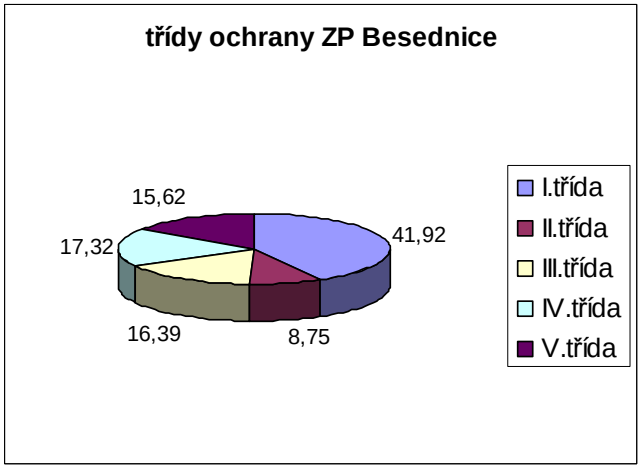

Obecní úřad Bujanov

615714 - Zdíky
615706 - Suchdol u Bujanova

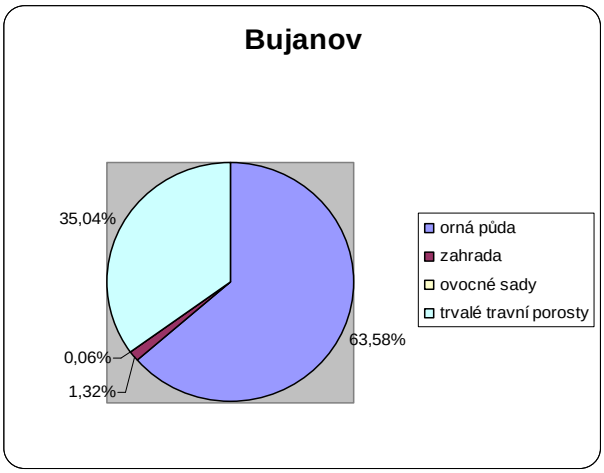

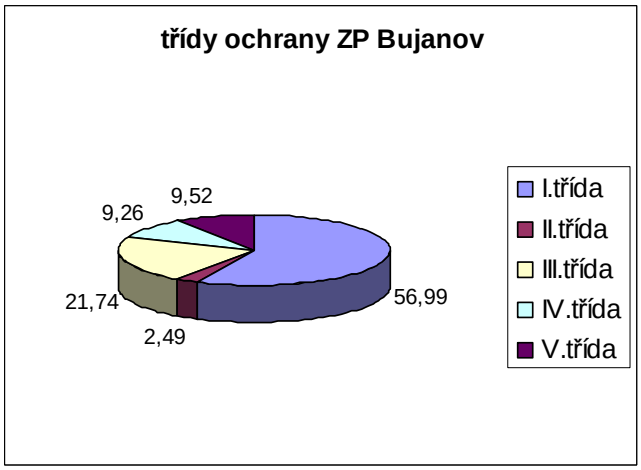

Obecní úřad Dolní Dvořiště

744247 - Všeměřice
744221 - Tichá
744271 - Štědrkov
744204 - Mladoňov
629006 - Horní Kaliště
628999 - Rybník u Dolního Dvořiště
629014 - Trojany u Dolního Dvořiště
744212 - Rychnov nad Malší
744255 - Cetviny
744263 - Mikulov
628981 - Jenín
628972 - Dolní Dvořiště

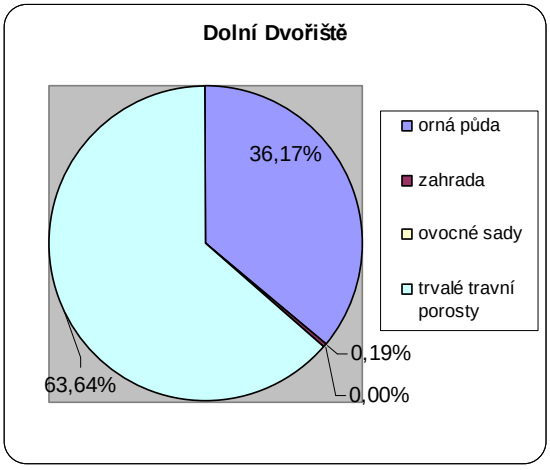

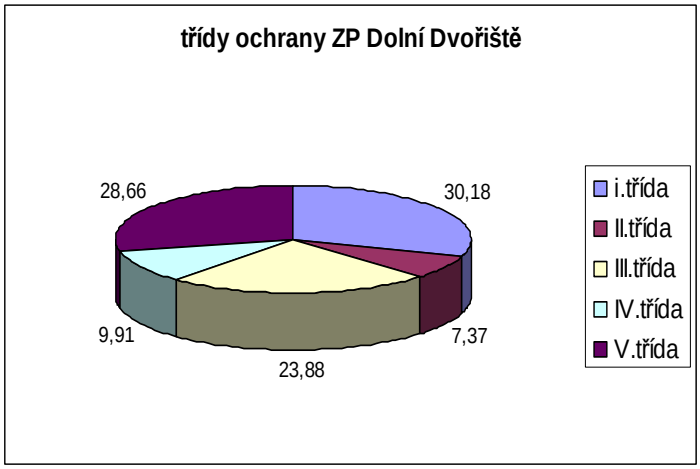

Obecní úřad Horní Dvořiště

642908 - Horní Dvořiště
642894 - Český Heršlák

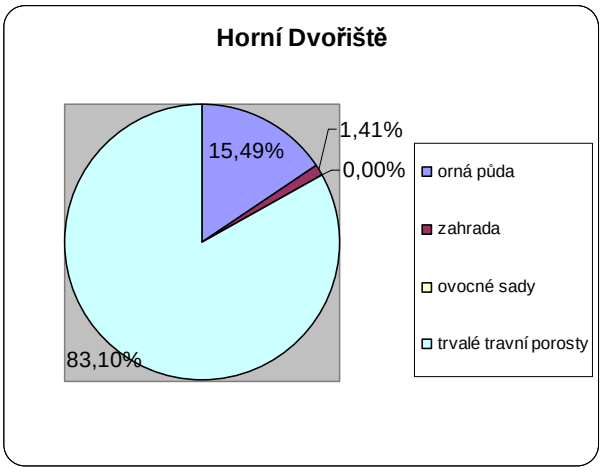

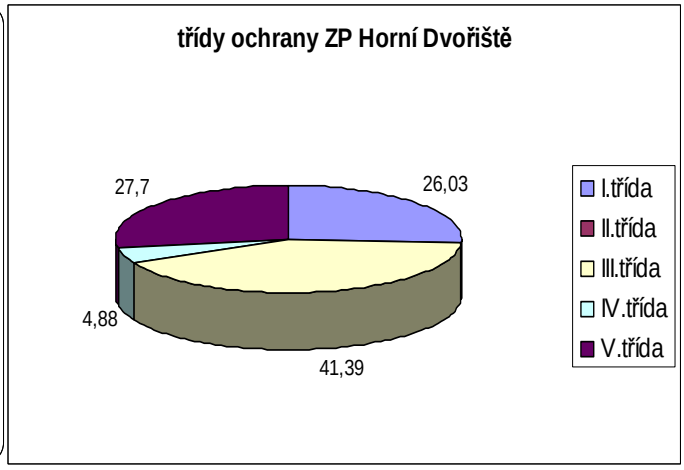

Městský úřad Kaplice

739979 - Žďár u Kaplice
725943 - Pořešín
663166 - Mostky
663158 - Hradiště u Kaplice
663140 - Blansko u Kaplice
663069 - Kaplice

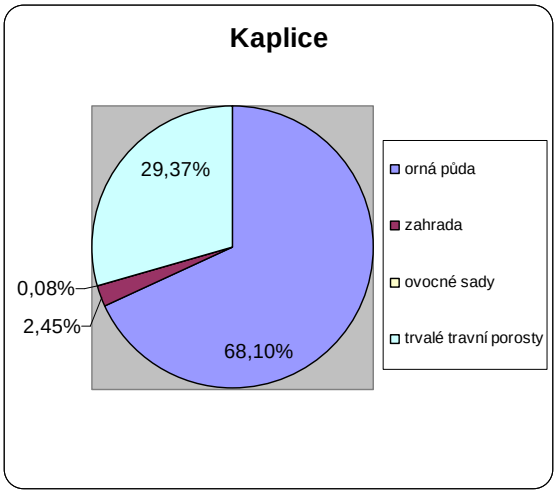

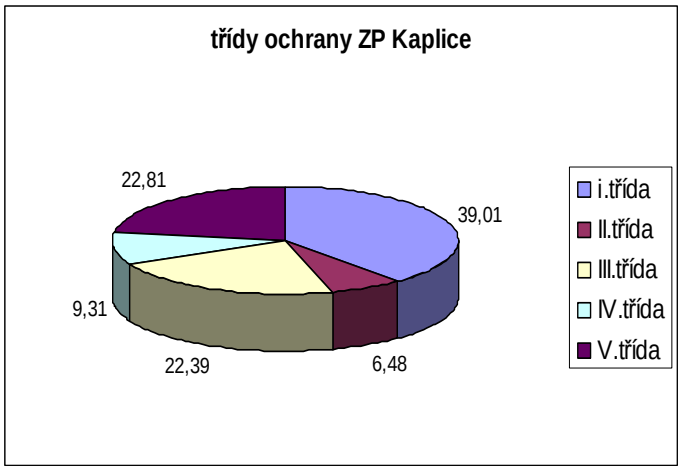

Obecní úřad Malonty

683639 - Ličov - Desky
691160 - Rapotice u Malont
691143 - Radčice u Malont
691127 - Malonty
691101 - Bukovsko
691097 - Bělá u Malont
691135 - Meziříčí u Malont
691151 - Hodonice u Malont
691119 - Jaroměř u Malont

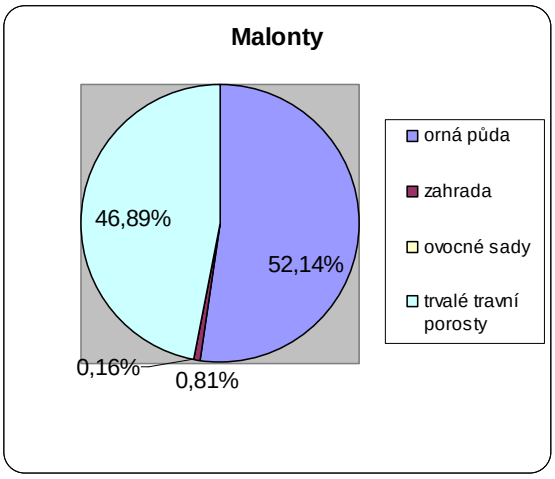

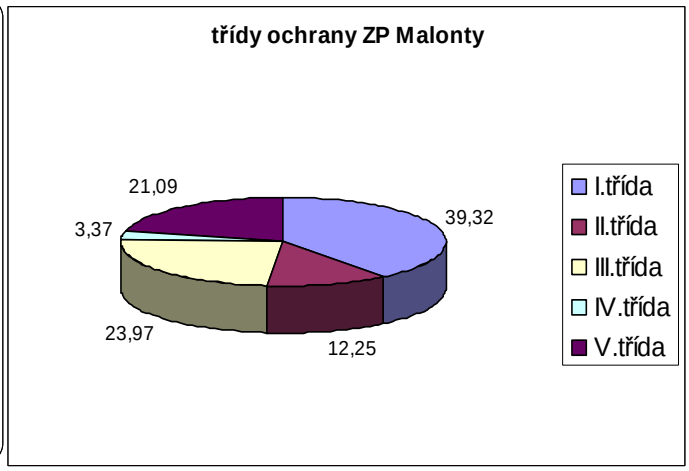

Obecní úřad Netřebice

704024 - Dlouhá
704041 - Netřebice

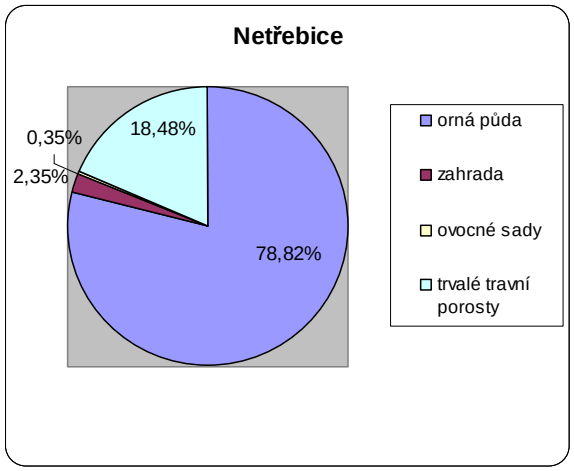

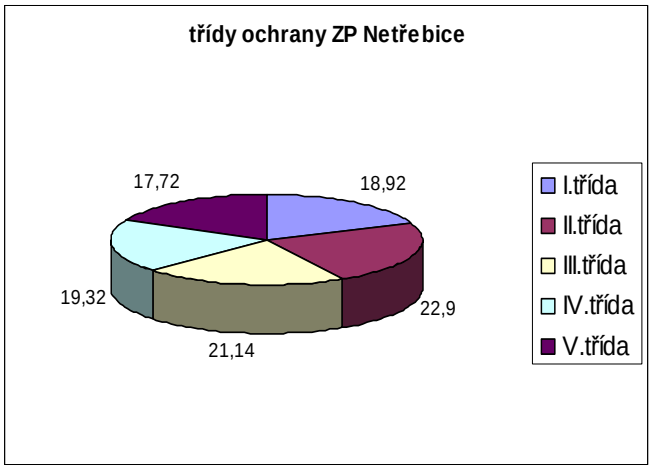

Obecní úřad Omlenice

711241 - Zahrádka u Omlenic
711217 - Omlenice
711233 - Stradov u Kaplice

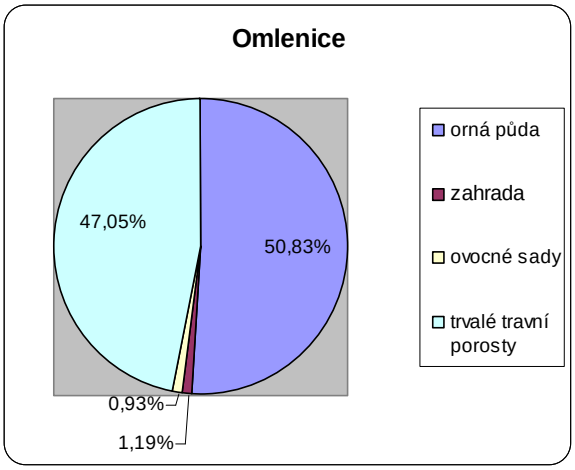

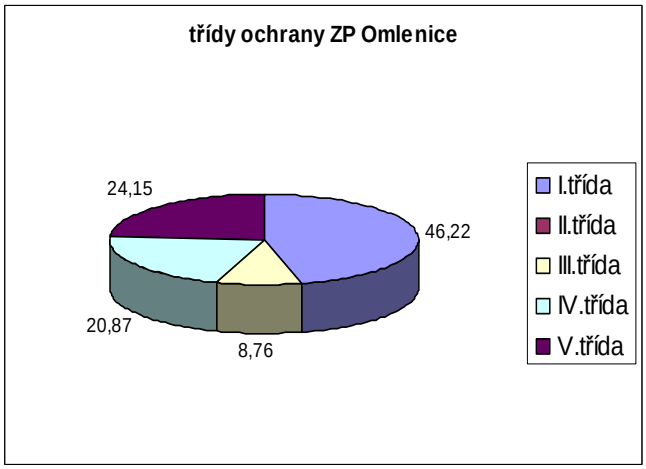

Obecní úřad Pohorská Ves

724807 - Pohoří na Šumavě
724785 - Pivonice u Pohorské Vsi
724777 - Lužnice u Pohorské Vsi
724769 - Dolní Přibrání

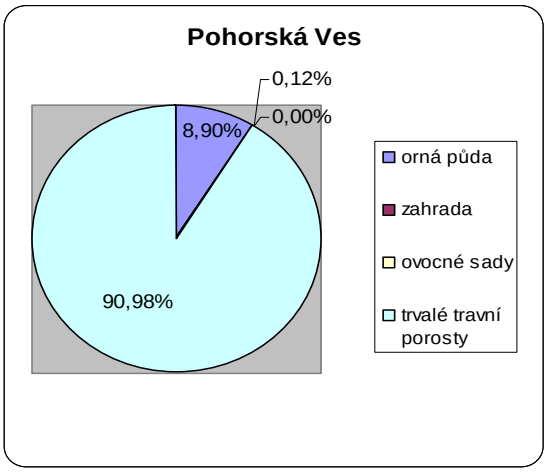

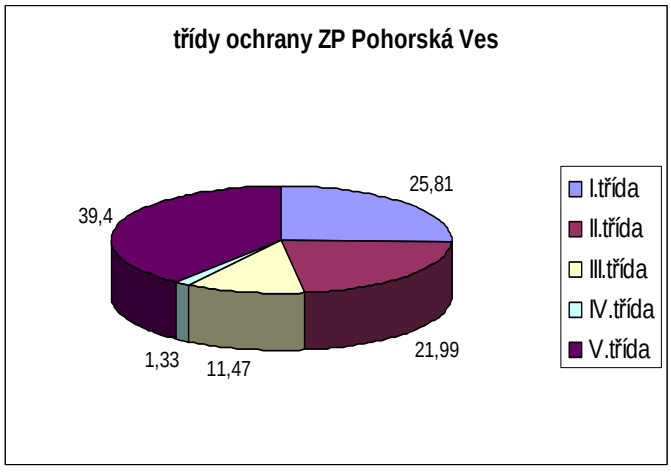

Obecní úřad Rožmitál na Šumavě

742821 - Zahrádka
742813 - Koryta u Hněvanova
742759 - Čeřín
742767 - Hněvanov
742805 - Rožmitál na Šumavě

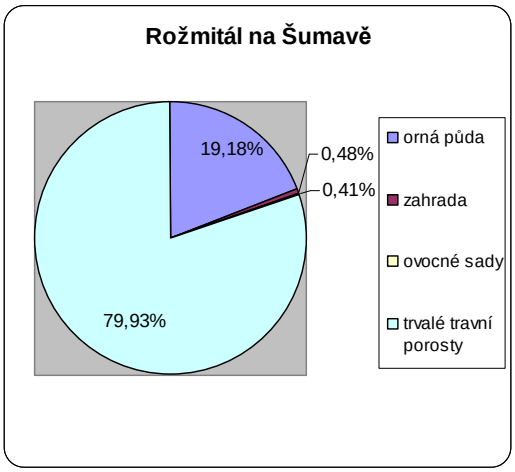

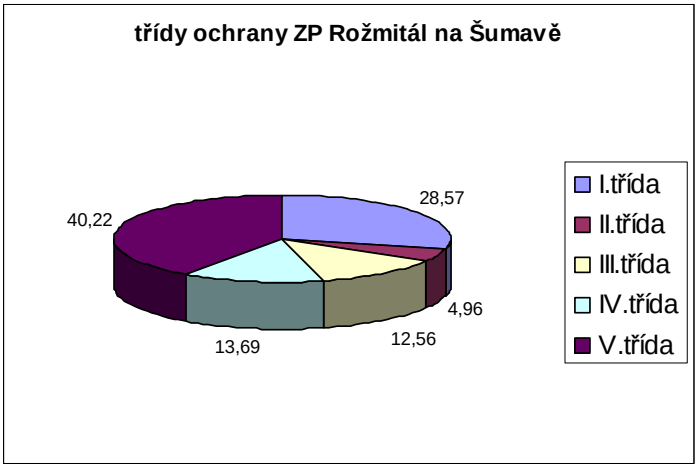

Obecní úřad Soběnov

751677 - Soběnov

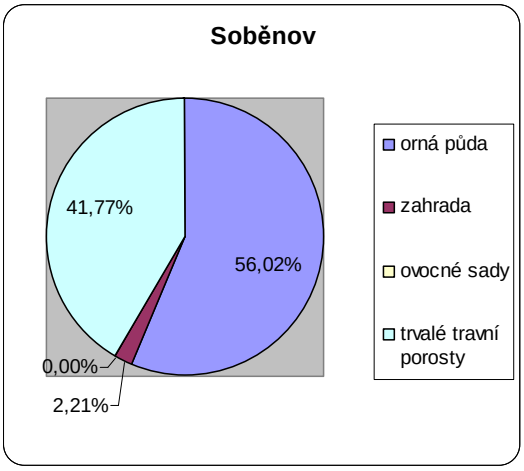

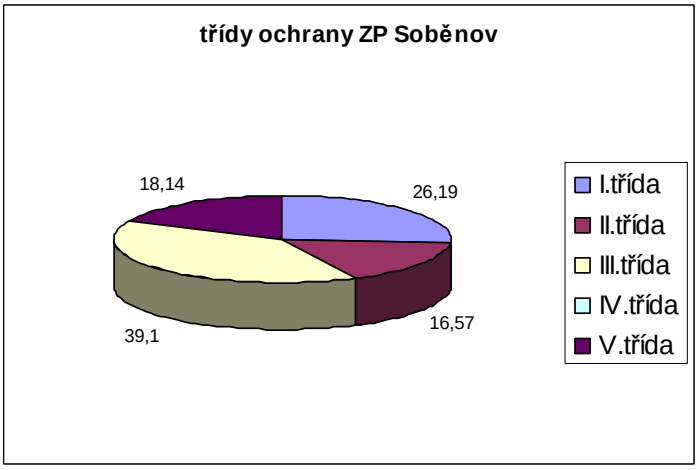

Obecní úřad Střítež

739961 - Střítež u Kaplice

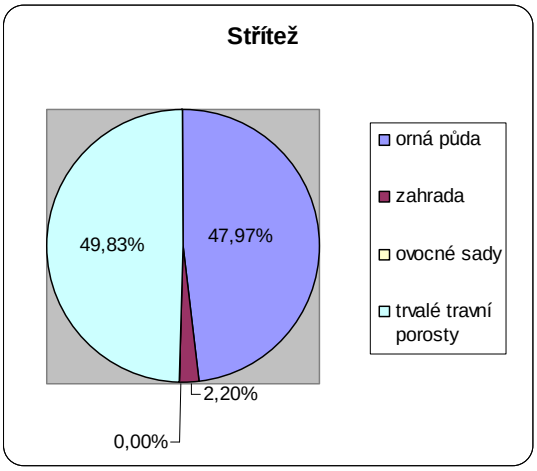

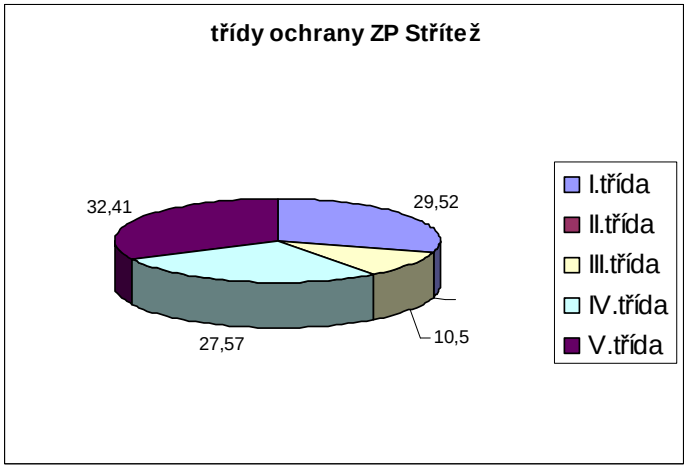

Obecní úřad Velešín

777854 - Velešín
777820 - Prostřední Svince - Holkov
777838 - Chodeč
777846 - Mojné – Skřidla

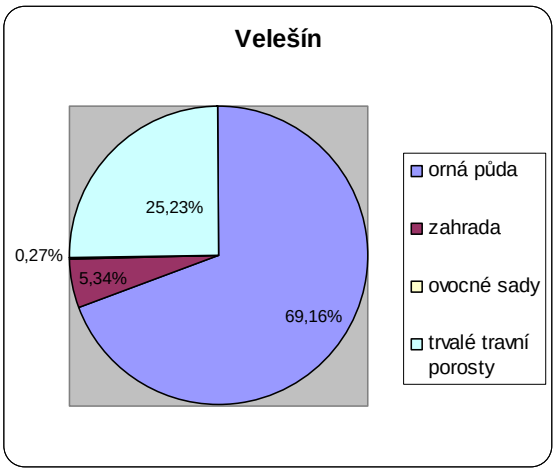

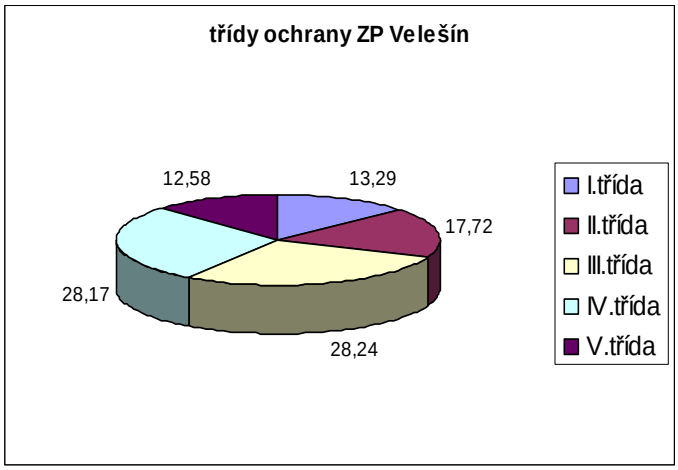

Obecní úřad Zvíkov

704067 - Chodeč – Zvíkov

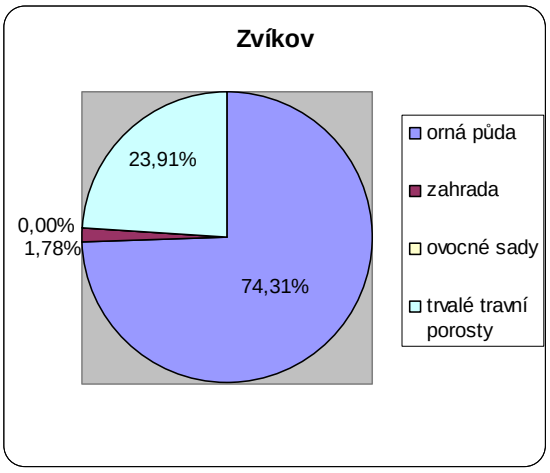

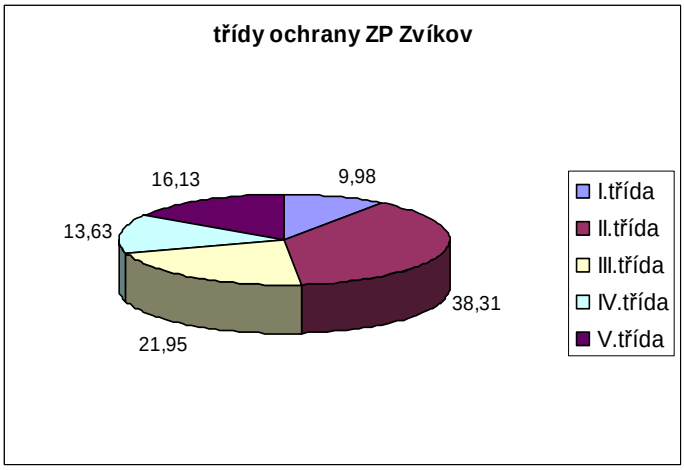

Orná půda vedená v evidenci katastrálního úřadu zaujímá ve správním území ORP Kaplice 9 282 ha tj. 45,83 % z výměry zemědělské půdy a trvalé travní porosty zaujímají 10 682 ha tj. 52,74 % z výměry zemědělské půdy (evidence katastrální úřad 2008). V Jihočeském kraji zaujímá orná půda 318 tis. ha (64,5 %) a trvalé travní prosty 160 tis. ha (32,5 %) z výměry zemědělské půdy (zdroj ČSÚ). Z porovnání uvedených údajů je patrné, že výrobní podmínky ve správním území ORP Kaplice jsou vhodnější pro chov skotu než pro polní výrobu.

Tab. č. 19: Uvádí výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích a za celé správní území ORP v ha a %

Obec název	orná půda	zahrada	ovocné sady	trvalé travní porosty	zemědělská půda celkem
Benešov nad Č.	1076,31 (45,76)	28,63 (1,22)	3,62 (0,15)	1243,69 (52,87)	2352,25 (100,-)
Besednice	456,06 (67,74)	25,78 (3,83)	0,43 (0,06)	190,98 (28,37)	673,25 (100,-)
Bujanov	565,17 (63,58)	11,74 (1,32)	0,51 (0,06)	311,41 (35,04)	888,83 (100,-)
Dolní Dvořiště	1621,11 (36,17)	8,33 (0,19)	- -	2852,38 (63,64)	4481,82 (100,-)
Horní Dvořiště	102,07 (15,49)	9,31 (1,41)	- -	547,41 (83,10)	658,79 (100,-)
Kaplice	1447,71 (68,10)	52,19 (2,45)	1,78 (0,08)	624,44 (29,37)	2126,12 (100,-)
Malonty	1375,71 (52,14)	21,41 (0,81)	4,21 (0,16)	1237,31 (46,89)	2638,64 (100,-)
Netřebice	581,19 (78,82)	17,31 (2,35)	2,61 (0,35)	136,27 (18,48)	737,38 (100,-)
Omlenice	466,95 (50,83)	10,96 (1,19)	8,59 (0,93)	432,09 (47,05)	918,59 (100,-)
Pohorská Ves	107,79 (8,90)	1,40 (0,12)	- -	1101,46 (90,98)	1210,65 (100,-)
Rožmitál na Š.	323,49 (19,18)	8,04 (0,48)	6,97 (0,41)	1347,85 (79,93)	1686,35 (100,-)
Soběnov	251,81 (56,02)	9,94 (2,21)	- -	187,79 (41,77)	449,54 (100,-)
Střítež	214,86 (47,97)	9,86 (2,20)	- -	223,18 (49,83)	447,90 (100,-)
Velešín	535,15 (69,16)	41,28 (5,34)	2,08 (0,27)	195,25 (25,23)	773,76 (100,-)
Zvíkov	156,81 (74,31)	3,76 (1,78)	- -	50,44 (23,91)	211,01 (100,-)
ORP Kaplice celkem	**9 282,19** (45,83)	**259,94** (1,28)	**30,79** (0,15)	**10 681,96** (52,74)	**20 254,88** (100,-)

Zdroj: Katastr nemovitostí

Evidenci využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (LPIS, dále jen evidence půdy) vede Ministerstvo zemědělství podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství v platném znění.

Tato evidence slouží k ověřování správnosti údajů uvedených v žádostech o dotace, jestliže se dotace poskytuje, případně podmínka jejího poskytnutí se vztahuje na zemědělskou půdu a dále slouží ke kontrolám plnění podmínek poskytnutí dotace. Podle ustanovení § 3b odst. 1 zákona o zemědělství je do evidence půdy zařazen každý uživatel zemědělské půdy,

pokud má zájem o zařazení do evidence půdy a ohlásí tuto skutečnost. V evidenci půdy (LPIS) jsou evidovány druhy půdy podle ust. § 3i zákona o zemědělství. Tato evidence je vedena Ministerstvem zemědělství od roku 2003 v digitální formě v členění na půdní bloky a díly půdních bloků na podkladě ortofotomap. Povinnost evidence zemědělské půdy pro všechny žadatele o dotace je legislativně obsažena v novele zákona o zemědělství č. 128/2003 Sb.

Půda neregistrovaná v půdních blocích je zemědělská půda užívaná pro vlastní produkci, nebo užívaná bez nárokování na dotace do zemědělství, dále to může být půda dočasně neobdělávaná. Evidence druhů zemědělské půdy podle katastru nemovitostí nemusí být shodná s evidencí zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (LPIS).

Tab. č. 20: Výměra zemědělské půdy evidované v evidenci půdy podle uživatelských vztahů ve správním obvodu ORP Kaplice.

období evidence	orná půda	travní porost	ovocný sad	jiná kultura	zalesněno	celkem ORP Kaplice
rok 2007 (ha)	**3 456,40**	**13 624,95**	**0,82**	**10,32**	**22,54**	**17 115,03**
rok 2008 (ha)	**3 465,19**	**13 934,29**	**0,82**	**10,04**	**24,50**	**17 434,84**
rok 2008 (ha) dle katastru	**9 282,19**	**10 681,96**	**30,79**	zahrada **259,94**	**-**	**20 254,88**

Zdroj: MZe ČR

Z uvedené tabulky č. 18 je patrný značný rozdíl ve výměře evidované orné půdy a travních porostů dle katastru a skutečném užívání podle uživatelských vztahů (LPIS). V rámci evidence půdy LPIS bylo ve správním území ORP obhospodařováno 17 434,84 ha zemědělské půdy , z toho 3 465,19 ha orné půdy tj. 19,87 % a 13 934,29 ha travních porostů tj.79,92 %. Evidence půdy podle uživatelských vztahů dává pravdivější obraz využití zemědělské půdy než údaje z katastru nemovitostí. Od roku 2003 dochází ke značnému úbytku obhospodařování orné půdy a tato půda je zatravněna a využívána jako pastviny a louky. Tato změna je podporována i dotační politikou MZe a Evropskou unií. Ke změně využívání zemědělské půdy přispělo i vyhlášení Natury 2000.

Po výrobní stránce je správní území zařazeno do výrobních typů:

1) výrobní typ bramborářský (B2) – správní území obce Velešín
2) výrobní typ bramborářský se subtypem ovesným – správní území obcí Kaplice – k.ú. (Kaplice, Soběnov), Benešov nad Černou – k.ú. (Benešov nad Černou,Ličov, Klení), Malonty – k.ú. (Bukovsko, Jaroměř), Besednice,
3) výrobní typ bramborářsko- ovesný – správní území obcí Netřebice, Horní Dvořiště, Rožmitál na Šumavě – k.ú.(Čeřín, Zahrádka), Dolní Dvořiště – k.ú.(Rychnov nad Malší, Rybník u D. Dvořiště), Bujanov, Omlenice,

4) výrobní typ bramborářsko-ovesný se subtypem horského hospodářství na hlubší půdě správní území obcí Rožmitál na Šumavě – k.ú. (Rožmitál na Šumavě, Hněvanov), Dolní Dvořiště – k.ú. (Dolní Dvořiště, Tichá, Cetviny)
5) výrobní typ horské hospodářství – správní území obcí Benešov nad Černou – k.ú. (Hartůnkov), Malonty – k.ú.(Bělá, Malonty, Meziříčí), Pohorská Ves

V rostlinné výrobě na obdělávané orné půdě převažuje pěstování obilovin, olejnin (řepky, máku) a krmných plodin (jetel a kukuřice na siláž). V současné době jsou brambory v zájmovém území pěstované na minimální výměře. V živočišné výrobě je především chován skot bez tržní produkce a v menším množství prasata a drůbež. Chov prasat a skotu s mléčnou produkcí je umístěn v části správního území s vyšší půdní úrodností a intenzivnější rostlinnou výrobou.

5.1.1. Ochrana zemědělského půdního fondu

Jedním z urbanizačních procesů, který v současné době nejintenzivněji mění sociálně prostorové uspořádání společnosti a sídelní strukturu je suburbanizace. Nová výstavba vytváří tlak na přírodní prostředí, vede ke změnám ve využití krajiny, snižuje množství ploch k zemědělskému využití, ovlivňuje biodiverzitu a způsobuje změny v půdních, vodních a klimatických mikrosystémech.

Ochrana zemědělské půdy je definována ustanoveními zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a dále ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb., O územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů.

Zábor půd pro stavební účely je většinou nevratným procesem, který podstatně omezuje nebo úplně odstraňuje plnění funkcí půdy. Hlavní zásadou ochrany zemědělského půdního fondu podle ustanovení § 4, zákona č. 334/1992 Sb. je, že pro nezemědělské účely je nutno používat především nezemědělskou půdu, zejména nezastavěné nedostatečně využité pozemky v současně zastavěném území obce…Musí – li však v nezbytných případech dojít k odnětí zemědělského půdního fondu je třeba odnímat jen nejnutnější plochu, toto odnětí zdůvodnit, přitom dodržovat zásadu co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu (dále jen ZPF), hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací. Při umisťování směrových a liniových staveb co nejméně ztěžovat obhospodařování ZPF a po ukončení stavby nebo jiné nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění funkcí v krajině.

Metodickým pokynem MŽP ze dne 12.6.1996 k odnímání půdy ze ZPF podle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů je zemědělské půda podle kvality vyjádřené bonitovanými půdními ekologickými jednotkami (dále jen BPEJ) zařazena do pěti tříd ochrany. BPEJ je vyjádřena pětimístnou číselnou kombinací kdy - první číslice vyjadřuje klimatický region

- další dvojčíslí vyjadřuje hlavní půdní jednotku (HPJ)
- další dvojčíslí vyjadřuje kombinaci skeletovitosti, expozice, sklonitosti a hloubky půdy

Do I. třídy ochrany zemědělské půdy jsou zařazeny bonitně nejcennější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně v plochách rovinných nebo jen mírně sklonitých, které je možno odejmout ze zemědělského půdního fondu pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.

Do II.třídy ochrany jsou situovány zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně zemědělského půdního fondu jde o půdy vysoce chráněné, jen podmínečně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmínečně zastavitelné.

Do III. třídy ochrany jsou sloučeny půdy v jednotlivých klimatických regionech s průměrnou produkční schopností a středním stupněm ochrany.

Do IV. třídy ochrany jsou sdruženy půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností v rámci příslušných klimatických regionů s jen omezenou ochranou, využitelné i pro výstavbu

Do V. třídy ochrany jsou zahrnuty zbývající bonitované půdně ekonomické jednotky, které představují zejména půdy s velmi nízkou produkční schopností včetně mělkých, velmi svažitých, hydromorfních, štěrkovitých až kamenitých a erozně nejvíce ohrožených. Většinou jde o zemědělské půdy pro zemědělské účely postradatelné.

V rámci ORP Kaplice je zařazeno do I. třídy ochrany zemědělského půdního fondu 6660,89 ha (tj. 33,16 %) zemědělské půdy. Do II. třídy ochrany je zařazeno 1794,84 ha (tj. 8,93 %).

Nejvyšší zastoupení půd s I. třídou ochrany ve výměře katastru obcí se nachází u obce Bujanov, Besednice, Malonty a Kaplice. Vysoký podíl II. třídy ochrany se nachází u obce Zvíkov, Pohorská Ves, Velešín a Soběnov. Z hlediska dalšího rozvoje správního území je problematická skutečnost, že zemědělské půdy s vysokou třídou ochrany se nachází v okolí obcí s obecním úřadem, kde existuje největší tlak na vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu.

Tabulka č.21: Výměra zemědělské půdy podle tříd ochrany v ha a %

Název obce	I. třída	II. třída	III. třída	IV. třída	V. třída	Výměra celkem
Benešov nad Č.	817,85 (34,80)	102,84 (4,38)	307,75 (13,09)	202,43 (8,61)	919,36 (39,12)	2350,24 (100,-)
Besednice	295,01 (41,92)	61,58 (8,75)	115,32 (16,39)	121,89 (17,32)	109,97 (15.62)	703,77 (100,-)
Bujanov	447,01 (56,99)	19,53 (2,49)	170,51 (21,74)	72,65 (9,26)	74,65 (9,52)	784,34 (100,-)
Dolní Dvořiště	1349,97 (30,18)	329,87 (7,37)	1068,43 (23,88)	443,22 (9,91)	1282,24 (28,66)	4473,73 (100,-)
Horní Dvořiště	144,17 (26,03)	- -	229,26 (41,39)	27,06 (4,88)	153,48 (27,70)	553,97 (100,-)
Kaplice	833,98 (39,01)	138,47 (6,48)	478,61 (22,39)	199,04 (9,31)	487,58 (22,81)	2137,68 (100,-)
Malonty	1043,02 (39,32)	325,06 (12,25)	635,97 (23,97)	89,48 (3,37)	559,43 (21,09)	2652,96 (100,-)
Netřebice	142,73 (18,92)	172,81 (22,90)	159,54 (21,14)	145,79 (19,32)	133,64 (17,72)	754,53 (100,-)
Omlenice	424,98 (46,22)	- -	80,54 (8,76)	191,84 (20,87)	222,06 (24,15)	919,42 (100,-)
Pohorská Ves	311,42 (25,81)	265,26 (21,99)	138,40 (11,47)	16,10 (1,33)	475,26 (39,40)	1206,44 (100,-)
Rožmitál na Š.	471,59 (28,57)	81,94 (4,96)	207,42 (12,56)	225,96 (13,69)	664,01 (40,22)	1650,92 (100,-)
Soběnov	124,64 (26,19)	78,87 (16,57)	186,11 (39,10)	- -	86,36 (18,14)	475,99 (100,-)
Střítež	130,77 (29,52)	- -	46,49 (10,50)	122,13 (27,57)	143,61 (32,41)	443,00 (100,-)
Velešín	102,35 (13,29)	136,48 (17,72)	217,49 (28,24)	216,96 (28,17)	96,88 (12,58)	770,15 (100,-)
Zvíkov	21,39 (9,98)	82,12 (38,31)	47,04 (21,95)	29,23 (13,63)	34,56 (16,13)	214,34 (100,-)
ORP Kaplice celkem	**6 660,90** (33,16)	**1 794,84** (8,93)	**4 088,89** (20,35)	**2 103,76** (10,47)	**5 443,09** (27,09)	**20 091,48** (100,-)

Předpokládané střety v území

Záměry uvedené ve zpracovaných a nově rozpracovaných územních plánech jednotlivých obcí ve správním území ORP Kaplice předpokládají, že se pro investiční záměry využije cca 9 až 10 % zemědělských půd s třídou ochrany I. a II.

5.1.2.SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství ve prospěch rozšíření chovu skotu. Zatravnění erozně ohrožených půd. Rozšíření systému ekologického zemědělství. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací DNP po roce 1990 jako náhrady za zábor půdy. Nastavená dotační politika podporující podhorské a horské oblasti, ekologické hospodaření a chráněná území.	Horší půdní a klimatické podmínky pro zemědělství. Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin (řepka, kukuřice) Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Úbytek pracovních míst v zemědělství. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou bonity.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěří na zemědělských plodinách (obiloviny, kukuřice) Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy.

5.2. Pozemky určené k plnění funkcí lesa

5.2.1. Úvod

Les (lesem se rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa) je naším národním bohatstvím, tvořícím nenahraditelnou složku životního prostředí. Pro jeho zachování budoucím generacím, péči o les a jeho obnovu, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm, je potřebné dodržovat stanovené obecné zásady a předpoklady.

5.2.1.1. Definice pozemků určených k plnění funkcí lesa

Podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen lesní zákon), jsou pozemky určenými k plnění funkcí lesa (dále jen PUPFL) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů, zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace, s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdových komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství.

5.2.1.2. Kategorizace lesů

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Do kategorie lesů ochranných se zařazují lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenné moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsypky apod.), vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech a lesy v klečovém lesním vegetačním stupni. U lesů ochranných dominují mimoprodukční funkce s vyloučením intenzivních zásahů. Zásahy jsou omezeny na ,,jemnou formu“ pěstebních zásahů. Produkce dřevní hmoty je podružná. O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných rozhoduje orgán státní správy lesů (dále jen OSSL) na návrh vlastníka nebo z vlastního podnětu.

Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně, v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod a na území národních parků a národních přírodních rezervací. Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem

na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávnění zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy v prvních zónách krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách, lesy lázeňské, příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou, lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti, lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích a lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. Lesy zvláštního určení jsou významné svou mimoprodukční funkcí, vyžadující upravený způsob hospodaření s ohledem na subkategorii, ale též celkově na životní prostředí; dochází zde ke zdůraznění vztahů lesa k celospolečenským zájmům a jejich obhospodařování musí být zaměřeno k uchování mimoprodukčních funkcí lesa, i když není vyloučena produkce dřevní hmoty. O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje OSSL na návrh vlastníka nebo z vlastního podnětu.

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení. Mají funkci produkční a při hospodaření je dodržován princip trvale obnovitelného zdroje dřevní hmoty.

Podíl jednotlivých kategorií a subkategorií lesů v rámci území obce z rozšířenou působností Kaplice (dále jen ORP Kaplice) udává následujíc tabulka č. 20.

Tabulka č. 22: Podíl lesů v jednotlivých kategoriích a subkategoriích

Kód	kategorie	Subkategorie	plocha v ha na území ORP Kaplice
10	lesy hospodářské	lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení	**21 612,05**
21a	lesy ochranné	lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích	**170,59**
21b		vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech	**0**
21c		lesy v klečovém lesním vegetačním stupni	**0**
31a	lesy zvláštního určení	lesy v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů I.stupně	**178,67**
31b		lesy v ochranném pásmu zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod	**0**
31c		lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací	**102,96**
32a		lesy v 1.zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	**133,58**

32b		lázeňské lesy	**0**
32c		příměstské a další lesy se zvýšenou funkcí rekreační	**0**
32d		lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce	**0**
32e		lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou	**119,24**
32f		lesy pro zachování biologocké různorodosti	**1 063,40**
32g		lesy v uznaných oborách a samostatných bažantnicích	**67,80**
32h		lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření	**0**

Největší plochu lesů v rámci území ORP Kaplice zaujímají lesy zařazené do kategorie lesů hospodářských.

Z lesů ochranných zaujímá největší podíl subkategorie lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích.

Z ostatních kategorií je nejvíce zastoupena kategorie lesů zvláštního určení, subkategorie lesy pro zachování biologické různorodosti, tvoří z celkové plochy lesů 4,53 %. Významnou subkategorií lesů zvláštního určení jsou lesní porosty v genových základnách. Jedná se o lesní porosty, v nichž je potřeba vzhledem k potřebám společnosti zajistit odlišný způsob hospodaření než v lesích hospodářských. Další významnou subkategorií jsou lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací, v tomto případě se jedná o národní přírodní rezervaci Žofínský prales.

5.2.1.3. Ochrana PUPFL

5.2.1.3.1. Základní povinnosti

Ochrana PUPFL je stanovena lesním zákonem. Veškeré PUPFL musí být účelně obhospodařovány. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout OSSL na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu. Při využití PUPFL k jiným účelům musí být zejména přednostně použity pozemky méně významné z hlediska plnění funkcí lesa a zajištěno, aby použití pozemků co nejméně narušovalo hospodaření v lese a plnění jeho funkcí. Je dbáno, aby nedocházelo k nevhodnému dělení lesa z hlediska jeho ochrany a k ohrožení sousedních lesních porostů. Nesmí být narušována síť lesních cest, meliorací a hrazení bystřin v lesích a jiná zařízení sloužící lesnímu hospodářství; v případě nezbytného omezení jejich funkcí musí být uvedena do původního stavu, a není-li to možné, zajištěno odpovídající náhradní řešení. Pozemní komunikace a průseky v lese musí být zřizována tak, aby jejich zřízením nedošlo ke zvýšenému ohrožení lesa, zejména větrem a vodní erozí. Právnické a fyzické osoby provádějící stavební, těžební a průmyslovou činnost jsou povinny provádět práce tak, aby na

pozemcích a lesních porostech docházelo k co nejmenším škodám; k odstranění případných škod činit bezprostředně potřebná opatření. Při své činnosti ukládat odklizované hmoty ve vytěžených prostorech, a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, ukládat je především na neplodných plochách nebo na nelesních pozemcích k tomu určených a používat vhodných technických prostředků, technologií a biologicky odbouratelných hydraulických kapalin a činit účinná opatření k zabránění úniku látek poškozujících les a přírodní prostředí. Dále průběžně vytvářet předpoklady pro následnou rekultivaci uvolněných ploch; po ukončení záboru pozemku pro jiné účely neprodleně provést rekultivaci dotčených pozemků tak, aby mohly být vráceny plnění funkcí lesa.

V lesním zákoně se místo termínu zábor pro stavby nebo jiné účely používá termínu odnětí pozemků plnění funkcí lesů, které může být trvalé nebo dočasné a omezení což je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu.

V lesích ochranných a lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za LO a LZU (ust. §15 lesního zákona).

5.2.1.3.2. Zpracování návrhů dokumentací

Projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace, návrhů na stanovení dobývacích prostorů a zpracovatelé dokumentací staveb jsou povinni dbát zachování lesa. Jsou povinni navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska zachování lesa, ochrany životního prostředí a ostatních celospolečenských zájmů nejvhodnější; přitom jsou povinni provést vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení, navrhnout alternativní řešení, způsob následné rekultivace a uspořádání území po dokončení stavby.

5.2.1.3.3. Odnětí PUPFL a omezení jejich využívání

Odnětí pozemků plnění funkcí lesa (dále jen odnětí) je uvolnění těchto pozemků pro jiné využití. Omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa (dále jen omezení) je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu. Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné. Trvalým se rozumí trvalá změna využití pozemků, dočasným se pozemek uvolňuje pro jiné účely na uvedenou dobu. Odnětí nebo omezení pro nové stavby pro rekreaci na PUPFL musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací. V lesích ochranných a v lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za lesy ochranné nebo za lesy zvláštního určení. Bez odnětí lze na PUPFL umístit signály, stabilizační kameny a jiné značky pro geodetické účely, stožáry nadzemních vedení, vstupní šachty podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m^2, dále přečerpávací stanice, vrty a

studny, stanice nadzemního nebo podzemního vedení, zařízení a stanice sloužící monitorování životního prostředí a větrní jámy, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m^2.

5.2.2. Zhodnocení přírodních poměrů

5.2.2.1. Orografické a hydrologické poměry

5.2.2.1.1. Geomorfologie oblasti

Základní přírodní charakteristiky včetně zhodnocení ekologických funkcí a střetů zájmů jsou obecně vyhodnoceny v rámci lesnické biogeografické rajonizace přírodních lesních oblastí (dále PLO) jako trvalých přírodních rámců nezávislých na správním rozdělení. PLO jsou oblasti s příbuznými přírodními podmínkami vývojově spolu souvisejícími, charakter každé oblasti je dán geomorfologií, makroklimatickými podmínkami, vegetačními poměry (zastoupení vůdčích dřevin) a specifickými vlastnostmi:

V rámci správního území ORP Kaplice se nachází následující PLO:

PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor

PLO 14 – Novohradské hory

Výše uvedené PLO se na území ORP Kaplice člení do čtyř významných orografických celků:

a) Krumlovská vrchovina

b) Kaplická brázda

c) Soběnovská vrchovina

d) Novohradské hory

a) Krumlovská vrchovina tvoří západní část území ORP Kaplice s nejvýše vystupující náhorní plošinou Polušky (919 m.n.m.), Kraví horou (910 m.n.m.), dále Chudějovským vrchem (843 m.n.m) a v jižní části Žibřidovským vrchem (870 m.n.m.) a Na rozhlednu (854 m.n.m.). Velmi členitá při západním okraji prudce spadá do kaňonu Vltavy, východní část s mírnými svahy ohraničuje tzv. Kaplický zlom.

b) Kaplická brázda je třetihorním (neogenním) plošinatým až mírně zvlněným útvarem nejvýznamněji se projevujícím od Stříteže jižním směrem mezi Omlenicemi a Nažidly, Bujanovem, Hněvanovem a Trojany směrem ke státní hranici s Rakouskem. Celé území leží přibližně ve výškovém rozpětí 560 m.n.m až 720 m.n.m. V této části území ORP Kaplice jsou lesy tvořeny menšími komplexy původních selských lesů, se silně změněnými druhovými skladbami a degradacemi půd. V terénních pokleslinách se místy projevuje nadbytek vody až k trvalému zamokření.

c) Soběnovská vrchovina je předhůřím Novohradských hor a rozprostírá se severozápadně od Novohradských hor až ke Kaplickému zlomu. Západní hranici tvoří řeka Malše, která tvoří četné meandry, většinou je hluboce zařízнuta do terénu s příkrými kaňonovitými svahy. Nejvíce členité území je na severovýchodě a jihovýchodě Novohradské vrchoviny. Severovýchodní část území zaujímá masiv Slepičích hor s nejvyššími vrcholky Kohout (865 m.n.m.), Vysoký kámen (860 m.n.m.) a nižší Besednickou horou (753 m.n.m.). Silně členité je území Hradišťské hory (779 m.n.n.m.) s výškovým rozdílem 259 m proti hladině řeky Malše.

d) Novohradské hory tvoří jihovýchodní část území ORP Kaplice. Horní tok Pohořského potoka v okolí obce Pohoří na Šumavě vytváří nevelkou Pohořskou kotlinu. Mezi nejvyšší vrcholy v této oblasti patří Kamenec (1072 m.n.m.), který je nejvyšším místem na území ORP Kaplice, a Myslivna (1040 m.n.m.).

5.2.2.1.2. Hydrografie oblasti

a) Krumlovská vrchovina je přes svou poměrnou členitost chudá na prameniště a drobné vodoteče. V západní části území ORP Kaplice protéká Čeřínský potok, který spolu s Rožmitálským potokem ústí do Vltavy pod Čeřínem. V severní části území ORP Kaplice jsou nejvýznačnějšími potoky Malčický a Netřebický, které odtékají severním směrem. Hydrograficky patří Krumlovská vrchovina k povodí Malše a Vltavy.
b) Kaplická brázda patří k povodí Malše a část Netřebicka patří k povodí Vltavy.
c) Soběnovská vrchovina je odvodňována řekou Malší, jejímiž nejvýznamnějšími pravostrannými přítoky jsou říčka Černá, Tichá, Kamenice a Dobechovský potok. Z hydrologického hlediska se ve větší míře uplatňují atmosférické srážky, proto v suchém období tyto vodoteče trpí nedostatkem vody. Větší nadbytek vody obsahují terénní sníženiny severně od Malont.
d) Novohradské hory jsou prameništěm Pohořského potoka, který je (délka 23 km) největším levostranným přítokem říčky Černé. Pohořský potok byl v minulosti jako jeden z nejmenších vodních toků u nás upraven pro voroplavbu. I dnes jsou místy ještě patrné pozůstatky této pozoruhodné stavby. Jihovýchodní částí Novohradských hor protéká řeka Lužnice. Její prameniště leží takřka na dohled za státní hranicí, severně od vrchu Eichelberg (1054 m.n.m.).

5.2.2.2. Geologické poměry

a) Moldanubikum tvoří svorové ruly a svory budující horskou skupinu Polušky západně od Kaplice a kopce odtud k jihozápadu. Svorové pásmo se v šířce asi 10 km táhne z údolí

řeky Vltavy od Rožmberka k severu přes Polušku do okolí Velešína a dále pokračuje severovýchodním směrem. Cordieritické a migmatické ruly budují území na východ od Zdíků směrem na Ličov, Dluhoště a Benešov nad Černou, dále jižním směrem na Malonty, Bělou a Pohorskou Ves.

b) Magmatity tvoří dvojslídný granit středně až drobně zrnitý a dvojslídný granit až granodiorit, který je místy porfyrický (Eisgarnského typu). Ty budují území východně od Pořešína až ke Žďáru přes řeku Malši, a dále v úzkém pruhu východním směrem přes Mostky na Benešov nad Černou a konečně v pruhu od Bukovska přes Horní Příbraní do Cetvin. Biotický granodiorit Freistadského typu, který je i z části porfyrický, buduje území na ose Horní Dvořiště, Rybník, Rychnov nad Malší, Všeměřice a východním směrem na Tichou.

c) Tercier tvoří neogení sedimenty štěrkovito-jílovito-písčitých akumulací budující poměrně souvislý pruh od Stříteže, přes Kaplici-nádraží jižním směrem na Omlenici, Nažidla, Bujanov, Hněvanov a Trojany ke státní hranici.

d) Kvarter tvoří čtvrtohorní sedimenty pleistocénního stáří a holocenní sedimenty, které jsou především zastoupeny svahovými hlínami na plochých bázích svahů a aluviálními naplaveninami podél potoků a řek.

5.2.2.3. Pedologické poměry

5.2.2.3.1. Půdy na extrémních stanovištích

a) Syrozem (litozem s hloubkou půdy do 10 cm, regozem s hloubkou nad 10 cm) je iniciální půda s vysokým obsahem skeletu, se slabě vyvinutým humusovým horizontem. Vyskytuje se ojediněle na chudých kamenitých a balvanitých sutích při řece Lužnici. Úrodnost půdy je velmi nízká.

b) Ranker je půda s vysokým obsahem skeletu (více jak 50 %), s dobře vyvinutým humusovým horizontem. Humusem bohatá jemnozem z části vyplňuje prostory mezi kameny a balvany. Vyskytuje se na obdobných stanovištích jako syrozem, ale je to půda většinou příznivě vlhká s vyšším stupněm úrodnosti.

5.2.2.3.2. Půdy na exponovaných stanovištích

Půdy na exponovaných stanovištích patří často k subtypům na přechodu mezi rankerem a kambizemí nebo kryptopodzolem. Je to především ranker kambický (ranker hnědozemí), kambizem rankerová (nevyvinutá hnědá půda) a kryptopodzol rankerový (nevyvinutá rezivá půda). Časté jsou i skeletové formy kambizemě a kryptopodzolu. Rendziny a kambizemě rendzinové jsou vázány na oblasti s výskytem krystalického vápence.

5.2.2.3.3. Půdy na kyselých stanovištích

Půdy na kyselých stanovištích jsou normální půdy na horninách, které jsou poněkud slaběji zásobeny živinami. Představují oligotrofní varianty půdních typů. Jsou středně úrodné. Kambizem oligotrofní (hnědá lesní půda) je nejběžnější na kyselých půdotvorných substrátech, kambizem mezotrofní na neutrálních půdotvorných substrátech. Na silně kyselých substrátech vznikají kambizemě dystrické. Ty se mohou vytvořit i degradací z kambizemí oligotrofních. Mohou přecházet do podzolů.

5.2.2.3.4. Půdy na živných stanovištích

Půdy na živných stanovištích jsou normální půdy na horninách, které jsou relativně dobře zásobeny živinami. Jsou značně úrodné.

5.2.2.3.5. Půdy na stanovištích ovlivněných vodou stékající po svazích

Půdy na stanovištích ovlivněných vodou, stékající po svazích, jsou časté především v širokých svahových úžlabinách s prameny a potůčky. Co do vlhkosti tvoří pestrou mozaiku od půd slabě ovlivněných stékající vodou až po půdy zamokřené. Půda je dobře zásobená živinami i vodou a je značně úrodná.

5.2.2.3.6. Půdy střídavě vlhké

Půdy střídavě vlhké jsou časté na plochých bázích svahů a plošinách, většinou na svahových hlínách se zhoršenou propustností pro vodu. Srážková voda v období dešťů a jarního tání sněhu způsobuje přechodné zamokření porostní půdy. V období sucha mohou v níže položených částech území ORP Kaplice mírně vysychat a tvrdnout.

a) Pseudoglej je typickým reprezentantem těchto půd. Úrodnost půdy je nepříznivým vlhkostním režimem snížena, půda bývá uléhavá. Časté jsou i přechodné subtypy mezi pseudoglejem a kambizemí. Je to zejména kambický pseudoglej (hnědý pseudoglej).
b) Luvizem se vytvořila převážně na kyselých sprašových hlínách na níže položených rovinatých terénech.

5.2.2.3.7. Půdy lužní

Půdy lužní jsou vázány na údolní nivy větších potoků a řek, které tvoří v době záplav aluviální akumulaci materiálu. Fluvizem (naplavená půda) je bohatá na humus a živiny. Časté jsou půdy s trvale zvýšenou hladinou podzemní vody, které tvoří přechod ke glejům. Je to fluvizem glejová (naplavené půdy glejové). Úrodnost půdy je zamokřením výrazně snížena.

5.2.2.3.8. Půdy na podmáčených stanovištích

Půdy na podmáčených stanovištích jsou trvale zamokřeny spodní vodou. Glej je bohatý humusem i živinami. Na rozdíl od naplavené půdy s proudící okysličenou vodou je podzemní voda u gleje jen mírně pohyblivá. Vyskytuje se v plochých terénních depresích, plochých úžlabinách a na bázích svahů. Glej bývá často na povrchu zrašeliněný a tím vzniká glej rašelinový. Někdy je povrch půdy zbahněný, potom se jedná o glej zbahněný. Časté jsou přechody ke kambizemi. Ty patří gleji kambickému (hnědý glej). Vyskytují se i přechody k podzolům, podzolové gleje.

5.2.2.3.9. Půdy na rašelinách

Organozem (rašelinná půda) se vyskytuje jak ve formě organozemě fabrické (rašelinné půdy vrchovištní) na bochníkovitě vyklenutých dosud živých vrchovištích, tak ve formě organozemě mezické (rašelinné půdy přechodné) s rašelinou zpravidla už dobře rozloženou a značně úrodnou. Mělké rašeliny patří k subtypu organozemě glejové (rašelinné půdy glejové).

5.2.2.4. Klimatické poměry

5.2.2.4.1. Klimatické oblasti a jednotky

Území ORP Kaplice spadá pod dvě jednotky mírně teplé klimatické oblasti (MT3 a MT4) a jednu jednotku chladné klimatické oblasti (CH 7).

MT – mírně teplá klimatická oblast, 120 až 160 dnů s teplotou alespoň 10°C (HVO), 20 až 50 letních dnů (LetD), 110 až 160 mrazových dnů (MD), 30 až 50 ledových dnů (LD), průměrná denní teplota v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu mezi -4°C až 18°C (t I-X), 100 až 130 dnů se srážkami alespoň 1 mm (s>1 mm), 350 mm až 500 mm srážek ve vegetačním období (s VO), 200 mm až 300 mm srážek v zimním období (s VZ), 50 až 100 dnů se sněhovou pokrývkou (sp), 40 až 60 jasných dnů (o<0,2) a 120 až 160 zatažených dnů (o>0,8).

Jednotka MT3 mírně teplá a mírně vlhká zaujímá převážnou část území ORP Kaplice. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 6,5^{o}C, průměrné roční srážky okolo 700 mm.

Jednotka MT4 mírně teplá, mírně vlhká a s mírnou zimou zaujímá nepatrnou severní část Soběnovské vrchoviny. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 7°C, průměrné roční srážky do 650 mm.

CH – chladná klimatická oblast, HVO-80 až 140 dnů, LetD-0 až 30 dnů, MD-140 až 180 dnů, LD-50 až 70 dnů, t I-X-mezi -7°C až 18°C, s>1 mm mezi 90 až 160 mm, s VO-mezi 350 mm až 700 mm, s VZ-mezi 200 mm až 500 mm, sp-mezi 100 mm až 140 mm, o<0,2-30 až 50 dnů a o>0,8 130 až 160 dnů.

Jednotka CH7 je horská, mírně chladná a zaujímá nejvyšší polohy Krumlovské vrchoviny, Soběnovské vrchoviny a Novohradských hor. Průměrné roční teploty se pohybují pod 6°C, v oblasti Pohoří na Šumavě okolo 5°C. Průměrné roční srážky jsou vyšší než 700 mm, v Novohradských horách nad 800 mm.

Tab č. 23: Charakteristiky klimatických oblastí ČR dle Quitta (Quitt, 1971).

	Teplá		Mírně teplá								Chladná		
	T2 oranžová	T4 červená	MT2 khaki	MT3 tmavě zelená	MT4 olivová	MT5 zelená	MT7 světle zelená	MT9 světle žlutá	MT10 žlutá	MT11 okrová	CH4 šedá	CH6 modrá	CH7 světle modrá
LetD	50-60	60-70	20-30	20-30	20-30	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	0-20	10-30	10-30
HVO	160-170	170-180	140-160	120-140	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	80-120	120-140	120-140
MD	100-110	100-110	110-130	130-160	110-130	130-140	110-130	110-130	110-130	110-130	160-180	140-160	140-160
LD	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	30-40	30-40	30-40	60-70	60-70	50-60
t I	-2 - -3	-2 - -3	-3 - -4	-3 - -4	-2 - -3	-4 - -5	-2 - -3	-3 - -4	-2 - -3	-2 - -3	-6 - -7	-4 - -5	-3 - -4
t VII	18-19	19-20	16-17	16-17	16-17	16-17	16-17	17-18	17-18	17-18	12-14	14-15	15-16
t IV	8-9	9-10	6-7	6-7	6-7	6-7	6-7	6-7	7-8	7-8	2-4	2-4	4-6
t X	7-9	9-10	6-7	6-7	6-7	6-7	7-8	7-8	7-8	7-8	4-5	5-6	6-7
s≥1mm	90-100	80-90	120-130	110-120	110-120	100-120	100-120	100-120	100-120	90-100	120-140	140-160	120-130
s VO	350-400	300-350	450-500	350-450	350-450	350-450	400-450	400-450	400-450	350-400	600-700	600-700	500-600
s VZ	200-300	200-300	250-300	250-300	250-300	250-300	250-300	250-300	200-250	200-250	400-500	400-500	350-400
sp	40-50	40-50	80-100	60-100	60-80	60-100	60-80	60-80	50-60	50-60	140-160	120-140	100-120
o > 0,8	120-140	110-120	150-160	120-150	150-160	120-150	120-150	120-150	120-150	120-150	130-150	150-160	150-160
o < 0,2	40-50	50-60	40-50	40-50	40-50	50-60	40-50	40-50	40-50	40-50	30-40	40-50	40-50

Mapa č. 3

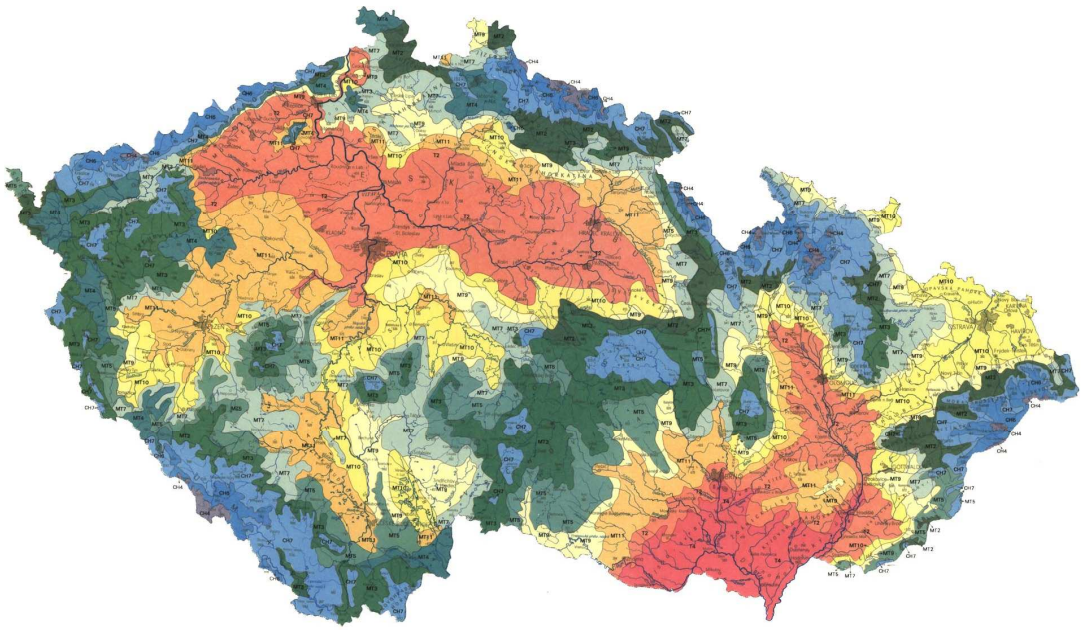

Tab č. 24: Třídy klimatické regionalizace ČR dle Moravce & Votýpky (Moravec - Votýpka, 1998)

třída	průměrný počet dní s teplotou vzduchu 10°C a vyšší	průměrný roční úhrn srážek vyšší než 580 mm	průměrný roční úhrn srážek do 580 mm		příklad lokality	barva
			s obdobím beze srážek více jak 22 dní	s obdobím beze srážek do 22 dní		
I	178 a více		10 282 ha		J.Morava, Praha	červená
II	160 - 177	1 141 895 ha			V.Čechy, SV.Morava	oranžová
III			1 800 032 ha		Polabí, J.Morava	žlutá
IV				7 785 ha	V.Čechy	modrá
V	142 - 159	2 932 874 ha			J.Čechy, SV.Čechy, Vysočina	tmavá zelená
VI			574 898 ha		Z.Čechy, J.Čechy	světlá zelená
VII				41 356 ha	Z.Čechy	tmavá šedá
VIII	124 - 141	997 687 ha			Z.Čechy, Vysočina	světlá šedá
IX			3 433 ha		Z.Čechy	tmavá růžová
X	do 123	387 621 ha			horské polohy	fialová

Mapa č. 4

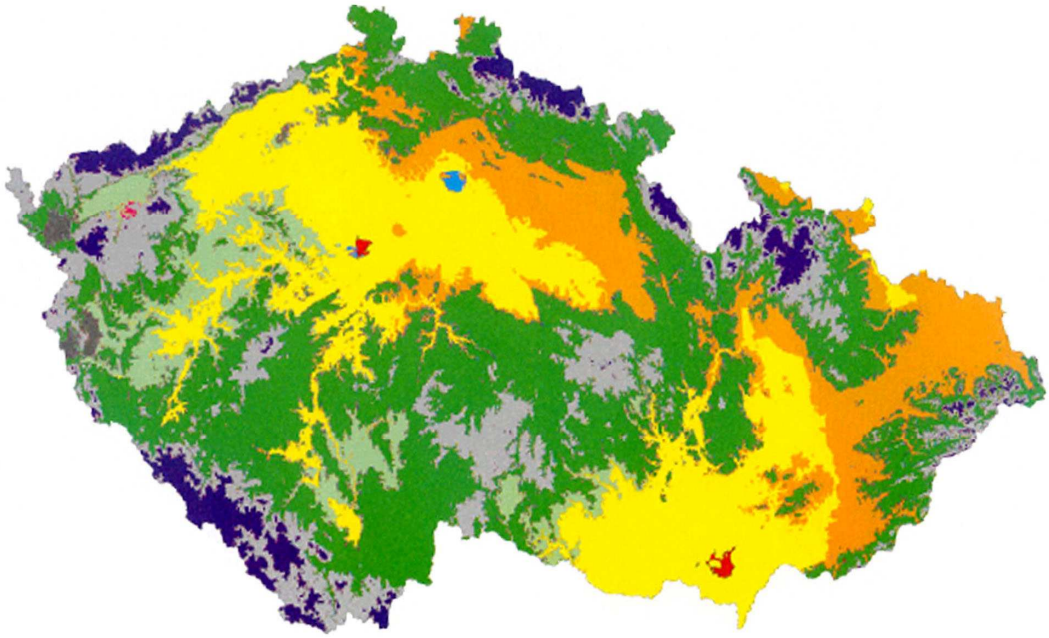

5.2.2.4.2. Teplota vzduchu

Na území jednotek MT3 a MT4 se pohybují průměrné roční teploty vzduchu mezi hodnotami od 6,1°C do 7,5°C (Rychnov nad Malší 6,1°C, Soběnov 6,5°C, Bujanov 6,8°C, Kaplice 7,0°C, Velešín 7,5°C). Na území jednotky CH7 se pohybují průměrné roční teploty

vzduchu mezi hodnotami od 5,0°C do 6,0°C (Pohoří na Šumavě 5,0°C, Pohorská Ves 5,5°C, Malonty 5,9°C).

Počátek mrazů v průměru nastává okolo 26. listopadu a končí okolo 3. března. Souvislá mrazová perioda trvá v průměru 98 dní. Ostatní dny v roce zůstávají teploty vzduchu nad bodem mrazu. Průměrné datum posledního mrazového dne je 11. května. Vegetační doba začíná v průměru od 11. dubna, pouze za Velešínem a v nejnižších polohách podél Malše již od 1. dubna, a končí 26. října, na vrcholech Polušky, Soběnovské vrchoviny a Novohradských hor 21. října.

Vliv oceánského klimatu se projevuje zpožděným nástupem letních teplot. Tepelné inverze jsou omezeny na hlubší úžlabiny podél potoků a terénní sníženiny se špatným odtokem vzduchu.

5.2.2.4.3. Vodní srážky

Nejméně vodních srážek spadne v severní části území ORP Kaplice v oblasti Velešínska, okolo 650 mm. Největší úhrn vodních srážek má jihovýchodní část území ORP Kaplice, v oblasti Pohoří na Šumavě, kde je současně největší nadmořská výška.

Příznivý vliv oceánského klimatu se na území ORP Kaplice projevuje hlavně ve vysokých hodnotách vodních srážek během letního období roku. Na srážky je nejbohatším měsícem červenec, nejchudšími měsíci jsou leden a únor. Vegetační měsíce mají okolo 70 % ročního průměru vodních srážek. Počet dní se srážkami 1 mm a větší je průměrně v roce např. v Soběnově 89 dní a v Bělé 111 dní. Počet dnů se sněhovými srážkami je průměrně v roce v Soběnově 38 dnů a v Bělé 47 dnů.

5.2.3. Zvláště chráněná území na PUPFL

Území ORP Kaplice je typické větším podílem ploch s vyšším stupněm ekologické stability ve srovnání s jinými oblastmi České republiky. Plošně nejrozsáhlejší ekosystémy lesů, které mají vysokou ekologickou stabilitu, jsou Novohradské hory, Soběnovská vrchovina a Poluška. Jedná se o rozsáhlé převážně lesnaté oblasti s významným podílem lesů přirozených a přírodě blízkých. Není zde žádný průmysl ani jiné významné zdroje znečištění.

5.2.3.1. Národní přírodní rezervace

5.2.3.1.1. Národní přírodní rezervace Žofínský prales

Chráněné území Žofínský prales je zařazené do nejvyšší kategorie ochrany-národní přírodní rezervace. Leží ve střední části Novohradských hor v k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi, obec Pohorská Ves.

Žofínský prales spolu s nedaleko ležícím pralesem Hojná Voda (nachází se na území ORP Trhové Sviny) jsou nejstaršími rezervacemi střední Evropy. Ochrana obou pralesů byla prohlášena majitelem panství Nové Hrady, hrabětem Jiřím Františkem Augustem Buquoyem, jeho nařízením ze dne 28.8.1838. Původní ochrana Žofínského pralesa se vztahovala jen na severní část dnešní rezervace o výměře zhruba 40 ha. Výměra chráněného území se však měnila podle toho, jak byly k němu zahrnovány obvodové přirozené a později i kulturní přilehlé lesní porosty, takže dnes je výměra celé rezervace 102 ha. Chráněné území leží na mírných severních svazích Stříbrného vrchu v nadmořské výšce 735-25 m. Povrch rezervace je členěn roklinami několika drobných potůčků, které sbírají vodu v četných plošných prameništích. Geologickým podložím na ploše celé rezervace je granodiorit weinsberského typu, součást tělesa centrálního moldanubského plutonu.

Prales je vynikající ukázkou horských květnatých bučin a jedlobučin hercynské oblasti. Na větší části plochy je doložen nepřetržitý přirozený vývoj pralesa od přelomu 18. a 19. století až do dnešní doby bez lesnických zásahů. Ve stromovém patru převažuje buk (81 %), přimíšen je smrk (14 %) a jedle (4 %), vzácně je vtroušen javor klen a jilm drsný. Nejstaršími dřevinami jsou mohutné dožívající jedle a smrky, 300-400 let staré a 40-50 m vysoké, které většinou značně přečnívají nad úroveň převládajícího bukového porostu. Na většině plochy pralesa je dnes zajištěna nová nástupní generace převážně bukového zmlazení ve věku 10-40 let. V bylinném podrostu se vyskytuje většina charakteristických druhů květnatých bučin, zejména kyčelnice devítilistá, kyčelnice cibulkonosná, bažanka vytrvalá, bukovinec kapraďovitý, žindava evropská, kostival hlíznatý aj. regionálně charakteristickým druhem podrostu je řeřišnice trojlistá, jeden z druhů alpského původu v květeně jižních Čech. Vlhčí stanoviště podél potoků a v okolí prameništ jsou porostlé podmáčenými smrčinami, v nichž roste např. dřípatka horská, bika lesní a třtina chloupkatá. Na jednom větším ložisku svahové prameništní rašeliny uprostřed pralesa je vytvořen porost zakrslé rašelinné smrčiny, což je v komplexu svahového smíšeného lesa značně pozoruhodné. Četná svahová prameniště krytá rašelinným anmoorem porůstají mokřadní bylinnou vegetací s výskytem krabilice chlupaté, mokrýše střídavolistého, rozrazilu horského a ostřice řídkoklasé; fytogeograficky významný je výskyt lipnice oddálené. Žofínský prales je rovněž významným biotopem pro ptačí faunu vázanou na přirozené smíšené horské lesy. Ptačí společenstvo je velmi charakteristické a jeho složení zcela odpovídá avifauně jiných pralesních a přirozených smíšených porostů (Boubínský prales, Zátoňská hora, Stožec aj.). V letech 1989 - 90 zde bylo zjištěno celkem 44 druhů ptáků, z toho 35 - 40 pravidelně hnízdících. K nejvýznamnějším patří čáp černý, datlík tříprstý, holub doupňák, lejsek malý, kulíšek nejmenší a datel černý. V roce 1997 byl proveden rovněž podrobný výzkum epigeických brouků (žijících na povrchu a ve svrchních

vrstvách půdy, tlejícím spadaném dřevu a na přízemní vegetaci a plodnicích pozemních hub). Celkem bylo zjištěno 163 druhů brouků, z nichž značná část indikuje svou přítomností reliktnost a ralativní nedotčenost přírodního prostředí pralesa. Z nejvýznamnějších druhů je to např. střevlík Pterostichus pumilio, tesařík Saphanus piceus, drabčíci Proteinus ovalis a Atrecus pilicornis, roháček Ceruchus chrysomelinus, aj. Žofínský prales je od roku 1991 oplocen proti nežádoucímu vlivu jelení zvěře. Toto oplocení bylo značně poškozeno padajícími stromy při orkánu Kiril v únoru roku 2007. Z důvodu zajištění nerušeného vývoje pralesního ekosystému je prales nepřístupný pro veřejnost. Výjimečně je povolován vstup pouze pro odborné pracovníky provádějící vědecký výzkum a pro návštěvy odborníků v lesnických a přírodovědných oborech.

5.2.3.2. Přírodní rezervace

5.2.3.2.1. Přírodní rezervace Vysoký kámen

Plocha přírodní rezervace Vysoký kámen je 3,21 ha, plocha ochranného pásma je 22,92 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 810-865 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na suťovém východním svahu vrchu Vysoký kámen (865 m), 1,2 km jihozápadně od obce Klení. Důvodem ochrany jsou přirozené porosty květnatých bučin s charakteristickým druhovým složením na suťovém svahu, reprezentativní ukázky periglaciální modelace terénu, hnízdiště výra velkého. Horninové podloží tvoří středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Ve vrcholové části se nacházejí četné skalní útvary (mrazové sruby, izolované skály – tory, skalní hradby, soliflukcí rozvlečená kamenná suť) dokládající periglaciální modelaci terénu. V rezervaci je zachován přirozený porost kapradinového typu fytocenologicky nevyhraněných květnatých bučin ve věku 120–140 let, které potenciálně odpovídají bučinám s kyčelnicí devítilistou, místy se blíží kostřavovým bučinám. Ve stromovém patru převládá celkově buk lesní, hojně je přimíšen smrk ztepilý a vtroušena je jedle bělokorá. V keřovém podrostu se sporadicky objevuje bukové zmlazení a bez červený. V bylinném patru převažují druhy typické pro submontánní a montánní suťové lesy, zejména bažanka vytrvalá, pižmovka mošusová, kapraď rozložená, z druhů charakteristických pro bučiny a jiné typy mezofilních lesů se dále vyskytují bukovník kapraďovitý, pšeníčko rozkladité, vraní oko čtyřlisté, samorostlík klasnatý, ptačinec hajní, věsenka nachová, svízel vonný. Na zastíněných stěnách vrcholových skalních útvarů je vyvinuto společenstvo svazu Hypno-Polypodion vulgaris s hojným osladičem obecným. V širokém ochranném pásmu se nacházejí polopřirozené až kulturní porosty s celkovou převahou smrku, příměsí buku, borovice lesní a modřínu opadavého a vtroušenou jedlí a břízou bělokorou na stanovištích původních květnatých bučin.

Vzhledem k vysokému zápoji stromového patra je bylinný podrost aktuálně velmi ochuzený, ale lokálně v něm lze většinu druhů charakteristických pro bučiny nalézt. Žije zde horský druh plže – závornatka křížatá. Z území PR je uváděno přes 160 druhů motýlů. Významným bioindikátorem je například hřbetozubec tmavoúhlý, charakteristický pro bučiny, podobnou bionomii má píďalka Fagivorina arenaria. Píďalka černobílá je vázaná na horské jedliny. Z můr jsou zde nejzajímavější Cerastis leucographa (lokální druh vřesovišť a lesních okrajů) a Brachionycha nubeculosa (druh vlhkých lesních údolí). Rezervace je tradičním hnízdištěm výra velkého.

5.2.3.2.2. Přírodní rezervace Ševcova hora

Plocha přírodní rezervace Ševcova hora je 8,33 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 675-776 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na strmém jihozápadním svahu Ševcovské hory, 0,8 km severovýchodně od osady Pusté Skaliny, 2 km východně od obce Soběnov. Důvodem ochrany je reprezentativní zbytek staré acidofilní bučiny na balvanité suti s druhově chudým podrostem. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton), která na jihozápadním strmém svahu Ševcovské hory (780 m) vytváří soliflukčně rozvlečenou hrubě balvanitou suť. Hlavní součástí rezervace je starý listnatý porost na balvanité suti (0,90 ha, věk 190 – 210 let), který má charakter acidofilní bikové bučiny, jejíž stromové patro tvoří jen buk lesní a v keřovém podrostu se nachází pouze bukové zmlazení. Ve velmi sporadicky vyvinutém bylinném patru převažují acidofilní druhy bika bělavá a metlička křivolaká, roztroušeně se vyskytují šťavel kyselý, lipnice hajní, borůvka černá, jestřábník zední a kapradiny bukovník kapraďovitý a kapraď rozložená. Z druhů charakteristických pro bohatší typy bučin se vzácně objevují věsenka nachová, svízel vonný, pitulník horský. Přilehlé mladší smíšené porosty, v jejichž stromovém patru aktuálně převažuje smrk ztepilý a přimíšeny jsou buk lesní, borovice lesní, bříza bělokorá a modřín opadavý, patří fytocenologicky rovněž k acidofilním bučinám a jejich bylinné patro je díky většímu korunovému zápoji ještě chudší. Význačnějšími živočišnými druhy jsou drabčík Micropeplus mariettii, hlodník Corticarina similata a nosatec Barypeithes pellucidus. Ve stromových houbách se vyvíjí nápadná bedlobytka Cerotelion striatum.

5.2.3.2.3. Přírodní rezervace Rapotická březina

Plocha přírodní rezervace Rapotická březina je 14,72 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 720-760 m. Byla vyhlášena v roce 2002. Chráněné území je komplexem prameništní vegetace (fenomény bříza a olše). Mokřadní a rašelinně lesní i nelesní

společenstva tvoří význačný ekologický stabilizující prvek krajiny a centrum biotické diverzity. Chráněné území zaujímá sběrnou pramennou oblast bezejmenného levostranného přítoku Pohořského potoka. Poděl hlavního pramenného potůčku se nachází úzký pruh přípotoční podhorské olšiny. Většinu území zaujímají přirozené porosty rašelinných březin břízy pýřité. Menší rozvolněné porosty tvoří rašelinné vrby. V malých fragmentech v západní části území se nacházejí cenná rašelinná luční společenstva.

5.2.3.3. Přírodní památky

5.2.3.3.1. Přírodní památka Pohořské rašeliniště

Plocha přírodní památky Pohořské rašeliniště je 39,02ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 893-912 m. Byla vyhlášena v roce 1973. Chráněné území je tvořeno rašeliništěm, podmáčenými smrčinami a loukami 1 - 1,7 km severozápadně od bývalé obce Pohoří na Šumavě, 7 km jihojihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je komplex přirozených porostů podmáčených a rašelinných smrčin, vrchovištního rašeliniště a rašelinných luk s charakteristickou rašeliništní vegetací a květenou a specifickou faunou bezobratlých živočichů. Luční plochy v chráněném území byly v minulosti extenzivně využívané jako jednosečné louky a pastviny a byly lokálně odvodněné soustavou mělkých příkopů (ty jsou v současné době již přerostlé a mimo provoz, ale jejich stěny poskytují dobrou příležitost k nahlédnutí do struktury rašelinného profilu). Dlouhodobé nevyužívání ve zdejších extrémních podmínkách zatím podstatně neovlivnilo složení lučních porostů. Chráněné území leží v přirozené terénní depresi protékané levostrannými přítoky Pohořského potoka. Horninovým podložím je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Na většině plochy území je podloží překryto ložiskem rašeliny o mocnosti až 2,7 m. Ve vegetačním krytu převažuje komplex podmáčených rohozcových smrčin a zakrslých rašelinných smrčin, tvořící mozaiku s kulturními smrkovými porosty na nepodmáčených stanovištích. Stromové patro přirozených smrčin tvoří výhradně smrk ztepilý, v rašelinných smrčinách na hlubší rašelině tvořící porosty zakrnělého vzrůstu o nízkém zápoji (30 - 60 %). V nezapojeném bylinném patru dominuje třtina chloupkatá a roztroušeně se objevují kapraď rozložená, borůvka černá, sedmikvítek evropský, dřípatka horská, starček hercynský, v rašelinných smrčinách ještě ostřice zobánkatá a suchopýr pochvatý. V mechovém patru rašelinných smrčin dominují rašeliníky, zejména rašeliník křivolistý a r. ostrolistý, r. statný, v podmáčených smrčinách rašeliník Girgensohnův, ploník obecný a rohozec trojlaločný. Ve východní části území se nachází menší vrchovištní rašeliniště s mozaikou rašeliništních klečových porostů a suchopýrorašeliníkových a ostřicovorašeliníkových společenstev. Keřové patro je tvořeno hybridogenní rašelinnou klečí .

V bylinném patru se vyskytují kyhanka sivolistá, ostřice chudokvětá, suchopýr pochvatý, černýš luční, klikva bahenní, vlochyně bahenní. Mechové patro tvoří rašeliníky s převahou rašeliníku křivolistého, r. prostředního a r. červeného a ploník tuhý. Do chráněného území patří i menší plochy horských luk a pastvin se společenstvy svazů Caricion fuscae, Violion caninae a Polygono-Tristion, v nichž rostou starček potoční, pleška stopkatá, ostřice ježatá, smilka tuhá, svízel horský, prha arnika, hadí kořen větší. Z fauny je zajímavý výskyt dvou význačných druhů střevlíčků (Pterostichus illigeri a P. pumilio), jejichž výskyt je u nás omezen na Šumavu a Novohradské hory. Byl tu nalezen i vzácný mokřadní motýl - můra horská. Většina uvedených nálezů je starší než 25 let a vyžaduje ověření. Z novější doby je nález poměrně teplomilného dvoukřídlého hmyzu - bzučivky Pollenia tenuiforceps. K dominantním ptačím druhům patří typické druhy smrčin, především králíček obecný, sýkora uhelníček, červenka obecná, a dále běžné lesní druhy pěnkava obecná, pěnice černohlavá a střízlík obecný.

5.2.3.3.2. Přírodní památka U tří můstků

Plocha přírodní památky U tří můstků je 8,57 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 895-912 m. Byla vyhlášena v roce 1990. Chráněné území je tvořeno rašelinným lesem na severovýchodním úpatí Jiřické hory (942 m), 2 km severozápadně od zaniklé obce Pohoří na Šumavě, 6 km jihojihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je soubor rašelinných a podmáčených smrčin na náhorní plošině centrální části Novohradských hor s charakteristickou druhovou skladbou a výskytem kýchavice bílé pravé. Ta je jedním z nejpozoruhodnějších a také nejvzácnějších druhů rostlin v jihočeské oblasti. Je současně jedním ze skupiny druhů, které svým výskytem prokazují historické ovlivnění našeho území květenou Alp. Jde o jedno z nejbohatších nalezišť tohoto druhu v Novohradských horách. Horninové podloží tvoří středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton), která je prakticky v celém rozsahu chráněného území překryta až 1,5 m mocným ložiskem rašeliny (holocén). Lokalita leží na velmi mírně skloněném až plochém terénu s četnými podsvahovými prameništi na jižním okraji, které sytí vodou celé rašelinné ložisko. Vegetační kryt území tvoří koncentricky uspořádaný soubor podmáčených rohovcových smrčin a v nich uzavřených menších ploch zakrslých, místy silně rozvolněných rašelinných smrčin. V okrajových částech jsou na podmáčeném stanovišti do chráněného území zahrnuty i smrkové porosty kulturního charakteru. Celkově ve stromovém patru zcela převládá smrk ztepilý, s nepatrnou příměsí břízy karpatské, borovice lesní a jeřábu ptačího. V bylinném podrostu se vyskytují třtina chloupkatá, bika lesní, plavuň pučivá, violka bahenní, dřípatka horská, podbělice alpská, v rašelinných smrčinách suchopýr pochvatý, klikva

bahenní, vlochyně bahenní, černýš luční, ostřice zobánkatá, o. chudokvětá, velmi vzácně i kyhanka sivolistá a malá populace kýchavice bílé pravé. V mechovém patru podmáčených smrčin převládá rašeliník Girgensohnův a hojně se vyskytují játrovky rohozec trojlaločný, kryjnice Meylanova, k. Neesova a křepenka prostřední, bohatě vyvinuté mechové patro rašelinných smrčin tvoří zejména rašeliník křivolistý, r. prostřední, r. člunkolistý, r. statný a r. ostrolistý. Při entomologickém průzkumu zde byla zjištěna mimo jiné vzácnější tiplice Tipula limbata (charakteristická pro jedlobukové porosty) a bedlobytky Bolitophila occlusa a Mycetophila bohemica, známé v České republice jen z malého počtu lokalit.

5.2.3.3.3. Přírodní památka Myslivna

Plocha přírodní památky Myslivna je 13,82 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 942-1020 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem (stáří 130-160 let) na severozápadním svahu hory Myslivna (1040 m), 3,5 km severoseverozápadně od bývalé obce Pohoří na Šumavě, 5 km jihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany jsou relativně přirozené porosty květnatých bučin s přechody k horským acidofilním smrkovým bučinám a suťovým klenovým bučinám s charakteristickým floristickým složením a druhově početnou avifaunou na podloží středně zrnité porfyrické biotitické žuly weinsberského typu (moldanubický pluton), která tvoří na většině plochy rozvlečenou balvanitou suť. V území se nachází několik plošných svahových pramenišť. Ve vegetaci plošně zcela převládají květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou v regionální variantě s řeřišnicí trojlistou, na extrémně balvanitém terénu přecházející k netypicky vytvořeným vysokobylinným horským klenovým bučinám. V porostech převažuje buk lesní s příměsí smrku ztepilého, lokálně s hojným výskytem javoru klenu a se vzácně vtroušenou jedlí bělokorou, jilmem horským a javorem mléčem. Keřové patro je tvořeno hojným zmlazením buku. V podrostu se mimo jiné vyskytují kyčelnice devítilistá, k. cibulkonosná, řeřišnice trojlistá, svízel vonný, kostival hlíznatý, pitulník horský, violka lesní, samorostlík klasnatý, bažanka vytrvalá, vraní oko čtyřlisté, ostřice lesní, žindava evropská, bukovník kapraďovitý, bukovinec osladičovitý, věsenka nachová, ptačinec hajní, starček hercynský, kapraď rozložená. V mechovém patru rostou játrovky kryjnice Meylanova a nitkovec vlasovitý. Na méně svažitém terénu na hřbetu Myslivny jsou vyvinuty acidofilní smrkové bučiny, v jejichž bylinném patru rostou třtina chloupkatá, plavuň pučivá, dřípatka horská, podbělice alpská, kokořík přeslenatý, bika bělavá. Na drobných lesních prameništích jsou vyvinuta sciofilní společenstva svazu Cardaminion amarae, v nichž rostou mokrýš střídavolistý, řeřišnice hořká, ř. křivolaká, krabilice chlupatá, rozrazil horský, ostřice řídkoklasá, čarovník alpský, hojná je zde játrovka pobřežnice. Pro lokalitu je typický horský

tesařík Pidonia lurida. Významným nálezem dvoukřídlého hmyzu je tiplička Trichocera dahlae, zjištěná zde jako nová pro Čechy (současně se zjištěním jejího výskytu v NPR Čertova stěna-Luč). Kromě běžných lesních druhů ptáků se širokou ekologickou valencí zde hnízdí několik druhů evropského listnatého lesa, především holub doupňák, lejsek malý, budníček lesní a sýkora babka. V hnízdní době byl zjištěn také šoupálek krátkoprstý v neobvyklé nadmořské výšce téměř 1000 m. Ve starší literatuře je udáván též hnízdní výskyt některých vzácnějších druhů sov - kulíšek nejmenší, výr velký aj.

5.2.3.3.4. Přírodní památka Stodůlecký vrch

Plocha přírodní památky Stodůlecký vrch je 50,08 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 924-973 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno lesním rašeliništěm ležícím v ohybu státní hranice s Rakouskem, 1,5 km jižně od zaniklé obce Pohoří na Šumavě, 9 km jihojihovýchodně od obce Pohorská Ves. Nachází se na mírném severním svahu česko-rakouského pohraničního hřebene, který tvoří současně rozvodí mezi povodím Vltavy a Dunaje. Důvodem ochrany je rozsáhlý komplex porostů rašelinného boru, kontaktních rašelinných a podmáčených smrčin a nelesních rašeliništních společenstev s výskytem ohrožených rostlinných druhů a tyrfobiontní entomofaunou. Přírodovědecký význam lokality není pouze ve výskytu reliktních, chladnomilných druhů rostlin a celých rostlinných společenstev. Vzhledem k poloze lokality na fytogeograficky důležité migrační cestě může mít i vlastní rašelinný profil značný význam pro posuzování vegetace v této oblasti v dávných obdobích holocénu. Rašeliniště se nachází v mírně k severu ukloněné svahové depresi v pramenné oblasti Pohořského potoka. Geologickým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Více než polovinu území pokrývá rašelinné ložisko s mocností až 3 m (holocén). Plochy mimo rašeliniště byly v minulosti využívány jako louky a pastviny. Jádrem chráněného území je rozsáhlý porost rašelinného boru, jehož stromové patro tvoří nízký turfózní ekotyp borovice lesní s malou příměsí břízy karpatské. Ve východní části rašeliniště a lokálně i uprostřed rašelinného boru se nacházejí malé enklávy vrchovištních klečových porostů, tvořené hybridogenní rašelinnou kleči. Na silně zvodnělých plochách s rozvolněným stromovým patrem je vyvinuto běžné suchopýro rašeliníkové společenstvo. Na rašeliništi rostou suchopýr pochvatý, klikva bahenní, kyhanka sivolistá, vlochyně bahenní, ostřice chudokvětá, černýš luční a dosud zde přežívá i několik polykormonů rojovníku bahenního - nejvýše položená lokalita v České republice. V mechovém patru roste celá řada rašeliníků, z nichž významnější jsou rašeliník křivolistý, r. prostřední, r. červený, r. ostrolistý, r. bodlavý, z dalších mechorostů zejména klamonožka bahenní a ploník tuhý. Na silně zvodnělý okraj rašeliniště

navazují kontaktní rašelinné smrčiny s řídkými porosty zakrslého smrku ztepilého, dále pak navazují úzké lemy podmáčených rohozcových smrčin, v jejichž podrostu se vyskytují dřípatka horská a kamzičník rakouský, v mechovém patru je hojný rohozec trojlaločný. V okrajových částech území jsou zachovány fragmenty vlhkých smilkových porostů s výskytem sítiny kostrbaté, smilky tuhé, prhy arniky, svízele horského. Na otevřených prameništích roztroušeně rostou blatouch bahenní horský a pryskyřník omějolistý. Zbytek území na sušších stanovištích pokrývají smrkové kultury, zčásti vysázené na bývalých loukách a pastvinách. Z této lokality je uváděn výskyt řady motýlů typických pro vyšší polohy, mimo jiné zavíječe Opsibotys fuscalis, některých píďalek a denních motýlů (např. hnědásek jitrocelový). Avifauna je nepříliš pestrá, složená především z běžných lesních druhů se širokou ekologickou valencí. V rozvolněném rašelinném boru v centrálních partiích rezervace jsou charakteristickými druhy červenka obecná, pěnkava obecná a budníček větší. V chráněném území žije také jeřábek lesní a krahujec obecný.

5.2.3.3.5. Přírodní památka Ulrichov

Plocha přírodní památky Ulrichov je 9,42 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 875-940 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na severních svazích Jeleního vrchu (940 m), 2,5 km jižně od osady Leopoldov, 5,5 km jižně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je pralesovitý porost květnatých bučin s přechody k acidofilním smrkovým bučinám, s rozpadlým stromovým patrem a mladšími porosty ve stadiu optima, s významnou avifaunou a entomofaunou. Celý porost, tradovaný jako Leopoldovský nebo Ulrichovský prales, je již mnoho desítek let ponecháván bez jakýchkoli zásahů svému přirozenému vývoji. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldabubický pluton). Ve vrcholové části se nachází několik drobných mrazových srubů s rozvlečenou balvanitou sutí pod nimi. V území se nachází několik menších svahových prameništ'. Plochu chráněného území pokrývá několika etážový přirozený porost charakteru květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou s přechody k acidofilním smrkovým bučinám na plochém hřbetu. Ve všech etážích stromového patra zcela převažuje buk lesní, v mladších etážích jsou navíc přimíšeny smrk ztepilý, jasan ztepilý, javor klen, j. mléč a bříza karpatská. Bylinný podrost má v důsledku silného zastínění nižšími patry stromového porostu velmi nízkou pokryvnost. Rostou v něm pitulník horský, ptačinec hajní, lipnice hajní, bukovník kapraďovitý, bukovinec osladičovitý, kapraď rozložená, kakost smrdutý, svízel vonný, věsenka nachová, samorostlík klasnatý, ostřice lesní, čarovník prostřední, bažanka vytrvalá. V porostech odpovídajících smrkovým bučinám převažují třtina chloupkatá, bika lesní, pstroček dvoulistý, šťavel kyselý. Na menších plošných sciofilních

prameništích roztroušeně rostou ostřice řídkoklasá, mokrýš střídavolistý a vrbina hajní. Žije zde chrobák Geotrupes stercorarius, který v Čechách v minulých desetiletích z mnoha nalezišť vymizel, a také některé méně běžné druhy drabčíků, například Tachinus subterraneus. Byly zde nalezeny dva druhy bedlobytek (Cordyla flaviceps a C. semiflava) nové pro Čechy. Kromě řady běžných lesních druhů ptáků zde hnízdí také holub doupňák, čáp černý, kos horský, žluna šedá a datel černý.

5.2.3.3.6. Přírodní památka Úval Dolní Příbraní

Plocha přírodní památky Úval Dolní Příbraní je 24,66 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 748-810 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno lesem a mokrými loukami v úvalu nad pravým břehem Malše při státní hranici s Rakouskem, 0,7 km jihozápadně od zaniklé obce Dolní Příbraní, 5 km jihozápadně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je vegetační komplex zahrnující prameništní smrkové olšiny a podmáčené smrčiny v pramenném úvalu a luční mokřadní a rašeliništní společenstva v nivě Malše s výskytem ohrožených a fytogeograficky významných rostlinných druhů. Část dnešních lesních porostů vznikla z náletu na bývalých loukách a pastvinách, které přestaly být zejména po 2. světové válce obhospodařovány. Rovněž louky v nivě Malše byly dříve pravidelně koseny a nezarostly dosud dřevinnými nálety jen z důvodu silného zamokření a extrémních mezo- a mikroklimatických podmínek. Vzhledem k obtížné dostupnosti se dnes i tyto louky dočasně ponechávají svému přirozenému vývoji. Chráněné území leží v mělkém pramenném úvalu s četnými svahovými prameništi. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Jádrem chráněného území je komplex prameništních smrkových olšin a přípotočních podhorských olšin vyvinutých v mozaice s úzkými lemy podmáčených rohozcových smrčin kolem pramenišť a drobných potůčků. Ve stromovém patru převažuje místně buď olše šedá, o. lepkavá nebo smrk ztepilý. Keřový podrost je tvořen zmlazenými hlavními dřevinami stromového patra, přimíšeny jsou jeřáb ptačí, bez červený a vrba ušatá. V bylinném patru rostou blatouch bahenní horský, kapraď osténkatá, škarda bahenní, krabilice chlupatá, přeslička lesní, mokrýš střídavolistý, starček potoční. V podrostu rohozcových smrčin roste dřípatka horská, v mechovém patru převažují rašeliník Girgensohnův a játrovka rohozec trojlaločný. Na části plochy převažují kulturní jehličnaté porosty s převahou smrku. V nivě Malše je vyvinuta mozaika lučních ostřicových porostů, ostřicovorašeliníkových oligotrofních společenstev a vysokobylinných porostů trvale podmáčených stanovišť. Z významnějších druhů zde rostou pleška stopkatá, ostřice zobánkatá, o. obecná, o. šedavá, o. prosová, suchopýr úzkolistý, zábělník bahenní, violka bahenní, kozlík dvoudomý, kuklík potoční, pcháč různolistý, hadí kořen větší, vzácně

pryskyřník omějolistý. Zajímavý je výskyt populace perlorodky říční v ochranném pásmu toku Malše na jihu této přírodní památky. Faunu dvoukřídlých charakterizuje například výskyt tyrfofilní pestřenky Sericomyia silentis, lupice Campsicnemus loripes a vrtule Acidia cognata, vytvářející nápadné podkopěnky na listech devětsilu. Z brouků se zde vyskytuje nehojný dřevokaz Xyloterus signatus.

5.2.3.3.7. Přírodní památka Besednické vltavíny

Plocha přírodní památky Besednické vltavíny je 28,00 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 543-592 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je součástí dosud víceméně tradičně využívané krajiny s mozaikou lesa, luk, pastvin a drobných hospodářských usedlostí. Nachází se v horní části údolí Besednického potoka a zahrnuje též svahy nad jeho východním břehem, ležící při východním okraji obce Besednice. V minulosti byla na okraji dnešního chráněného území v provozu malá cihelna a v ložisku využívané cihlářské hlíny bylo objeveno bohaté naleziště vltavínů. Vltavíny se na lokalitě nacházejí v nivě a na svazích údolí Besednického potoka ve vrstvách šedozeleného až modravě zeleného jílu až 4 m mocných, který kromě jemného jílovitého podílu (kaolinit, montmorillonit) obsahuje i ostrohranné úlomky křemene, muskovitu, živce aj. Naleziště u Besednic je považováno za jednu z lokalit ležících v původním pádovém poli vltavínů, s jejich minimálním následným transportem spolu s dalšími sedimenty. Zdejší vltavíny mají hlubokou a výraznou skulpturu s modravě bílým matným povlakem na povrchu. K pádu jihočeských vltavínů došlo ve svrchním miocénu (torton - sarmat) asi před 14,8 miliónů let. Teorie vysvětlující vznik vltavínů předpokládá dopad asteroidu nebo komety pod šikmým úhlem v oblasti kráteru Ries v Bavorsku mezi Norimberkem, Mnichovem a Stutgartem, který je stejného stáří jako vltavíny a z toho lze usuzovat, že Ries je matečným kráterem vltavínů. Těleso, které vytvořilo kráter Ries přilétlo pod zmíněným úhlem ze severu až severozápadu. V první fázi se zabořilo do svrchních vrstev zemské kůry tvořené převážně sedimenty. V další fázi se těleso zastavilo o pevné horniny, kde explodovalo. Sérií nejrůznějších následných procesů nakonec došlo k vyvržení vltavínonosné taveniny obrovskou rychlostí do atmosféry ve formě jakýchsi jazyků které se za letu postupně rozpadaly, čemuž by nasvědčovaly různé deformace vltavínů, které ve vzduchu postupně tuhly. Vegetační kryt je tvořen mozaikou kulturních a polopřirozených luk a pastvin a lemových společenstev na svazích, vysokobylinných porostů podmáčených ploch a potočních rákosin v nivě potoka, drobných lesíků s převahou smrku ztepilého a borovice lesní s příměsí břízy bělokoré a topolu osiky a intenzivně využívaných trávníků a malých políček v bezprostředním okolí několika rozptýlených zemědělských usedlostí. Kulturní lesní porosty s převahou smrku a borovice

pokrývají asi jednu třetinu chráněného území. Na náspu silnice je vyvinut druhotný semixerotermní travinný porost s dominantní válečkou prapořitou. V přirozenějších travinobylinných porostech rostou mimo jiné např. jetel prostřední, zvonek okrouhlolistý, z. rozkladitý, z. broskvoňolistý, třezalka tečkovaná, pampeliška srstnatá, hvozdík kropenatý, svízel bílý, divizna černá, v nivě potoka starček potoční, blatouch bahenní, ostřice měchýřkatá, orobinec širokolistý.

5.2.3.4. Přírodní parky

5.2.3.4.1. Přírodní park Soběnovská vrchovina

Přírodní park Soběnovská vrchovina byl zřízen okresním úřadem ke Dni Země 1995. Jak napovídá jeho název, významnou dominantou jeho území je Soběnovská vrchovina (lidově zvaná Slepičí hory) s vrcholy Kohout 870 m n.m., Vysoký kámen (též Slepice) 865 m n.m. a Besednická hora 753 m n.m. Hranice parku prochází obcemi a osadami Blansko u Kaplice, Hradiště, Ličov, Dluhoště, Kamenice, Klení, Hamr, Besednice a Soběnov. Přírodní a estetická hodnota území je dána především rozsáhlými lesy se zbytky přirozených porostů, suťovými a skalními útvary, kaňonem řeky Černé s vodními díly (přehradami, elektrárnami a zařízeními pro voroplavbu) z meziválečného období nebo ještě staršími a pestrostí biotopů lesů, květnatých luk a přechodných stanovišť. Na území přírodního parku lze umísťovat a povolovat nové stavby, těžit nerosty, provádět pozemkové úpravy, měnit kultury pozemků, zalesňovat pozemky o rozloze nad 0,5 hektaru, upravovat vodní toky a nádrže, provádět skládku odpadů a zahrabiště, pořádat motoristické soutěže, hromadné sportovní, turistické, rekreační a společenské akce v krajině mimo zastavěné části obcí a aplikovat letecky chemické prostředky jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody.

5.2.3.4.2. Přírodní park Poluška

Přírodní park Poluška byl zřízen okresním úřadem k 1.10.1999. Je nejmenším ze všech čtyř přírodních parků Českokrumlovska, což je dáno jeho polohou - je "stísněn" mezi prvním a druhým největším městem okresu, Českým Krumlovem a Kaplicí, a jejich urbanizovaným okolím. Krajinotvornou dominantou tohoto přírodního parku je vrchovina Polušky s nejvyššími vrcholy Poluškou 919 m n.m. a Kraví horou 909 m n.m. Hranice přírodního parku prochází obcemi a osadami Přídolí, Záhořánky, Silniční Domky, Zahrádka, Omlenička, Lannovy Domky, Rejty, Střítež, Dolní Pláně, Věžovatá Pláně a Sedlice. Přírodní a estetická hodnota území je dána rozsáhlým lesním ekosystémem, který je regionálním biocentrem územního systému ekologické stability krajiny a kterým probíhá nadregionální biokoridor

K170, spojující biocentrum Poluška mj. s nadregionálním biocentrem Žofín, a dále činností člověka jen málo pozměněnou okolní krajinou se zbytky květnatých luk, četnými mezemi a remízky, prameništi několika přítoků Malše a Vltavy, s typickými společenstvy a biotopy a rovněž s dochovanou tradiční architekturou obytných a hospodářských stavení vísek a samot šumavského předhůří. Na území přírodního parku Poluška lze povolovat a umísťovat nové stavby a měnit kultury pozemků určených k plnění funkcí lesa nebo v zemědělském půdním fondu, jen pokud je to v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací sídla, na pozemcích mimo zastavěná území obcí lze hospodařit pouze způsobem nevyžadujícím intenzívní technologie; jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody lze těžit nerosty, tábořit mimo zastavěná území obcí, pořádat soutěže motorových vozidel, sportovní, turistické, společenské či jiné hromadné akce v krajině mimo zastavěné území obcí, zneškodňovat odpady a skladovat chemické látky a přípravky, vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly mimo silnice, místní a účelové komunikace, pořádat vyhlídkové nebo sportovní lety motorovými vzdušnými dopravními prostředky nebo létajícími zařízeními, chovat či pěstovat geneticky modifikované organismy, provádět leteckou aplikaci chemických prostředků.

5.2.3.4.3. Přírodní park Novohradské hory

Přírodní park Novohradské hory byl zřízen okresním úřadem k 1. listopadu 1999. Je největší ze všech čtyř přírodních parků Českokrumlovska, zaujímá celou českokrumlovskou část plánované Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory, jejíž zřízení je zdejšími ochránci přírody navrhováno ústředním orgánům státní správy již od roku 1970. Krajinotvornou dominantou tohoto přírodního parku jsou Novohradské hory s nejvyššími vrcholy Kamenec 1072 m n.m., Myslivna 1040 m n.m. a třemi blízkými vrcholy (již na území ORP Trhové Sviny) Vysoká 1034 m n.m., Kraví hora 952 m n.m. a Kuní hora 924 m n.m. Západní hranice přírodního parku prochází obcemi a osadami (z nichž některé již zanikly) Cetviny, Janova Ves, Bělá, Malonty, Meziříčí, Velíška a Benešov nad Černou, přičemž jeho severní hranici tvoří silnice č. 154 z Kaplice do Benešova n/Č. a dále do Rychnova u Nových Hradů, z této silnice hranice parku odbočuje na jihovýchod a po hranici okresu Český Krumlov pokračuje až ke státní hranici s Rakouskem, s níž se hranice parku shoduje opět až k osadě Cetviny. Přírodní a estetická hodnota území je dána reliéfem krajiny, v němž se střídají vrchovištní partie s lesními i nelesními rašeliništi a prameništi (v parku pramení Pohořský potok a protékají jím řeky Lužnice a Černá pramenící v rakouské části Novohradských hor - Freiwaldu), lesnatá údolí vodních toků a nádrží (Kapelunk, Huťský rybník a Zlatá Ktiš) a dále bohatstvím biotopů a stanovišť, zbytky přirozených lesů (Žofín), systémem nadregionálních a regionálních biocenter a biokoridorů a s přírodními prvky harmonicky sladěnou dochovanou

tradiční architekturou zdejších sídel, jakož i technických děl na vodních tocích (jimiž jsou tzv. klausy a úpravy toků pro voroplavbu), zejména na Pohořském potoce. Na území přírodního parku Novohradské hory platí táž omezení jako v přírodním parku Poluška.

5.2.4. Zhodnocení stavu lesa

5.2.4.1. Lesnatost

Lesní pozemky pokrývají v současné době výměru 23 449,1 ha, což představuje 48,4 % z celkového území ORP Kaplice. Zejména zalesňováním zemědělské půdy, resp. zemědělsky nevyužívaných půd, se každoročně, i přes uskutečněná trvalá odnětí PUPFL, výměra lesů na území ORP Kaplice soustavně zvyšuje. Celková lesnatost území ORP Kaplice je 48,4 %, což je nadprůměrná lesnatost v porovnání s celou republikou (lesnatost 33,7 %). Je to ovlivněno především lesnatou částí pohoří Novohradské hory, Soběnovskou vrchovinou a Krumlovskou vrchovinou, v nemalé míře také zalesněnými zemědělskými plochami v příhraničí po odsunu Němců po 2. světové válce. Lesnatost jednotlivých ORP v rámci Jihočeského kraje se značně liší. Nejvyšší lesnatost je na území ORP Vimperk (59,7 %), způsobená Šumavou, a území ORP Kaplice (48,4 %) zaujímá druhé místo.

Tab. č. 25: Přehled lesnatosti v jednotlivých ORP Jihočeského kraje

Název ORP	Výměra ORP v ha	Výměra lesa v ha	Lesnatost v %
Český Krumlov	113 036	53 912,6	47,7
České Budějovice	92 382	26 930,7	29,2
Blatná	27 878	6 883,7	24,7
Dačice	47 194	15 092,1	32,0
Jindřichův Hradec	93 326	35 168,1	37,7
Kaplice	**48 466**	**23 488,3**	**48,5**
Milevsko	38 509	11 704,6	30,4
Prachatice	83 967	39 820,0	47,4
Písek	74 170	25 390,4	34,2
Soběslav	32 387	8 251,3	25,5
Strakonice	57 406	12 213,4	21,3
Třeboň	53 847	24 892,5	46,2
Trhové Sviny	45 206	18 608,7	41,2
Týn nad Vltavou	26 242	7 229,6	27,5
Tábor	100 210	30 623,2	30,6
Vimperk	53 537	31 986,0	59,7
Vodňany	17 919	4 132,0	23,1

Zdroj ČSÚ, dopočet EKOTOXA s.r.o.

5.2.4.2. Druhová struktura

Na území ORP Kaplice převažují jehličnaté lesy (89,19 %), jejich podíl převyšuje podíl za celou republiku (76,3%), podíl listnatých lesů (10,81%) je naopak nižší než je podíl v celé ČR (22,3%). Z jehličnatých dřevin je nejvíce zastoupený smrk ztepilý a borovice lesní, z listnatých dřevin je nejvíce zastoupený buk lesní.

Tab. č.26: Přehled plošného zastoupení druhů dřevin na území ORP Kaplice

Dřevina	Zastoupení v %	Dřevina	Zastoupení v %
Smrk ztepilý	68,82	Lípy	0,17
Jedle	0,90	Jilm habrolistý	0,01
Douglaska tisolistá	0,06	Břízy	3,53
Borovice lesní	18,26	Jeřáb ptačí	0,01
Modřín opadavý	1,15	Třešeň ptačí	0,01
Duby	0,31	Olše	2,22
Buk lesní	3,89	Topoly	0,01
Javory	0,46	Vrby	0,02
Jasan ztepilý	0,17		

5.2.4.3. Věková struktura

Věkovým stupněm se rozumí soubor jednotek zjišťujících stav lesa spadajících do téhož desetiletého věkového intervalu. U holin je uváděn věkový stupeň 0. První věkový stupeň zahrnuje lesní porosty od stáří 1 roku do 10 let. Pro sumarizaci dat lesních hospodářských plánů se používá nejvýše 17 věkových stupňů. Nejstarší věkový stupeň zahrnuje všechny lesní porosty staré 161 let a více.

Věkovou třídou se rozumí soubor porostů spadajících do téhož dvacetiletého věkového intervalu. První věková třída zahrnuje lesní porosty od stáří 1 roku do 20 let atd.

Tab. č. 27: Přehled plošného zastoupení věkových stupňů na ORP Kaplice

Věkový stupeň	Zastoupení v %	Věkový stupeň	Zastoupení v %
0	0,80	9	5,32
1	6,72	10	7,93
2	13,42	11	7,27
3	7,26	12	4,95
4	8,87	13	3,55
5	7,88	14	1,79
6	10,66	15	0,78
7	6,57	16	0,44
8	5,37	17	0,40

5.2.4.4. Lesní typy a vegetační stupně

Růstové podmínky na území ORP Kaplice jsou definovány v rámci jednotného typologického systému Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem. Základní jednotkou diferenciace růstových podmínek je lesní typ (LT). LT je definován (Zlatník A. 1956) jako soubor přirozených a změněných biocenter a jejich vývojových stádií včetně prostředí, tj. geobiocenóz vývojově k sobě patřících. Je to jednotka s úzkým ekologickým rozpětím pro růst dřevin. Vyšší typologickou jednotkou je soubor lesních typů (SLT), který spojuje lesní typy podle ekologické příbuznosti, vyjádřené hospodářsky významnými vlastnostmi stanoviště. LT a SLT jsou vymezovány podle vertikálního členění (vztah klimatu a biocenóz)-lesní vegetační stupně a horizontálního členění (půdní vlastnosti)-edafické kategorie. Vegetační stupňovitost je podmíněna změnou druhové skladby přírodních fytocenóz, včetně edifikátorů vlivem mezo- a makroklimatu ve vertikálním směru v daném území. Lesním vegetačním stupněm (LVS) je pak plošně převažující klimaxová geobiocenóza (Plíva K. 1971). Hlavními nositeli stupňovitosti jsou tyto dřeviny: dub zimní, buk, jedle, smrk a kleč. Ustálení dřevin ve vegetačních stupních je výsledkem kompetičních vztahů mezi dřevinami v postglaciálním vývoji v existujících přírodních podmínkách a nemusí odpovídat ekologickým a produkčním optimům jednotlivých dřevin. Dřevinnou skladbou charakterizované lesní vegetační stupně jsou základními jednotkami pro nepřímé vyjádření výškového klimatu (vertikální stupňovitost). Pro označení stupně je rozhodující skladba souborů živné řady, kde kromě výraznější diferenciace bohatých fytocenóz je i přímější závislost na výškovém klimatu.

Tab. č. 28: Základní charakteristika LVS

Lesní vegetační stupeň	Nadmořská výška m.n.m.	Průměrná teplota °C	Roční srážky mm	Vegetační doba dny nad 10°C	Langrův dešťový faktor
1-dubový	> 300	> 8,0	< 600	> 165	70-semiaridní
2-bukodubový	200-400	7,5-8,0	600-650	160-165	80-semihumidní
3-dubobukový	250-500	6,5-7,5	650-700	150-160	100-humidní
4-bukový	300-600	6,5-7,5	690-800	140-150	110-humidní
5-jedlobukový	450-700	5,5-6,5	800-980	130-140	140-perhumidní
6-smrkobukový	650-900	4,5-5,5	900-1050	115-130	195-perhumidní
7-bukosmrkový	900-1500	4,0-4,5	1050-1200	100-115	265-perhumidní
8-smrkový	1050-1350	2,5-4,0	1200-1500	60-100	433-perhumidní
9-klečový	<1350	<2,5	<1500	<60	600-perhumidní

5.2.4.5. Zásoby dřeva a těžba

Zásoby dříví v lesních porostech trvale rostou. V roce 1930 bylo na území dnešní ČR evidováno 307 mil. m^3, v roce 1980 to bylo 536 mil. m^3 a v roce 2006 činila zásoba dříví 668 mil. m^3. Od roku 2005 má ČR údaje z Národní inventarizace lesů (NIL). Podle těchto údajů je v ČR 907 mil. m^3. Výrazný rozdíl od dřívějších údajů pochází z rozdílných metodik, (například v NIL jsou zahrnuty zásoby dřeva rostoucího mimo les, zásoby podružného porostu). Vývoji produkčních schopností lesů odpovídá i těžba dříví. Průměrná výše těžby od roku 2000 do 2006 činí 15,31 mil. m^3, což v přepočtu na obyvatele i na hektar lesní půdy překračuje evropský průměr. Za stejné období je celkový průměrný přírůst (CPP) 17,06 mil. m^3. Výše těžby dosahuje za posledních 7 let v průměru 89,53 % CPP, který je ukazatelem trvale udržitelné výše těžby.

Od roku 1994 na území ORP Kaplice představuje těžba nahodilá 19,20 % celkové těžby, těžba mýtní 52,90 % a těžba výchovná 27,90 %. Nejvyšší podíl nahodilých těžeb byl v roce 1994, 1995, 2002, 2003, 2007 a 2008. Jednalo se zejména o likvidaci větrných polomů převážně v části Novohradských hor.

Tab. č. 29: Vývoj těžby dřeva a přírůstu v ČR

	2000	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Těžba dříví (mil. m^3)	14,4	14,4	14,5	15,1	15,6	15,5	17,7
Celkový průměrný přírůst (mil. m^3)	16,8	16,8	16,8	17,0	17,2	17,3	17,5

Využití dřevní suroviny a její zhodnocení zdejšími zpracovatelskými kapacitami a rovněž spotřeba a recyklace dřevěných výrobků jsou však mimořádně nízké. Více než polovina vytěženého dříví se vyváží v surovém stavu nebo v polotovarech. Úroveň výroby a zejména spotřeby dřevařské produkce o vyšším stupni finalizace je nízká a nesnese srovnání s jinými hospodářsky vyspělými evropskými zeměmi. Rozvoj moderních kapacit dřevozpracujícího a papírenského průmyslu je zatím převážně, za silné účasti zahraničního kapitálu, orientován především na dřevařské a papírenské polotovary s vysokým podílem suroviny a nízkým zastoupením hodnoty přidávané zpracováním. Ekonomické výsledky hospodaření v lesích mají dlouhodobě klesající trend. Toto je důsledkem postupného zvyšování výrobních nákladů a nestability cen surového dřeva. V důsledku předpokládaného vývoje výnosů a nákladů lesního hospodářství v ČR lze očekávat další snížení rentability hospodaření v lesích.

5.2.4.6. Obnova lesních porostů a zalesňování

Obnova lesa je řešena diferencovaně podle stanovištních a porostních poměrů s přihlédnutím ke stavu lesa (zabuřenění, řediny, zmlazení) s přednostním využitím přirozené obnovy hlavních hospodářských a melioračních dřevin, v zabuřenělých částech v kombinaci s mechanickou přípravou půdy. S přechodem na podrostní hospodářství a zmenšováním holosečí výrazným způsobem stoupá podíl přirozené obnovy lesa.

Zalesňováním rozumíme jednak zakládání lesních porostů na nelesní půdě a jednak umělou obnovu lesa sadbou nebo síjí. Vylepšování kultur je potřebné k odstranění mezer po odumřelých sazenicích v uměle založených kulturách. Mezernaté nárosty, vzniklé přirozenou obnovou, se doplňují umělou sadbou. Podsadbou, případně podsíjí, se zalesňuje pod proředěným mateřským porostem. Cílem zalesnění je založit lesní porosty vhodné druhové skladby a dobré kvality. Ta je mimo jiné dána genetickými vlastnostmi dřevin, použitých k zalesňování. Z dosažitelné cílové druhové skladby hospodářského souboru je nutno odvodit podle konkrétních podmínek obnovní cíl. Výchovou je pak usměrňována druhová skladba porostu tak, aby bylo v dospělosti porostu dosaženo doporučené cílové druhové skladby. Při zakládání lesních porostů na nelesní půdě se osvědčily introdukované dřeviny, především douglaska a jedle obrovská, dále pak modřín.

5.2.4.7. Zdravotní stav lesů

Zdravotní stav lesů na území ORP Kaplice stále není uspokojivý. Lesy jsou nepříznivě ovlivňovány jak abiotickými tak biotickými činiteli, mezi kterými existuje přímá provázanost. Náchylnost porostů ke škodám a kalamitám se zvyšuje se zastoupením nepůvodních druhů dřevin a zejména v monokulturách. V závislosti na lokálních podmínkách ho ovlivňují především následující faktory:

- extrémní meteorologické jevy jako důsledek globální klimatické změny (námrazy, mokrý sníh a ledovka, bořivé větry)
- následky odstraňování kalamitních těžeb, kdy dochází k poškozování okolních porostů
- staré i současné imisní (zejména v příhraničí, max. však do pásma C) a ekologické zátěže
- nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů (nevhodné používání holosečí, vysoký podíl umělé obnovy lesů, nedostatečné využívání přípravných dřevin při obnově na kalamitních holinách, nevhodná druhová a prostorová skladba);
- biotičtí škodliví činitelé (z hmyzu je nejvážnějším škůdcem Lýkožrout smrkový) a jejich aktivizace, škody spárkatou zvěří představují vzhledem k jejím mnohdy

zvýšeným normovaným stavům významné nebezpečí pro zakládané porosty a mladé porosty

Problémem je též pokles biodiverzity některých skupin druhů, zejména půdních organizmů, hmyzu a hub.

5.2.5. Hospodářské cíle

- Koncepční přeměna monokulturního velkoplošného hospodaření na hospodaření diferencované maloplošné, s důrazem na podrostní přírodě blízké formy,
- přednostní uplatňování přirozené obnovy u všech geneticky vhodných dřevin s cílem maximálního využití přirozené potence, s využitím vyššího obmýtí a maximálního prodloužení obnovní doby v porostech, kde se pěstují cenné sortimenty,
- dlouhodobá koncepční příprava stanovištně, druhově, věkově i geneticky vhodných porostů k přirozené obnově,
- koncepční převod druhově a geneticky nevhodných porostů (necílových smrkových monokultur) na porosty věkově, druhově a prostorově diferencované s využitím všech způsobů a forem obnovy s případným urychlením obnovy při využití nižšího obmýtí a kratší obnovní doby,
- maximální úsilí o rozpracování kompaktních homogenních porostů s důrazem na maloplošné (kotlíky, náseky) a podrostní formy (první fáze clonných sečí),
- při zajišťování stanoveného podílu melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu přednostně využívat schopnosti jejich přirozené obnovy, tam, kde to není možné,
- zvyšovat druhovou diverzitu lesních dřevin a přiblížit se k přirozené skladbě lesů přiměřeným uplatňováním produkčně vhodných druhů s využitím co nejširšího spektra jak přimíšených, tak i melioračních a zpevňujících dřevin,
- při obnově rozsáhlých kalamitních ploch využít všech dostupných možností zmírnění nepříznivých podmínek prostředí s využitím a uplatňováním liniových stabilizačních prvků, přípravných a výplňových dřevin,
- zásadní změna modelu výchovy z podúrovňového na úrovňový s cílem postupné podpory a uvolnění vybraných jedinců cílových dřevin tvořících kostru porostu, výchovou zásadně podporovat meliorační, zpevňující a další vtroušené dřeviny,
- zásadní diferenciace výchovných zásahů dle dřevin (smrkové, borové, listnaté), původu porostu (z přirozené obnovy, uměle založené) a jeho vývojového stadia s cílem minimalizovat výchovné zásahy v podúrovni a se zřetelem na žádoucí vertikální prostorovou diferenciaci porostů, výchovné zásahy provádět v souladu se všemi zásadami ochrany lesa,

- trvale zvyšovat produkci lesa zejména uplatňováním produkčně vhodných druhů, úpravou druhové skladby a intenzivní ,,péčí o porostní zásobu“ v předmýtním a mýtním věku.

5.2.6. Předpokládané střety v území

Předpokladem, aby nedošlo ke střetům týkající se záboru (odnětí) PUPFLu je vybrat takovou variantu řešení, kde bude zábor co nejmenší nebo žádný. U silnic, železnic a jiných staveb se však většinou jedná o zábor trvalý, jen u nadzemních vedení VVN dochází k menších záborům a spíše k omezení hospodaření na lesních pozemcích pod VVN.

Plánované silnice a železnice se většině případů trvalému záboru lesních pozemků nevyhnou, je třeba však vybrat z navržených variant takovou, která bude zábor minimalizovat hlavně u LZU a LO. Jak již bylo výše uvedeno je území ORP Kaplice s nadprůměrnou lesnatostí, to však neznamená, že by se k podmínce minimalizace záboru lesních pozemků nemělo přihlížet.

U záměrů týkající se silnic, železnic, energetických staveb nebo plynovodů je zdůvodnitelný veřejný zájem (rychlostní komunikace R-3).

5.2.7. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- Území s rozsáhlými lesními ekosystémy s vysokou ekologickou stabilitou, - lesy jsou trvalým zdrojem obnovitelného přírodního bohatství, - nadprůměrný výskyt LO, které zajišťují především ochranu extremních stanovišť, převažuje funkce ochranná proti větrné a vodní erozi, proti sesuvům půdy, zadržování vody, zpevňování břehů vodních toků, - lesní hospodářství, spolu s navazujícími sektory zpracovávajícími dřevo, jsou významnou součástí národního hospodářství, neboť jejich podíl na HDP státu se pohybuje mezi 5 - 7 % (lesní hospodářství cca 0,7 % HDP navazující sektory 5 – 6 % HDP jde o kvalifikované odhady – není statisticky odděleně vykazováno), - rozloha lesů se v novodobé historii neustále zvyšuje, - zásoba dřeva v lesních porostech stoupá a porostní zásoby jsou tvořeny převážně dobře prodejným smrkovým dřívím, - lesní hospodářství vykazuje růst produktivity práce, - lesy představují základní potenciál biologické rozmanitosti v ČR a obsahují nejzachovalejší součásti naší přírody, - obhospodařování lesů je uskutečňováno diferencovaně na podkladě lesnické typologie, - lesy vzhledem ke své schopnosti poutat	- Větší citlivost na lesní kalamity (hmyzová, větrná sněhová, sněhová), kdy dochází k většímu poškození území a následné náročnosti odstranění jejich následků na velké ploše, - vlivem členitosti terénu v příhraniční části Novohradských hor ztížená přístupnost při provádění činností v lesním hospodářství a s tím související lesní doprava, - zvýšené vstupní ekonomické náklady (větší dopravní vzdálenosti, ztížená přístupnost některých lokalit, déle ležící vrstva sněhové pokrývky v jarním období, časnější nástup zimy), - ekonomický potenciál lesů roste pomaleji než souhrn společenských a ekologických požadavků na les kladených, - kladné externality a služby poskytované lesy nejsou dostatečně využívány a zohledňovány v ekonomických procesech, - v lesním hospodářství není vybudován jednotný ekonomický informační systém, který by umožňoval podrobné ekonomické analýzy, - strukturální nedostatky u soukromých lesů (rozdrobenost, velikost majetků a nezřetelné vlastnické hranice) nepodporují ekonomickou efektivitu hospodaření v lesích, - potenciál dřeva jako obnovitelného zdroje energie není dostatečně využíván,

CO_2 v biomase a lesní půdě jsou faktorem zmírňujícím dopady klimatické změny, - lesy jsou zdrojem ekologicky čisté, obnovitelné suroviny, - lesy v závislosti na jejich stavu pozitivně ovlivňují hospodaření s vodou v krajině, chrání půdu před erozí a plní další mimoprodukční funkce, - lesy poskytují zaměstnání obyvatelům venkova a tím přispívají k rozvoji venkova, - lesy poskytují zboží a služby, které jsou přínosné pro občany, jejich zdraví, kvalitu jejich života, což zahrnuje především trávení volného času, rekreaci a provozování sportovních aktivit, - lesy jsou volně přístupné veřejnosti bez rozdílu vlastnictví, - veřejnost se o stav lesů zajímá a má k nim citově zabarvené vazby.	- s ohledem na předpokládané klimatické změny je vysoký podíl porostních zásob smrkového dříví v budoucnosti ekonomicky riskantní, - není věnována dostatečná pozornost ekonomickým souvislostem přírodě bližšího hospodaření, - dostatečně nefunguje poskytování kompenzací vlastníkům lesů za omezení hospodaření z důvodů ochrany přírody, - administrativně složitý systém poskytování podpor z EU brání jejich vyššímu využívání, - nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů, - není vytvořen srovnatelný prostor a legislativní předpoklady pro přírodě bližší hospodaření, - ve většině lesů je druhová skladba dřevin odlišná od skladby přirozené i doporučené, - není dostatečná úroveň využívání tuzemského zpracování a zhodnocení dřeva a využívání výrobků ze dřeva, - při obhospodařování lesů nejsou dostatečně zohledňována rizika vyplývající z předpokládaných klimatických změn a snížené ekologické stability lesů, - obecným problémem je slabé postavení LH v rámci veřejné správy, - sociální situace zaměstnanců v lesním hospodářství je neuspokojivá, ve výdělkovém i společenském žebříčku

	jsou na jedné z nejnižších příček, - nejsou vytvořeny dostatečné předpoklady pro využití přínosu lesů pro zapojení místních lesnických a dřevozpracujících subjektů a pro rozvoj infrastruktury a služeb venkovské ekonomiky a regionů, - veřejnost není o skutečném stavu lesů a potřebách LH dostatečně a věcně informována, - polyfunkčnost lesů je ze strany veřejnosti nedostatečně vnímána, - existující střety mezi samosprávou a státní správou lesů, - vztah vlastníků k jejich lesním majetkům byl po dobu čtyřiceti let násilně přerušen.
Příležitosti	Hrozby
- V období 2007 – 2013 je počítáno s finanční podporou lesů z EAFRD v ose 1, s cílem posílení konkurenceschopnosti lesního hospodářství pro rozvoj venkova, a rovněž s národními podporami ze zdrojů státního rozpočtu i ze zdrojů jednotlivých krajů, - v období 2007 – 2013 je počítáno s finanční podporou lesů z EAFRD v ose 2, s cílem posílení ekologických aspektů lesního hospodářství pro rozvoj venkova, a rovněž s národními podporami ze zdrojů státního rozpočtu i ze zdrojů jednotlivých krajů, - v období 2007 – 2013 je počítáno s finanční podporou lesů z OPŽP priorita 6 - zlepšování stavu přírody a krajiny,	- Při vysoké lesnatosti vzniká závislost na lese, ekonomická a sociální, která se projevuje zejména při vzniku kalamit (prudké snižování výkupních cen zpracované dřevní hmoty, skokové zvyšování poptávky po pracovní síle, nedostatek místních pracovních sil) a s tím související poškozování dopravní sítě při odvozu zpracované kalamitní dřevní hmoty, - nadprůměrný výskyt LO – při zásazích do těchto lesů (zábory lesní půdy, otevření porostní stěny) hrozí destabilizace lesa i krajiny, - atraktivní území pro turistický rozvoj a s tím spojené zvyšující se zatěžování území (automobilismus, cyklostezky,

- vysoká lesnatost dává možnost využívání přirozené obnovy druhově vhodných dřevin, které se lépe vyrovnávají s klimatickými změnami, - zvýšení využití dřeva a výrobků ze dřeva a jejich recyklace jako obnovitelné, ekologické suroviny s cílem přispět také mimo jiné k omezování klimatických změn, - na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv), - využívání přírodě blízkých forem hospodaření, - využití rekreačního potenciálu lesů, - posílení polyfunkčního poslání lesů, zejména ve vlastnictví státu, - vytváření dodatečných finančních prostředků u lesních podniků z tržně dosud nerealizovaných výrobků a služeb, - na základě principu předběžné opatrnosti zlepšovat druhovou a prostorovou strukturu lesů, - zlepšení informovanosti a pohledu společnosti na lesy a lesní hospodářství, - zvýšení přínosu lesů pro rozvoj venkova.	stavby za účelem rekreace, vyprodukovaný odpad, zábory lesní půdy), - očekávaná klimatická změna a její dopady na LH, - střet zájmů mezi různými politikami dotýkajícími se lesního hospodářství, - nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely, - přetrvávající působení imisí, zejména pak dlouhodobé poškození půd, - přetrvávající neúměrně vysoké stavy spárkaté zvěře v některých honitbách, - poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, - odliv obyvatel z venkova v důsledku nedostatku pracovních příležitostí, - pronájem státních lesů, - snížená ekologická stabilita lesů ohrožuje vyrovnanost a trvalost produkce dříví.

6. VEŘEJNÁ DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

6.1. Dopravní infrastruktura

Pro hodnocení tohoto jevu na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice byla využita řada analytických a koncepčních materiálů, mezi nimi zejména: *Sociálně – ekonomický profil Jihočeského kraje (2005), Program rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013 (2007), Akční plány rozvoje kraje a Ročenka dopravy 2006* a mnohé jiné materiály. Dále byly zapracovány některé úkoly a priority v rozvoji dopravní a technické infrastruktury České republiky a Jihočeského kraje (s ohledem právě na správní území obce s rozšířenou působností Kaplice), vymezené v návrhu *Politiky územního rozvoje České republiky 2008*, dále rovněž v *Územním plánu velkého územního celku Českokrumlovsko I* a v územních plánech jednotlivých obcí a měst ve správním území.

Problémy, konflikty a střety v rámci technické infrastruktury na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice lze spatřovat v několika rovinách. Obecně lze konstatovat, že nová výstavba, rekonstrukce a modernizace sítí technické a dopravní infrastruktury naráží v určitých oblastech na limity v podobě směrnic pro udržitelný rozvoj jednotlivých částí správního území, přičemž toto vede často ke sporným situacím vzhledem ke snaze nejen za zachování, ale i postupného prohloubení kvality přírodního prostředí. Na druhou stranu jsou tyto činnosti často nezbytné vzhledem k nutnosti zvyšování kvality životní úrovně obyvatel jednotlivých částí správního území i tohoto území jako celku a vzhledem k nutnosti udržení tempa zvyšování sociálně-ekonomických ukazatelů na správním území. Tyto činnosti jsou rovněž nezbytné vzhledem k potřebě zachování návaznosti regionálních sítí na stávající stav a postupný rozvoj a vylepšování sítí na republikové a mezistátní úrovni.

Co se týče silniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice, pak její hustota (5,3 km na 100km^2) patří v porovnání s ostatními kraji v ČR k nejnižším, je ještě nižší než hustota silniční sítě kraje (6,7 km na 100 km^2). O relativně nízké intenzitě vypovídá skutečnost, že 88% z celkové délky silniční sítě tvoří silnice II. a III. tříd, samotné silnice III. třídy představují téměř 63% z celkové délky silniční sítě. Ačkoliv poloha kraje, potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice na jeho jižním okraji, je relativně výhodná co se týče geografického umístění, v současnosti a výhledu do blízké budoucnosti se tu jedná spíše jen o potenciální výhodu. Většina intenzity dopravy, ať již silniční, tak železniční, je situována v SJ směru. V poslední době lze sledovat postupné, byť mírné zvyšování intenzit silničního provozu ve VZ směru (např. zvýšení intenzity přepravy na Lipensko, rovněž tak posílení dopravy ve směru Český Krumlov – Nové Hrady).

Správním územím obce s rozšířenou působností Kaplice prochází evropsky významná SJ dopravní trasa, jejímž základem je mezinárodní silnice I. třídy č. I/3 (mezinárodní označení E55 – viz obrázek č. 1). Tato silnice již v současné době kapacitně nevyhovuje intenzitě a skladbě silničního provozu, což se mj. obráží ve zvyšující se míře ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, mající za následek zvýšený počet dopravních komplikací, zejména dopravních nehod. Proto také byl úsek silnice E55 procházející správním územím hodnocen v rámci systému EuroRAP zabývajícím se rizikovostí jednotlivých dopravních tepen v rámci celé Evropy, jako jeden z úseků s nejvyšším mírou rizika dopravní nehody a celkově hodnocen jako nejrizikovější úsek na cestě z Českých Budějovic směr Dolní Dvořiště (viz mapa č. 5 – označeno černou barvou).

Kritickou dopravní situaci by měla pomoci vyřešit výstavba dálnice D3 a především navazující rychlostní silnice R3, jejichž výstavba se však neustále oddaluje. V souvislosti se stávající i plánovanou modernizací silniční sítě Jihočeského kraje a potažmo na správním územím obce s rozšířenou působností Kaplice, jsou kladeny značné nároky na přípravu a vypracování příslušné územně plánovací dokumentace. Především jde o zajištění jak stávajících, tak zejména budoucích dopravních koridorů a souvisejících dopravních ploch k zajištění multimodálního dopravního koridoru M1, jež vyžaduje i koordinaci s přípravou modernizace a zkapacitnění (zdvoukolejnění) železniční dopravní cesty. Dalšími jsou koridory a dopravní plochy dálnice D3 a rychlostní silnice R3, jež je třeba rovněž stabilizovat, případně zajistit odpovídající podmínky pro využití exponovaných ploch v příslušné územně plánovací dokumentaci tak, aby byly co možná nejvíce minimalizovány negativní dopady na životní prostředí a byly zajištěny podmínky pro trvale udržitelný rozvoj území, zejména vzhledem ke stále ještě převažujícímu rekreačnímu a obytnému potenciálu tohoto území.

Co se týče železniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice, pak tato síť je v současnosti reprezentována pouze jedinou tratí vedoucí opět SJ směre. Tato trať, i vzhledem k nedávno proběhlým úpravám jejího koridoru, se jeví být dlouhodobě stabilizovaná. I po proběhlých úpravách ale technické parametry tratě nesplňují podmínky požadované evropskými směrnicemi pro TEMIK, kdy je požadováno 22,5 tuny na nápravu, zatížení dosahuje v současné době 19,5 tuny na nápravu. Neodpovídá zde ani prostorová průchodnost pro použití vlakových souprav s naklápěcími skříněmi, kdy stávající maximální cestovní rychlost je stále na úrovni cca 60 – 80 km/h. Základním ukazatele pro hodnocení celkové úrovně silniční dopravy jsou hustota a s tím související dostupnost, v neposlední řadě též rychlost a bezpečnost přepravy, jak osob, tak i nákladu. Hustota železniční sítě na správním území je výrazně nejen pod celorepublikovým průměrem, ale i pod průměrem

připadajícím na Jihočeský kraj, což úzce souvisí přírodními, hlavně geografickými, podmínkami a s příhraniční polohou tohoto území. Dostupnost železniční dopravy na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice je v současné době zhruba na úrovni 52% z celkového počtu jeho obyvatel (oproti 75% z celkového počtu obyvatel Jihočeského kraje). Je to dáno především přítomností jediné tratě na správním území, což je dáno mj. i tím, že do konce 80-tých let minulého století byla drtivá většina dopravy směřující v rámci ČR jižním směrem zakončena ve vnitrozemí, spojení dále směrem do jižním Evropy bylo minimální (dáno především geopolitickým vývojem). Po roce 1990 se i příhraničí otevřelo světu, s čímž ale ruku v ruce nešel odpovídající rozvoj dopravní technické infrastruktury. Situaci při vedení přeshraničních dopravních koridorů navíc komplikují i nutná jednání se sousední (zde rakouskou) stranou, která nejsou vždy jednoduchá, je přitom potřeba najít společné řešení a dospět tím pádem k oboustranně příznivému kompromisu. Každopádně, do roku 2011 je nezbytné, společně s rakouskou stranou, zpracovat příslušnou územně plánovací dokumentaci pro vedení tranzitního železničního koridoru M1 (TEMIK). Při ideálním postupu prací na optimalizaci, resp. modernizaci trati České Budějovice – Horní Dvořiště – Linz (Linec) lze uvedení trati do plného provozu očekávat do konce roku 2016.

Pro zvýšení obslužnosti správního území železniční dopravou bude potřeba především snížit docházkové vzdálenosti, lze uvažovat i o zvýšení počtu železničních stanic a zastávek, především je však třeba vyřešit odpovídající časové navázání železničních spojů s odpovídajícími linkami autobusové dopravy. Vybudování integrovaných dopravních systémů a informačních systémů veřejné dopravy by přispělo ke zvýšení intenzity přepravy cestující veřejnosti (včetně rekreační přepravy, jak tuzemské, tak i přeshraniční) a tím k omezení individuální automobilové dopravy se všemi jejími negativními dopady na zdraví obyvatelstva i na životní prostředí. Zatím relativně nepříznivý vývoj situace v kvalitě a úrovni dopravní infrastruktury se podle všech předpokladů bude postupně zlepšovat z titulu plánované modernizace a optimalizace především hlavních a tím pádem nejdůležitějších, dopravních tras. Důležitou roli v tomto procesu budou hrát finanční prostředky jak státu, tak především značné finanční prostředky z příslušných dotačních titulů a fondů Evropské unie.

6.1.1. Silniční doprava

Multimodální koridory, dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy: Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice protíná SJ dopravní osa mezinárodního významu, v souladu s mezinárodními smlouvami zde byl vymezen tzv. transevropský multimodální koridor (TEMIK) označený M1, který tvoří jednak stávající silnice I. třídy č. I/3

s mezinárodním označením E 55, jednak krátká část budoucí trasy dálnice D 3 a budoucí trasa navazující rychlostní silnice R 3 v úseku Dolní Třebonín – obchvat Velešín – obchvat Kaplice nádraží – obchvat Kaplice – Dolní Dvořiště a dále do Rakouska směrem na Linz (Linec).

Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do páteřní dopravní sítě 1 stávající silnice I. třídy (I/3 E55) a 2 plánované (dálnice D 3 a rychlostní silnice R 3), o stávající délce 27,3 km a plánované délce celkem 54,9 km, viz tabulka č. 30.

Tab. č.30: Charakteristika hlavní – páteřní dopravní sítě na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
D 3	Dolní Třebonín – směr Č. Budějovice	SEVER – JIH	1,6 km
R 3	Rakousko – Dolní Dvořiště – obchvat Kaplice, Kaplice nádraží, Velešín a Dolní Třebonín	SEVER – JIH	26,0 km
I/3 (E55)	Rakousko – Dolní Dvořiště – Kaplice – Kaplice nádraží – směr Č. Budějovice	SEVER – JIH	27,3 km

Kompletní dobudování dálnice D 3 a na ní navazující rychlostní silnice R 3, předpokládané v současné době mezi lety 2017 – 2021, je stěžejní pro zajištění řádného, rychlého a kapacitně vyhovujícího dopravního spojení v SJ směru v rámci celé Evropy.

Silnice II. třídy: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do silniční sítě celkem 5 silnic II. třídy, o souhrnné délce 58,1 km, viz tabulka č. 31.

Tab. č. 31: Charakteristika silniční sítě se silnicemi II. třídy na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
II/154	Kaplice, Benešov nad Černou	VÝCHOD – ZÁPAD	16,2 km

II/155	Dolní Třebonín, Římov	VÝCHOD – ZÁPAD	1,2 km
II/157	Kaplice nádraží Besednice	VÝCHOD – ZÁPAD	15,3 km
II/158	Kaplice, Malonty, Pohorská Ves	JIHOVÝCHOD – SEVEROZÁPAD	17,3 km
II/163	Dolní Dvořiště Vyšší Brod	SV – JZ (3/5) SEVER – JIH (2/5)	8,1 km

Síť silnic II. třídy doplňuje hlavní páteřní dopravní síť. Všechny silnice II. třídy se odvětvují od stávající silnice I. třídy č. I/3, převážně ve směru VZ. Silniční doprava je jimi přiváděna, resp. odváděna západním směrem od silnice č. I/3 jednak na Českokrumlovsko: č. II/155 (přes Dolní Třebonín) a č. II/157 (vede přímo do Českého Krumlova), jednak na Lipensko: č. II/163 (přes Vyšší Brod). Na opačnou stranu, tj. východním směrem od silnice č. I/3 je silniční doprava přiváděna, resp. odváděna jednak na Trhovosvinensko: č. II/155 (přes Římov) a č. II/157 (přes Besednici), jednak na Novohradsko: č. II/154 (přes Benešov nad Černou) a č. II/158 (vede silniční dopravu přes Malonty, ukončena v Pohorské Vsi).

Silnice III. třídy: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do silniční sítě celkem 45 silnic III. třídy o celkové délce 143,2 km, viz tabulka č. 32.

Tab. č. 32: Charakteristika silniční sítě se silnicemi III. třídy na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
III/00355	Odbočka do Chodče	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,5 km
III/00357	Kaplice, Horšov, Bujanov	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	6,7 km
III/00358	Odbočka do osady Zdíky	VÝCHOD – ZÁPAD	0,8 km
III/00359	Odbočka do Rožmitálu n. Š.	VÝCHOD – ZÁPAD	7,0 km
III/00360	Odbočka na Hněvanov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,3 km

III/00361	Průjezd přes Bujanov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	0,8 km
III/00362	K železniční stanici Omlenice	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,6 km
III/00363	Dolní Dvořiště průtah + kamionka	S – J (3/4) V – Z (1/4)	3,3 km
III/14623	Z Besednice směr Ločenice	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,5 km
III/14625	Besednice Soběnov	SEVER – JIH	3,1 km
III/1543	Odbočka na Děk., Velké Skaliny	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,5 km
III/1544	Odbočka z II/154 na Dluhoště	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	1,6 km
III/1545	Benešov nad Černou, Klení	SEVER – JIH	4,5 km
III/1549	Benešov n. Č., Č. Údolí, Poh. Ves	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	8,0 km
III/15410	Benešov n. Č., Kuří, Lužnice, Poh. Ves	SEVER – JIH	6,8 km
III/15412	Odbočka na Hartunkov	VÝCHOD – ZÁPAD	1,6 km
III/15413	Odbočka na Valtéřov	SEVER – JIH	0,5 km
III/15416	Z Černého Údolí směr Dobrá Voda	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	2,5 km
III/15417	Z Černého Údolí směr H. Stropnice	SEVER – JIH	2,3 km
III/15533	Odbočka na nádraží Holkov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	0,8 km
III/15536	Přes Skřidla směr Mojné	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,5 km
III/1567	Z Velešína směr Římov	V – Z (1/2) SZ – JV (1/2)	1,6 km

III/15610	Průjezd přes Velešín	SEVER – JIH (1/2) SZ – JV (1/2)	1,8 km
III/1572	Kaplice, Omlenička směr Přídolí	VÝCHOD – ZÁPAD	7,5 km
III/1575	Průjezd přes Střítež	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,3 km
III/1576	Omlenička, Omlenice	SEVER – JIH	1,4 km
III/1577	Průjezd přes Stradov	VÝCHOD – ZÁPAD	0,9 km
III/15710	Od Velešína na nádraží Velešín	VÝCHOD – ZÁPAD	2,2 km
III/15713	Odbočka na nádraží Velešín	VÝCHOD – ZÁPAD	0,1 km
III/15714	Odbočka k Dolní Pláni	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,2 km
III/15715	Rozpoutí, Výheň směr nádrž Římov	SEVER – JIH	5,7 km
III/15716	Kaplice, Žďár, Pořešín	SEVER – JIH	3,6 km
III/15717	Přes Malči směr Sv. Jan nad Malší	SEVER – JIH	1,9 km
III/1581	Průjezd přes Mostky a Dobechov	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,7 km
III/1583	Dol. Dv., Rychnov n. M., Malonty	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	9,1 km
III/1584	Rychnov n. Malší, Sv. Kámen, Tichá	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	9,0 km
III/1585	Malonty, Bělá, směr Tichá	SEVER – JIH	9,2 km
III/1586	Odbočka na Janovu Ves	VÝCHOD – ZÁPAD	0,4 km
III/1587	Odbočka na Dolní Příbrání	VÝCHOD – ZÁPAD	2,0 km

III/1589	Malonty, Meziříčí, Desky	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	6,0 km
III/15810	Odbočka na Radčice	SEVER – JIH	1,3 km
III/15811	Poh. Ves, Leopldv, Poh. n. Š.	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	10,7 km
III/16011	Horní Dvořiště, Dolní Drkolná	VÝCHOD – ZÁPAD	2,0 km
III/16318	Horní Dvořiště, Český Heršlák	JV – SZ (3/5) SEVER – JIH (2/5)	4,9 km
III/16319	Rybník, Trojany	SEVER – JIH	1,8 km

Síť silnic III. třídy doplňuje jak hlavní páteřní dopravní síť, tak síť silnic II. třídy a umožňují lokální dopravní obslužnost převážně místních cílů, tj. vesnic, obcí a osad. Vzhledem k tomu jsou situovány do mnoha směrů, dle potřeby obslužnosti (viz tabulka č. 32).

Místní a účelové komunikace: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice se nachází 2 města (Kaplice a Velešín) a celkem 12 obcí (v abecedním řazení – Benešov nad Černou, Besednice, Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Malonty, Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov a Střítež), na jejichž správních územích dotvářejí síť komunikací jak místní komunikace (ve vlastnictví měst a obcí), tak veřejně přístupné účelové komunikace (vlastnictví fyzických a právnických osob).

Tab. č. 33: Charakteristika místních a účelových komunikací na správním území

Název obce	Délka MK	% dobré	Délka UK	% sjízdné	Pasport
Město Kaplice	28,136 km	89 %	8,257 km	57 %	A
Město Velešín	13,608 km	100 %	0 km	------	**A**
Benešov nad Černou	19 km	60 %	5 km	20 %	**A**
Besednice	5 km	75 %	0 km	------	**A**

Bujanov	9,155 km	99 %	6,140 km	59 %	**A**
Dolní Dvořiště	8 km	100 %	2,5 km	90 %	**A**
Horní Dvořiště	29,3 km	80 %	14,5 km	10 %	**A**
Malonty	18 km	90 %	7,5 km	20 %	**A**
Netřebice	19 km	100 %	0 km	------	**A**
Omlenice	8,037 km	98 %	4,810 km	45 %	**A**
Pohorská Ves	1,4 km	70,7 %	3,7 km	75,7 %	**A**
Rožmitál na Šumavě	20 km	80 %	0 km	------	**A**
Soběnov	13 km	100 %	0 km	------	**N**
Střítež	1,11 km	88 %	1,9 km	95 %	**A**

Legenda: „MK“ = místní komunikace, „UK“ = účelové komunikace ve vlastnictví obce
„% dobré“ = MK v dobrém stavu, „% sjízdné“ = UK sjízdné osobním vozidlem

Stavební stav místních a účelových komunikací na správním území je značně variabilní, obecně lze uvést, že místní komunikace jsou vesměs městy a obcemi udržovány v dobrém stravu, stav účelových komunikací je poplatný intenzitě a druhu tamější dopravy.

Cyklotrasy, cyklostezky: Jihočeský kraj jako celek, stejně tak správní území obce s rozšířenou působností Kaplice je protkáno sítí cyklotras a cyklostezek. Cyklotrasy vedou cyklisty nejčastěji po zpevněných komunikacích – silnicích a místních komunikacích, cyklostezky pro změnu po komunikacích často nezpevněných (účelové komunikace, nejčastěji polní a lesní cesty), nezřídka cyklotrasy vedou i volným terénem (louky apod.)

Cyklotrasy a cyklostezky tvoří zázemí pro stále se rozrůstající a posilující cyklistickou dopravu, která se v naprosté většině odehrává v režimu rekreace a oddychu. Cyklotrasy a

cyklostezky plní v podstatě 2 nejdůležitější funkce, kdy jednak odvádějí cyklisty, jakožto nejzranitelnější účastníky provozu, mimo frekventované silniční tahy (v místech, kde cyklotrasa není přímo součástí silnice), jednak umožňují cyklistům dostat se i do míst, kam žádná stávající pozemní komunikace ani nevede, kochat se přitom krásami zdejší přírody a udělat zároveň něco prospěšného pro svoje zdraví, prostě aktivně strávit volný čas.

Tab. č. 34: Základní údaje o cyklotrasách a cyklostezkách na správním území (SÚ)

Ident. číslo	Délka v SÚ	Inv. číslo	Délka v SÚ	Inv. číslo	Délka v SÚ
1012	9,8 km	1190	7,1 km	1198	19,2 km
1018	27,5 km	1191	12,7 km	1199	0,4 km
1128	4,7 km	1192	11,9 km	12	15,5 km
1187	24,1 km	1193	32,2 km	1200	18,8 km
1188	16,2 km	1194	8,3 km	1205	0,3 km
1189	18,4 km	1197	6,8 km	34	54,3 km

Legenda: „Ident. číslo“ = oficiální číselné označení, pod kterým jsou k nalezení v mapách

Do rozvoje cyklistické dopravy, hlavně do rozšiřování sítě cyklotras a cyklostezek, včetně zkvalitňování doprovodné infrastruktury (mapové a popisné zastávky, odpočívky s posezeními a kolostavy apod.), jsou v poslední době investovány nemalé finanční prostředky, jak ze státního a krajského sektoru, tak z fondů Evropské unie. Rozvoj cyklistické dopravy přináší současně, jako sekundární efekt, i všestranný rozvoj oblastí, kde jsou nové cyklotrasy a cyklostezky budovány, zejména rozvoj soukromého podnikání – navyšování občerstvovacích a ubytovacích kapacity, vznik nových půjčoven kol a cykloservisů apod. Ovšem ne na všech místech správního území je stávající síť cyklotras a cyklostezek ve veřejností požadované skladbě, někde je třeba dořešit jejich kompletní vymístění mimo silnice, jsou však i místa a úseky, kde zcela chybějí (např. mezi Kaplicí a Kaplicí nádražím).

Hraniční přechody: V rámci projektu Evropská územní spolupráce – přeshraniční část se dochází k rozvoji spolupráce mj. i na česko – rakouské hranici. Intenzivní přeshraniční spolupráce a dobré partnerské vztahy mezi Jihočeským krajem, potažmo správním územím obce s rozšířenou působností Kaplice, a Horním Rakouskem má zásadní význam pro celkový rozvoj regionu, rozvíjení obchodu, nárůst turistického ruchu apod. Na správním území se nachází 1 silniční hraniční přechod Dolní Dvořiště – Wullowitz a 1 železniční přechod Horní Dvořiště – Summerau. Dále se zde rovněž nachází hraniční přechody pro pěší, jezdce na zvířatech a cyklisty v lokalitách Český Heršlák – Deutsch Hörschlag a Cetviny – Hammern, oba zprovozněné v roce 2007 za výrazné podpory fondů Evropské unie, dále pak přechody Cetviny – Mairsprindt a Pohoří na Šumavě – Stadlberg.

Úroveň cestovního ruchu má rok od roku narůstající tendenci, zvyšuje se pohyb zboží i osob, jeho intenzita přes hraniční přechody je však značně diferencovaná. Základní informaci o souhrnné intenzitě pohybu vozidel přes hraniční přechod Dolní Dvořiště – Wullowitz si lze udělat např. z mapy č. 6, kde lze vyčíst, že intenzita provozu dosahovala v roce 2006 ke 4.000 vozidel denně v součtu obou směrů. Volnému pohybu zboží i osob výrazně napomohl i vstup ČR do tzv. „schengenského prostoru“, s čímž souviselo odbourání kontrol na hraničních přechodem a tím defacto k úplnému otevření hranic, uskutečněnému k 1.1.2008. S volným pohybem zboží a osob však nejsou spojeny jen pozitivní aspekty, nýbrž i některé negativní dopady, např. pašování drog a nelegální pohyb migrantů přes tzv. „zelenou“ hranici. Celkově lze konstatovat, že síť pozemních komunikací na správním území sice zajišťuje celkem dobrou dostupnost sídel i výrobních podniků, její kvalita a kapacita ale mnohde již nyní neodpovídá stále rostoucím nárokům jak osobní, tak zejm. nákladní dopravy.

Mapa č. 5

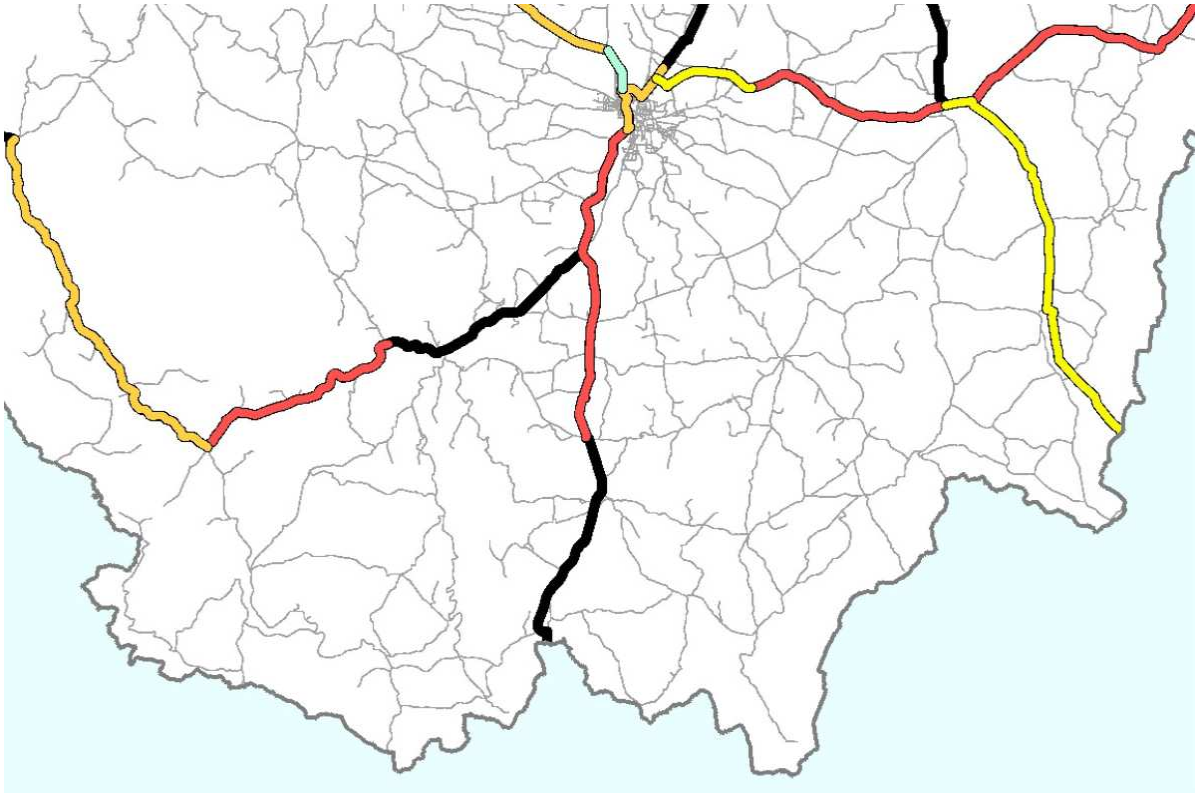

Mapa č. 6 Hodnocení intenzit provozu (v tisících vozidel/den) na pozemních komunikací za rok 2006 **(silnice E55 na správním území cca 8000 v/d)**

6.1.2.Železniční dopravy

Tranzitní koridory: V souladu s mezinárodními smlouvami (AGC, AGTC) byl v rámci multimodálního koridoru M1 vymezen jako součást modernizace IV. tranzitního železničního koridoru jeho úsek Praha – Benešov – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice by měl procházet v SJ směru, souběžně s navrhovanou trasou rychlostní komunikace R3, západně od ní podél paty Chuchelecké vrchoviny. Jeho cílem je zabezpečit naplnění projektu EU č. 22, zaměřeného na zlepšení kvality železniční dopravní infrastruktury.

V rámci IV. tranzitního železničního koridoru jde o koridor C-E 551a na trase Praha – Benešov – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), jedná se o tratě č. 221 Praha – Benešov, č. 220 Benešov – České Budějovice a č. 196 České Budějovice – Horní Dvořiště. Jako náhrada za jednokolejnou trať č. 196 byl vymezen koridor C-E 551b na trase České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), jako součást společné přípravy železničního koridoru pro dvoukolejnou železniční trať na základě dohody mezi ČR a Rakouskem. Tím budou vytvořeny hlavní předpoklady především pro zvýšení rychlosti a přepravní kapacity železničního koridoru zařazeného do celoevropské železniční sítě s názvem TEN-T.

Nákladní a osobní doprava: Železniční nákladní a osobní dopravy je základní součástí dopravního systému kraje, který významně ovlivňuje rozvoj území. Správním území obce s rozšířenou působností Kaplice prochází jediná trať a to trať č. 196 České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau s celostátním i s přeshraničním významem, v rámci správního území o celkové délce 36 km, na trati se nachází celkem 10 zastávek (Holkov, Velešín – městys, Velešín, Výheň, Kaplice, Omlenice, Bujanov, Pšenice, Rybník a Horní Dvořiště), z toho jsou 4 na znamení (Velešín – městys, Výheň, Bujanov a Pšenice), přičemž z 10 zastávek se jen na 4 prodávají jízdenky (Velešín, Kaplice, Rybník a Horní Dvořiště), ostatní slouží jen pro nástup a výstup cestujících, jízdenky se prodávají ve vlaku.

Hustota železniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice je 3,1 km na 100 km^2, což je výrazně nejen pod celostátním průměrem, ale i pod průměrem kraje (9,1 km na 100 km^2). To znamená podstatně méně rozvinutou dopravní infrastrukturu v této oblasti. Ve střednědobém horizontu se její hustota nemění, ale alespoň neklesá, s výhledem na její zvýšení v budoucnosti (viz text výše). Stěžejním úkolem železniční dopravy je přeprava zboží a osob. Intenzita nákladní železniční dopravy dlouhodobě klesá, zatímco v roce 2000 činila přeprava nákladu po železnici v rámci kraje 157,5 tisíc tun, v roce 2002 to již bylo jen 114,1 tisíc tuna a v roce 2006 činila pouze 50,1 tisíc tun, přičemž intenzita přepravy má stále

klesající tendenci. Obdobná tendence se ale projevuje v rámci celé České republiky, v návaznosti na změnu struktury přepravovaného zboží podle forem přepravy. Zatímco v rámci Jihočeského kraje, potažmo i správního území obce s rozšířenou působností Kaplice, klesla přeprava zboží nákladní přepravou (bez tranzitu) v období let 2000 – 2006 o 17 %, z toho přeprava silniční nákladní dopravou o 16%, kdežto přeprava železniční nákladní dopravou o 34 %. V tomto období zároveň vzrostl objem přepravovaného zboží v rámci celé ČR o cca 5 % v důsledku růstu intenzity silniční nákladní dopravy, zatímco přeprava nákladu po železnici klesla o cca 6 % a přeprava prostřednictvím vodní dopravy dokonce o 50 %. Za zastavením poklesu množství zboží přepravovaného po železnici lze jako jeden z rozhodujících faktorů spatřovat razantní zvýšení cen pohonných hmot. V protikladu k nákladní dopravě dochází u osobní železniční dopravy k jejímu mírnému nárůstu (opět vzhledem k zvýšení cen pohonných hmot a zdražování ostatních druhů osobní přepravy), ke zvyšování počtu přepravených cestujících. Z dostupných údajů ministerstva dopravy vyplývá, že v rámci Jihočeského kraje, potažmo i správního území obce s rozšířenou působností Kaplice, postupně vzrůstal počet přepravovaných cestujících ze zhruba 5,079 v roce 2003 na zhruba 5,611 tisíc v roce 2006. Za tímto faktem lze spatřovat do určitém míry postupnou, byť pomalou, obnovu vozového parku a tím pádem i zvyšování pohodlí cestujících, rovněž zde dochází k rozvoji doprovodných služeb a tím pádem k zatraktivňování přepravy osob po železnici (př. zařazování vozů pro přepravu bicyklů do vozových souprav).

6.1.3.Letecká doprava

Letiště s mezinárodním a vnitrostátním provozem: Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice protíná letecká osa pouze lokálního významu (vzhledem k absenci odpovídajícího typu letiště), s přesahem do Rakouska, kdy nejbližší letiště s mezinárodním a vnitrostátním provozem se nachází v Linci. Právě proto je za hlavní nedostatek z hlediska zvýšení letecké dostupnosti kraje považována absence letiště, které by zajišťovalo kvalitní mezinárodní a vnitrostátní civilní provoz. V současné době se na takový typ letiště postupně transformuje bývalé vojenské letiště v Plané u Českých Budějovic. Proto byla v rámci *Programu rozvoje Jihočeského kraje na období let 2007 – 2013* stanovena priorita právě modernizaci a restrukturalizaci letiště v Plané u Českých Budějovic, které se v současné době nachází ve vlastnictví Jihočeského kraje a jeho transformaci již nic nebrání. Po jeho dobudování a uvedení do provozu jistě tento fakt přispěje k většímu využití především rekreačního potenciálu kraje a potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice zajištěním lepší dostupnosti (především pro zahraniční návštěvníky).

Veřejná letiště s lokálním provozem: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice se ve Velešíně nachází veřejné letiště s lokálním provozem. Toto letiště slouží v současnosti především pro sportovní létání, k letům v rámci integrovaného záchranného systému, ke smluvní nepravidelné dopravě osob, ke cvičným, vyhlídkovým a propagačním letům, k leteckému snímkování, k zemědělským účelům apod. Jeho současný stav (nízká únosnost vzletových, pojezdových, vyčkávacích a odstavných ploch současně s jejich nezpevněným povrchem) omezuje možnosti širšího využití tohoto letiště. Obdobné letiště by mělo vzniknout severně od obce Malonty (je součástí tamějšího územního plánu), v současné době vzniká vzletová dráha pro malá letadla typu „ultralight“ jižně od Omlenice.

Na poliklinice v Kaplici se nachází stálý heliport pro start a přistání vrtulníku letecké záchranné služby, pro příležitostný start a přistání vrtulníku se ve volné krajině využívají místa k tomuto účelu vhodná – volné plochy (pole a louky), ideálně jsou pro tento účel prostranství se zpevněnými povrchy (pozemní komunikace s asfaltovými vozovkami).

Řešení známých problémů ve stávající dopravní infrastruktuře, zajištění napojení na celostátní a evropskou dopravní síť, ale i zlepšení dopravní dostupnosti a zkvalitnění vybavenosti jsou zcela nezbytnými předpoklady pro zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti kraje, potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice.

Současně s nezbytnou modernizací a rozvojem všech druhů dopravní infrastruktury se ale zcela zákonitě objevují negativní dopady na životní prostředí. Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice se nachází rozsáhlá území s různými stupni ochrany (Novohradské hory, Poluška, lokality zařazené do soustavy NATURA 2000), což klade a hlavně do budoucna bude klást zvýšené nároky na vymezení potřebných dopravních koridorů a ploch ruku v ruce s úsilím o minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí, s ohledem na zachování civilizačních, kulturních a společností vnímaných hodnot území jako celku s ohledem na vytváření podmínek jeho udržitelného rozvoje do dalších let.

6.1.4. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Snadná dopravní dostupnost území vzhledem ke své poloze Přetváření letiště České Budějovice pro mezinárodní provoz Dlouhodobá koncepční, projektová a majetková příprava dopravních staveb	Zvýšená intenzita silniční dopravy všeobecně → dopady na zdraví a přírodu. Zvýšená intenzita těžké nákladní dopravy → zničené vozovky silnic. Absence odlehčovací komunikace II/154 (tzv. obchvat) kolem Kaplice Malá hustota železniční sítě na správním území Kaplice (1 trať) Absence funkčních inteligentních dopravních systémů Narůstající těžká nákladní dopravy ve směru V-Z v rámci správního území
Příležitosti	**Hrozby**
Možnost zajištění finančních prostředků z fondů Evropské unie Nové technologie zefektivňující opravy a údržby vozovek komunikací Snadnější orientace pomocí mobilních navigačních systémů (GSM, GPS)	Ohrožení naturelu krajiny a stylu života obyvatel správního území Nedostatek finančních prostředků na rozvoj dopravní infrastruktury Absence dálnice D3 a silnice R3 kvůli průtahům v realizaci

6.2. Technická infrastruktura

V území ORP Kaplice, se nachází velké množství rozptýlených sídel, z tohoto důvodu je pro obce obtížné řešit likvidaci odpadních vod pomocí centrálních čistíren odpadních vod. V sídlech je likvidace odpadních vod řešena převážně pomocí septiků, nebo je odpadní voda akumulována v jímkách na vyvážení. Jejich špatný stav zejména u starších nemovitostí, může mít v budoucnu za následek zhoršení kvality povrchových a podzemních vod. V posledních několika letech dochází k postupné modernizaci domovních čistíren odpadních vod. Většina obcí má vybudované vodovodní řady a kanalizační řady ukončené čistírnami odpadních vod. Vodovodní sítě jsou v řadě sídel vybudovány z dob, kdy v území probíhala intenzivní zemědělská činnost, jako součást zemědělských areálů, velkou nevýhodou těchto vodovodů je, že se v řadě případů nedochovala dokumentace staveb těchto vodních děl, často nejsou vyřešeny majetkové poměry ani práva k provozování vodovodů pro veřejnou potřebu. Území má dostatečné množství podzemních vod, které slouží jako zdroje pro zásobování obyvatel.

6.2.1. Benešov nad Černou

Vodovod

Obec Benešov nad Černou (680,00 - 650,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod je napojeno 100% trvale i přechodně bydlících obyvatel.

Zdrojem vody je prameniště (vybudované v roce 1909) na svahu Kuřského vrchu, jihovýchodně od obce. Ze pěti pramenních jímek natéká voda do sběrné jímky a z ní gravitačně přívodním řadem, délky 0,628 km do zemního VDJ Benešov 200 m^3 (719,56 - 716,56 m n.m.). Z vodojemu pak zásobním délky 0,64 km gravitačně voda přitéká do spotřebiště. Vydatnost prameniště je Q_{max}=1,5 l/s, $Q_{prům}$=1,2 l/s. Kvalita vody je dobrá, po hygienickém zabezpečení chlornanem sodným ve VDJ vyhovuje. V roce 1975 byl uveden do provozu druhý zdroj a to tři vrty v nivě říčky Černá. V současné době využívaný jediný vrt má vydatnost Q_{max}=3,0 l/s. Celková délka rozvodné sítě obce je 5,37 km. Technický stav sítě je dobrý avšak řady původního litinového vodovodu vyžadují postupnou rekonstrukci. Celkový počet domovních přípojek je 256 ks - délka cca 3,245 km. Zemědělský podnik severozápadně od obce má vybudovaný vlastní vodovod se třemi studnami na svahu "Zaječího vrchu", vodojemem 150 m^3 a zásobním řadem do areálu. Kapacita ve zdroji je Q_{max}=1,67 l/s.V obci je rybník (popř. koupaliště) využitelný jako zdroj požární vody.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě v délce 800 m DN 80. Dále bude nutná rekonstrukce stávajících vodovodních řadů.

Sídlo Černé Údolí (723,00 - 700,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé jsou zásobováni z domovních (90%) a obecních studní (10%)

Sídlo Děkanské Skaliny (638,00 - 621,0 m n.m.) má v letech 1969 -70 vybudovaný vodovod ve správě obce. Na vodovod jsou napojeni všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé vč. rekreačních zařízení.

Sídlo Dluhoště (620,00 - 600,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Všichni trvale a dočasně bydlící obyvatelé jsou zásobováni z vlastních domovních studní.

Sídlo Hartunkov (642,00 - 595,0 m.n.m.) má z roku 1956 vybudovaný vodovod ve správě obce (bývalý vodovod pro JZD). Na vodovod je dnes napojeno 47% nemovitostí s trvale a dočasně bydlícími obyvateli, zbývajících 53% nemovitostí má své vlastní domovní studny.

Sídlo Klení (680,00 - 610,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Sídlo Kuří (712,00 - 675,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Sídlo Ličov (599,00 - 589,0 m n.m.) - místní část obce Benešov nad Černou má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu ve správě obce, na který je připojena východní část osady. Vodovod sestává ze zásobního řadu délky 1,76 km, který je napojen na vodovod pro Děkanské Skaliny. Na vodovod je napojeno cca 80% nemovitostí s trvale i dočasně bydlícími obyvateli.

Sídlo Valtéřov (645,00 - 623,0 m n.m.) - místní část obce Benešov nad Černou, nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Kanalizace

Obec Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory a v ochranném pásmu VD Římov, má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 100% obyvatel a rekreantů. Kanalizace je v celkové délce 4,014 km. Na kanalizaci je napojeno celkem 207 přípojek v celkové délce 2,050 km.

Odpadní vody jsou touto kanalizací odváděny na stávající čistírnu odpadních vod (100% obyvatel a rekreantů). Jedná se o čistírnu odpadních vod s mechanicko-biologickým procesem Odpadní vody jsou po odlehčení přiváděny hlavní kanalizační stokou na ČOV. Vyčištěná odpadní voda je vypouštěna do recipientu. Recipientem je říčka Černá řkm. 14,1, čhp 1-06-02-028. Dešťové vody (100%) jsou odváděny jednotnou kanalizací.

Kanalizace je v dobrém stavu. Stávající technologie čištění odpadních vod a kapacitní parametry ČOV jsou vyhovující.

Sídlo Černé Údolí – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Děkanské Skaliny – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Dluhostě, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Hartunkov – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Klení – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Kuří – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Líčov – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Valtéřov – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

6.2.2. Besednice

Vodovod

Obec Besednice (604,00 – 555,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Vodovod má dva hlavní zdroje. Prvním zdrojem pro vodovod je prameniště „pod Velkým Kamenem“ (6 studen), Voda ze studen je svedena do sběrné studny a poté do vdj., kde je voda hygienicky zabezpečována. Zásobní řad z vdj. je posilován ze studny (lokalita Plachý). Dalším zdrojem pro vodovod je prameniště „Kebleny“ (2 vrty). Z vrtů je voda vytlačena do ÚV Besednice (jednostupňová úprava). Z úpravny vody je voda vyčerpána do vdj. Vodojem Besednice II slouží též jako vodojem za spotřebištěm (upředňostnění neupravovaných zdrojů vody). Z vodojemů je voda gravitačně dopravena do obytných a zemědělských objektů. Přes spotřebiště v Besednici je dále posilován vodovod Nesmeň – Něchov – Todně (okr. Č. Budějovice).Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě v délce 1 km DN 80.Vzhledem k problémům s množstvím vody v obdobích suchých měsíců, je nutno rozšířit stávající zdroje Keblany.

Malče (542 - 530 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Bída (614 - 594 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Kanalizace

Obec Besednice má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 70% obyvatel.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV ve dvou odlehčovacích komorách, které jsou zaústěny do Besednického potoka. Vody z ČOV natékají do další dočišťovací nádrže 0,7 ha. Obě stabilizační nádrže lze napouštět z obtokové stoky - Besednického potoka. Oplachové vody ze zemědělského areálu jsou čištěny ve stabilizační nádrži 0,5 ha, která je zaústěna do druhé stabilizační nádrže. ČOV je vyústěna do Besednického potoka. U části zástavby jsou splaškové vody předčišťovány v septicích s přepadem do kanalizace.

Zbylá část splaškových vod (cca 30%) je předčišťována v septicích s přepadem do drenážního podmoku, případně povrchových vod. Cca 90 % dešťových vod je odváděno jednotnou kanalizací. Zbylé vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků.

Stávající systém je ve sledovaném období vyhovující.

Pro dlouhodobý výhled se doporučuje rekonstrukce čistírny. Stávající technologie čištění odpadních vod ve stabilizačních nádržích by byla nahrazena aktivačním procesem. V současnosti provozované stabilizační nádrže budou odstaveny, eventuelně využity k dočištění odpadních vod, stávající mechanicko-biologická čistírna odpadních vod bude intenzifikována na čistírnu s nitrifikací a denitrifikací.

Malče - místní část obce Besednice má vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do návesního rybníka na místní vodoteči, která je přítokem Malše.

Splaškové vody jsou z cca 50% předčišťovány v septicích s následným vypouštěním do dešťové kanalizace. Zbylá část splaškových vod je vypouštěna do kanalizace přímo bez předčištění.

Sídlo Bída nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

6.2.3. Bujanov

Vodovod

Obec Bujanov (687.00-658.00 m n.m.) je zásobována pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu ve správě obce Bujanov. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

Zdrojem vody je 5 vrtů ve vzdálenosti 2 km od obce po silnici na Omlenice. Stávající rozvodná vodovodní v obci je ve velmi špatném technickém stavu, a jsou na ni vykazovány vysoké ztráty. Proto je navrhována její postupná celková rekonstrukce.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod navrhuje se rozšíření rozvodné vodovodní sítě.

Ve výhledu je možno uvažovat s obnovou původních alespoň dvou nejvíce vydatných vrtů a tím posílení a zabezpečení vyšší spolehlivosti stávajícího vodovodního systému.

Sídlo Nažidla (667.00-646.00 m n.m.) je místní částí obce Bujanov. Obyvatelstvo je zásobováno pitnou vodou z vodovodu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

Sídlo Přibyslav (718,00 – 697,00 m n.m.) je místní částí obce Bujanov. Obyvatelstvo je zásobováno pitnou vodou z vodovodu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti. Stávající rozvodná vodovodní v obci je ve velmi špatném technickém stavu, a jsou na ni vykazovány vysoké ztráty. Proto je navrhována její postupná celková rekonstrukce.

V osadě Skoronice (620,00 – 598,00 m n.m.) je obyvatelstvo zásobováno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

V sídle Suchdol (667.00-646.00 m n.m.) využívají obyvatelé ke svému zásobení vlastní soukromé studny nebo vrty.

V sídle Zdíky (615,00 – 597,00 m n.m.) je obyvatelstvo zásobováno pitnou vodou samostatným řadem z vodovodu pro osadu Skoronice. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti

Kanalizace

V obci Bujanov je vybudována kanalizace pro veřejnou potřebu jako jednotná stoková síť. Kanalizace je ve správě obce a jsou na ni napojeny veškeré nemovitosti.

Odpadní vody jsou kanalizací svedeny po odlehčení do ČOV. Předčištěné odpadní a odlehčené dešťové vody jsou svedeny potrubím pod trať ČD, kde jsou vyústěny do místní bezejmenné vodoteče. Vodoteč je následně vedena jako zatrubněná až do dvou stabilizačních nádrží (každá o ploše 0.3 ha), které slouží k dočištění odpadních vod z ČOV.

V obci Bujanov je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. Stávající čerpací stanice bytovek na jihovýchodním okraji obce bude zrušena a odpadní vody budou odváděny gravitačně novou kanalizační stokou.

S ohledem na stáří kanalizace a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupnou rekonstrukci stávající kanalizační sítě.

Sídlo Nažidla v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

V cílovém roce 2015 budou veškeré odpadní vody akumulované v bezodtokých jímkách likvidovány na čistírně odpadních vod obce Bujanov.

Sídlo Přibyslav v současnosti nemá vybudovanou kanalizační síť.

Sídlo Skoronice v současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, na kterou jsou napojeny veškeré nemovitosti.

Sídlo Suchdol v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Zdíky v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

6.2.4. Dolní Dvořiště

Vodovod

Obec Dolní Dvořiště (650,00 – 607,00 m n.m.) je v současné době z větší části zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Zbylá část obyvatelstva je zásobena z vlastních domovních studní.

Vodovodní síť obce, je napojena na skupinový vodovod „Dolní Dvořiště“ a pokračuje dále jako přívod do vodojemu „Rychnov“. Vodovod byl vybudován v roce 1971. Stav vodovodu je vyhovující. Podle územního plánu obec počítá s nárůstem počtu obyvatel; s tím by byla spojena nutnost rozšíření vodovodní sítě a pravděpodobně i posílení kapacity úpravny vody v rámci skupinového vodovodu.

V sídle Budákov (652,00 – 640,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou z vlastních domovních studní. Část osady je zásobena ze starého vodovodu v majetku Pozemkového fondu ČR.

V sídle Jenín (678,00 – 642,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou z vlastních domovních studní.

V sídle Rybník (685,00 – 662,00 m n.m.) je trvale bydlící obyvatelstvo v současné době z 60% zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Zbylá část obyvatelstva je zásobena z vlastních domovních studní

V sídle Rychnov nad Malší (644,00 – 599,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době v plné míře zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Vodovodní síť osady, je součástí vodovodu Rychnov..

V sídle Tichá (668,00 – 647,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou pro veřejnou potřebu.

V sídle Trojany (697,00 – 687,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu fy Zemav, s.r.o.

V sídle Všeměřice (636,00 – 625,00 m n.m.) jsou trvale bydlící obyvatelstvo i rekreanti v současné době zásobeni pitnou vodou z vlastních domovních studní.

Kanalizace

Obec Dolní Dvořiště - se zčásti nachází v CHOPAV Novohradské hory a v PHO 3 vrtaných studní – pro ÚV Dvořiště.

V současnosti má obec vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové odpadní vody z celé obce jsou kanalizací odváděny na čistírnu odpadních vod, ležící ve střední části obce.

Kanalizace o celkové délce 4,57 km byla uvedena do provozu v roce 1973. Na síti jsou vybudovány celkem 3 odlehčovací komory (s odlehčením do řeky Malše.

Stávající ČOV je provozována jako mechanicko – biologická. Odpadní vody, čerpané na ČOV, protékají hrubým předčištěním, které je tvořeno ručně stíranými česlemi v šachtě Š1 a štěrbinovým lapačem písku. Odkapané shrabky a ručně těžený písek jsou deponovány na skládce a periodicky odváženy.

Dešťové odpadní vody obce jsou zčásti odváděny jednotnou kanalizací, zčásti systémem příkopů, struh a propustků. V obci Dolní Dvořiště je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. S ohledem na stáří kanalizace, průnik balastních vod a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupná rekonstrukce stávající kanalizační sítě.

V sídle Budákov v současnosti není vybudovaná kanalizace.

Sídlo Jenín - místní část obce Dolní Dvořiště – nemá v současnosti vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Rybník - má v současnosti částečně vybudovanou splaškovou kanalizaci.

Sídlo Rychnov nad Malší - V současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové odpadní vody z celé zástavby jsou kanalizací odváděny na čistírnu odpadních vod Rychnov, ležící na jihozápadním okraji osady.

Sídlo Tichá v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Trojany v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Všeměřice v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci

6.2.5. Horní Dvořiště

Vodovod

Obec Horní Dvořiště (662,00 – 643,00 m n.m.) je v současné době z části (82%) zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní.

Zdrojem pro vodovod jsou studny S1-S3, V1-V4 a prameniště č.1 a č.2 Zdroje se nachází severně od obc, vlevo od silnice ve směru Horní Dvořiště-Rybník.

Vodovod zásobuje v obci Horní Dvořiště 350 obyvatel a v části obce Český Heršlák 20 obyvatel.

Osada Český Heršlák (690,00 – 652,00 m n.m.) je v současné době z části (cca 50+30%) zásobena pitnou vodou ze dvou vodovodů.

Kanalizace

Obec Horní Dvořiště má vybudovanou splaškovou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 300 obyvatel a 40% rekreantů. Splaškové vody jsou odváděny splaškovou kanalizací na obecní ČOV. ČOV je vyústěna do místní vodoteče.

Zbylá část splaškových vod je předčišťována v septicích s následným odtokem do povrchových vod.

V obci Horní Dvořiště je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě.

S ohledem na použité materiály a výskyt balastních vod, doporučujeme v této lokalitě postupnou rekonstrukci stávající kanalizační sítě.

Osada Český Heršlák má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 120 obyvatel a 100% rekreantů.

6.2.6. Kaplice

Vodovod

Město Kaplice (574,00 - 533,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod jsou napojeny téměř všichni obyvatelé města a veškeré průmyslové a zemědělské podniky.

Zdroj a zásobní řad je součástí "Skupinového vodovodu". Rozvodná síť města je rozdělena na dvě tlaková pásma. Celková délka rozvodné vodovodní sítě města vč. přívodu z prameniště Chuchlíky je 25,424 km.

Síť je v dobrém stavu.

Celkový počet domovních přípojek včetně přípojek pro průmyslové a zemědělské podniky je 892 ks v délce cca 12,8 km.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod pro veřejnou potřebu se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě.

Sídlo Blansko (638,00 - 582,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebun, a vodovod je napojeno 80% trvale bydlících obyvatel.

Sídlo Dobechov (563,00 - 554,00 m.n.m.) je zásobeno vodou z původního zemědělského vodovodu, jehož provozovatelem je město Kaplice.

V sídle Hradiště (672,00 - 648,00 m n.m.) jsou všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé v současné době zásobeni pitnou vodou z domovních studní.

Sídlo Hubenov (602,00 - 593,00 m n.m.) v roce 2010 a 2011 dochází k budování vodovodu a kanalizace.

V sídle Květoňov (575,00 - 570,00 m n.m.) jsou všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé v současné době zásobeni pitnou vodou z domovních studní.

Sídlo Mostky (584,00 - 561,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod, na vodovod je napojeno polovina trvale žijících obyvatel osady a zemědělský areál. Ostatní nemovitosti jsou zásobovány z vlastních studní.

Sídlo Pořešín (580,00 - 560,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu, na vodovod jsou napojeny dvě třetiny trvale bydlících obyvatel a desetina rekreantů sídla.

Sídlo Pořešínec (574,00 - 562,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod. Na vodovod jsou napojeny dvě třetiny trvale bydlících obyvatel a čtvrtina rekreantů osady.

Sídlo Rozpoutí (600,00 - 594,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod je napojena asi polovina trvale bydlících obyvatel. Ostatní nemovitosti jsou zásobovány z vlastních studní.

Sídlo Žďár (574,00 - 562,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod. Na vodovod je napojena asi polovina trvale bydlících obyvatel a čtvrtina rekreantů osady.

Kanalizace

Město Kaplice, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci (cca 88% kanalizační sítě), část kanalizace (12%) je oddílného systému (sídliště 9. Května a rodinné domy nad „Novodomským potokem“. Na kanalizační síť je napojeno 99% obyvatel a 30% rekreantů. Součástí kanalizační sítě jsou rovněž výtlačné řady přivádějící odpadní vody z čerpací stanice na ČOV. Odpadní vody (99% obyvatel, 30% rekreantů) z celého města jsou odváděny hlavní kanalizační stokou podél řeky Malše na přečerpací stanici. Dešťové vody a ředěné splaškové vody jsou odlehčeny v 7 odlehčovacích komorách Vlastní ČOV pracuje jako aktivační

Recipientem je řeka Malše čhp 1-06-02-019 řkm. 47,1.

Dešťové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací.

Stávající kanalizace je poměrně vyhovující, větší část kanalizační sítě je novějí vybudovaná, starší část (střed města) bude vyžadovat postupnou rekonstrukci.

Sídlo nacházející se v CHOPAV Novohradské hory nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Dobechov, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Hradiště, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

Sídlo Hubenov, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, má částečně vybudovaný systém jednotné kanalizace, na kterou je napojeno 50% obyvatel v roce 2010 a 2011 dochází k budování nové kanalizace.

Sídlo Květoňov, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Mostky, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Pořešín, má v současnosti vybudovanou jednotnou kanalizaci.

Osada Pořešínec, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Rozpoutí, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu

Sídlo Žďár, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

6.2.7. Malonty

Vodovod

Obec Malonty (697 - 634 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož vlastníkem je obec Malonty.Vodovod má tři zdroje.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě a rozšíření stávajících vodních zdrojů z pramenišť

Osada Bělá (740 - 685 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Sídlo Bukovsko (722 - 654 m n.m.) je zásobeno vodou z vodovodu, jehož majitelem a provozovatelem i vlastníkem je obec.

Sídlo Desky (683 - 638 m n.m.) je v současné době zásobena z domovních studní

Sídlo Jaroměř (670 - 591 m n.m.) je zásobeno vodou z obecního vodovodu.

Sídlo Meziříčí (691 - 624 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro obec Malonty.

Sídlo Radčice (715 - 695 m n.m.) je zásobeno vodou z vodovodu, jehož majitelem a provozovatelem je sdružení občanů.

Sídlo Rapotice nemá vybudovaný vodovod.

Kanalizace

Obec Malonty se nachází v CHOPAV Novohradské Hory.

Obec Malonty má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 100% obyvatel.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do místní vodoteče. V obci Malonty je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. S ohledem na stáří kanalizace a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupná rekonstrukce stávající kanalizační sítě.

Sídlo Bělá nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Bukovsko nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Desky nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

Sídlo Jaroměř nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Meziříčí má na části sídla vybudovanou dešťovou kanalizaci.. Kanalizace je zaústěna do místní vodoteče, která je přítokem Pohořského potoka.

Sídlo Radčice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Rapotice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

6.2.8. Netřebice

Vodovod

Obec Netřebice (640,00 – 608,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Obec má celkem cca. 420 trvale bydlících obyvatel z nichž je asi 90% napojeno na vodovodní síť a 30 přechodně bydlících obyvatel s 67% napojením na vodovodní síť. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Vodovod byl vybudován v roce 1976. Stav vodovodní sítě je dobrý.

Sídlo Hřeben (550,00 – 542,00 m n.m.) je místní částí obce Netřebice. Trvale i přechodně bydlící obyvatelé jsou zásobovány pitnou vodou z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části. S ohledem na velikost této místní části se neuvažuje s výstavbou vodovodu s centrálním zdrojem. Obyvatelé budou využívat i nadále stávající individuální zdroje pitné vody. Trvale je však třeba sledovat kvalitu ve využívaných studních.

V sídle Dlouhá (538,00 – 506,00 m n.m.) jsou trvale i přechodně bydlící obyvatelé zásobovány pitnou vodou z domovních studní

V sídle Výheň (600,00 – 570,00 m n.m.) jsou trvale bydlící obyvatelé a rekreanti zásobeni z vlastních domovních studní.

Kanalizace

Obec Netřebice, která leží v ochranném pásmu VD Římov, má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 95% trvale bydlících obyvatel a 100% rekreantů. Splaškové

vody od 95% obyvatel a 100% rekreantů jsou jednotnou kanalizaci odváděny na stávající čistírnu odpadních vod. Čistírna odpadních vod je vybudována severozápadně od obce.

Sídlo Hřeben – místní část obce Netřebice, nacházející se v ochranném pásmu VD Římov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Dlouhá, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Výheň, má v současné době v západní části obce částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 63% trvale bydlících obyvatel a 57% rekreantů.

6.2.9. Omlenice

Vodovod

Obec Omlenice (689,00 – 660,00 m n.m.) je v současné době z části (90%) zásobena pitnou vodou z vodovodu Omlenice, jehož provozovatelem a vlastníkem je obec Omlenice se sídlem v Omleničce.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části.

Vodní zdroje pro osady Omlenička, Omlenice, Výnězda, Stradov a Blažkov se nacházejí severně od osady Omlenička. Z VDJ Omlenička jsou zásobeny místní části Omlenička, Stradov, Blažkov a samota Podolí. Stradov a Podolí jsou napojeny přes redukční ventil na zásobním řadu. Osada Výnězda je napojena gravitačním řadem z výše uvedeného VDJ Výnězda.

Sídlo Horšov (649,00 – 627,00 m n.m.) je z části (60%) zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je ZEMAV Rybník. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části. Kvalita vody ve studních není známa.

Sídlo Blažkov (649,00 – 634,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Omlenička (693,00 – 654,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Stradov (592,00 – 576,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Výnězda (744,00 – 726,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Kanalizace

Obec Omlenice v současnosti má vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů,struh a propustků.

Obec má vybudovánu ČOV v sídle Omlenička, která je momentálně ve zkušebním provozu. Přečištěné vody jsou odvedeny potrubím pod drážním tělesem do vodoteče.

Sídlo Horšov v současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Blažkov v současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Omlenička v současnosti má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci

Sídlo v současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizaci.

Sídlo současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

6.2.10. Pohorská Ves

Vodovod

Obec Pohorská Ves (777 - 745 m n.m.) je zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu.Zdrojem vodovodu jsou vrty a zářezy. V roce 2001 byly rekonstruovány všechny rozvodné řady po obci. Systém zásobování pitnou vodou se nebude měnit ani v budoucnosti.

Sídlo Leopoldov (796 - 784 m n.m je v současné době zásobeno z domovních a obecní studně.

Sídlo Lužnice (810 - 773 m n.m.) je z části (cca 80%) zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu

Sídlo Pohoří na Šumavě (922 - 915 m n.m.) je v současnosti neobydlená osada

Kanalizace

Obec Pohorská Ves se nachází v CHOPAV Novohradské Hory.

Obec Pohorská Ves má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 100% obyvatel. Kanalizace je v celkové délce 1,36 km.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do Pohorského potoka.

Sídlo Lužnice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Pohoří na Šumavě nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

6.2.11. Rožmitál na Šumavě

Vodovod

Obec Rožmitál na Šumavě (666,00 – 608,00 m n.m.) je v současné době z části (95%) zásobena pitnou vodou z vodovodu. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Vodovod má dva zdroje. Prvním zdrojem pro vodovod je vodárenský odběr z Močeradskéhopotoka a dalším zdrojem pro vodovod je prameniště „Třešňovice“ (3 studny).

Do výhledu je potřeba zajistit posílení vodních zdrojů Třešňovice (podzemní) o 0.3 l/s. Stávající povrchový zdroj vč. úpravny vody se navrhuje využívat pouze jako záložní.

S ohledem na malou kapacitu stávajícího vodojemu bude vodojem rozšířen o další komoru 50 m^3. Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě.

Sídlo Čeřín (590,00 – 572,00 m n.m.) je v současné době z části (provozní objekty firmy R-YARD) zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je firma R-YARD s.r.o.

Sídlo Jistebník (557,00 – 540,00 m n.m je v současné době z části (cca 80%) zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je obec.

Sídlo Močerady (714,00 – 698,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je soukromá firma.

Sídlo Hněvanov (661,00 – 680,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je firma Šumavská zemědělská společnost s.r.o.

V sídle Michnice (739,00 – 731,00 m n.m.) byl vybudován původní statkový vodovod.

Kanalizace

Obec Rožmitál na Šumavě má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 90% obyvatel a 80% rekreantů.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do spadištní šachty a odtud do Rožmitálského potoka.

V obci Rožmitál na Šumavě je uvažováno s dostavbou, a rekonstrukcí stávající kanalizační sítě.

Sídlo Čeřín nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Jistebník nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Močerady nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Hněvanov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Michnice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

6.2.12.Soběnov

Vodovod

Obec Soběnov (644 - 604 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Vodovod má dva zdroje. Prvním zdrojem je původní prameniště, jímací zářezy, studna a druhým zdrojem pro vodovod jsou tři studny. Voda ze studen je gravitačně svedena do vodojemu Soběnov.

Sídlo Přísečno (544 - 536 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Smrhov (593 - 576 m n.m.) je zásobeno vodou z obecního vodovodu.

Kanalizace

Obec Soběnov má vybudovanou jednotnou kanalizaci.

Kanalizace je zaústěna do místní vodoteče, na které je vybudován biologický dočišťovací rybník o ploše cca 0,5 ha. Místní vodoteč je přítokem Černé. V současné době tj. konec roku 2010 se připravuje výstavba ČOV.

V obci Soběnov je uvažováno dostavbou kanalizační sítě.

Po uvedení kanalizace a ČOV do provozu bude nutné zajistit odstavení stávajících septiků.

Sídlo Přísečno nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Smrhov má vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do místního rybníčka a do meliorační stoky.

6.2.13. Střítež

Vodovod

Obec Střítež (676,00 - 663,00 m n.m.) je v současné době zásobena z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné.

S ohledem na velikost této místní části se neuvažuje s výstavbou vodovodu s centrálním zdrojem. Obyvatelé budou využívat i nadále stávající individuální zdroje pitné vody.

Sídlo Rejty (658,00 – 646,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod ve správě obce, na který je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Sídlo Kaplice-nádraží (623,00 - 594,00 m n.m.) je napojeno na vodovodní řad. Na rozvodnou síť je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Sídlo Raveň (614,00 - 600,00 m n.m.) má vybudovaný vlastní vodovod (společný i pro zemědělský areál Hubenov), na který je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Kanalizace

Obec Střítež nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Splaškové vody jsou předčišťovány v septicích různých typů a kvalit s následnou likvidací vsakováním (100% obyvatel, 100% rekreantů).

Sídlo Rejty nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Kaplice-nádraží má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno více než 80% obyvatel.

Splaškové vody jsou touto jednotnou kanalizací svedeny po odlehčení na obecní čistírnu odpadních vod (80% obyvatel), která je umístěna pod obcí u Žďárského potoka mezi rybníkem „Obecní “ a rybníkem „Jamský “.

Osada Raveň nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu, je zde vybudována dešťová kanalizace.

6.2.14. Velešín

Vodovod

Město Velešín (560,00 – 518,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu.

Sídlo Velešín – nádraží (570 - 555 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Sídlo Bor (556 - 555 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Holkov (546 - 522 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Chodeč (552 - 542 m n.m.) – místní část města Velešín je v současné době zásobena z domovních studní

Sídlo Skřidla (558 - 551 m n.m.) je z části zásobeno vodou z vodovodu, v současné době probíhá realizace rozšíření.

Kanalizace

Město Velešín se nachází v ochranném pásmu VD Římov.

Město Velešín má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 100% obyvatel. Na kanalizační síti ve Velešíně jsou z důvodu konfigurace terénu zřízeny dvě přečerpávací stanice splaškových vod s výtlačnými řady.

Sídlo Velešín – nádraží v sídle je vybudována kanalizační sít a čerpací stanice s výtlakem.

Sídlo Bor nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Holkov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Chodeč (552 - 542 m n.m.) má vybudovaný nový kanalizační řad a ČOV.

Sídlo Skřidla nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

6.2.15. Zvíkov

Vodovod

Obec Zvíkov (592 - 566 m n.m.) je z části (cca 53%) zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Zdrojem vodovodu je vrt jižně u obce. Z vrtu je voda čerpána do úpravny vody o kapacitě 0,1 l/s , poté je upravená voda vedena gravitačně do VDJ Zvíkov, kde je voda hygienicky zabezpečována (chlornan sodný). Úpravna vody a vodojem jsou umístněny v jednom objektu. Z vodojemu je voda gravitačně dopravena do obytné zástavby.

Kanalizace

Obec Zvíkov má na části sídla vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do místní vodoteče, která je přítokem Zvíkovského potoka. Splaškové vody se zachycují v bezodtokých jímkách, nebo jsou předčišťovány v domovních ČOV. Dešťové vody jsou z 50 % zaústěny do dešťové kanalizace ve správě obce. Zbylé dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů,struh a propustků.

6.3. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Velké množství povrchových vod, které slouží jako recipienty pro vypouštění odpadních vod.	Velká rozptýlenost sídel. Dešťové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací. V okolních sídlech jsou nemovitosti ve vlastnictví převážně rekreantů, jejich nepravidelný pobyt snižuje účinnost používaných domovních čistíren odpadních vod.
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření kanalizačních a vodovodních sítí do okolních osad za pomoci dotačních programů. Stavby a modernizace čistíren odpadních vod (i domovních).	Přetrvávající vypouštění odpadních vod do vod povrchových, zhoršuje jejich kvalitu. V některých místech jsou kanalizace a vodovody staré a hrozí časté poruchy.

Vysvětlivky:
ORP-obec s rozšířenou působností
PHO-pásmo hygienické ochrany
ČOV-čistírna odpadních vod
CHOPAV-chráněná oblast přirozené akumulace vod
Vdj.-vodojem

7. SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY

7.1. Úvod

V rozboru udržitelného rozvoje území budou používány pro hodnocení sociodemografických podmínek následující prostorové úrovně:

- Jihočeský kraj jako nejvyšší srovnávací jednotka pro správní obvod obce s rozšířenou působností Kaplice (SO ORP Kaplice),
- Česká republika pro celorepublikové srovnání,
- SO ORP Jihočeského kraje pro obecné srovnání.

Pro hodnocení vývoje jednotlivých ukazatelů v čase bude v Rozboru udržitelného rozvoje území stanoveno orientační časové období, ve kterém měly být jednotlivé indikátory srovnávány a sledovány:

- jedná se o vývoj demografických jevů v období let 1993 – 2009),
- další velmi důležité je období let 1991 – 2001 (výsledky sčítání lidi jsou považovány za velmi důvěryhodné a statisticky obsáhlé),
- v některých srovnávacích analýzách budou použita ale i starší data.

Kromě dat ze sčítání lidu budou významnými zdroji informací data samotné evidence obyvatel SO ORP Kaplice (dále jen ORP Kaplice) a dále i data z průběžné evidenční statistiky obyvatelstva Českého statistického úřadu.

7.2.Základní prostorové znaky řešení území

ORP Kaplice se rozkládá v okresu Český Krumlov (Českokrumlovsko), který se nachází v Jihočeském kraji. Jihočeský kraj leží při jižní hranici České republiky s Rakouskem (Horní a Dolní Rakousko) a Spolkovou republikou Německo (Bavorsko). Má rozlohu 10 056,8 km^2, což je 12,8 % rozlohy České republiky. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 - 600 m. n. m. V kraji žije 637 643 obyvatel, hustota obyvatel je nejnižší v ČR (63,4 osob/km^2). Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích je vymezen územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor (viz. mapa č.7).

Mapa č. 7: Okresy Jihočeského kraje

Jihočeský kraj patří mezi málo urbanizovaná území v rámci České republiky, v současnosti má celkem 623 obcí, z toho 53 se statutem města. Ve venkovských oblastech, v nichž došlo k omezení nebo ukončení ekonomických aktivit a jsou dopravně obtížně dostupné, dochází k postupnému vylidňování nebo změně funkce sídla. V Jihočeském kraji bylo ustaveno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady. Na území kraje se nachází také Vojenský újezd a Vojenský výcvikový prostor Boletice (viz. mapa č.8).

Jak již bylo řečeno, ORP Kaplice leží v nejjižnější části Jihočeského kraje, v okresu Český Krumlov (Českokrumlovsko), při státní hranici s Rakouskem. Jeho jihovýchodní část pokrývají Novohradské hory. Protéká jím řeka Malše s přehradní nádrží Římov, na západě obvod částečně ohraničuje řeka Vltava.

Sídlo okresu je v Českém Krumlově. S rozlohou 1 615,07 km² je okres Český Krumlov třetím největším okresem v Jihočeském kraji a šestým v celé České republice. Samotný ORP Kaplice se rozkládá na rozloze o 484,7 km².

Mapa č. 8: Správní obvody Jihočeského kraje

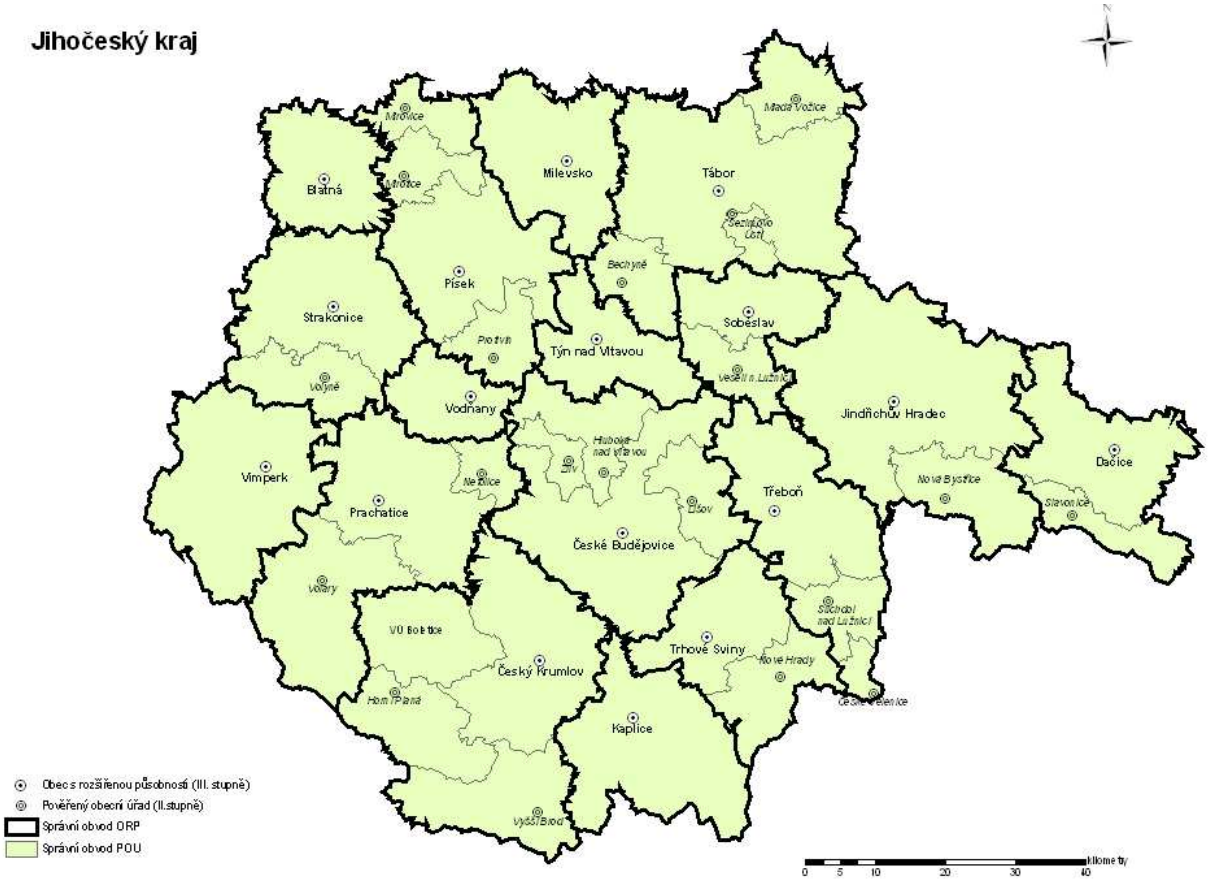

Okres tvoří celkem 46 obcí, z toho 6 měst , 3 městyse a 1 vojenský újezd (Boletice). Původní obec Rožmberk nad Vltavou byla na město povýšena až v lednu 2007, stejně jako obce Besednice, Frymburk a Křemže na městyse.

Českokrumlovsko sousedí s jihočeskými okresy Prachatice a České Budějovice. Jižní hranice je státní hranicí s Rakouskem (Horní Rakousy a Dolní Rakousy).

Od zrušení okresních úřadů k 31. prosinci 2002 se okres člení na 2 obvody obce s rozšířenou působností (Český Krumlov a Kaplice). Tyto obvody se dále člení na správní obvody pověřených obcí - Český Krumlov, Horní Planá, Vyšší Brod v ORP Český Krumlov a Kaplice v ORP Kaplice. Rozlohou největší správní obvod připadá na Český Krumlov (graf. č.1).

Graf č. 1: – Pořadí správního obvodu podle rozlohy a počtu obyvatel k 31.12.2006

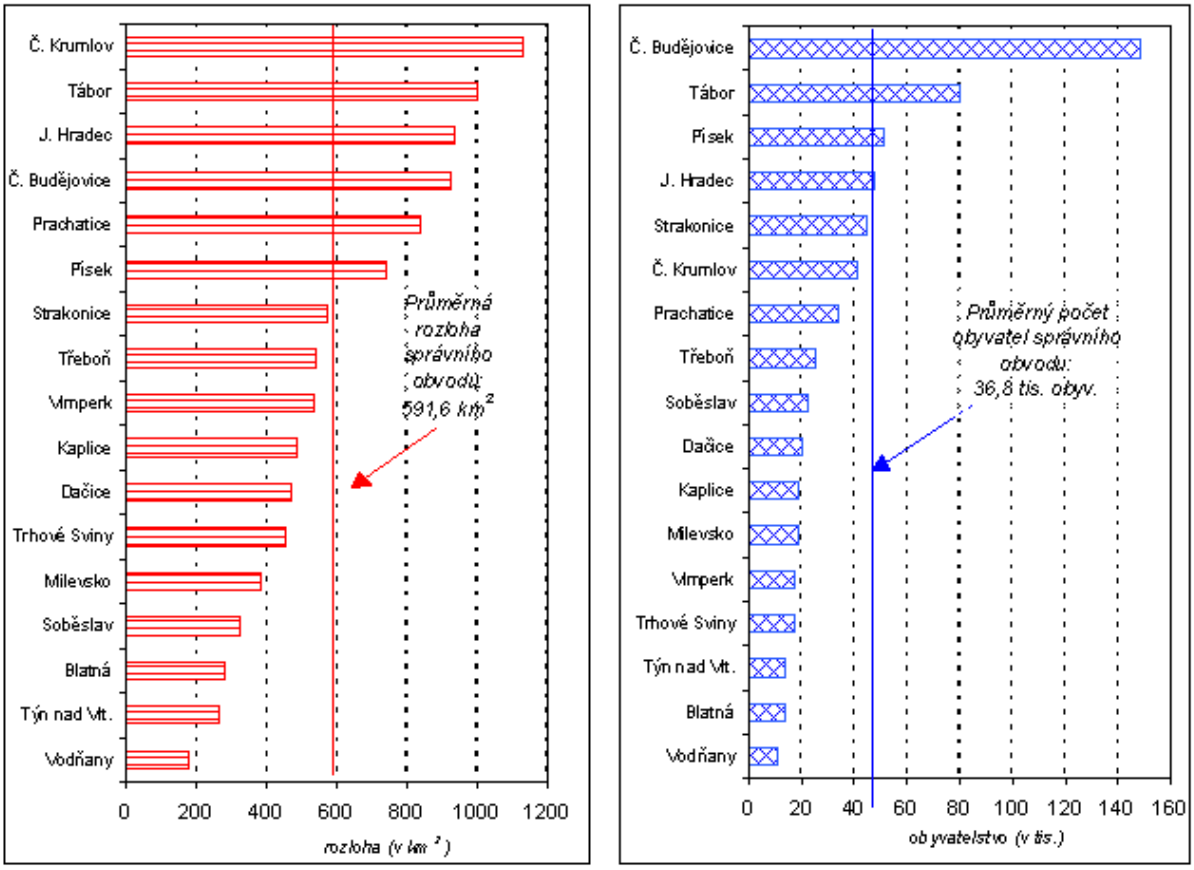

Zdroj: Český statistický úřad

Sociodemografický výzkum je z pohledu prostorového vymezení zaměřen na okres Český Krumlov a správní obvody obcí s rozšířenou působností a na pohled Jihočeského kraje jako nejvyšší srovnávací jednotky.

K základním geografických charakteristikám je vhodné doplnit ještě několik údajů. Počtem obyvatel 61 635 se okres Český Krumlov jak v rámci republiky, tak v rámci kraje řadí mezi podprůměrně lidnaté (v kraji je 2. nejméně lidnatý). Dlouhá léta měl okres nejnižší hustotu zalidnění v celé republice, v posledních letech se průměrná lidnatost však díky vysokému přirozenému přírůstku zvýšila na dnešních 38,2 obyvatel/km². Českokrumlovsko je však stále druhým nejřidčeji zalidněným okresem po SO Prachatice. Vylidněnost příhraničních oblastí se projevuje v nízké hustotě osídlení i samotného SO ORP Kaplice, která má hustotu zalidnění cca 40,7 obyvatel/km².

Celkově i Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2008 v kraji žilo více než 636,3 tis. obyvatel, průměrná hustota

obyvatelstva byla 63,3 obyvatel/km^2. Z jeho 7 okresů má největší hustotu obyvatelstva SO České Budějovice, kde žije zhruba čtvrtina obyvatel kraje.

7.3. Sídelní hierarchie SO ORP Kaplice

Rozbory sídelní hierarchie se převážně věnují strukturalizaci na základě typologie obcí. Za základní prostorovou jednotku budeme považovat obec, která může ale nemusí mít další doplnění o typ statusu. Těmi jsou městys, město, statutární město, hlavní město nebo vojenský újezd. Pokud se pokusíme hodnotit prostorovou hierarchii, tak je v mnoha případech vhodnější využít v sídlení problematice velikostní kritérium.

V České republice bylo ke konci roku 2008 celkem 6249 obcí, z toho 1 město hlavní (»Praha), 23 statutárních měst, 188 městysů a 5 vojenských újezdů. V Jihočeském kraji to pak bylo 623 obcí, jedno statutární město (»České Budějovice), 53 měst a 17 městysů.

Sledované území ORP Kaplice má 63 katastrů, rozkládá se, jak již bylo řečeno, na ploše 48 471ha a k 31.12.2009 sčítá 19 741 obyvatel. ORP je rozčleněno do 15-ti správních obvodů, což znamená do 15-ti obcí s pověřeným obecním úřadem (mapa č. 9). ORP Kaplice má tedy 15 obcí, z toho jsou dvě města (Kaplice, Velešín) a 1 městys (Besednice) a dále má 76 částí obce a 94 základních sídelních jednotek. Největším městem je Kaplice kde žije 7 345 obyvatel (k 31.12.2009) a katastr se rozkládá na ploše 4 087 ha. Druhým největším je pak Velešín se 4 021 obyvateli (k 31.12.2009) a plochou katastru 1 324 ha.

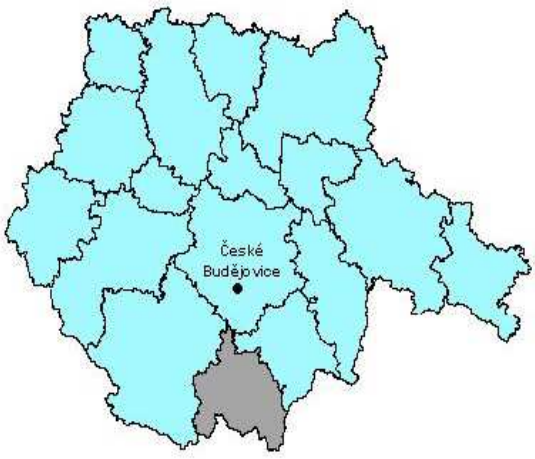

Mapa č. 9: Mapa SO ORP Kaplice

Ze sledovaných údajů vyplývá (graf č. 2), že 7 sídel ORP Kaplice jsou obce do 500 obyvatel (Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov, Střítež, Zvíkov) a 7 sídel jsou obce do 5000 obyvatel (Velešín, Malonty, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Bujanov, Besednice, Benešov nad Černou) a 1 sídlo je nad 5000 obyvatel (Kaplice).

Graf č. 2: Rozdělení obcí podle počtu obyvatel

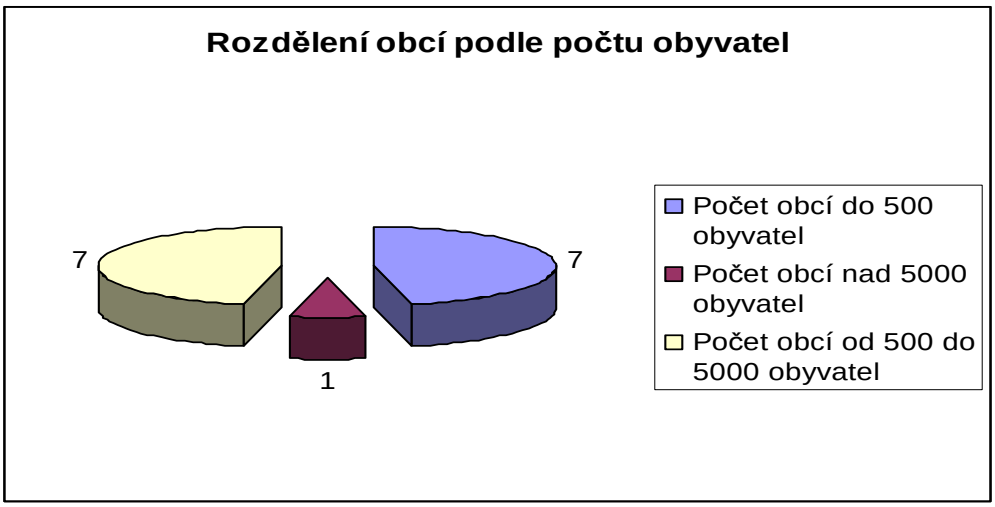

Ve správní oblasti je k trvalému pobytu (nebo jakémukoliv platnému pobytu cizince, azylanta) celkem přihlášeno 19 741 obyvatel, z toho je 7 376 mužů nad 15 let, 1 630 chlapců do 15 let, 6 938 žen nad 15 let, 1 489 dívek do 15 let (data k 31.12.2009).

Struktura osídlení, která vznikala během dlouhodobého historického vývoje, je značně roztříštěná. Po roce 1990 došlo v Českokrumlovském okresu k výrazné dezintegraci obcí, jedné z největších v České republice. Tím vzniklo velké množství malých a ekonomicky poměrně slabých obcí. Dalším problémem je pokračující vylidňování venkovské části osídlení. Na druhé straně je již patrná tendence stěhování obyvatel velkých měst do příměstských obcí, v nichž mají lepší životní podmínky i podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti.

Základních sídelních jednotek je v jihočeském kraji 2 475 a jejich počet stejně jako částí obcí se dramaticky nemění. Zhruba 5 % z nich je však bez trvale bydlícího obyvatele a dalších 11 % ZSJ má jednoho až 5 obyvatel. ORP Kaplice má základních sídelních jednotek 100.

Z hlediska struktury osídlení připadá v kraji 64,5 % na obyvatele měst a 35,5 % je soustředěno do venkovských obcí. V ORP Kaplice žije 57,6 % obyvatel ve městech (Kaplice, Velešín) a 42,4 % ve venkovských obcích. Je však třeba podotknout, že rozdělení na městské a venkovské obyvatelstvo vychází zcela z administrativního rozdělení a do měst je započítáno i obyvatelstvo, které bydlí mimo vlastní město, ale z hlediska správního k městu přísluší.

Stejně tak je na druhé straně za venkovské obyvatelstvo označena i ta část, která žije v samostatných obcích zejména v blízkosti velkých měst a jejíž sociální chování se svým charakterem spíše blíží městskému způsobu. Další data k sídelní hierarchii SO Jihočeského kraje a ORP Kaplice v tabulce č. 35.

Tabulka č. 35: Vybrané ukazatele k sídelní hierarchii správních obvodů Jihočeského kraje (k 31. 12. 2009)

Správní obvody Jihočeského kraje	Počet obcí	Počet částí obcí	Počet ZSJ	Rozloha v ha	Počet obyvatel	Hustota obyv. na 1 km2	Počet obcí s počtem obyvatel			Počet obcí se statutem města	Počet obyvatel ve městech	Podíl městského obyv. v % (urbanizace)	Prům. věk obyv.
							do 199	200 - 999	1000 a více				
Blatná	26	66	82	27 878	13 987	50,2	14	9	3	2	8 106	58,0	41,6
České Budějovice	79	184	280	92 384	154 323	167,0	14	46	19	5	110 090	71,3	40,7
Český Krumlov	31	139	198	113 037	41 894	37,1	3	16	12	4	18 737	44,7	39,2
Dačice	23	95	107	47 197	19 870	42,1	8	12	3	2	10 411	52,4	40,5
Jindřichův Hradec	58	148	199	93 342	48 017	51,4	28	23	7	7	33 563	69,9	40,6
Kaplice	**15**	**76**	**100**	**48 470**	**19 741**	**40,7**	**1**	**9**	**5**	**2**	**11 366**	**57,6**	**38,4**
Milevsko	26	103	116	38 512	18 830	48,9	11	10	5	1	9 061	48,1	42,5
Písek	49	157	195	74 167	51 760	69,8	19	25	5	4	37 720	72,9	41,4
Prachatice	44	162	203	83 967	33 830	40,3	19	18	7	5	21 425	63,3	39,5
Soběslav	31	60	79	32 386	22 233	68,7	10	19	2	2	13 863	62,4	41,7
Strakonice	69	153	189	57 405	45 197	78,7	34	31	4	2	26 190	57,9	41,0
Tábor	79	289	349	100 192	80 782	80,6	45	24	10	6	56 991	70,5	41,4
Trhové Sviny	16	90	112	45 234	18 244	40,3	1	11	4	3	11 475	62,9	40,0
Třeboň	25	46	87	53 812	25 378	47,2	9	11	5	4	17 676	69,7	41,3
Týn nad Vltavou	14	59	77	26 241	14 114	53,8	7	5	2	1	8 424	59,7	39,1
Vimperk	21	109	153	53 537	17 721	33,1	7	9	5	1	7 802	44,0	40,5
Vodňany	17	44	53	17 919	11 722	65,4	8	7	2	2	8 565	73,1	40,0

Zdroj: Český statistický úřad

Z tabulky dále vyplývá, že ORP Kaplice je z hlediska urbanizace na hodnotě 57,6%. Urbanizace je vlastně proces koncentrace obyvatelstva do měst a s tím související změny kultury v nejširším slova smyslu. Míra urbanizace lze číselně vyjádřit jako podíl obyvatelstva žijícího ve městech oproti celkovému počtu.

Nejnižšího stupně urbanizace podle velikostního přístupu dnes dosahují SO Vimperk, Milevsko, Kaplice, Český Krumlov a Dačice. Naproti tomu nejdále je proces urbanizace u SO České Budějovice, Jindřichův Hradec, Třeboň a Tábor.

Ze sídelní hierarchie vyplývá, že ORP Kaplice patří spíše ke správním obvodům s nižší urbanizací. Tato oblast je považována za venkovský prostor, kde je obyvatelstvo roztříštěno z hlediska osídlení. Správní obvod má značnou populační váhu sídel do 500 obyvatel. Za povšimnutí stojí i to, že ORP Kaplice patří z hlediska věkového průměru k nejmladším.

7.4. Populační vývoj SO ORP Kaplice

Více než staletá řada sčítání lidu na území našeho státu nám dává možnost při přepočtech na současná území sledovat dlouhodobé změny populační velikosti i jednotlivých krajů, okresů a správních obvodů.

Většina krajů, okresů včetně celé české populace dosáhla svého maxima okolo roku 1940.

U Jihočeského kraje a i ORP Kaplice tomu bylo jinak. ORP Kaplice dosáhl svého populačního maxima v roce 1910 (tabulka č. 36). V dalších desítkách let byl populační vývoj ovlivněn průběhy světových válek, kdy došlo k rapidnímu úbytku obyvatelstva. Od počátku 90. let minulého století došlo v demografickém vývoji k výraznému obratu v důsledku probíhajících společenských a ekonomických změn. V 70. a 80. letech bylo demografické chování ovlivněno sociálními podporami v mnoha oblastech a právě existencí sociálních jistot nebyl dán u mladých lidí v dostatečné míře prostor pro pocit odpovědnosti a vlastní rozhodování. Charakteristická byla v tomto období vysoká úroveň sňatečnosti při nízkém průměrném věku snoubenců. Při zachování modelu demografického chování mladé generace by bývalo došlo, za předpokladu reprodukce silných ročníků mladých lidí ze 70. let, k sekundární demografické vlně, projevující se zvýšeným počtem narozených dětí v průběhu 90. let. Dnešní trend je mírně optimistický z hlediska populačního vývoje, ale žádné extrémní změny populační velikosti nelze předpokládat.

Tab. č. 36: Populační vývoj SO ORP Kaplice (rok 1910 – 2009)

Obec	počet obyvatel									
	1910	**1921**	**1930**	**1950**	**1961**	**1971**	**1981**	**1991**	**2001**	**2009**
SO ORP Kaplice	**29 650**	**28 141**	**26 182**	**12 762**	**14 086**	**14 445**	**17 541**	**18 332**	**18 852**	**19 741**
Benešov nad Černou	4 579	4 209	3 631	1 764	1 767	1 194	1 447	1 137	1 220	1 309
Besednice	1 110	1 069	898	761	818	791	807	760	798	872
Bujanov	854	797	810	401	574	633	551	503	572	561
Dolní Dvořiště	5 082	4 812	4 607	1 244	1 150	1 110	1 154	1 198	1 228	1 270
Horní Dvořiště	1 113	1 187	1 400	796	630	596	615	501	504	522
Kaplice	4 167	4 017	3 860	2 952	3 615	4 499	6 454	7 375	7 159	7 345
Malonty	3 363	3 105	2 594	874	1 064	1 026	990	1 005	1 108	1 290
Netřebice	887	862	856	654	630	606	560	438	438	471
Omlenice	1 105	1 061	985	455	505	448	348	342	439	500
Pohorská Ves	2 578	2 412	2 202	431	286	298	294	309	326	295
Rožmitál na Šumavě	2 076	1 892	1 758	393	498	430	406	368	387	443
Soběnov	795	740	662	421	431	390	323	265	304	350
Střítež	315	305	296	146	165	234	375	328	339	425
Velešín	1 452	1 495	1 443	1 357	1 842	2 105	3 138	3 741	3 984	4 021
Zvíkov	174	178	180	113	111	85	79	62	46	67

Zdroj: Evidence obyvatel obcí, Český statistický úřad

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v posledních více než 100 letech nebyl vývoj počtu obyvatel rovnoměrný. V současné územní struktuře žilo v ORP Kaplice nejvíce obyvatel v roce 1910 (29 650 obyvatel). Významným mezníkem ve vývoji počtu obyvatel bylo období 1921 až 1950, kdy počet obyvatel zásadně poklesl a to především vlivem řady faktorů (1. světová válka, hospodářská krize na počátku třicátých let, odsun Němců po druhé světové válce s velkým dopadem na okresy Český Krumlov, ORP Kaplice, nižší porodnost, vysoká kojenecká úmrtnost atd.).

Od roku 1950 se počet obyvatel ORP Kaplice plynule zvyšoval. Významný přírůstek počtu obyvatel v oblasti byl v letech 1950 – 1961 především vlivem doosídlování pohraničních území ORP Kaplice. Od počátku 70. let se počet obyvatel ORP Kaplice neustále zvyšoval, a to jak přirozenou měnou, tak stěhováním. Vývoj přirozené měny obyvatelstva je v posledních letech velmi příznivý, neboť počet narozených nadále převažuje nad počtem zemřelých. ORP Kaplice je jedním z mála správních obvodů kde se tak děje. V Jihočeském kraji jen správní obvody ORP Kaplice, Český Krumlov a Prachatice mají přirozenou měnu v kladných hodnotách. Celorepublikový trend ve vývoji přirozené měny je spíše nepříznivý.

Od počátku roku 2003 je populační vývoj Česka, tudíž i ORP Kaplice ovlivňován především migračním chováním obyvatel. Proto i sledování tohoto procesu je velmi významné. Ve struktuře stěhování představuje stále větší podíl zahraniční stěhování, kdy je od roku 2001 sledováno také stěhování cizinců s dlouhodobým pobytem. ORP Kaplice má vyšší migrační trend, pohybuje se v hodnotě okolo 3 promile. Přistěhovalí z ciziny do ORP Kaplice pocházejí především ze Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu, dále z dalších evropských zemí jako je Německo či Rakousko.

Velkou část stěhování představuje také stěhování v rámci správního obvodu, ať už mezi jednotlivými obcemi nebo v obci samotné. Téměř tři čtvrtiny obyvatel, kteří změní trvalý pobyt se stěhovaly mezi obcemi správního obvodu. Dalším možným pohledem na problematiku stěhování je tendence stěhování z měst do jejich bezprostředního okolí. V ORP Kaplice se tato tendence projevuje především v okolí města Kaplice a Velešína, kde se každoročně vystěhovává do okolních obcí několik desítek osob.

Z toho vyplývá i poznatek, že přírůstek obyvatelstva stěhováním ORP Kaplice, tedy z hlediska přistěhovaných a odhlášených osob podle trvalého pobytu, je odlišný podle sídla. V Kaplici, Velešíně a v Benešově nad Černou zaznamenávají výrazný úbytek obyvatelstva stěhováním. Zde je výrazně větší počet odhlášených osob oproti přihlášeným. Naopak v menších obcích (Malonty, Střítež, Rožmitál na Šumavě) je tento stav kladný - počet přihlášených obyvatel převažuje nad odhlášenými (tabulka č. 37). Tento jev zejména vyplývá z tendence stěhování z měst do okolních osad.

Tab. č. 37: Základní demografické údaje

Obec	Demografické údaje - konec rok 2009				
	přihlášeno	odhlášeno	narozeno	úmrtí	obyvatel celkem
SO ORP Kaplice	**660**	**781**	**267**	**159**	**19 741**
Benešov nad Černou	47	123	18	12	1 309
Besednice	23	19	11	10	872
Bujanov	23	29	9	6	561
Dolní Dvořiště	63	61	16	10	1 270
Horní Dvořiště	32	17	6	5	522
Kaplice	205	270	84	67	7 345
Malonty	66	35	29	9	1 290
Netřebice	21	14	2	2	471
Omlenice	22	17	7	2	500
Pohorská Ves	2	29	8	1	295
Rožmitál na Šumavě	29	17	4	4	443
Soběnov	12	10	5	4	350
Střítež	35	21	6	2	425
Velešín	74	116	60	25	4 021
Zvíkov	6	3	2	0	67

Zdroj: evidence obyvatel obcí

Vývoj obyvatelstva ve ORP Kaplice se v dalších letech nebude výrazně měnit. Na základě změn migračního chování posledních let lze uvažovat o mírném růstu počtu obyvatel správního obvodu, což je patrné i z tabulky č. 33.

7.5. Věkové složení SO ORP Kaplice

Složení obyvatelstva podle pohlaví a věku patří mezi nejvýznamnější z pohledu vlivů na populační vývoj. Věková skladba obyvatelstva není jen vyjádřením rozdílů v početním zastoupení různých věkových skupin, ale poskytuje nám řadu odpovědí na otázky spojené s populační velikostí, populačním vývojem a charakterem populačního chování. Věková struktura je výsledkem základních demografických událostí, proto nám dává možnost k využití při jakékoliv demografické analýze.

Věková struktura mužů byla odlišná od věkové struktury žen. Je to dáno také tím, že mužů se rodí více než žen, ale umírají v průměru o 6 let dříve než ženy. V roce 2004 byl, podle Českého statistického úřadu (graf č. 34), průměrný věk mužů (38,2 let) téměř o 3 roky nižší než průměrný věk žen (40,9 let). Muži měli početní i podílovou převahu v nejmladší věkové skupině (0-14 let) o 0,7 procentního bodu.

Naproti tomu ženy měly v roce 2004 početní i podílovou převahu v nejvyšší věkové skupině (60 a více let). V důsledku zlepšujících se úmrtnostních poměrů u mužů středního věku lze sledovat ve vyšších věkových skupinách růst indexu maskulinity (počet mužů na 100 žen), i když v populaci celkem se tento index v průběhu 90. let příliš neměnil. Ve věku 65 a

více tak v roce 1991 připadalo na 100 žen 61 mužů, v roce 2004 došlo ke zvýšení na téměř 67 mužů na 100 žen.

Podílové zastoupení mužů v populaci se od roku 1970 trvale zvyšovalo a podílové zastoupení žen se snižovalo. Za posledních 30 let se počet mužů zvýšil více než počet žen.

V nynější době je ve poměr žen a mužů v ORP Kaplice téměř vyrovnaný - 49,6 % můžu a 50,4% žen (viz. tabulka č. 38).

Proti republikovému průměru má obyvatelstvo SO ORP Kaplice (data k 31.12.2009) mladou věkovou strukturu (průměrný věk je 38,4 roku), nižší úmrtnost a vyšší porodnost. SO ORP Kaplice patří z hlediska věkového průměru k nejmladším a má nejnižší index stáří (70,4 %) ze všech SO Jihočeského kraje.

Tab. č. 38: Věkové složení SO ORP Kaplice

Obyvatestvo SO ORP Kaplice podle věku k 31.12.2009			
	Celkem	muži	ženy
Celkem obyvatel	19 741	9 959	9 782
0 -14 let	3 119	1 630	1 489
15 -64 let	14 314	7 376	6 938
65 + let	2 308	953	1 355
index stáří v %	74,0		
průměrní věk v %	38,4		

Zdroj: Český statistický úřad

Graf č. 3: Věková struktura SO ORP Kaplice a Jihočeského kraje

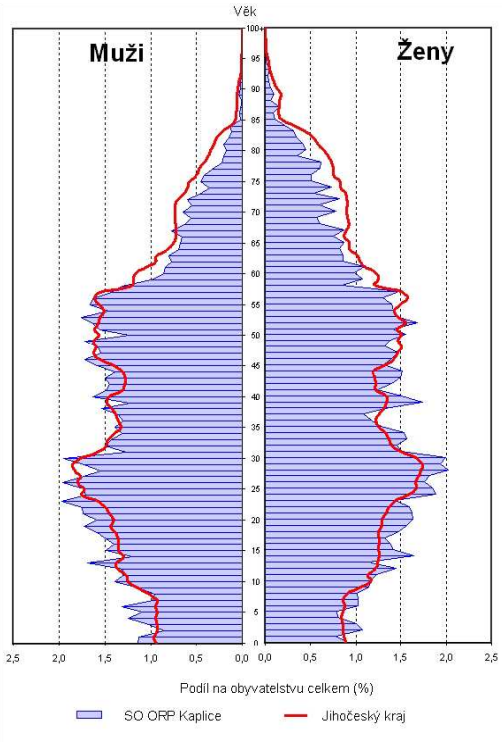

Zdroj: Český statistický úřad

Věkové složení obyvatel okresu Český Krumlov se v dlouhodobém vývoji za posledních 40 let velmi změnilo ve smyslu stárnutí populace. Na stárnutí populace měla vliv především

nižší porodnost v osmdesátých, ale zejména pak v devadesátých letech. V populaci Jihočeského kraje početně i podílově pokleslo zastoupení věkové skupiny 0 – 14 let, což silně poznamená demografický vývoj v příštích letech.

Věkové složení obyvatelstva se mění i s velikostí obce. V nejmenších (do 200 obyvatel) a největších obcích ORP Kaplice žije v průměru nejstarší obyvatelstvo. Naproti tomu nejnižší věk byl v malých a středních obcích.

Závěrem k vyhodnocení změn věkového složení obyvatel ORP Kaplice je nutno dodat, že od demografické struktury Jihočeského kraje se výrazněji odlišuje pohraniční okres Český Krumlov (SO ORP Kaplice, SO ORP Český Krumlov) s pestřejším národnostním složením. Je zde mladší věková struktura, nejvyšší hodnoty porodnosti, relativně nízká úmrtnost.

Z pohledu zabezpečení vlastních budoucí generací je pokles počtu dětí stejně nebezpečný jako dramatický nárůst starých občanů, kteří budou velmi pravděpodobně při posuzování střední délky života okolo 78 let a hranici odchodu do důchodu 65 let okolo roku 2020 užívat svého důchodu v průměru 12 až 15 let.

7.6. Ostatní vnější vlivy populačního vývoje SO ORP Kaplice

Demografický vývoj, ze statistiky Českého statistického úřadu, v ORP Kaplice odpovídá celorepublikovým tendencím. Na počátku 90. let se počet uzavřených sňatků pohyboval ještě nad hranicí 200, později vedlo společenské a ekonomické klima k poklesu zájmu o zakládání rodin a k výraznému snížení počtu uzavřených sňatků. Pokles sňatečnosti se stal jednou z výrazných charakteristik populačního vývoje po roce 1989. V roce 2004 došlo k určitému zvýšení zájmu o manželství a bylo uzavřeno o 20% sňatků více než v roce předchozím, a však za rok 2009 bylo v ORP Kaplice uzavřeno sňatků pouze 89. Pokles zájmu o manželství se týká především svobodných osob, které uzavírají první sňatek. Počet sňatků vyššího pořadí uzavíraných rozvedenými či ovdovělými osobami zůstává na přibližně stejné úrovni, ale právě vzhledem k poklesu počtu svobodných snoubenců se zvyšuje podíl rozvedených a ovdovělých ženichů a nevěst. Mladí svobodní lidé odkládají sňatek do pozdějšího věku.

Rozvodovost, v ORP Kaplice, si udržela i v 90. letech vzestupnou tendenci. Rozvod stále zůstává uznávaným řešením manželských neshod a ani po určitém zpřísnění legislativy rozvodovost neklesá. Výrazný nárůst počtu rozvodů lze sledovat zejména od roku 1994. Po přechodném snížení v letech 1998 a 1999 v souvislosti s přijetím nového zákona docházelo opět ke zvyšování až na úroveň poloviny 90. let. Zatím co například v roce 1998 bylo rozvodů 53, v roce 2003 už jich bylo 56 a v roce 2009 již 66. Rozvodovost nabývá

zásadního rozměru a stává se velmi negativním sociálním a ekonomickým jevem ve společnosti.

Vývojové tendence ve sňatečnosti a rozvodovosti v 90. letech se odrazily i ve struktuře obyvatelstva podle stavu, jak vyplývá z údajů Českého statistického úřadu. V roce 2001 byli v obyvatelstvu starším 15 let více zastoupeni svobodní muži i ženy než v roce 1991, rovněž podíl rozvedených osob se zvýšil. Zatímco v roce 1991 bylo ve věkové kategorii 15 – 19 let již 8 % žen vdaných, v roce 2001 byl tento podíl desetkrát menší a tento snižující se stav přetrval až do dnes. Podobný vývoj byl i u vdaných žen ve věku 24 – 24 let či 25 – 29 let.
U indexu **potratovosti**, který vyjadřuje počty potratů připadající na každých sto živě narozených dětí, se všechny SO Jihočeského kraje nacházejí mezi hodnotou od 30 – 50%. Nejsou to sice malá čísla, ale za alarmující sociální znak je můžeme pokládat v momentě překročení hranice 70%. ORP Kaplice u indexu potratovosti vykazuje průměrnou váhu 45,9%, a však. hodnoty pod 50% nejsou zásadním problémem sociálního a ekonomického rozvoje regionů.

Hodnotit **náboženské vyznání** na úrovni SO Jihočeského kraje, je pro českou společnost spíš záležitostí statistického významu. Česká republika vykazuje jednu z nejnižších hodnot podílů věřících na celkovém obyvatelstvu na světě a to přes 31%. Obyvatelstva bez vyznání je tedy už téměř 70%. Stejné hodnoty vykazuje i ORP Kaplice, kde 70% bez vyznání a zbytek je rozmělněn v církvi římsko-katolické, evangelistické, čsl. husitské a ostatní.

Česká republika je státem **národnostně homogenním**. Je to typ, ve kterém ani jedna z menšin nedosahuje 10% podílů na celkovém obyvatelstvu nebo případně alespoň dvě menšiny s vahou nad 5%. A současně většinová národnost neklesá svoji relativní váhou na počtu obyvatel pod 90%. Protože se zahraniční migrace na území našeho státu začínají výrazněji projevovat až od roku 2003, nebylo zastoupení jiných národností za posledních více než 50 let nijak významné. ORP Kaplice se potýká se zahraniční migrací velmi mnoho. Naše příhraniční lokalita, výstavba továren se zahraniční (Rakouskou či Německou) účastí, nabídka práce, možnost ubytování, jsou velmi lákavou nabídkou pro zahraniční pracující. Obce profitují z levnější pracovní síly, dochází k ekonomické efektivnosti práce. Na druhé straně se objevuje značná nespokojenost místních obyvatel vůči cizincům (zvýšení kriminality, diskriminace, neuplatnění na trhu práce atd.). Nejčastější podíl cizinců je ze zemí Ukrajiny (0,4% z celkového počtu obyvatel ORP Kaplice), Slovenska (0,4%), Polska (0,3%), Vietnamu (0,3%), Moldavska (0,2%), Ruské federace (0,1%) či Srbska a Černé Hory (0,1%). Údaje jsou značně zkreslené, nelze přesně vyčíslit, kolik na území ORP Kaplice žije cizinců. I celorepublikové odhady vypovídají o tom, že na území ČR žijí tisíce cizinců nelegálně, o

čemž vypovídá např. i to, že v roce 2007 zaznamenalo Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie MV ČR 7 549 případů nelegální migrace cizinců. Nedovoleným způsobem překročilo státní hranici 2 837 cizinců, u 4 712 osob bylo zjištěno porušování pobytového režimu (»další informace týkající se nelegální migrace cizinců v ČR viz. grafy níže). Nicméně vzhledem ke změnám vah celkového přírůstku ve prospěch migračních vlivů nelze dnes jasně předvídat změny i v národnostním složení obyvatel Česka.

Grafy: 4-6

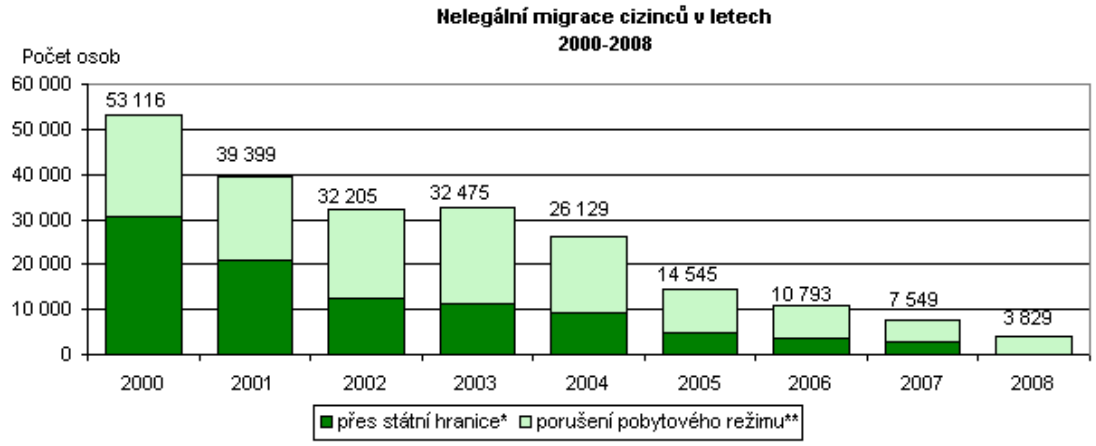

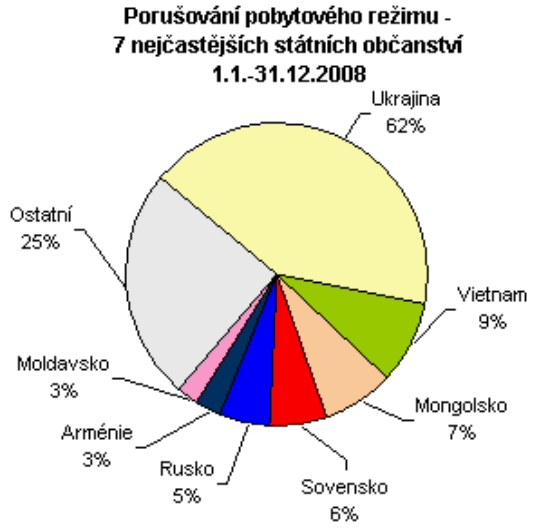

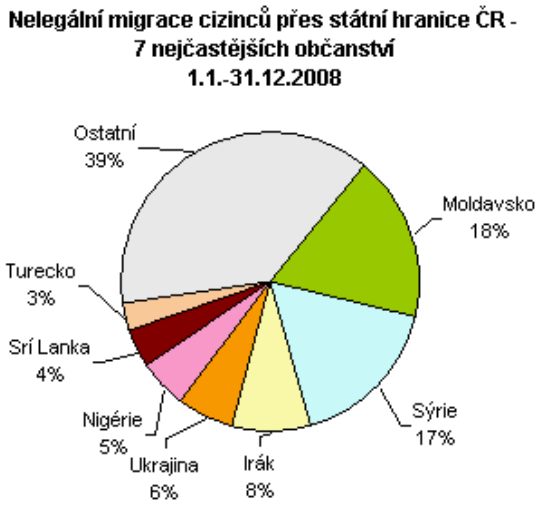

Protože žijeme ve vzdělanostní společnosti, je váha **vzdělanostní struktury obyvatel** nejen pozorně sledovanou veličinou, ale také významným ukazatelem vyspělosti a všestranné rozvinutosti regionů.

Ze srovnání výsledků "Výběrového šetření pracovních sil" v letech 1993 až 2008 vyplývá, že v roce 1993 mělo 27,6% z obyvatelstva staršího 15 let pouze základní vzdělání, a však postupem let se tento podíl snižoval až na 18,7% v zjištěných roce 2008. Tento vývoj byl

ve prospěch osob vyučených, se středním vzděláním s maturitou a absolventů vyšších škol, kde byla situace úplně opačná.

Největší nárůst byl zaznamenán u osob se středním vzděláním s maturitou, kde se podíl zvýšil o celých 8,0 procentního bodu a v roce 2008 představovali absolventi středních škol s maturitou 30,3 % obyvatel starších 15 let. Už méně výrazné to bylo u osob s vysokoškolským vzděláním, kde se tento zvýšil pouze o 3,9 procentního bodu a v roce 2008 představovali absolventi vysokých škol 11,7 % obyvatel starších 15 let. Vyšší je přitom nárůst podílu osob s vyšším než základním vzděláním u žen, což je vedle většího zájmu nastupujících generací žen o studium ovlivněno i vymíráním generací z počátku 20. století, kdy bylo další vzdělání u žen méně časté.

Trvalý růst počtu mladých absolventů jak středních škol bez maturity, tak s maturitou a absolventů vysokých škol se projevil ve vyšší vzdělanosti nejmladších absolventů škol v porovnání s osobami vyššího věku. Například ve věkové skupině 20 – 24 let tvořily ke dni sčítání v roce 2001 osoby s nejvyšším ukončeným vzděláním základním jen 7,3 %, s učilištěm či školou bez maturity 36,4 %, se školou či učilištěm s maturitou 51,3 %. Naproti tomu ve věkové kategorii 65 let a více byl podíl osob jen se základním vzděláním 44,9 %, se vzděláním bez maturity 34,3 % a s maturitou 14,7 %.

Z územního pohledu se projevují velké rozdíly ve vzdělanosti obyvatel mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností. V roce 2001 byl nejvyšší podíl osob jen se základním vzděláním ve správním obvodu Dačice (29,6 %), Trhové Sviny (29,4 %), Český Krumlov (27,5 %) a Kaplice (26,5 %). Nejnižší pak ve správním obvodu České Budějovice (19,6 %), Písek a Tábor (shodně 21,9 %). Střední vzdělání bez maturity (včetně učilišť) patřilo k nejrozšířenějším ve všech správních obvodech. Nejvyšší podíl osob se vzděláním středním s maturitou a s vysokoškolským byl ve správních obvodech České Budějovice, Písek a Tábor.

7.7. Závěr

Okruh problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci je dán vyhláškou č. 500/2006

„o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti“.

Územně analytické podklady mají obsahovat především podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ), které zahrnují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

Součástí RURÚ je vyhodnocení udržitelného rozvoje území s uvedením jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Z něj je v této práci rozbor a výstup ve formě SWOT analýzy (tabulka č. 5) zaměřen na sociodemografické podmínky.

7.8. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- **významný populační vývoj »** ORP Kaplice je v posledních letech jedním z nejlépe populačně se vyvíjejících správních obvodů v kraji a i v hodnotách stáří, migrace a vitality se drží v kladných hodnotách. - **nejmladší věkový průměr »** ORP Kaplice patří z hlediska věkového průměru k nejmladším a má nejnižší index stáří (74,0 %) ze všech SO ORP Jihočeského kraje. - **výhodná geopolitická poloha »** ORP Kaplice je součástí dnes již politicky i ekonomicky otevřeného prostoru střední Evropy s délkou společné hranice se sousedním státem Rakouskem. Výhodou je společné členství států v EU. - **migrace cizinců »** ORP Kaplice má vyšší migrační trend, pohybuje se v hodnotě okolo 3 promile. Přistěhovalí z ciziny do ORP Kaplice pocházejí především ze Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu, Moldavské republiky a dalších evropských i mimoevropských států. Příhraniční lokalita, výstavba továren se zahraniční (Rakouskou či Německou) účastí, nabídka práce, možnost ubytování, jsou velmi lákavou nabídkou	- **roztříštěná sídelní struktura »** Velký počet nejmenších obcí a osad s počtem obyvatel menším než 200 a současně jejich velká populační váha. Tyto populačně velmi malé obce, osady nemají dostatečný celkový potenciál nejen k růstu, ale ani ke stabilizaci současného stavu ve všech oblastech rozvoje obce. - **nízká hustota obyvatel »** Dlouhá léta mělo Českokrumlovsko nejnižší hustotu zalidnění v celé republice, v posledních letech se průměrná lidnatost však díky vysokému přirozenému přírůstku zvýšila na dnešních 38,2 obyv./1 km², ale i tak je Českokrumlovsko stále druhým nejřidčeji zalidněným okresem po SO Prachatice. ORP Kaplice má hustotu zalidnění 40,7 obyv./1 km². - **nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů »** Dosažené vysokoškolského stupně vzdělání zvyšuje uplatnění občanů na trhu práce a snižuje četnost asociálních projevů, zejména pak kriminálních deliktů. ORP Kaplice má méně kvalifikované pracovní síly, zvl. ve speciálních oborech cestovní ruch a obchod.

pro zahraniční pracující. Obce profitují z levnější pracovní síly, dochází k ekonomické efektivnosti práce.	
Příležitosti	Hrozby
- **pozvolna rostoucí počet obyvatel »** Významný přírůstek počtu obyvatel v oblasti byl v letech 1950 – 1961 především vlivem doosídlování pohraničních území ORP Kaplice. Od počátku 70.let se počet obyvatel neustále zvyšoval, a to jak přirozenou měnou, tak stěhováním. - **nízký stupeň urbanizace »** Dlouhodobě populačně nejziskovějšími SO ORP Jihočeského kraje jsou Kaplice, Týn nad Vltavou a Bosňany. Ty leží v pásmu do 45 km od centra Českých Budějovic. To je z velké části důsledkem procesů suburbanizace a desurbanizace. - **otevření schengenského prostoru** (migrace). - **efektivnější využití kvalifikačního potenciálu ORP Kaplice.**	- **roztříštěná sídlení struktura a nízká hustota obyvatelstva ORP Kaplice** (přináší to obtížnější situaci při zlepšení technické vybavenosti území, dopravní obslužnosti, soustavy školských a zdravotních zařízení apod.). - **snižování počtu narozených dětí »** Vývoj přirozené měny obyvatelstva je v posledních letech velmi příznivý, neboť počet narozených nadále převažuje nad počtem zemřelých. Opačný stav by byl velkým ohrožením. - **stárnutí obyvatelstva SO ORP Kaplice a rostoucí podíl osob ve věku 65 a více let »** V současné době ORP Kaplice má velmi nízký věkový průměr k nejmladším a má nejnižší index stáří ze všech SO ORP Jihočeského kraje. Zvýšení počtu seniorů by byl závažným sociálním a ekonomickým problémem.

8. BYDLENÍ

Bydlení v SO ORP Kaplice se v posledních letech zlepšuje. Počet bytů, jež mají obce ve svém vlastnictví se sice spíše snižuje, což je patrné z níže uvedené tabulky (tab. č.39), příkladem toho je např. i město Kaplice, kde byla v posledních 7 letech téměř polovina bytového fondu ve vlastnictví Města Kaplice převedena do osobního vlastnictví občanům v rámci privatizace bytů, a však díky tomu jsou staré byty novými vlastníky postupně rekonstruovány, což vede ke zvyšování standartu bydlení.

V době privatizace v Kaplici také došlo k realizaci výstavby nových bytů se státní dotací, domu chráněného bydlení (pro potřeby osob, které mají zvláštní potřeby v oblasti bydlení z důvodů zdravotních či z důvodu pokročilého věku), bytů pro příjmově vymezené osoby a bezbarierových bytů pro tělesně postižené.

Navíc zde byl před 2 lety zahájen provoz ubytovny s kapacitou 13-ti lůžek, která je určena pro ubytování občanů města Kaplice, u kterých je vázána výpověď z nájmu bytu na přidělení náhradního ubytování eventuálně přístřeší soudním rozhodnutím. Tato ubytovna je ale určena i pro obyvatele, kteří se dočasně ocitli bez domova a v neposlední řadě občanům, kterým je nutné neprodleně zajistit umístění z hlediska sociálního. Na začátku letošního roku, tedy roku 2010, byl zahájen provoz další ubytovny s kapacitou 29-ti lůžek, pro kterou jsou nastaveny stejné podmínky, jako u ubytovny výše zmiňované.

Tab. č. 39: Počet bytů v ORP Kaplice ve vlastnictví obcí

Obec	Počet bytů ve vlastnictví obce k 31.5.2008	Počet bytů ve vlastnictví obce k 30.9.2010
Benešov nad Černou	93	76
Besednice	34	34
Bujanov	13	9
Dolní Dvořiště	55	63
Horní Dvořiště	15	14
Kaplice	336	326
Malonty	77	78
Netřebice	2	2
Omlenice	4	4
Pohorská Ves	5	8
Rožmitál na Šumavě	50	41
Soběnov	1	1
Střítěž	8	8
Velešín	160	160
Zvíkov	-	-

8.1.Bytová výstavba

V posledních letech se výstavba nových bytů a domů v ORP Kaplice situovala spíše do okolních obcí či osad a to především díky příznivějším cenám za stavební parcely. Jak vyplývá i z níže uvedené tabulky (tab. č. 40), nejvíce se staví například v obci Malonty, kde začaly velká výstavba zhruba před dvěma lety. Ale i v Kaplici či ve Velešíně se v současné době rozjíždí v několika větších lokalitách výstavba rodinných domů.

Tab. č. 40: Počet dokončených bytů v ORP Kaplice (rok 2009)

Obec		Počet dokončených bytů	Počet dokončených bytů v RD
SO ORP Kaplice		36	33
obec	Benešov nad Černou	3	3
	Besednice	3	3
	Bujanov	-	-
	Dolní Dvořiště	3	3
	Horní Dvořiště	-	-
	Kaplice	5	5
	Malonty	13	12
	Netřebice	-	-
	Omlenice	4	4
	Pohorská Ves	3	3
	Rožmitál na Šumavě	-	-
	Soběnov	-	-
	Střítež	-	-
	Velešín	2	-
	Zvíkov	-	-

V Kaplici byla zhruba před rokem také dokončena výstavba atraktivních bytů v moderním bytovém komplexu „ Na Skalce “.

Vybavenost obyvatelstva bytovým fondem se tedy postupně dále zlepšuje a zvyšuje se rovněž kvalita bydlení. Zlepšování bytové situace je dáno vlivem rostoucí nové výstavby jak rodinných domů, tak bytů do osobního vlastnictví. Nejvíce patrné je to vidět na počtu dokončených bytů v SO ORP Kaplice, jejichž počet se v roce 2008 vyšplhal na 47, oproti 12 postavených v roce 2006. Důvodů tohoto pozitivního vývoje je více, nejvýraznějším je však rozvoj hypotečního úvěrování včetně příznivých úrokových sazeb, které zvýšily dostupnost vlastnického bydlení.

V opačném případě omezenou možnost získat samostatné bydlení mají domácnosti s nižšími příjmy. Podstatou problému je především malá finanční dostupnost bydlení, zhoršená v některých, zvláště atraktivních lokalitách i faktickým nedostatkem bytů.

V souvislosti s procesem objektivizace cen v oblasti bydlení se zvyšuje zátěž domácností výdaji na nájemné, služby apod. Problém se týká především nízkopříjmových domácností.

8.2. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- bytová výstavba především v okolních obcích - dochází k rozvoji výstavby bytů do osobního vlastnictví - roste technická vybavenost bytového fondu - zvyšuje se kvalita bydlení	- nízká úroveň bytové výstavby - vysoké ceny pozemků určených k výstavbě
Příležitosti	**Hrozby**
- zlepšení obytné atraktivity obce - zvyšování pracovních možností v důsledku větší bytové výstavby	- stěhování obyvatel do okolních obcí z důvodu nedostatku stavebních parcel

9. REKREACE A CESTOVNÍ RUCH

SO ORP Kaplice je díky své poloze a spoustě jak přírodních, tak historických hodnot pro turisty dosti vyhledávaným místem.

Městem Kaplice turisti, dá se říct, spíše jen projíždí a zastaví se zde většinou jen za účelem nákupu či přespání. Nicméně i samotná Kaplice má co nabídnout, a to ať už jde třeba o sportovní vyžití nebo o historické stavby. Může se pyšnit několika památkovými objekty, jako je např. kostel sv. Petra a Pavla, kostel sv. Floriána či kaple sv. Josefa a sv. Barbory. Okolní obce však takovýchto historických staveb nabízejí mnohem víc. Za zmínku rozhodně stojí třeba zřícenina hradu Pořešín, rozkládající se kousek od osady Pořešín nebo kostel Panny Marie v Cetvinách či kostel sv. Jiljí v Dolním Dvořišti, který je skvostem jihočeské pozdní gotiky. Další historickou památkou jsou například zbytky koněspřežné dráhy ve Velešíně a muzeum koněspřežky v Bujanově.

Současná Kaplice a okolí se staly příjemným domovem pro své obyvatele i přitažlivým místem pro české a zahraniční návštěvníky, kteří mají možnost ubytování nejen v místních hotelech (Hotel Zlatý Kříž, Hotel Zámeček) a penzionech (Penzion na Horské, Penzion Bar – restaurant), ale i ubytování v soukromí. V okolí jsou to pak např. Penzion Lesovna Žofín, Penzion Přehrada, Penzion-restaurant „U Koňské dráhy“ a mnoho dalších.

Penzion Lesovna Žofín byl otevřen v roce 2007 po rozsáhlé rekonstrukci hospodářských stavení v areálu bývalého loveckého zámečku leží nedaleko od naší nejstarší přírodní rezervace Žofínský prales. V jeho okolí se naskýtá spousta možností rekreačního i sportovního vyžití, ať už jde o pěší turistiku nebo cykloturistiku. Stejně tak je to i u jiných penzionů nacházejících se v SO ORP Kaplice.

V současné době probíhá v Kaplici rekonstrukce bývalého pivovaru na turisticko společenské centrum, čímž dojde ke zvýšení kapacity ubytovacích míst v daném místě.

V širším okolí Kaplice je jak pro turisty, tak pro místní obyvatele mnoho zajímavých míst. Jedním z nejvýznamnějších, je okresní město Český Krumlov, ležící cca 20 km od Kaplice, které především díky svému historickému jádru ročně navštěvují tisíce turistů. Dalším turisty nejnavštěvovanějším místem je Lipenská přehrada (vzdálená cca 35 km od Kaplice) a její široké okolí, které nabízí celou škálu možných aktivit, od rekreace, přes pěší turistiku či cykloturistiku, až po provozování zimních sportů v zimním období.

9.1. Sportovní a rekreační infrastruktura

Z pohledu rozvoje města Kaplice a Velešín jsou nejdůležitější částí cestovního ruchu sportovní a rekreační atraktivity, které mají potenciál být hlavním důvodem návštěvy regionu.

Patří mezi ně např. tenisové kurty, sportovní haly, fotbalové stadiony, koupaliště a další.

9.1.1. Zimní lyžařská střediska

Co se týče zimních sportů, konkrétně lyžování, je v OS ORP Kaplice pouze jeden krátký lyžařský vlek nacházívá se v osadě Jaroměř vzdálené cca 6 km od Kaplice. V určitých lokalitách správního obvodu ORP Kaplice se ale nabízí přímo ideální podmínky pro běžkaře.

Turisty hodně vyhledávaný je Skiareál Lipno, který leží cca 35 km od Kaplice. Tento areál je znám pod dřívějším názvem *Kramolín* je nové moderní lyžařské středisko, především zaměřené na rodiny s dětmi a začínající až pokročilé lyžaře. V současné době patří k 10-ti nejkvalitnějším lyžařským areálům v České republice. Z dlouhodobého hlediska patří zároveň mezi nejlepší lyžařská střediska pro rodiny s dětmi. Zdejší svahy výborně vyhovují potřebám začínajících lyžařů – dětí i dospělých. Tento areál leží u Lipenské přehrady a to v zimních měsících nabízí další možnosti sportovního vyžití, jako je např. bruslení. Bruslení na zamrzlé hladině Lipenského jezera patří k nejoblíbenějším zimním aktivitám, která přitahuje tisíce návštěvníků z celé České republiky, ale i zahraničí. Lipenské jezero je naší největší vodní plochou a pravidelně zamrzá od prosince do března. Jakmile dosáhne led bezpečné tloušťky, je mezi obcemi Lipno nad Vltavou a Frymburk pravidelně upravována nejlepší bruslařská dráha v České republice, která měří téměř 11 km.

Další možností lyžařského vyžití je krátký lyžařský vlek a dobrý běžecký terén ve Věžovaté Pláni na Českokrumlovsku (cca 9 km od Kaplice).

9.1.2.Vodácká turistika

Co se týče vodních sportů a aktivit s tím spojených, je velmi rozvinutá sportovní plavba na Vltavě mezi Vyšším Brodem a Českými Budějovicemi.

9.1.3.Pěší turistika

Také pěší turistika je ve správním obvodu ORP Kaplice velice rozšířená a to díky tomu, že má dané území co nabídnout. Asi 5 km od Kaplice, severně po řece Malši, se na skalním ostrohu nalézá zřícenina hradu Pořešín, o které již byla řeč. K tomuto kdysi mohutnému hradu vedou od Kaplice dvě cesty. Lze zvolit pohodlnější přes Žďár, Pořešínec a Pořešín, kde naleznete při návsi odbočku na zeleně značenou turistickou trasu (možné s koly i autem téměř k hradu) nebo dobrodružnou stezku místy až strmými břehy podél řeky Malše, od rozcestníku na autobusovém nádraží, případně od městského parku v Kaplici k němu vede modrá turistická značka.

Jižně podél řeky Malše cca 7 km od Kaplice, se nalézá zřícenina Louzek (» bývalý strážní hrádek Louzek), ke které vede opět jedna z turistických tras, modře značená, vedoucí od autobusového nádraží v Kaplici přes Zámeček Schrötter, podél pravého břehu řeky Malše nebo autem po silnici I. třídy (E55) a pěšky od obce Zdíky po žluté značce.

Východně od Kaplice v oblasti Slepičích hor leží další ze zřícenin a to konkrétně zřícenina hradu Sokolčí, doloženého ve 14. století. Nevelký hrad se skrývá na skalnaté ostrožně vysoko nad říčkou Černou. Pod zříceninou Sokolčí se nachází lezecká skála (žulová stěna pro spárové a stěnové lezení, 20 m vysoká, 70 m široká).

9.1.4.Cykloturistika

Kaplice a okolí je i ideálním místem pro cykloturistiku. Krajina je sice kopcovitá, tudíž náročnější, nicméně má co nabídnout. Po některých trasách je možnost shlédnout několik historických a kulturních památek jako je např. trasa:

- **Kaplice - Malonty - Bělá - Janova Ves - Cetviny - Svatý Kámen - Rychnov nad Malší - Ještkov - zámeček Schrötter - Kaplice (45 km)**

Zajímavosti na trase:
zámeček Schroetter (3,5 km) - bývalá továrna na nitě, po válce zbořena, zůstala pouze stavba připomínající malý zámeček.

Rychnov nad Malší (7 km) - v obci je možno spatřit kostel sv. Ondřeje vybudovaný poč. 16. stol. na původních zdech (první zmínka o kostelu z roku 1363).

Svatý Kámen (12,5 km) - poutní kostel a klášter Panny Marie Sněžné založený roku 1653. V současnosti je nově zrekonstruován.

osada Tichá (15,5 km) - v osadě se nacházejí pozůstatky tvrze ze 14. století.

Cetviny **(19,5 km)** - první písemná zmínka o obci pochází z roku 1325, v roce 1952 obec zanikla. Zachoval se pouze kostel Panny Marie, v současnosti zrekonstruován.

- Kaplice - Omlenice - Bujanov - Rožmitál na Šumavě - Metlice - Rožmberk - Dolní Dvořiště - Rychnov nad Malší - Kaplice (52 km)

- Kaplice - Benešov nad Černou - Černé Údolí - Dobrá Voda - Horní Stropnice - Rychnov u Nových Hradů - Benešov nad Černou - Kaplice (59 km)

- Kaplice - Pořešínec - Besednice - Svatý Jan nad Malší - Římov - Velešín - Dlouhá - Kaplice (38 km)

- Kaplice - Benešov nad Černou - Rychnov u Nových Hradů - Žumberk - Trhové Sviny - Besednice - Kaplice (58 km)

9.2. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- výhodná poloha při rakouské hranici - dobrá dopravní dostupnost - dobré životní prostředí města a jeho okolí	- nedostatečná kapacita a kvalita ubytovacích zařízení cestovního ruchu - malá výtěžnost prostředků z cestovního ruchu - nevyhovující nabídka kulturních akcí
Příležitosti	**Hrozby**
- zkvalitňování ubytovacích služeb - rozvoj vodácké turistiky - zpracování koncepce cyklodopravy - budování nových cyklostezek	- snížená kvalita nabízených služeb cestovního ruchu

10 HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

10.1. Ekonomický rozvoj

Pro vyhodnocení ekonomického rozvoje ORP Kaplice není tento územně samosprávní celek dostatečně velký, abychom se mohli opírat o důvěryhodné statistiky. Z tohoto důvodu je velká část ukazatelů ekonomického rozvoje vztažena k Jihočeskému kraji a jen část k ORP Kaplice.

Hodnocení je provedeno pomocí indikátorů hrubý domácí produkt (HDP), hrubá přidaná hodnota (HPH), tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), čistý disponibilní důchod obyvatelstva (ČDDO) a z poměrných ukazatelů z nich odvozených.

Hrubý domácí produkt Jihočeského kraje v roce 2008 191 115 mil. Kč, což činí na jednoho obyvcatele 307 454 Kč. Ve srovnání s celou ČR (100 %) je Jihočeský kraj na úrovni 86,9 %.

Ekonomickou výkonnost Jihočeského kraje vyjadřujeme odvětvovými podíly hrubé přidané hodnoty. Odvětví **primárního sektoru zemědělství, lesní hospodářství a rybolov vykazují podíl 4,8%.** I přes nízký podíl primární sféry v Jihočeském kraji docházelo v letech k poměrně značnému procentuálnímu poklesu. Dobývání nerostných surovin nemá pro ekonomiku kraje zásadní význam, podíl tohoto odvětví se pohybuje stále okolo 0,5%.

Nejvýznamnějším odvětvím v kraji je zpracovatelský průmysl, který se podílí na hrubé přidané hodnotě kraje téměř 27%. Toto odvětví, v ČR se rozvíjející v rámci průmyslu nejrychleji, osciluje na celkové hodnotě kraje stále okolo 27%, je však možno sledovat mírný pokles. Tento vývoj neodpovídá trendům v ČR. V této oblasti je Jihočeský kraj zaměřen především na výrobu dopravních prostředků; zpracování dřeva, výroba dřevař. výrobků; výroba vlákniny a papíru; výroba základních kovů a kovodělných výrobků, výroba potravin a nápojů.

Důležitým odvětvím pro ekonomiku kraje je výroba a rozvod elektřiny, tepla, vody, zaujímají čtvrté místo v ekonomické struktuře kraje podle odvětví a dosahuje v roce 2007 10,1 %. Podíl stavebnictví kolísá okolo 7%, přičemž od roku 2004 lze vysledovat mírné zpomalení tempa rozvoje.

Podíl ostatních odvětví, která můžeme zahrnout pod pojmem terciární sféra činí 51%. V rámci terciární sféry zaujímají více než 10% celkové hodnoty za kraj odvětví:

- obchodu, spotřebního zboží
- dopravy, skladování, pošty a telekomunikací

U obou je však registrováno mírné snížení jejich podílu na celkové struktuře.

Za významnou oblast ekonomiky kraje je považováno odvětví cestovního ruchu. Zachovalé životní prostředí s velkým množstvím lesů, vodních ploch a z mnoha kulturním památkami je využíváno turisty jak z ČR tak i ze zahraničí. Tento kraj patří i k nejnavštěvovanějším krajům v ČR. Nicméně na **hrubé přidané hodnotě se odvětví stravování a pohostinství podílí jen necelými dvěma procenty**, což je určité zjednodušení v měření ekonomické výkonnosti cestovního ruchu. Problematické je především celoroční využití ubytovacích kapacit a úroveň poskytovaných služeb pro náročného zákazníka.

Významným ukazatelem charakterizujícím v podstatě vývoj pořízení investic je „**Tvorba hrubého fixního kapitálu**“. V roce 2007 činila jeho hodnota více než 37,69 mld. Kč, což činí na 1 obyvatele 59 695 Kč a ve srovnání s celou ČR (100 %) 69,2 %. S ohledem na logické kolísání tohoto ukazatele v jednotlivých letech je možné konstatovat, že jeho podíl odpovídá zhruba podílu kraje na hodnotě HDP za ČR.

Čistý disponibilní důchod domácnosti činil v roce 2008 111,45 mld. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele činil 175 619 Kč. Ukazatel ČDDO v kraji je na úrovni 96,6 % hodnoty za ČR (100 %).

Pro hodnocení úrovně ekonomiky má zásadní význam tempo růstu produktivity práce. Z hrubé přidané hodnoty za odvětví OKEČ, kde takový propočet má význam (odvětví A- F) ukazují, že produktivita práce stoupla ve všech odvětvích vyjma odvětví dobývání nerostných surovin. Toto odvětví je však co do hodnoty hrubé přidané hodnoty i co do počtu pracovníků nejmenší v kraji a nemůže průměrem nějak ovlivnit celkové výsledky. Nejvíce se zvýšila produktivita práce u odvětví stavebnictví. Mírně klesl počet pracovníků (to je u poměrných ukazatelů vždy významné, protože snížení hodnoty jmenovatele vždy velmi ovlivní celkový výsledek), došlo i k značnému nárůstu hrubé přidané hodnoty. Je však třeba zdůraznit, že v hodnotě čitatele hrají významnou roli cenové změny; ceny všech vstupů kromě ceny práce výrazně stouply; to platí samozřejmě pro všechna odvětví. **Odvětvím s nejvyšším růstem produktivity je „Výroba a rozvod elektřiny“, což souvisí převším s lokalizaci elektrárny Temelín.**

Důležitým faktorem ekonomického rozvoje je stále vzdělanost.

Samotnou vzdělanostní strukturu obyvatelstva v Jihočeském kraji ve srovnání s průměrem ČR i jednotlivými kraji je možno charakterizovat jako lepší průměr. Podíl vysokoškolsky vzdělaných občanů je v % hodnocení druhý nejlepší po Praze, podíl středoškoláků s maturitou je jen mírně pod průměrem ČR, stejně jako podíl středoškoláků bez maturity a podíl osob se základním vzděláním. Tempa růstu v podílu vysokoškoláků jsou jedny z nejlepších v rámci všech krajů ČR; v Jihočeském kraji studuje na vysokých školách

23,2% z populačních ročníků 19-26 let. Tento podíl odpovídá zhruba hodnotě, kterých dosahuje většina krajů..

10.2.Zaměstnanost a nezaměstnanost

Problematika zaměstnanosti a nezaměstnanosti patří k nejvýznamnějším v rámci ČR i EU. Tyto indikátory mají navíc výrazný regionální charakter a jejich průměrování má jen omezenou vypovídající schopnost.

Problematika zaměstnanosti v Jihočeském kraji je kvantitativně rozpracována i do jednotlivých ORP dle výsledku sčítání v r. 2001. Na první pohled je patrná odlišnost v zastoupení primárního sektoru v ORP. Z celkového počtu 17 ORP má podíl primárního sektoru menší než 10% jen 6 ORP. Nejvyšších hodnot dosahuje podíl zaměstnaných v průmyslu, rozdíly mezi ORP jsou největší mezi ostatními odvětvími, nejmenší podíl zaměstnaných v průmyslu je v ORP České Budějovice (31,5%), nejvyšší v ORP Kaplice a Blatné, více než 45%. Nejvíce pracovníků ve stavebnictví (podíl ze všech v ORP) je v ORP Soběslav a Týn nad Vltavou (více než 15%), nejméně v ORP Dačice (jediný méně než 10%). Vysoké rozdíly jsou v kumulovaných odvětvích školství, zdravotnictví a sociální činnosti (část odvětví terciární sféry, v ORP Kaplice, Soběslav, Trhové Sviny a Týn nad Vltavou je podíl zaměstnaných v těchto odvětvích menší než 10%).

Tab. č. 41: Vývoj ukazatelů míry ekonomické aktivity za jednotlivé ORP v roce 2001

ORP	míra ekonomické aktivity (v %)	míra zaměstnanosti (v %)	míra nezaměstnanosti (v %)
Blatná	72,88	67,68	7,13
České Budějovice	73,75	69,94	5,16
Český Krumlov	75,33	68,18	9,49
Dačice	71,20	65,73	7,67
Jindřichův Hradec	73,07	68,74	5,93
Kaplice	75,61	70,22	7,14
Milevsko	71,57	66,08	7,66
Písek	73,99	68,64	7,23
Prachatice	72,37	68,11	5,89
Soběslav	72,22	67,66	6,31
Strakonice	72,36	67,36	6,90
Tábor	73,62	69,26	5,92
Trhové Sviny	71,84	67,67	5,80
Třeboň	72,80	68,92	5,34
Týn nad Vltavou	75,34	71,07	5,66
Vimperk	70,50	66,20	6,10
Vodňany	72,43	67,22	7,19

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001

Pozn.: Míra ekonomické aktivity = ekonomicky aktivní obyvatelstvo/populace ve věku 15 až 64 let * 100

Míra zaměstnanosti = zaměstnaní / populace ve věku 15 až 64 let * 100

Míra nezaměstnanosti Nezaměstnaní / ekonomicky aktivní obyvatelstvo * 100

O nezaměstnanosti v rámci ORP vypovídají následující tabulky a grafy.

Tab. č. 42: ORP Kaplice

Mikroregion	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Kaplice – 1.1.2005	1 100	10 300	10,7%	252
Kaplice – 30.6.2005	928	10 300	9,0%	193
Kaplice – 31.12.2005	1 028	10 300	10,0%	157
Kaplice – 30.6.2006	840	10 300	8,2%	314
Kaplice – 31.12.2006	820	10 300	8,0%	258
Kaplice – 30.6.2007	552	10 300	5,4%	431
Kaplice – 31.12.2007	595	10 300	5,8%	411
Kaplice – 30.6.2008	517	10 300	5,0%	409
Kaplice – 31.12.2008	711	10 300	6,9%	176
Kaplice – 30.6.2009	1 013	10 300	9,8%	28
Kaplice – 31.12.2009	1 205	10 300	11,7%	51
Kaplice – 30.6.2010	1 016	10 300	9,9%	81

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem

Tab. č. 43: 1.1.2005

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	85	680	12,5%	156
Besednice	36	432	8,3%	0
Bujanov	51	302	16,9%	45
Dolní Dvořiště	99	715	13,8%	5
Horní Dvořiště	55	280	19,6%	0
Kaplice	372	3 988	9,3%	26
Malonty	79	567	13,9%	1
Netřebice	16	243	6,6%	4
Omlenice	30	215	14,0%	0
Pohorská Ves	71	146	48,6%	1
Rožmitál na Šumavě	28	194	14,4%	0
Soběnov	11	155	7,1%	0
Střítež	13	183	7,1%	0
Velešín	152	2 177	7,0%	14
Zvíkov	2	23	8,7%	0

Tab. č. 44: 30.6.2005

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	64	680	9,4%	113
Besednice	25	432	5,8%	0
Bujanov	46	302	15,2%	20
Dolní Dvořiště	79	715	11,0%	2
Horní Dvořiště	37	280	13,2%	0
Kaplice	316	3 988	7,9%	42

Malonty	76	567	13,4%	3
Netřebice	15	243	6,2%	0
Omlenice	25	215	11,6%	0
Pohorská Ves	58	146	39,7%	1
Rožmitál na Šumavě	23	194	11,9%	1
Soběnov	6	155	3,9%	0
Střítež	14	183	7,7%	0
Velešín	142	2 177	6,5%	11
Zvíkov	2	23	8,7%	0

Tab. č. 45: 31.12.2005

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	75	680	11,0%	70
Besednice	37	432	8,6%	0
Bujanov	57	302	18,9%	23
Dolní Dvořiště	94	715	13,1%	0
Horní Dvořiště	34	280	12,1%	0
Kaplice	336	3 988	8,4%	52
Malonty	73	567	12,9%	0
Netřebice	20	243	8,2%	0
Omlenice	28	215	13,0%	0
Pohorská Ves	68	146	46,6%	1
Rožmitál na Šumavě	28	194	14,4%	0
Soběnov	11	155	7,1%	0
Střítež	14	183	7,7%	0
Velešín	149	2 177	6,8%	11
Zvíkov	4	23	17,4%	0

Tab. č. 46: 30.6.2006

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	63	680	9,3%	58
Besednice	27	432	6,3%	0
Bujanov	48	302	15,9%	91
Dolní Dvořiště	73	715	10,2%	32
Horní Dvořiště	30	280	10,7%	2
Kaplice	268	3 988	6,7%	101
Malonty	66	567	11,6%	2
Netřebice	17	243	7,0%	0
Omlenice	22	215	10,2%	0
Pohorská Ves	57	146	39,0%	0
Rožmitál na Šumavě	13	194	6,7%	0
Soběnov	2	155	1,3%	0
Střítež	12	183	6,6%	10
Velešín	138	2 177	6,3%	18
Zvíkov	4	23	17,4%	0

Tab. č. 47: 31.12.2006

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	55	680	8,1%	60
Besednice	29	432	6,7%	0
Bujanov	48	302	15,9%	27
Dolní Dvořiště	79	715	11,0%	20
Horní Dvořiště	35	280	12,5%	1
Kaplice	266	3 988	6,7%	119
Malonty	68	567	12,0%	0
Netřebice	17	243	7,0%	0
Omlenice	20	215	9,3%	0
Pohorská Ves	51	146	34,9%	0
Rožmitál na Šumavě	21	194	10,8%	0
Soběnov	10	155	6,5%	0
Střítež	8	183	4,4%	13
Velešín	112	2 177	5,1%	18
Zvíkov	1	23	4,3%	0

Tab. č. 48: 30.6.2007

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	40	680	5,9%	69
Besednice	18	432	4,2%	1
Bujanov	29	302	9,6%	42
Dolní Dvořiště	41	715	5,7%	27
Horní Dvořiště	29	280	10,4%	1
Kaplice	183	3 988	4,6%	239
Malonty	40	567	7,1%	2
Netřebice	13	243	5,3%	5
Omlenice	15	215	7,0%	0
Pohorská Ves	31	146	21,2%	1
Rožmitál na Šumavě	9	194	4,6%	2
Soběnov	5	155	3,2%	2
Střítež	9	183	4,9%	7
Velešín	90	2 177	4,1%	33
Zvíkov	0	23	0,0%	0

Tab. č. 49: 31.12.2007

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	37	680	5,4%	120
Besednice	17	432	3,9%	0
Bujanov	29	302	9,6%	68
Dolní Dvořiště	56	715	7,8%	13
Horní Dvořiště	18	280	6,4%	1

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Kaplice	202	3 988	5,1%	173
Malonty	52	567	9,2%	0
Netřebice	13	243	5,3%	2
Omlenice	22	215	10,2%	0
Pohorská Ves	25	146	17,1%	0
Rožmitál na Šumavě	11	194	5,7%	2
Soběnov	8	155	5,2%	0
Střítež	11	183	6,0%	11
Velešín	92	2 177	4,2%	21
Zvíkov	2	23	8,7%	0

Tab. č. 50: 30.6.2008

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	37	680	5,44	126
Besednice	20	432	4,63	0
Bujanov	33	302	10,93	35
Dolní Dvořiště	33	715	4,62	18
Horní Dvořiště	28	280	10,00	1
Kaplice	190	3988	4,76	181
Malonty	34	567	6,00	0
Netřebice	10	243	4,12	4
Omlenice	18	215	8,37	0
Pohorská Ves	26	146	17,81	0
Rožmitál na Šumavě	4	194	2,06	0
Soběnov	7	155	4,52	3
Střítež	8	183	4,37	11
Velešín	105	2177	4,82	30
Zvíkov	1	23	4,35	0

Tab. č. 51: 31.12.2008

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	46	680	6,8%	5
Besednice	22	432	5,1%	0
Bujanov	36	302	11,9%	52
Dolní Dvořiště	65	715	9,1%	9
Horní Dvořiště	26	280	9,3%	3
Kaplice	258	3 988	6,5%	88
Malonty	57	567	10,1%	0
Netřebice	11	243	4,5%	5
Omlenice	19	215	8,8%	0
Pohorská Ves	32	146	21,9%	0
Rožmitál na Šumavě	11	194	5,7%	0
Soběnov	10	155	6,5%	4
Střítež	7	183	3,8%	0
Velešín	110	2 177	5,1%	10

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Zvíkov	1	23	4,3%	0

Tab. č. 52: 30.6.2009

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	81	680	11,9%	6
Besednice	31	432	7,2%	1
Bujanov	38	302	12,6%	6
Dolní Dvořiště	86	715	12,0%	0
Horní Dvořiště	35	280	12,5%	0
Kaplice	353	3 988	8,9%	11
Malonty	69	567	12,2%	0
Netřebice	20	243	8,2%	0
Omlenice	31	215	14,4%	0
Pohorská Ves	42	146	28,8%	0
Rožmitál na Šumavě	19	194	9,8%	0
Soběnov	12	155	7,7%	0
Střítež	19	183	10,4%	0
Velešín	176	2 177	8,1%	4
Zvíkov	1	23	4,3%	0

Tab. č. 53: 31.12.2009

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	104	680	15,3%	5
Besednice	40	432	9,3%	0
Bujanov	52	302	17,2%	30
Dolní Dvořiště	115	715	16,1%	0
Horní Dvořiště	41	280	14,6%	1
Kaplice	385	3 988	9,7%	9
Malonty	92	567	16,2%	0
Netřebice	19	243	7,8%	0
Omlenice	51	215	23,7%	0
Pohorská Ves	47	146	32,2%	0
Rožmitál na Šumavě	35	194	18,0%	0
Soběnov	13	155	8,4%	1
Střítež	21	183	11,5%	0
Velešín	188	2 177	8,6%	5
Zvíkov	2	23	8,7%	0

Tab. č. 54: 30.6.2010

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Benešov nad Černou	80	680	11,8%	5
Besednice	37	432	8,6%	1
Bujanov	38	302	12,6%	22
Dolní Dvořiště	86	715	12,0%	9

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	Míra nezaměstnanosti	Volná místa
Horní Dvořiště	37	280	13,2%	1
Kaplice	332	3 988	8,3%	40
Malonty	62	567	10,9%	0
Netřebice	17	243	7,0%	0
Omlenice	52	215	24,2%	0
Pohorská Ves	41	146	28,1%	0
Rožmitál na Šumavě	22	194	11,3%	0
Soběnov	15	155	9,7%	0
Střítež	24	183	13,1%	0
Velešín	171	2 177	7,9%	3
Zvíkov	2	23	8,7%	0

Nezaměstnanost, alespoň od jisté míry je negativním jevem jak ve sféře ekonomické tak i ve sféře sociální. Je však v tržní ekonomice jevem, který nelze zcela ovlivnit. Krátkodobá nezaměstnanost není příliš nebezpečná. Velký problém však způsobuje nezaměstnanost dlouhodobá. Ukazuje se, že zřejmě řada nezaměstnaných déle jak 6 měsíců nachází již těžko zaměstnání a přechází do obtížnější skupiny dlouhodobě nezaměstnaných. Řešit nadále prioritně je třeba krátkodobě nezaměstnané do šesti měsíců.

V rámci problematiky nezaměstnanosti je třeba zkoumat i počet pracovních míst, které mohou být pro nezaměstnané k dispozici, vyjádřený ukazatelem počet uchazečů na jedno volné pracovní místo.

10.3.Mzdy

Mzdy do jisté míry vyjadřují cenu práce. Mzdy jsou významným ukazatelem ekonomickým, mzda je stále nejsrozumitelnějším ukazatelem sociálního postavení občanů. Rozbor mzdové situace je prostorově orientován na postavení Jihočeského kraje. Z nižších územních celků nejsou po roce 2001 validní údaje.

Průměrná hrubá měsíční mzda v Jihočeském kraji činila v 1. čtvrtletí roku 2010 19 589,- Kč. V rámci ČR, kde průměrná hrubá mzda činila 22 748,- Kč zaostává Jihočeský kraj proti průměru o 3 000,- Kč.

10.4. ORP Kaplice v rámci daňová výtěžnost obcí v Jihočeském kraji

V rámci Jihočeského kraje je pak daňová výtěžnost diferencována i mezi územními obvody, danými působností obcí s rozšířenou působností (celkem 17 obvodů ORP). Nejvyšší daňovou výtěžnost dosahuje ORP České Budějovice (113% průměrné úrovně kraje, což je zhruba na úrovni daňové výtěžnosti obcí v ČR bez Prahy), dále dosahují nadprůměrné úrovně obce v ORP Písek. Nejnižší úroveň je pak v obvodu ORP Vodňany (89% průměrné úrovně kraje). V postavení jednotlivých ORP z hlediska daňové výtěžnosti v kraji se tak projevuje

existence velkých měst (vzhledem k větším koeficientům při sdílení daní pro tato větší města).

Tab. č. 55:: Daňová výtěžnost obcí v obvodech obcí s rozšířenou působností v Jihočeském kraji v roce 2006

ORP	Obyv.	DP FO	DO PO*	DPH	DN	DV	DV/obyv.	Pořadí ORP
		mil.Kč	mil.Kč	Mil.Kč	mil.Kč	mil.Kč	tis.Kč/o.	
Blatná	13585	29,20	22,12	35,64	9,45	96,41	7,10	10
Č. Budějovice	149370	412,54	310,23	499,86	62,91	1285,54	8,61	1
Český Krumlov	40910	89,99	71,77	114,23	21,00	297,00	7,26	8
Dačice	20078	40,19	33,04	53,22	16,44	142,89	7,12	9
Jindř. Hradec	47435	100,05	83,45	135,92	27,45	346,86	7,31	7
Kaplice	19545	44,01	32,30	52,08	10,20	138,59	7,09	11
Milevsko	18987	49,78	31,11	50,74	11,83	143,46	7,56	3
Písek	51157	126,74	91,98	149,34	30,11	398,16	7,78	2
Prachatice	33786	69,15	58,06	93,72	17,46	238,39	7,06	12
Soběslav	22030	42,25	35,63	58,67	13,11	149,65	6,79	15
Strakonice	44800	102,60	78,78	127,88	26,99	336,26	7,51	5
Tábor	80137	180,24	145,36	235,03	42,53	603,16	7,53	4
Trhové Sviny	17688	32,90	28,89	47,14	10,92	119,85	6,78	16
Třeboň	25239	53,54	41,37	66,40	13,47	174,77	6,92	14
Týn nad Vltavou	13928	32,01	22,85	37,36	11,56	103,78	7,45	6
Vimperk	17684	38,88	28,98	46,88	8,23	122,97	6,95	13
Vodňany	11154	21,42	18,43	29,44	5,90	75,20	6,74	17
Jihoč. Kraj	**627513**	**1465,48**	**1134,36**	**1833,55**	**339,55**	**4772,94**	**7,61**	*

Zdroj: Bilance příjmů a výdajů obcí za rok 2006

Poznámky:

DP FO – daňová výtěžnost z daně z příjmů fyzických osob
*DP PO – daňová výtěžnost z daně z příjmů právnických osob (*bez daně placené obcemi)*
DPH – daňová výtěžnost z daně z přidané hodnoty
DN – daňová výtěžnost z daně z nemovitostí
DV – celková daňová výtěžnost
DV/ob. – daňová výtěžnost na obyvatele ORP

10.5.Uzavřenost a otevřenost obcí v rámci ORP Kaplice

Uzavřenost a otevřenost obcí v rámci ORP Kaplice je možné sledovat podle vyjížďky resp. dojížďky za prací nebo do škol. Dojížďka za službami není v české statistice sledována. Data jsou k dispozici pouze z pravidelných censů obyvatelstva. K analýze byla využita data z posledního Sčítání lidu, domů a bytů 2001 (1. 3. 2001) o dojížďce a vyjížďce za prací do/z obcí v rámci ORP Kaplice. Počet vyjíždějících a dojíždějících je závislý na počtu obyvatel v jednotlivých obcích, z čehož plyne, že nejvíce vyjíždějících a dojíždějících bude v nejlidnatějších obcích – v případě ORP Kaplice jsou to města Kaplice a Velešín.

Tab. č. 56: Dojíždějící a vyjíždějící do/z obcí v rámci ORP Kaplice

		Vyjíždějící do zaměstnání celkem	z toho				Vyjíždějící do škol celkem	z toho			
			v rámci obce	v rámci okresu	v rámci kraje	do jiného kraje		v rámci obce	v rámci okresu	v rámci kraje	do jiného kraje
obec	Benešov nad Černou	546	247	167	67	6	178	101	37	30	5
	Besednice	358	56	169	102	7	129	62	29	31	3
	Bujanov	249	39	183	22	2	100	14	62	20	3
	Dolní Dvořiště	570	153	338	29	15	233	67	120	36	5
	Horní Dvořiště	216	109	75	18	6	83	27	37	14	5
	Kaplice	3 423	2 262	664	274	70	1 373	961	84	233	66
	Malonty	470	115	288	29	9	194	109	38	40	2
	Netřebice	196	34	113	31	2	55	-	42	11	2
	Omlenice	167	4	140	8	3	66	-	56	8	2
	Pohorská Ves	93	14	66	8	3	70	-	59	10	1
	Rožmitál na Šumavě	156	36	98	13	2	68	7	43	13	4
	Soběnov	129	8	103	13	1	46	-	38	6	2
	Střítež	149	11	116	13	2	56	-	46	5	1
	Velešín	1 899	792	417	583	52	827	478	116	195	37
	Zvíkov	13	1	7	5	-	4	-	1	3	-

10.6.Plochy k podnikání

Pro rozvoj podnikání musí existovat v každé ORP plochy k tomu určené: průmyslové zóny či brownfieldy. Z hlediska udržitelného rozvoje jsou jednoznačně preferovány brownfieldy.

Tab. č. 57: Plochy k podnikání v roce 2006

ORP	Plocha ORP (v ha)	Zastavěné a ostatní plochy		Brownfield		Průmyslové zóny	
		Rozloha (v ha)	Podíl (v %)	Rozloha (v ha)	Podíl (v %)	Rozloha (v ha)	Podíl (v %)
Blatná	27878	2339	8,4	4	,013	0	,000
České Budějovice	92382	9579	10,4	149	,161	6	,006
Český Krumlov	113036	15538	13,7	48	,042	0	,000
Dačice	47194	3269	6,9	7	,014	0	,000
Jindřichův Hradec	93326	7405	7,9	55	,059	6	,006
Kaplice	48472	4030	8,3	38	,078	0	,000
Milevsko	38509	2669	6,9	3	,008	7	,018
Písek	74170	5527	7,5	44	,059	14	,019
Prachatice	83967	8776	10,5	39	,046	0	,000
Soběslav	32387	2627	8,1	9	,029	55	,170
Strakonice	57406	5340	9,3	16	,028	6	,010
Tábor	100210	8311	8,3	73	,072	0	,000
Trhové Sviny	45206	2847	6,3	33	,073	13	,029
Třeboň	53847	4094	7,6	15	,029	27	,051
Týn nad Vltavou	26242	2561	9,8	9	,035	0	,000
Vimperk	53537	5427	10,1	62	,117	0	,000
Vodňany	17919	1536	8,6	5	,027	0	,000
Jihočeský kraj	**59158,1**	**5404,5**	**9,1**	**35,8**	**,061**	**7,9**	**,013**

Zdroj: Krajský úřad jihočeského kraje
Pozn.: U průmyslových zón není garantována úplnost.

10.7. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Vyvážený ekonomický růst vyjádřený základními ekonomickými ukazateli Dynamicky se rozvíjející produktivita práce Ekonomickému postavení odpovídající míra investování Vyvážené možnosti dalšího rozvoje z důvodu existence všech významných rozvojových faktorů Velmi dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Relativně stabilní podnikatelská struktura, silné zastoupení podniků do 20 zaměstnanců. Vyšší počet podniků ve stavebnictví, maloobchodě a v zemědělství. Postupný rozvoj zaměstnanosti byl zaznamenán v souvislosti s růstem zakázek místních podniků.	ORP Kaplice má relativní rezervy v zaměstnanosti žen, a má velice nízkou míru zaměstnanosti u osob v nejnižší vzdělanostní kategorii. Nediverzifikovaná struktura zaměstnanosti se zaměřením na zpracovatelský průmysl. Nedostatečný rozvoj středoškolského školství s ohledem na potřeby trhu práce.
Příležitosti	**Hrozby**
Rozvoj přeshraniční spolupráce s Rakouskem rozvoj inovativních forem podnikání. Pokračovat nadále v rozvoji zaměstnanosti v odvětví s vysokou přidanou hodnotou. Zemědělství je důležité v celkové ekonomice ORP Kaplice a proto je nutné věnovat pozornost rozvoji nových technologií, případně i zavádění nových plodin. Přilákání dalších zahraničních investorů s inovativními záměry high tech technologie a rozvoj spolupráce stávajících firem. Lépe využívat prostoru v oblasti cestovního ruchu.	Malý počet silných hospodářských tahounů s navazujícími odvětvími. Nedostatek vymezených ploch výroby a skladování.

11. SWOT ANALÝZY JEDNOTLIVÝCH OBCÍ, VYVÁŽENOST 3 PILÍŘŮ, PROBLÉMY A STŘETY V ÚZEMÍ K ŘEŠENÍ V ÚPD

11.1. Benešov nad Černou

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství podzemních vod. Stanovení záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavového území významného vodního toku řeky Černá, čímž je zabráněno dalšímu zastavování území kolem vodního toku.	Nevyhovující stav koryt vodních toků. Špatné řešení mostů a propustků a jejich nedostatečná průtočná kapacita.
Příležitosti	Hrozby
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů. Zvyšování průtočnosti koryt vodních toků, oprava mostů a propustků. Vybudování suchých poldrů, retenčních nádrží a jiných staveb na ochranu před povodněmi.	Časté povodně, které způsobuje řeka Černá, popřípadě Kuřský potok, či drobné vodní toky. K častým lokálním povodním dochází při přívalových deštích v důsledku neschopnosti krajiny pojmout v krátké době větší množství dešťových vod.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Nedochází prakticky k překračování emisních limitů látek znečišťující ovzduší (s výjimkou přízemního ozonu) Nízké procento v zatížení územní ekologickými zátěžemi.	Malé zapojení ekologické výchovy do vzdělání na všech stupních.
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření sítě plynovodů. Zvýšení míry separace komunálního odpadu.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku. Vymezená Ptačí oblast Novohradské hory jako součást soustavy NATURA 2000. Vyhlášená přírodní rezervace Vysoký kámen. Vysoký podíl území se zachovalým přírodním prostředím, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy. Dochované historické hodnoty území a rozmanitá harmonická horská a podhorská krajina. Zachovalý krajinný ráz s rozsáhlými porosty lesů, suťovitými a skalními útvary a kaňonovitými údolími řeky Černé. Malý podíl urbanizované krajiny. Přírodní prostředí nezatížené negativními jevy turistického ruchu. Území ponechaná přirozenému vývoji. Registrovaný významný krajinný prvek – alej dřevin vedoucí z Benešova nad Černou do Klení. Registrovaný významný krajinný prvek – „Červená alej“ v Benešově nad Černou Registrovaný významný krajinný prvek – snos se vzrostlou zelení v k.ú. Benešov nad Černou a poutní místo v k.ú. Benešov nad Černou. Vyhlášené památné stromy.	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů. Vysoký podíl meliorovaných ploch a nedostatečná retenční schopnost krajiny. Nízké zastoupení neprodukčních ploch (meze, remízy, křoviny) v zemědělsky užívané krajině.
Příležitosti	**Hrozby**
Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory a s tím spojené stanovení zonace, ochranných podmínek a plánu péče na celém území. Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území např. Hartůnkovský rybník-výskyt zvláště chráněného ďáblíku bahenního. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako	Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí). Degradace krajinného rázu výstavbou nevhodných staveb. Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Střety s výstavbou v krajině – dělení zachovalých souvislých ploch na menší části. Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu. Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky.	

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Rozšíření systému ekologického zemědělství. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území na ZPF. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Směna a vlastnické ucelení lesních pozemků mezi Obcí Benešov n/Č. a Lesy České republiky, s.p., pestřejší druhová skladba lesních dřevin	Neuspokojivá sociální situace zaměstnanců v lesním hospodářství, v západní části území větší vlastnická rozdrobenost lesních pozemků
Příležitosti	Hrozby
Posílení polyfunkčního poslání lesů, zejména ve vlastnictví státu, průměrná lesnatost dává možnost využití přirozené obnovy druhově vhodných dřevin	Odliv obyvatel z venkova v důsledku nedostatku pracovních příležitostí, v oblastech rekreační zástavby nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice, Nové Hrady) Hustá síť místních komunikací	Velké množství místních komunikací s nutností rekonstrukce. Komplikovaná údržba komunikací v zimním období
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Využití komplexních pozemkových úprav v rámci plánu společných zařízení vymezení a majetkové vypořádání účelových komunikací.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec Benešov nad Černou má vybudovaný vodovod a kanalizaci, zakončenou čistírnou odpadních vod. Dostatečná kapacita zdrojů podzemních a povrchových vod, pro zásobování obyvatel vodovodu.	Časté odstávky čistírny odpadních vod v Benešově nad Černou, v důsledku jejího umístění v záplavové zóně významného vodního toku, řeky Černé. V sídlech spadajících pod obec Benešov nad Černou není vybudována splašková kanalizace. Vodovody pro veřejnou potřebu jsou pouze v několika sídlech a nepokrývají jejich celé území.
Příležitosti	Hrozby
Prodloužení vodovodů. Stavby čistíren odpadních vod.	Přetrvávající vypouštění odpadních vod do vod povrchových, zhoršuje jejich kvalitu.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Celkem dobré dopravní spojení do spádové oblasti Kaplice.	Nedostatek pozemků určených k výstavbě.

Ve srovnání s jinými obcemi nabízí více pracovních příležitostí. Základní škola vyššího stupně a mateřská škola v místě Lékařská pomoc v obci Benešov	
Příležitosti	Hrozby
Možnost dalšího rozvoj obce spojeného se zvyšujícím se počtem obyvatel obce v souvislosti s pozvolným doosídlováním osad pod tuto obec spadající	Nedostatek finančních prostředků na ZTV

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Pěkná příroda a krajina přitažlivá pro turisty. Zajímavosti jak v samotné obci, tak v okolí (např. barokní kostel sv. Jakuba Většího). Možnosti sportovního vyžití (sportovní hala, fitcentrum).	Nedostatek cyklostezek. Nedostatečná podpora drobných podnikatelů v cestovním ruchu.
Příležitosti	Hrozby
Podpora turismu z fondů EU	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areály. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Benešov nad Černou se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoké procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – fungující výrobní areály, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (zejména sídlo Klení).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.

11.2. Besednice

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	**Hrozby**
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let. Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Velké množství podzemních vod.	Svedení místní vodoteče do kanalizačního systému.
Příležitosti	**Hrozby**
Oddělení toku a kanalizačního systému. Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů.	Z důvodu zanášení místní ČOV a ředění odpadních vod může dojít ke zhoršení kvality čištění odpadních vod. Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	**Hrozby**
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie. Zvýšení míry separace komunálního odpadu a zajištění recyklace.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Soběnovská vrchovina – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území. Přírodní prostředí nezatížené negativními jevy turistického ruchu.	Přírodní památka Besednické vltavíny zdevastována průmyslovou těžbou vltavínů. Devastační činnost „černých kopáčů“ ve vltavínonosných sedimentech. Vysoký podíl meliorovaných ploch a nedostatečná retenční schopnost krajiny. Nízké zastoupení neprodukčních ploch (meze, remízy) v zemědělsky užívané krajině.

Příležitosti	Hrozby
Vhodná rekultivace ploch po těžbě vltavínů v přírodní památce Besednické vltavíny. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterních dřevin jako registrované významné krajinné prvky.	Povolení dalšího průzkumného území pro vyhledávání ložiska vltavínů. Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu přírodního parku Soběnovská vrchovina. Střety s výstavbou v krajině – dělení zachovalých souvislých ploch na menší části. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí). Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Pestřejší druhová skladba lesních dřevin, nadprůměrná majetková ucelenost lesních	Členitější terén lesních pozemků, strukturální nedostatky u soukromých lesů (rozdrobenost,

pozemků ve vlastnictví obce, nadprůměrná lesnatost území (50 %)	velikost majetků a místy nezřetelné vlastnické hranice) nepodporují ekonomickou efektivitu hospodaření v lesích
Příležitosti	Hrozby
Nadprůměrná lesnatost dává možnost využití přirozené obnovy druhově vhodných dřevin, zvýšení přínosu lesů pro rozvoj venkova	Atraktivní území pro turistický rozvoj a s tím spojené zvyšující se zatěžování území (automobilismus, cyklostezky, stavby za účelem rekreace)

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice, Trhové Sviny).	Místní komunikace s nutností rekonstrukce.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Využití komplexních pozemkových úprav v rámci plánu společných zařízení vymezení a majetkové vypořádání účelových komunikací.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudovaný vodovod i kanalizaci pro veřejnou potřebu.	Z důvodu špatného stavu kanalizace a jejího špatného řešení a propojení s dešťovou kanalizací, dochází k častým poruchám čistírny odpadních vod.
Příležitosti	Hrozby
Modernizace čistírny odpadních vod.	Špatný stav kanalizačního systému, může mít za následek zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Celkem dobré dopravní spojení do spádové oblasti Kaplice. Základní a mateřská škola v místě	Nevybavení zastavitelných ploch nezbytnou infrastrukturou
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce spojený s možností další bytové výstavby	Nedostatek finančních prostředků na ZTV

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Zajímavosti jak v samotné obci, tak v okolí (např. barokní kostel sv. Prokopa, rozhledna na Slabošovce).	Nedostatek cyklostezek
Příležitosti	Hrozby
Větší využívání kulturního domu pro společenské akce	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Restrukturalizace zemědělského areálu. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vylidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Městys Besednice se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina (přírodní park Soběnovská vrchovina) s mnoha cennými prvky, vysoké procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – transformující se zemědělský areál, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezené rozsáhlé plochy bydlení na třídě ochrany ZPF I. a II.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (včetně městyse Besednice).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Střet zájmů ochrany přírody a krajiny s těžbou vltavínů.

11.3. Bujanov

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství drobných vodních toků.	Omezené možnosti vypouštění předčištěných odpadních vod do vod povrchových.
Příležitosti	Hrozby
Budování vodních nádrží, pro zvýšení počtu vodních ploch v krajině.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v sídlech spadajících do působnosti obce Bujanov.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Menší počet průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší. Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi.	Provozování lokálních topenišť. Nedostatek praktických informací.
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie. Využití podpory na separovaný sběr obalových materiálů.	Černé skládky. Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Přírodní prostředí mimo zastavěná území sídel je nezatížené negativními jevy turistického ruchu. Vyhlášené památné stromy.	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí). Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby

Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území např. Rašeliniště u Skoronic-výskyt zvláště chráněného rojovníku bahenního a klikvy bahenní. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterních dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu. Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Střety s výstavbou v krajině – dělení zachovalých souvislých ploch na menší části.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s vyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Nadprůměrná dopravní přístupnost a menší členitost terénu lesních pozemků	Není dostatečně věnována pozornost ekonomickým souvislostem přírodě bližšího

	hospodaření, značně podprůměrná lesnatost území (38,6 %)
Příležitosti	Hrozby
Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv)	Poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Blízkost silnice I. třídy E55. Vymezený koridor rychlostní komunikace R3. Komplexní pozemkové úpravy vymezují nové účelové komunikace.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
V obci Bujanov a v sídlech Skoronice a Zdíky je vybudovaný vodovodní a kanalizační řad. V sídle Nažidla je vodovodní řad.	Nejsou dostatečně čištěny odpadní vody v sídlech.
Příležitosti	Hrozby
Modernizace čistíren odpadních vod.	Vzhledem ke stáří vodovodních řadů, hrozí jejich častější poruchy.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré dopravní spojení (autobusová i vlaková doprava) do spádové oblasti Kaplice a okolních oblastí.	Nedostatek zasíťovaných pozemků určených k výstavbě Absence obchodů či prodejen (hlavně s potravinami).
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce spojený s možností další bytové výstavby.	Stagnace rozvoje obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Obec leží na hlavním železničním tahu České republiky s Rakouskem. Zajímavosti jak v samotné obci, tak v okolí (např. bývalá přepřažní stanice koněspřežné dráhy nebo zřícenina Hradu Louzek).	Téměř žádné možnosti kulturního vyžití.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu – cyklostezky, pěší turistika. Podpora turismu z fondů EU	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areály. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vylidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Bujanov se vyznačuje **vyvážeností 2 pilířů (přírodní a ekonomický), sociální pilíř zaostává**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – fungující výrobní areály, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – školská zařízení mimo obec, stárnutí populace, pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (-).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech.
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Vymezit nové plochy občanského vybavení v sídlech.
- V souvislosti s výstavbou R3 zvážit vymezení ploch výroby a skladování v blízkosti této plánované komunikace.

11.4. Dolní Dvořiště

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	**Hrozby**
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství povrchových vod (rybníků i vodních toků). Stanovení záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavového území významného vodního toku řeky Malše, čímž je zabráněno dalšímu zastavování území kolem vodního toku.	Malé množství protipovodňových opatření. Řada koryt vodních toků, melioračních stok a rybníků je v nevyhovujícím stavu.
Příležitosti	**Hrozby**
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů.	Velké riziko povodňových stavů.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady. Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší). Malé zapojení ekologické výchovy do vzdělání na všech stupních.
Příležitosti	**Hrozby**
Rozšíření sítě plynovodů. Minimalizovat negativní vlivy na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vymezení evropsky významné lokality jako součásti soustavy NATURA 2000 (Horní Malše). Přírodní prostředí nezatížené negativními	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Poškození krajinného rázu výstavbou

jevy turistického ruchu.	základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterně rostoucích stromů jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy. Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území v rámci soustavy NATURA 2000.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektrárny a estetickou hodnotou krajinného rázu. Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Nízká držba lesních pozemků drobnými vlastníky, průměrná dopravní přístupnost lesních pozemků	Největší správní rozloha území obce na Kaplicku (90 017 870 m^2), velká část území obce je hůře přístupnou příhraniční oblastí, podprůměrná lesnatost území (39,6 %)
Příležitosti	Hrozby
Vytváření dodatečných finančních prostředků u vlastníků lesů z tržně dosud nerealizovaných výrobků a služeb	Odliv obyvatel z venkova v důsledku nedostatku pracovních příležitostí

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Blízkost silnice I. třídy E55. Vymezený koridor rychlostní komunikace R3. Komplexní pozemkové úpravy vymezují nové účelové komunikace.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
V obci Dolní Dvořiště a v sídle Rychnov nad Malší je vybudovaný vodovodní a kanalizační řad. Kanalizace jsou ukončeny čistírnami odpadních vod. Zmodernizování technologií ČOV.	Velká rozptýlenost přilehlých sídel.
Příležitosti	Hrozby
Využití dostatečné kapacity podzemních zdrojů podzemních vod a dobudování vodovodů v přilehlých osadách. Vybudování kanalizací a ČOV za pomoci dotačních programů.	Časté odstávky čistíren odpadních vod, v důsledku jejich umístění v blízkosti významného vodního toku, řeky Malše a jejich zaplavení, popřípadě zanesení.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost. Příhraniční oblast.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i	Stárnutí populace.

přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré poloha a s tím spojené i dobré dopravní spojení (autobusová i vlaková doprava) do spádové oblasti Kaplice a okolních oblastí.	Nedostatek pozemků určených k obytné zástavbě.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce v souvislosti s rostoucí výstavbou jak v samotné obci Dolní Dvořiště v okolních obcí pod tuto obec spadající.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná poloha v těsném sousedství s Rakouskem. Velký počet zábavných podniků (casina). Hojný počet historických staveb (např. gotický kostel v Cetvinách či poutní kostel na Svatém Kameni).	Nedostatek cyklostezek.
Příležitosti	Hrozby
Vyžití své dobré polohy k rozvoji obce. Podpora turismu z fondů EU.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Bezprostřední přilehlost státní hranice s Rakouskem. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Dolní Dvořiště se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, nižší procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).

- Ekonomický pilíř – přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků, bezprostřední blízkost státní hranice s Rakouskem (Schengenský prostor) zvyšuje nabídku práce (+)
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech.
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Navrhnout protipovodňová opatření a zahrnout je do ÚP.
- V souvislosti s výstavbou R3 zvážit vymezení ploch výroby a skladování v blízkosti této plánované komunikace.

11.5. Horní Dvořiště

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství podzemních vod. Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství drobných vodních toků.	Omezené možnosti vypouštění předčištěných odpadních vod do vod povrchových.
Příležitosti	Hrozby
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi. Neexistence významných skládek odpadů.	Míra separace a následného využití komunálního odpadu je stále nízká. Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie. Využívání nejlepších dostupných technologií v průmyslu, zemědělství a při vytápění domácností.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Vyšebrodsko– zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území.	Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu. Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin

souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterně rostoucích dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy.	(rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s vyšší třídou ochrany z důvodů výstavby. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Velmi dobrá dopravní přístupnost lesních pozemků, které jsou soustředěny ve dvou územních celcích	Nejsou vytvořeny dostatečné předpoklady pro využití přínosu lesů pro zapojení místních lesnických subjektů
Příležitosti	**Hrozby**
Zvýšení přínosu lesů pro rozvoj venkova	Střed zájmů mezi různými politikami dotýkajícími se lesního hospodářství

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Železniční napojení na České Budějovice a Rakousko.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Budování IV. Tranzitního železničního koridoru.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
V obci je vybudovaný vodovodní a kanalizační řad. Území má velké zásoby podzemních vod	Vodovodní ani kanalizační řad není rozšířen na celé území obce.
Příležitosti	Hrozby
Rozšiřování technické infrastruktury na okrajích obce.	Špatný stav stávajícího kanalizačního systému, může mít za následek časté poruchy.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré dopravní spojení do větších měst hlavně díky železnici, která je jednou z hlavních tepen mezinárodní dopravy v jižních Čechách.	Nedostatek zasíťovaných pozemků určených k obytné zástavbě. Nedostatek pracovních příležitostí. Větší vzdálenost do větších měst.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce v souvislosti s možnou rostoucí výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná poloha v těsném sousedství s Rakouskem. Dobré dopravní spojení s většími městy jako jsou např. Č.B. díky železnici.	Žádná kulturní zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu (rozšíření turistických stezek).	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující zemědělská výroba. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vylidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Horní Dvořiště se vyznačuje **vyvážeností všech 2 pilířů (přírodní a sociální) a zaostává pilíř ekonomický**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoký procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – nedostatek pracovních příležitostí, chybí velký zaměstnavatel, přítomnost soukromě hospodařících rolníků (-).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci, fotbalisté etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (rozšíření do celé obce).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Vymezit plochy výroby a skladování v blízkosti železničního nádraží (bezprostřední sousedství s Rakouskem.

11.6. Kaplice

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně dostatečné zásoby stavebního kamene– zajišťující suroviny na několik desetiletí dopředu. Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	**Hrozby**
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství povrchových vod. Stanovení záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavového území řek Malše a Černé.	Malé množství protipovodňových opatření. Velké riziko povodňových stavů.
Příležitosti	**Hrozby**
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů. Vybudování suchých poldrů, retenčních nádrží a jiných staveb na ochranu před povodněmi. Oprava koryt vodních toků, jezů a vodních nádrží.	Vzhledem k průtoku několika vodních toků městem Kaplice, hrozí při haváriích na území města k zasažení těchto vodních toků, nebezpečnými látkami. Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoký podíl obyvatel s obecným souhlasem k separovanému sběru a recyklaci. V obci jsou zavedeny systémy separovaného sběru pro základní druhy odpadů.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší)
Příležitosti	**Hrozby**
Regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3. Rozšíření sítě plynovodů do dosud nenapojených obcí.	Stoupající tendence podílu investic do nakládání s odpady. Nové požadavky směrnic EU.

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky

Vyhlášené památné stromy. Registrovaný významný krajinný prvek – Městský park Kaplice.	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku. Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterních dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy.	Kolize mezi záměry na výstavbu fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu. Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Střety s výstavbou v krajině – dělení zachovalých souvislých ploch na menší části. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí). Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Lesy poskytují zboží a služby, které jsou přínosné pro občany, jejich zdraví, kvalitu jejich života, což zahrnuje především trávení volného času, rekreaci a provozování sportovních aktivit, dobrá dopravní přístupnost lesních pozemků	Potenciál dřeva jako obnovitelného zdroje energie není dostatečně využíván, není dostatečná úroveň využívání tuzemského zpracování a zhodnocení dřevní hmoty, více podprůměrná lesnatost území (30,7 %), velké množství drobných vlastníků lesních pozemků
Příležitosti	Hrozby
Využití rekreačního potenciálu lesů, na základě principu předběžné opatrnosti zlepšovat druhovou a prostorovou strukturu lesů	Střet zájmů mezi různými politikami dotýkajícími se lesního hospodářství, poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na centra. Součást multimodálního koridoru M1. Postupná rekonstrukce místních komunikací	Vzdálené vlakové nádraží. Nedostatek cyklostezek. Kapacitně nedostačující komunikace E55
Příležitosti	Hrozby
Realizace rychlostní komunikace R3 navazující na dálnici D3. Realizace obchvatu města, jak je naplánovaná v platné ÚPD.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Téměř úplné pokrytí kanalizační a vodovodní sítí, města Kaplice i okolních osad. Kanalizační síť je zakončena čistírnou odpadních vod.	Nezachovala se dokumentace k řadě staveb sítí, což má za následek komplikace při opravách.
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření kanalizačních a vodovodních sítí do okolních osad za pomoci dotačních programů.	V některých místech je kanalizace stará a hrozí časté poruchy.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Relativně nízká hustota obyvatel.
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Ideální poloha vzhledem k procházející silnici I.třídy (E55), jež je jedním z hlavních tahů spojení České republiky se sousedícím Rakouskem. Dostatek pozemků určených k obytné zástavbě. Relativní dostatek pracovních příležitostí. Velký počet podniků s velkou kapacitou pracovních míst	Vysoká cena pozemků určených k obytné zástavbě. Nedostatek bytových jednotek v obci.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce v souvislosti s možnou rostoucí výstavbou.	Stagnace rozvoje obce díky malé podpoře při výstavbě nových objektů pro bydlení. Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná poloha při hlavním tahu České republiky s Rakouskem. Zajímavosti ve svém okolí (např. zřícenina Hradu Pořešín). Celá řada jak sportovního, tak kulturního vyžití ať už pro turisty, tak i pro místní občany	Upadající úroveň kulturních a relaxačních zařízení. Příliš velký počet heren a podobných zařízení malých počet obchodů s drobným zbožím.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu (např. dokončením přestavby bývalého pivovaru na turisticko společenské centrum). Zlepšení podmínek pro odpočinek a koupání plánovanou revitalizací místního koupaliště.	Díky zhoršující se úrovně kulturních a relaxačních zařízení v obci místní občané vyhledávají tyto služby spíše v okolních městech či obcích.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areály. Přítomnost drobných živnostníků Dostatek ploch výroby a skladování.	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Nalezení investorů do prázdných výrobních	Další pokles pracovních příležitostí. Vylidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství

hal po ekonomické krizi. Využití brownfields (staré průmyslové a zemědělské areály)	a lesnictví. Odchod velkých zaměstnavatelů za levnou pracovní silou.

Vyváženost 3 pilířů:

Město Kaplice se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, památné stromy, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – fungující výrobní areály, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků, dostatek pracovních příležitostí (+).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Jelikož nový územní plán byl vydán zastupitelstvem Města Kaplice v roce 2010, je možné problémy s třety v území určiít až při další aktualizaci, neboť nový ÚP celou řadu střetů a problémů vyřešil.

11.7. Malonty

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek ner. surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství povrchových vod (vodních toků a rybníků). Stanovení záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavového území Pohořského potoka. Celé území se nachází v CHOPAV Novohradské hory.	Malé množství protipovodňových opatření.
Příležitosti	Hrozby
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů. Vypracování nového povodňového plánu obce.	Porušování zákazů vyplívajících z vymezení aktivní zóny záplavového území, může mít za následek ohrožení osob a majetku dále po proudu toku Pohořského potoka.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady. Menší počet průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vymezená Ptačí oblast Novohradské hory jako součást soustavy NATURA 2000. Vymezená evropsky významná lokalita-Velký Hodonický rybník jako součást soustavy NATURA 2000.	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů. Úbytek dřevin rostoucích mimo les.

Vyhlášení přírodního parku Novohradské hory. Vyhlášená přírodní památka Úval Dolní Příbraní. Vyhlášená přírodní rezervace Rapotická březina.	
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory a s tím spojené stanovení zonace, ochranných podmínek a plánu péče na celém území. Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku a ptačí oblasti. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterně rostoucích dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu. Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Rozšíření systému ekologického zemědělství. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Neustálé zvyšování rozlohy lesních pozemků, lesy poskytují zaměstnání místním obyvatelům a tím přispívají k rozvoji venkova, průměrná lesnatost území (47, 6 %)	Není věnována dostatečná pozornost ekonomickým souvislostem přírodě bližšího hospodaření, třetí největší správní rozloha území obce na Kaplicku (61 290 356 m^2)
Příležitosti	Hrozby
Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv)	Střet zájmů mezi různými politikami dotýkajícími se lesního hospodářství, poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice). Rekonstrukce mostů na komunikacích.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Kvalitní zasíťování nové i stávající zástavby v obci Malonty. Vodovody v okolních sídlech.	Náhradní zásobování pitnou vodou z Pohořského potoka.
Příležitosti	Hrozby
Posílení zdrojů podzemní vody pro zásobování obyvatel. Rozšíření ČOV.	Omezená kapacita současné ČOV. V době sucha nedostatečná kapacita zdrojů podzemních vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů.
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení,	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Cenově dostupné stavební pozemky a s tím spojená rozvíjející se bytová výstavba. Základní a mateřská škola v místě. Celkem dobré dopravní spojení do spádové oblasti Kaplice.	Málo pracovních příležitostí pro místní obyvatele a s tím spojené dojíždění za prací.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce spojený se zvyšujícím se počtem obyvatel obce v souvislosti s rozvíjející se bytovou výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Pěkná příroda a krajina přitažlivá pro turisty. Možnosti sportovního vyžití (sportovní areál - tenis, volejbal, fotbal)	Investice do koupaliště a jeho zázemí. Podpora drobného podnikání v oblasti cestovního ruchu.
Příležitosti	Hrozby
Využití turisticky přitažlivé krajiny k rozvoji turistického ruchu. Podpora turismu z fondů EU.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující zemědělský podnik. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vylidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Malonty se vyznačuje **vyváženosti všech 2 pilířů (přírodní a sociální), zaostává pilíř ekonomický**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoký procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – vysoká dojížďka za zaměstnáním, nedostatek pracovních příležitostí v obci, největším zaměstnavatelem Bemagro a.s., vysoké procento zaměstnání v primárním sektoru (zemědělství a lesnictví) (-).

- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci, fotbalisté etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury, neboť stávající zastavitelné plochy se rychle zaplňují.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (Meziříčí). Posílení zdrojů pitné vody.
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Rozšíření skládky komunálního odpadu Bukovsko.
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Zanést výsledky pozemkových úprav do územně plánovací dokumentace.
- Rozšířit plochy občanského vybavení úměrně s rostoucím počtem nových domů v zastavitelných plochách.

11.8. Netřebice

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství vodních toků.	Území se částečně nachází ve II. ochranném pásmu vodního zdroje VN Římov.
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení kvality čištění odpadních vod.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady. Menší procento průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší.	Provoz lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Registrovaný významný krajinný prvek - stromořadí dubů a lip.	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami. Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu

pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterně rostoucích dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy.	Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Lesy představují základní potenciál biologické rozmanitosti území a obsahují jeho nejzachovalejší součást	Více podprůměrná lesnatost území (35,5 %), strukturální nedostatky u soukromých lesů (rozdrobenost, velikost majetků a místy nezřetelné vlastnické hranice) nepodporují

	ekonomickou efektivitu hospodaření v lesích, nadprůměrný výskyt lesů zvláštního určení (PHO vodního zdroje nádrže Římov)
Příležitosti	Hrozby
Využití rekreačního potenciálu lesů, zvýšení přínosu lesů pro rozvoj území	Nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Vymezený koridor rychlostní komunikace R3. Komplexní pozemkové úpravy vymezují nové účelové komunikace.	Silnice E55 prochází středem obce. Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudovanou veřejnou kanalizaci, ukončenou čistírnou odpadních vod.	Dešťové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací.
Příležitosti	Hrozby
Oprava a rozšíření kanalizačních a vodovodních sítí v obci za pomoci dotačních programů.	Přetrvávající vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních v přilehlých sídlech, zhoršuje jejich kvalitu.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré poloha a s tím spojená malá	Málo pracovních příležitostí pro místní

dojezdová vzdálenost jak do spádových oblastí Kaplice a Velešín, ale i do okresního (Č.K.) či krajského města (Č.B.). Dobré dopravní spojení veřejnými dopravními prostředky.	obyvatele a s tím spojené dojíždění za prací. Vysoký cestovní ruch v obci Netřebice díky značně frekventované silnici I.třídy (E55).
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce spojený se zvyšujícím se počtem obyvatel obce v souvislosti s rozvíjející se bytovou výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná poloha při hlavním tahu České republiky s Rakouskem. Zajímavosti v okolí (např. hrob obětí tzv. transportu smrti).	Hustota dopravy díky přetížené mezinárodní silnici (E55). Žádná restaurační ani kulturní zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Využití své dobré polohy a cestovního ruchu k rozvoji obce.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Restrukturalizace zemědělského areálu na víceúčelový, zejména pro drobnou výrobu. Přítomnost drobných živnostníků.	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Netřebice se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoké procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – transformující se zemědělský areál, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – předškolská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Nový územní plán byl schválen zastupitelstvem obce Netřebice v roce 2008 a dosud nebyly zjištěny žádné závažné problémy či střety k řešení v ÚPD. Největší problém, kterým je průchod velmi frekventované komunikace E55 středem obce Netřebice vyřeší až realizace komunikace R3.

11.9. Omlenice

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství vodních toků.	V některých lokalitách vysoké zatížení podzemních vod dusičnany.
Příležitosti	Hrozby
Dodržování zásad při zemědělské činnosti, pro snížení obsahu dusičnanů v podzemních a povrchových. Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů.	Možnost stálého zhoršování kvality podzemních vod, při nedodržování zásad při zemědělské činnosti a při nedostatečném čištění odpadních vod v sídlech spadajících pod obec Omlenice.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady. Menší procento průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší.	Provoz lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Poluška – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území. Památné stromy.	Úbytek dřevin rostoucích mimo les. Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby

Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území v rámci přírodního parku. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky a soliterních stromů jako památné stromy. Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Lesy jsou zdrojem ekologicky čisté a obnovitelné suroviny, lesy vzhledem ke své schopnosti poutat CO_2 v biomase a lesní půdě jsou faktorem zmírňujícím dopady klimatických změn	Druhá nejmenší lesnatost území obce na Kaplicku (22,1 %), nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely
Příležitosti	**Hrozby**

Na základě principu předběžné opatrnosti zlepšovat druhovou a prostorovou strukturu lesů	Nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely, poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice). Komplexní pozemkové úpravy vymezují nové účelové komunikace.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Nová ČOV a kanalizace v sídle Omlenička. Okolní síldla mají vybudovaný vodovodní systém.	Vzhledem k poloze některých sídel, může v budoucnu dojít k problémům při projektování a umisťování čistíren odpadních vod.
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření zasíťování pozemků určených k výstavbě rodinných domů.	V některých lokalitách může dojít vzhledem k intenzivní zemědělské činnosti ke krátkodobým výkyvům kvality vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Cenově dostupné stavební pozemky a s tím spojená postupně se rozvíjející bytová	Téměř žádné pracovní příležitosti pro místní obyvatele a s tím spojené dojíždění za

výstavba. Dobré dopravní spojení do spádové oblasti Kaplice.	prací.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce spojený s pozvolna zvyšujícím se počtem obyvatel obce v souvislosti s rozvíjející se bytovou výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Krásná a zachovalá příroda a krajina. Zajímavosti v obci i v jejím okolí (např. barokní kostel v Omleničce či hromadný hrob obětí transportu).	Žádná kulturní zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Rekonstrukce a přestavba bývalého zámečku a jeho využití k rozvoji turistického ruchu.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Zemědělský areál v Horšově. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Omlenice se vyznačuje **vyvážeností všech 2 pilířů (přírodní a sociální), zaostává ekonomický pilíř**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoké procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – nedostatek pracovních míst, vysoká dojížďka zaměstnáním, chybí velký zaměstnavatel, přítomnost soukromě hospodařících rolníků (-).
- Sociální pilíř – přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (zejména sídlo Výnězda a Stradov).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- S rostoucí výstavbou rodinných domů vymezit adekvátní plochy občanského vybavení.
- Přenést do územného plánu výsledky pozemkových úprav (zejména plán společných zařízení).

11.10. Pohorská Ves

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zásahy do přirozených koryt vodních toků. Velké množství vodních toků. Celé území se nachází v CHOPAV Novohradské hory. Zvýšení retenční schopnosti krajiny v důsledku racionálního obhospodařování krajiny.	Nedostatečná protipovodňová ochrana. Nedostatečná péče o meliorační sítě. Místy špatný stav vodních nádrží (zabahnění), snížená retenční schopnost krajiny.
Příležitosti	Hrozby
Vypracování nového povodňového plánu obce.	Pokud v území s velkým počtem pramenišť, dojde ke ztrátě schopnosti krajiny udržet tyto vody, může to mít neblahý vliv na území ležící níže po směru toku.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Malé zatížení průmyslovou produkcí a souvisejícími nebezpečnými odpady. Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi.	Struktura osídlení a krajinný reliéf neumožňuje napojení všech obyvatel na plyn. Nedostatek praktických informací.
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie.	Růst emisí ze stacionárních zdrojů ve spojitosti s ekonomickým růstem. Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vymezená Ptačí oblast Novohradské hory jako součást soustavy NATURA 2000.	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.

Vymezení evropsky významných lokalit jako součást soustavy NATURA 2000 (Žofínský prales-Pivonické skály, Pohoří na Šumavě). Vyhlášený přírodní park Novohradské hory – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území. Vyhlášená národní přírodní rezervace Žofínský prales. Vyhlášené přírodní památky (Myslivna, Pohořské rašeliniště, Prameniště Pohořského potoka, Stodůlecký vrch, Ulrichov, U tří můstků, Úval Dolní Příbraní). Vysoký podíl území se zachovalým přírodním prostředím, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy, rašeliniště, rybníky a prameniště Dochované historické hodnoty území a rozmanitá harmonická horská a podhorská krajina. Zachovalý krajinný ráz s rozsáhlými porosty lesů. Malý podíl urbanizované krajiny. Přírodní prostředí nezatížené negativními jevy turistického ruchu. Území ponechaná přirozenému vývoji. Vyhlášené památné stromy.	Úbytek dřevin rostoucích mimo les.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory a s tím spojené stanovení zonace, ochranných podmínek a plánu péče daného území. Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky.	Chaotická a bezkoncepční urbanizace krajiny na území přírodního parku s vysokou přírodní a estetickou hodnotou krajinného rázu. Poškozování přírodních památek pohybem „čtyřkolek“. Negativní jevy turistického ruchu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Území s největší lesnatostí na Kaplicku (81,9%), území s rozsáhlými lesními ekosystémy s vysokou ekologickou stabilitou, lesy v závislosti na jejich stavu pozitivně ovlivňují hospodaření s vodou v okolní krajině, lesy poskytují pracovní příležitosti místním obyvatelům, porostní zásoby jsou tvořeny převážně dobře prodejným smrkovým dřívím	Druhá největší správní rozloha území obce na Kaplicku (81 257 142 m^2), větší citlivost na lesní kalamity (hmyzová, větrná a sněhová), vlivem členitosti terénu ztížena přístupnost většího množství lokalit při provádění činností v lesním hospodářství, zvýšené vstupní ekonomické náklady (větší dopravní vzdálenosti, ztížená přístupnost lokalit, déle ležící vrstva sněhové pokrývky, časnější nástup zimy)
Příležitosti	**Hrozby**
Zvýšení přínosu lesů pro rozvoj venkova, na základě principu předběžné opatrnosti zlepšovat druhovou strukturu lesů, využívání přírodě blízkých forem hospodaření, na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv)	Při vysoké lesnatosti vzniká závislost na lese, ekonomická a sociální, která se projevuje zejména při vzniku kalamit (prudké snižování výkupních cen zpracované dřevní hmoty, skokové zvyšování poptávky po pracovní síle, nedostatek místních pracovních sil) a s tím související poškozování dopravní sítě při odvozu zpracované kalamitní dřevní hmoty, přetrvávající neúměrné vysoké stavy spárkaté zvěře v některých honitbách, atraktivní území pro turistický rozvoj a s tím spojené

	zvyšující se zatěžování území (automobilismus, cyklostezky, stavby za účelem rekreace, vyprodukovaný odpad)

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice). Rekonstrukce mostů na komunikacích.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	**Hrozby**
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudován veřejný vodovod, zdrojem vody jsou vrty. Došlo k jejich posílení. Obec má vybudovanou kanalizační síť, zakončenou čistírnou odpadních vod.	Vysoká rozptýlenost okolních sídel po území, likvidace odpadních vod je proto řešena převážně domovními ČOV nebo je odpadní voda předčišťována v septicích a vypouštěna do vod povrchových.
Příležitosti	**Hrozby**
Rozšíření zasíťování v sídle Pohoří na Šumavě a vybudování centrální ČOV.	V přilehlých sídlech jsou nemovitosti ve vlastnictví převážně rekreantů, jejich nepravidelný pobyt může snížit účinnost používaných domovních čistíren odpadních vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně mladý věkový průměr.	Roztříštěná sídlení struktura – množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů. Pokles počtu obyvatel
Příležitosti	**Hrozby**
Možnost růstu počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Příjemné životní prostředí pro bydlení v sídlech (zachovalé životní prostředí).	Téměř žádné pracovní příležitosti pro místní obyvatele a s tím spojené dojíždění za prací. Vetší dojezdová vzdálenost do spádové oblasti Kaplice.
Příležitosti	Hrozby
Vymezení nových zastavitelných ploch pro bydlení ve správním území.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Krásná a zachovalá příroda a krajina. Historicky cenné stavby v širokém okolí. Velký počet turistických a cyklistických tras.	Horší dopravní spojení veřejnými dopravními prostředky.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu za pomoci fondů EU.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Vhodné podmínky pro cestovní ruch. Pracovní příležitosti v lesnictví.	Vysoká nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vykliďňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Pohorská Ves se vyznačuje **výrazně převažujícím pilířem přírodním nad pilíři sociálním a ekonomickým**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoký procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků, přírodní park Novohradské hory, přítomnost evropsky významných lokalit, NATURA 2000 (+).
- Ekonomický pilíř – vysoké procento nezaměstnanosti, absolutní nedostatek pracovních míst, nedostatek drobných živnostníků (-).
- Sociální pilíř – absence předškolních zařízení, nevyužité velké příležitosti pro rozvoj cestovního ruchu (infocentrum), pořádání dílčích obecních kulturních akcí (-).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Veškeré záměry v území konfrontovat s ochranou přírody a krajiny.
- S vymezováním zastavitelných ploch se zcela se vyhnout evropsky významným lokalitám.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech.
- Zastavitelné plochy směřovat zejména ke stávajícím sídlům s možností ekonomického vybudování infrastruktury.
- Vymezit plochy občanského vybavení v jednotlivých sídlech.
- Vymezit cyklostezky a jiné turistické prvky do územního plánu.
- Pouze v minimální míře s důrazem na krajinný ráz obnovit původní sídla vylidněná po 2. světové válce.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Územní plán by měl klást důraz zejména na koncepci uspořádání krajiny.

11.11. Rožmitál na Šumavě

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek ner. surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství vodních toků. Relativně velká kapacita zdrojů podzemních vod.	Místy špatný stav koryt vodních toků, propustků a staveb souvisejících s vodními toky.
Příležitosti	Hrozby
Ochrana a obnova přirozeného vodního režimu, revitalizace vodních toků a ekosystémů.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Neexistence významných skládek odpadů. Nedochází prakticky k překračování imisních limitů látek znečišťujících ovzduší (s výjimkou přízemního ozonu).	Míra separace a následného využití komunálního odpadu je stále nízká. Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Využití podpory na separovaný sběr obalových materiálů. Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Poluška – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území. Registrovaný významný krajinný prvek – návesní park. Vyhlášené památné stromy.	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin

souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterně rostoucích dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy.	(rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s vyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Území s třetí největší lesnatostí na Kaplicku (53 %), neustálé zvyšování rozlohy lesních pozemků, lesy v závislosti na jejich stavu pozitivně ovlivňují hospodaření s vodou v okolní krajině, pestřejší druhová skladba	Vlivem členitosti terénu ztížena přístupnost většího množství lokalit při provádění činností v lesním hospodářství, nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů, sociální situace

lesních dřevin, majetková držba lesních pozemků drobných vlastníků soustředěna do několika málo lokalit, lesy představují základní potenciál biologické rozmanitosti území a obsahují jeho nejzachovalejší součást	zaměstnanců v lesním hospodářství je neuspokojivá, ve výdělkovém i společenském žebříčku jsou na jedné z nejnižších příček
Příležitosti	Hrozby
Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv), zvýšení přínosu lesů pro rozvoj venkova, využití rekreačního potenciálu lesů	Při vysoké lesnatosti vzniká závislost na lese, ekonomická a sociální, která se projevuje zejména při vzniku kalamit (prudké snižování výkupních cen zpracované dřevní hmoty, skokové zvyšování poptávky po pracovní síle, nedostatek místních pracovních sil) a s tím související poškozování dopravní sítě při odvozu zpracované kalamitní dřevní hmoty, přetrvávající neúměrné vysoké stavy spárkaté zvěře v některých honitbách, není dostatečná úroveň využívání tuzemského zpracování a zhodnocení dřevní hmoty

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra. Blízkost komunikace E55.	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudovaný veřejný vodovod. Zdrojem vody je Močeradský potok. Kanalizace je vybudována jednotná, ukončena čistírnou odpadních vod, na kterou je napojeno 90% obyvatel. Zbylá část splaškových vod je předčišťována v septicích s následným odtokem do povrchových vod. Přilehlá sídla mají vybudované vodovody, převážně ve správě zemědělsky hospodařících subjektů.	Přilehlá sídla nemají vybudované kanalizace.
Příležitosti	Hrozby
Vyřešení zásobování obce Rožmitál na Šumavě vodou, posílením zdrojů v prameništi Třešňovice, vybudování	Špatný stav vodovodů a jímek na vyvážení v sídlech.

vodovodu a ustoupit od odebírání vody z Močeradského potoka.	

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Základní škola nižšího stupně a mateřská škola v místě.	Málo pracovních příležitostí pro místní obyvatele a s tím spojené dojíždění za prací.
Příležitosti	Hrozby
Vymezení nových zastavitelných ploch pro bydlení ve správním území.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Krásná a zachovalá příroda a krajina. Velký počet cyklistických tras. Řeka Vltava protékající územím obce.	Horší dopravní spojení veřejnými dopravními prostředky. Malý počet ubytovacích zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu (hlavně co se vodácké turistiky týče).	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Vhodné podmínky pro cestovní ruch. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Rožmitál na Šumavě se vyznačuje **vyvážeností 2 pilířů (přírodní a sociální), zaostáva pilíř ekonomický**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoký procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – rostoucí nezaměstnanost, nedostatek lokálních pracovních míst, chybí velký investor, vysoké procento dojížďky za zaměstnáním, přítomnost soukromě hospodařících rolníků (-).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (např. posílení zdrojů pitné vody pro obec Rožmitál na Šumavě v oblasti Třešňovice).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Nově vymezit plochy občanského vybavení.
- Zanést aktivní zónu a záplavové území řeky Vltavy do nového územního plánu.

11.12. Soběnov

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nerekultivované lokální neevidované těžební prostory minulých let.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatečné množství podzemních vod.	Špatný stav rybníků, snížená retenční schopnost krajiny.
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení retenční schopnosti krajiny budováním vodních děl s retenční kapacitou a vhodným obhospodařováním krajiny	Pokud nebude území schopno zadržet povrchovou vodu, může dojít k ohrožení níže položených lokalit.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Menší počet průmyslových zdrojů znečišťování ovzduší. Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Využívání vhodných typů obnovitelných zdrojů energie. Zvýšení míry separace komunálního odpadu.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Soběnovská vrchovina – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území. Území nezatížená negativními jevy turistického ruchu. Vyhlášená přírodní rezervace Ševcova hora. Vysoký podíl území se zachovalým přírodním prostředím, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy. Území nezatížená negativními jevy	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.

turistického ruchu. Území ponechaná přirozenému vývoji. (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace).	
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů a soliterních dřevin jako registrované významné krajinné prvky a památné stromy. Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu. Urbanizace volné krajiny (mimo zastavěná území obcí).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Rozšíření systému ekologického zemědělství. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	Hrozby
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Území s druhou největší lesnatostí na Kaplicku (56,3 %), území tvořeno jedním katastrálním územím, pestřejší druhová skladba lesních dřevin	Strukturální nedostatky u soukromých lesů (rozdrobenost, velikost majetků a místy nezřetelné vlastnické hranice) nepodporují ekonomickou efektivitu hospodaření v lesích, není dostatečně věnována pozornost ekonomickým souvislostem přírodě bližšího hospodaření
Příležitosti	Hrozby
Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv, využití rekreačního potenciálu lesů, zvýšení přínosu lesů pro rozvoj území	Poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, na pozemcích drobných vlastníků větší výskyt přestárlých lesních porostů a s tím spojené zhoršování kvality dřevní hmoty

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na lokální centra (Kaplice).	Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudovaný veřejný vodovod. V obci je vybudována jednotná kanalizace, která je zaústěna do místní vodoteče, na které je vybudován biologický dočišťovací rybník.	Obec má jednotnou kanalizaci, při silných deštích dochází k velkému průtoku v biologickém rybníku a ke snížení čistícího procesu.
Příležitosti	Hrozby
Modernizace čištění odpadních vod v obci.	Špatný stav vodovodů a jímek na vyvážení v sídlech.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i	Stárnutí populace.

přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Znovuosidlování obce a osad pod ní spadající mladými lidmi, jež přitahuje klidný vesnický život.	Málo pracovních příležitostí pro místní obyvatele a s tím spojené dojíždění za prací. Nedostatek pozemků určených k obytné zástavbě.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce s rostoucí příležitostnou bytovou výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Krásná a zachovalá příroda a krajina. Velký počet turistických a cyklistických tras. Možnost sportovního vyžití (kuželkárna). V dostupné vzdálenosti (do 30-ti km) se nachází turisty dosti vyhledávaná letoviska (např. Dobrá Voda, Terčino údolí).	Poměrně malý počet ubytovacích zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Využít pro rozvoj turistického ruchu malebné prostředí Soběnovské vrchoviny.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areál. Vhodné podmínky pro cestovní ruch. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Soběnov se vyznačuje **vyvážeností 2 pilířů (přírodní a sociální), zaostáva pilíř ekonomický**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vysoký procento zalesnění, velké množství významných krajinných prvků, přírodní park Soběnovská vrchovina (+).
- Ekonomický pilíř – rostoucí nezaměstnanost, nedostatek lokálních pracovních míst, chybí velký investor, vysoké procento dojížďky za zaměstnáním, přítomnost soukromě hospodařících rolníků (-).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí, vybavené sportovní zázemí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Vymezit plochy bydlení kompaktních se stávajícími sídli a zejména s možností ekonomicky efektivního vybudování infrastruktury.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) v jednotlivých sídlech (zejména sídlo Smrhov).
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Stanovit jednodušší a jednoznačnější podmínky pro využití ploch oproti stávající platné ÚPD.
- Řešení nevhodné křižovatky ve směru na Besednici (možný obchvat obce Soběnov).
- Záměr vybudování rozhledny v území obce.

11.13. Střítež

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství vodních toků.	Poměrně malé množství vodních toků.
Příležitosti	Hrozby
Zlepšení technického stavu rybníků a meliorací.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený přírodní park Poluška – zřízený na ochranu krajinného rázu předmětného území.	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení dalších maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného ráz Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a

vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability.	estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s vyšší třídou ochrany.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Území tvořeno jedním katastrálním územím, pestřejší druhová skladba lesních dřevin, velmi dobrá dopravní přístupnost a malá členitost terénu lesních pozemků	Strukturální nedostatky u soukromých lesů (rozdrobenost, velikost majetků a místy nezřetelné vlastnické hranice) nepodporují ekonomickou efektivitu hospodaření v lesích, není dostatečně věnována pozornost ekonomickým souvislostem přírodě bližšího hospodaření, značně podprůměrná lesnatost území (33, 8 %)
Příležitosti	**Hrozby**
Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv, zvýšení přínosu lesů pro rozvoj území, využívání přírodě blízkých forem hospodaření	Poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Vymezený koridor rychlostní komunikace R3. Komplexní pozemkové úpravy vymezují nové účelové komunikace.	Silnice E55 prochází středem obce Kaplice-Nádraží. Místní komunikace s nutností rekonstrukce. Nedostatek vlastních finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
Využití evropských dotací na výstavbu a rekonstrukci dopravní infrastruktury. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury. Rušení linek veřejné dopravy.

Silné stránky	Slabé stránky
Osada Kaplice-nádraží má vybudovaný veřejný vodovod, který je napojen na vodovodní řad Bukovec-Netřebice. Osada má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, ukončenou čistírnou odpadních vod. V osadě Ráveň je vybudován veřejný vodovod, na který je napojeno všechno obyvatelstvo. Osada má vybudovaný kanalizační sběrač, který je zaústěn do biologických rybníků. Splaškové vody jsou předčišťovány v septicích a přepady jsou zabudovány do kanalizačního sběrače.	Kolem silnice E 55 se nachází několik areálů, po jejich rozštěpení mezi menší subjekty, jsou zde problémy s rozdělením sítí, s tzv. sdruženými přípojkami a s umístěním vodoměrných šachet.
Příležitosti	Hrozby
Rozšíření zasíťování v sídle Ráveň a vybudování čistírny odpadních vod.	Špatný stav jímek na vyvážení v sídlech, jejich propustnost může mít za následek zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	Hrozby
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré poloha a s tím spojená malá dojezdová vzdálenost do spádových oblastí Kaplice a Velešín, ale i dobré dopravní spojení veřejnými dopravními prostředky do okresního (Č.K.) či krajského města (Č.B.). Velký počet podniků s velkou kapacitou pracovních míst.	Absence občanské vybavenosti.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce v návaznosti na rostoucí bytovou výstavbou.	Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Velmi dobré dopravní spojení s okresním i krajským městem díky své poloze (obcí prochází jak hlavní železniční tah, tak hlavní silniční tah). Zajímavosti ve svém okolí (např. zřícenina Hradu Pořešín).	Obec samotná dá se říct nemá co nabídnout málo restauračních a ubytovacích zařízení velká hustota dopravy.
Příležitosti	Hrozby
Využití cestovního a turistického ruchu pro zvýšení zisků do obecní pokladny.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areály. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vykliďňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Střítež se vyznačuje **vyvážeností všech 2 pilířů (přírodní a ekonomiký pilíř) zaostáva pilíř sociální**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, přítomnost vodních ploch, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – fungující výrobní areály, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – nedostatečné zázemí pro sport, nedostatek občanské vybavenosti (-).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Nový územní plán byl schválen zastupitelstvem obce Střítež v roce 2008 a dosud nebyly zjištěny žádné závažné problémy či střety k řešení v ÚPD. Největší problém, kterým je průchod velmi frekventované komunikace E55 středem obce Kaplice Nádraží vyřeší až realizace komunikace R3.

11.14. Velešín

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoká kvalita čištění odpadních vod ve městě Velešín. Přečerpávání odpadních vod mimo VN Římov.	Území se nachází v I. a II. ochranném pásmu vodního zdroje VN Římov.
Příležitosti	Hrozby
Dodržování zásad při zemědělské činnosti, pro snížení možnosti ohrožení kvality podzemních a povrchových vod.	Při havárii na území může dojít ohrožení kvality vody ve VN Římov. Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoký podíl obyvatel s obecným souhlasem k separovanému sběru a recyklaci. V obci jsou zavedeny systémy separovaného sběru pro základní druhy odpadů.	Provozování lokálních topenišť (malé zdroje znečišťování ovzduší).
Příležitosti	Hrozby
Regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Lokalita zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin – Jeryn. Zachovalé přírodní prostředí v okolí přehrady Římov.	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními cestami.
Příležitosti	Hrozby

Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky a soliterních stromů jako památné stromy.	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin (rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Pestřejší druhová skladba lesních dřevin, nadprůměrná dopravní přístupnost a menší členitost terénu lesních pozemků	Poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely, nadprůměrný výskyt lesů zvláštního určení (PHO vodního zdroje nádrže Římov)
Příležitosti	**Hrozby**

Na vhodných lokalitách využití potenciálu dříví (lesní biomasy) pro energetické účely (řešení energetických potřeb obyvatelstva, náhrada fosilních paliv, využití rekreačního potenciálu lesů, zvýšení přínosu lesů pro rozvoj území	Poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na centra. Součást multimodálního koridoru M1. Postupná rekonstrukce místních komunikací	Vzdálené vlakové nádraží. Nedostatek cyklostezek. Kapacitně nedostačující komunikace E55
Příležitosti	**Hrozby**
Realizace rychlostní komunikace R3 navazující na dálnici D3. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury.

Silné stránky	Slabé stránky
Město má vybudovaný veřejný vodovod, který je napojen z vodovodního řadu Bukovec-Nětřebice. Kanalizace je vybudována převážně jednotná, částečně oddílná, ukončená čistírnou odpadních vod.	Město se nachází ve druhém ochranném pásmu vodní nádrže Římov.
Příležitosti	**Hrozby**
Vybudování centrální čistírny odpadních vod v přilehlých sídlech.	Porucha na kanalizačním řadu, může mít za následek ohrožení VN Římov. Špatný stav jímek na vyvážení v sídlech, jejich propustnost může mít za následek zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Relativně mladý věkový průměr. Příliv cizinců – růst počtu obyvatel. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Roztříštěná sídlení struktura – velké množství malých sídel. Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	**Hrozby**
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí. Finanční neudržitelnost školských zařízení.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré poloha a s tím spojená malá dojezdová vzdálenost jak do spádových oblastí Kaplice a Velešín, ale i do okresního (Č.K.) či krajského města (Č.B.). Dobré dopravní spojení veřejnými dopravními prostředky.	Vysoká cena pozemků určených k obytné zástavbě. Nedostatek bytových jednotek v obci.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj obce v souvislosti s možnou rostoucí výstavbou.	Stagnace rozvoje obce díky malé podpoře při výstavbě nových objektů pro bydlení. Nedostatek finančních prostředků na ZTV a bytové projekty obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Velmi dobré dopravní spojení s okresním i krajským městem díky své poloze (obcí prochází jak hlavní železniční tah, tak hlavní silniční tah). Zajímavosti ve svém okolí (např. křížová cesta u obce Římov, zbytky opevnění Hradu Velešín na břehu Římovské přehrady či pozůstatky koněspřežní železnice). Celá řada jak sportovního, tak kulturního vyžití ať už pro turisty, tak i pro místní občany.	Menší počet restauračních a ubytovacích zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Vybudování plánovaného ozdravného centra ve Velešíně.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Fungující výrobní areály. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Město Velešín se vyznačuje **vyvážeností všech 3 pilířů**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, přítomnost vodních ploch, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – fungující výrobní areály, přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků, stabilní nezaměstnanost (+).
- Sociální pilíř – školská zařízení, přítomnost zájmových organizací (dobrovolní hasiči, myslivci etc.), pořádání obecních kulturních a sportovních akcí (+).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Nový územní plán byl schválen zastupitelstvem obce Velešín v roce 2008 a jeho nedostatky a později zjištěné problémy jsou řešeny v rámci pořizování změny č. 1 ÚP Velešín.

11.15. Zvíkov

Horninové prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Žádná sesuvná území.	Nízké množství většiny potenciálně využitelných nerostných surovin, závislost na dovozu.
Příležitosti	Hrozby
Rekultivace starých ložisek. Další využití nových ložisek nerostných surovin.	Nedostatečné množství surovin při hromadné realizaci několika velkých záměrů v jednom období (R 3, železnice). Střety zájmů těžby s ochranou přírody – zejména při povrchové těžbě.

Vodní režim krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Malé ohrožení při povodních, zájmovým územím protéká malé množství vodních toků.	Nedostatek vodních nádrží a vodních toků. Při havárii na území může dojít ohrožení kvality vody ve VN Římov.
Příležitosti	Hrozby
Zlepšení kvality čištění odpadních vod v daném území. Dodržování zásad při zemědělské činnosti, pro snížení možnosti ohrožení kvality podzemních a povrchových vod.	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku vypouštění odpadních vod v místech kde není vybudovaný kanalizační řad.

Hygiena životního prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Nízké procento v zatížení území ekologickými zátěžemi. Neexistence významných skládek odpadů.	Míra separace a následného využití komunálního odpadu je stále nízká.
Příležitosti	Hrozby
Regulace automobilové dopravy, kladným přínosem je plánovaná výstavba rychlostní komunikace R3.	Zhoršení kvality ovzduší jako důsledku spalování levnějších druhů paliv použitých z důvodu nárůstu cen tzv. čistých energií (elektřina, plyn).

Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Vyhlášený památný strom.	Poškození krajinného rázu výstavbou základnových stanic mobilních operátorů.
Příležitosti	Hrozby
Vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území. Využití územního plánování a komplexních pozemkových úprav k zabezpečení trvalého	Kolize mezi záměry na výstavby fotovoltaických elektráren a estetickou hodnotou krajinného rázu Kolize mezi pěstováním „plantážních“ dřevin

souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území (zodpovědně vypracovaná a kvalitní územně plánovací dokumentace). Výsadba alejí (biokoridorů) a soliterních stromů, obnova remízů a křovin jako významného biotopu v kulturní krajině. Využití územního plánu a komplexních pozemkových úprav jako nástroje pro územní systém ekologické stability. Vyhlášení stávajících esteticky hodnotných alejí stromů jako registrované významné krajinné prvky a soliterních stromů jako památné stromy.	(rychle rostoucí topoly jako obnovitelný zdroj energie) na velkých plochách a estetickou hodnotou krajinného rázu.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Změna systému hospodaření v zemědělství. Zatravňování erozně ohrožených orných půd. Snižování dávek průmyslových hnojiv a pesticidů po roce 1989. Zastavení rekultivací a meliorací po roce 1990 jako náhrady za zábory půdy.	Velké půdní bloky nevhodně obdělávané. Rozšíření ekonomicky atraktivních, ale nevhodných zemědělských plodin na ZPF (řepka, kukuřice). Úbytek zemědělské půdy dle evidence katastru nemovitostí. Silný tlak investorů na půdu s nejvyšší třídou ochrany. Velmi nízké finanční odvody za odnětí půdy ze ZPF.
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace krajiny – zvyšování schopnosti lepšího zadržování vody v území, vhodná druhová výsadba dřevin, protierozní opatření. Rozšíření chráněných území. Využívání moderní techniky v zemědělství. Hospodařit na zemědělském půdním fondu tak, aby nedošlo k ohrožení půdy erozí stanovit jako zákonnou povinnost.	Vodní eroze na orné půdě. Rozšiřující se vytrvalé plevele a škůdci. Vysoké škody zvěře na zemědělských plodinách (kukuřice). Úbytek nejkvalitnější zemědělské půdy pro stavební činnost zejména pro výstavbu fotovoltaických elektráren. Využívání zemědělského půdního fondu pro pěstování rychle rostoucích dřevin („plantážní“ porosty zejména topolů) jako obnovitelných zdrojů energie.

Silné stránky	Slabé stránky
Pestřejší druhová skladba lesních dřevin, nadprůměrná dopravní přístupnost a menší členitost terénu lesních pozemků, území tvořeno jedním katastrálním územím	Nejmenší lesnatost území obce na Kaplicku (18, 4 %), poškozování lesního prostředí návštěvníky lesa, nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely
Příležitosti	**Hrozby**
Na základě principu předběžné opatrnosti zlepšovat prostorovou strukturu lesů	Nadměrné odebírání biomasy z lesů pro energetické účely

Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní napojení na centra. Součást multimodálního koridoru M1.	Nedostatek cyklostezek. Kapacitně nedostačující komunikace E55
Příležitosti	**Hrozby**
Realizace rychlostní komunikace R3 navazující na dálnici D3. Realizace účelových komunikací na základě plánu společných zařízení KPÚ.	Nedostatek finančních prostředků na dopravní infrastrukturu. Komplikace při majetkoprávním vypořádání u veřejné infrastruktury.

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vybudovaný veřejný vodovodní řad, zdrojem vody je vrtaná studna. Obec má na části obce vybudovanou dešťovou kanalizaci, která je zaústěna do místní vodoteče.	Obec nemá čistírnu odpadních vod.
Příležitosti	**Hrozby**
Vybudování centrální čistírny odpadních vod.	Splaškové vody jsou předčišťovány v septicích, jejich propustnost může mít za následek zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.

Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Významný populační vývoj. Vyšší porodnost, nižší úmrtnost.	Nízká hustota obyvatel. Nižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných občanů
Příležitosti	**Hrozby**
Růst počtu obyvatel v souvislosti s migrací i přirozenou měnou. Nízký stupeň urbanizace. Podpora mladých rodin s dětmi – bydlení, zaměstnání.	Stárnutí populace. Snižování počtu narozených dětí.

Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Příjemné prostředí pro bydlení v sídlech	Obec nemá územní plán, což brání dalšímu rozvoji obce Nedostatek pozemků určených k obytné zástavbě
Příležitosti	**Hrozby**
Vymezení zastavitelných ploch pro bydlení v územním plánu.	Zastavení rozvoje obce způsobený znemožnění stavět nové stavby mimo intravilán obce.

Rekreace a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Agroturistika jak v obci tak u nedaleké osady Chodeč.	Absence ubytovacích zařízení.
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistického ruchu v souvislosti s agroturistikou.	Devastace přírody bezohlednými turisty.

Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Pracovní příležitosti v zemědělství. Přítomnost drobných živnostníků	Rostoucí nezaměstnanost. Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí.
Příležitosti	Hrozby
Podpora podnikatelského sektoru z fondů EU. Využití brownfields (staré zemědělské areály)	Další pokles pracovních příležitostí. Vyklidňování, odchod mladých lidí za prací. Pokles pracovních příležitostí v zemědělství a lesnictví.

Vyváženost 3 pilířů:

Obec Zvíkov se vyznačuje **vyvážeností 2 pilířů (přírodní a ekonomický), zaostáva pilíř sociální**:

- Přírodní pilíř – velmi zachovalá příroda a krajina s mnoha cennými prvky, vyhlášený památný strom, velké množství významných krajinných prvků (+).
- Ekonomický pilíř – stabilní nezaměstnanost (1-2 lidé), přítomnost drobných podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků (+).
- Sociální pilíř – drobná obec bez občanské vybavenosti či sportovního zázemí(-).

Problémy a střety v území k řešení v ÚPD:

- Jediná obec ve správním území ORP Kaplice bez platné územně plánovací dokumentace, což jednoznačně brání rozvoji obce.
- Stanovit novou urbanistickou koncepci.
- Řešení technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace) ve Zvíkově.
- Minimalizovat zábor ZPF v I. a II. třídě ochrany pro vymezení zastavitelných ploch.
- Staré zemědělské nevyužívané areály definovat jako plochy přestavby (brownfields).
- Vymezit plochy občanského vybavení a rekreace.

12. ZÁVĚR

Obec	územní podmínky			Vyváženost vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území		Vyjádření v kartogramu
	Přírodní pilíř	Ekonomický pilíř	Sociální pilíř			
	Z	H	S	dobrý stav	špatný stav	
Benešov n. Č.	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Besednice	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Bujanov	+	+	-	Z, H	S	**2a**
Dolní Dvořiště	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Horní Dvořiště	+	-	+	Z, S	H	**2b**
Kaplice	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Malonty	+	-	+	Z, S	H	**2b**
Netřebice	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Omlenice	+	-	+	Z, S	H	**2b**
Pohorská Ves	+	-	-	Z	H, S	**3a**
Rožmitál n. Š.	+	-	+	Z, S	H	**2b**
Soběnov	+	-	+	Z, S	H	**2b**
Střítež	+	+	-	Z, H	S	**2a**
Velešín	+	+	+	Z, H, S	žádné	**1**
Zvíkov	+	+	-	Z, H	S	**2a**
Legenda: + dobrý stav - špatný stav						

Kartogram:

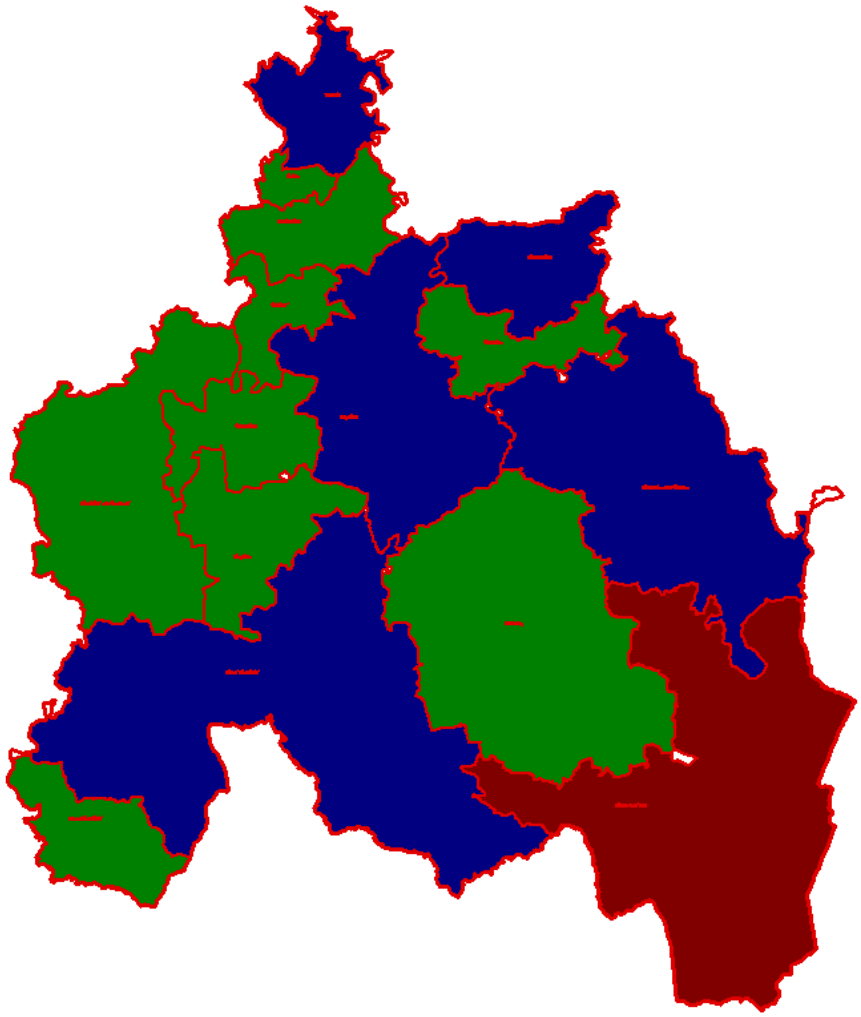

Autorský kolektiv

Ing. Lukáš Bodnár	koordinátor autorského kolektivu

Členové autorského kolektivu

Ing. Eva Bímová	Příroda a krajina, zemědělský půdní fond
Václav Bláha	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
Roman Okrouhlý	Voda a vodní režim, technická infrastruktura
Monika Chaloupková	Hygiena životního prostředí
Michal Tomášek	Sociodemografické podmínky, bydlení, rekreace a cestovní ruch